

انتشارات کوشش، خیابان سرباز چهارراه امامی پلاک ۳۵۱
با همکاری انتشارات نهال نویدان

نام کتاب: آتلانتیس قاره گمشده

نویسنده: چارلز برلینز

مترجم: احمد اسلاملو

حروفچینی: مؤسسه مشیری - تلفن: ۸۳۹۵۰۸

چاپ: هدی ۳۹۷۰۶۹

تیراژ: ۵۰۰۰

چاپ اول: ۱۳۷۱

حق چاپ محفوظ

آتلانتیس قاره گمشده

نویسنده: چارلز برلینز

مترجم:

احمد اسلاملو

تقدیم به تمام عزیزانی که به وجود انسانه کهن «آتلانتیس گم شده» اعتقاد پیدا کرده‌اند. افسانه‌ای که کشفیات اخیر آن را به واقعیتی انکار ناپذیر مبدل خواهد ساخت.

مقدمه مترجم

این کتاب، اثری است از چارلز برلیتز، نویسنده و محقق مشهور آمریکا و برنده جایزه بین‌المللی داک هامارشالد (Dag Hammarskjöld) به عنوان بهترین نویسنده آثار عهد عتیق (به سال ۱۹۷۶) و نوه ماسیم برلیتز مؤسس مدرسه‌های زبان برلیتز که آثار تحقیقی و برجسته‌ی، او را در زمرة یکی از پانزده نویسنده معروف جهان قرار داده است.

برلیتز در نیویورک متولد شده و پس از طی دوران تحصیل متوسطه، از دانشگاه یال

(Yale) فارغ التحصیل گردید. از آثار برجسته‌ی می‌توان به کتابهای: «رازهای دنیا از یادرفته»، «مثلث برمودا»، «تمدن‌های بی‌نشان»، «راز آتلانتیس» و چند اثر دیگر اشاره کرد که اینک آخرین کتاب وی «آتلانتیس قاره هشتم» در دسترس خوانندگان گرامی قرار گرفته است. اولین چاپ آن به سال ۱۹۸۵ و چاپ نهم آن نیز در سال ۱۹۸۹ منتشر گردید. وی در این اثر مهیج که نتیجه سالها تلاش و تحقیق او بوده، گویی به یازده تا دوازده هزار سال قبل سفر کرده و با استفاده از افسانه‌ها و اعتقادات پیشینیان و اتصال پیوسته آنها با علم و تکنولوژی پیشرفته عصر حاضر، راز پیدایش و نابودی تمدن مدرن و پیشرفته هشتمین قاره جهان را که اینک در اعماق اقیانوس اطلس آرمیده، برملا نموده است. این تمدن وسیع و گسترده همانا «آتلانتیس» است که بقول افلاطون در مقاله کرتیاس، در یک شبانه‌روز دهشتناک همه‌چیز آن، ناگهان در اعماق اقیانوس فرو رفت. برلیتز در این اثر جاودانه تلاش کرده است که آتلانتیس را از صورت افسانه درآورده و آن را به واقعیت انکار ناپذیری مبدل نماید.

این تمدن درخشنان، هزاران سال پیش از تاریخ مکتوب بشر و حتی تاریخ مصریان و تمدن بین‌النهرین در پهنه اقیانوس اطلس جلوه‌گر بوده ولی به ناگاه در اثر جاری شدن سیلها، طوفانها، زلزله‌ها و آتش‌فشارهای مهیبی، بخش‌های عمدۀ‌ای از سرزمین وسیع خود را ازدست داده است.

امروز دیگر آتلانتیس را در زمرة افسانه‌ها و خیال‌پردازیهای اقوام باستانی به شمار نمی‌آورند. هرچند که هریک از این افسانه‌ها نیز ریشه در واقعیت دارند ولی تلاش‌های نویسنده کتاب حاضر نیز نتوانست پرده از مکتملات آن برداشته و آن را از شکل «دنیای گمشدهٔ ماقبل تاریخ» به گونه‌ای مبدل سازد که اگر حوادث ناگهانی آن‌زمان نبود، امروز با هشت‌مین قارهٔ جهان روبرو بودیم.

آثار این تمدن پیش‌رفته نه تنها در خاطرات و افسانه‌های ملل مختلف دنیا باقی مانده، بلکه فاجعهٔ گم شدن آن چنان وسیع و دردآور بوده است که حتی حیوانات و پرندگان نیز گویی در غم ازدست دادن آن با بشریت شریک شده‌اند. مارماهیها از رودخانه‌های اروپا و آمریکا برای جفت‌گیری در اطراف آبهای دریایی سارگاسو^۱ به آن سو مهاجرت همه‌ساله دارند. پرندگان نیز در آسمان اقیانوس اطلس (در طول مسیر پروازشان به آمریکای شمالی) اطلس و بر فراز جزایر غرق شدهٔ آتلانتیس مدتی درنگ می‌کنند و آنگاه به سوی مقصد نهایی خود پر می‌کشند. گویی به دنبال سرزمینی هستند که زمانی در آن آشیانه‌ها ساخته و جوجه‌های خود را پرورش داده بودند. برلیتز با اشاره به بنایها و آثار سنگی اعماق اقیانوس و مقایسه آنها با آثار سنگی عظیم و خارق العادهٔ مناطق اطراف آتلانتیس (انگلستان، اروپا، افریقا و آمریکای شمالی) و نیز تحقیقات دامنه‌دار امروز که حاصل تکنولوژی و علوم مربوط به زمین‌شناسی، زلزله‌شناسی، انسان‌شناسی، زبان‌شناسی و ژرف‌استنجه بوده و بالاخره با درنظر گرفتن نظریه‌های معروف دانشمندان معروف عصر حاضر در زمینهٔ جابجایی تکتونیکی سواحل و قاره‌ها و نیز عملیات نقشه‌برداری هوانه و فیلم‌برداری‌های زیرآبی، حلقه‌های گمشدهٔ زنجیر آتلانتیس را به هم پیوند داده و آن را چنان ترسیم کرده است که گویی هم اکنون شاهد برجهای طلایی، معابد مقدس و باشکوه، دژ‌ها و قلعه‌های نظامی و مستحکم آن در ورای افق‌های اقیانوس اطلس هستیم.

در این کتاب و برخلاف نویسنده‌گان و محققین متأخری همچون اریک فون دنیکن، ایزاك آسیموف که در زمینه‌های باستانی و تاریخی تخیلی مطالبی نوشته‌اند، برلیتز سعی کرده است که با استناد به مدارک و شواهد موجود، اعم از آثار و خرابه‌های به جای مانده و نقل قولهای افسانه‌های مکتوب و غیر مکتوب در میان اقوام و قبایل باقیمانده از اعصار کهن و نیز تحقیقات علمی کنونی، وجود تمدن باشکوه آتلانتیس که بقولی فراموش شده بود، را

به اثبات رسانده و ثابت کند که تمدن آتلانتیس توسط مسافران فضایی به زمین منتقل نشده و از خود آنان ایجاد گردیده است. در این تحقیقات، مسافرتهای شخصی، مصاحبه‌ها و عکسهايی که دهها فقره از آنها برای اولین بار به نمایش گذاشته شده‌اند، و بسیاری اسناد و مدارک مستند دیگر نیز از جمله موارد مورد اشاره‌وي بوده‌اند. از همه مهمتر، دو مقاله معروف افلاطون (فیلسوف و مورخ مشهور اعصار ماقبل تاریخ) به نامهای کریتیاس و تیمائوس و تشابه افسانه‌های ملل سواحل اطراف اقیانوس اطلس منجمله آرتكها، سرخچوستان، اسپانیولیها و مصریان و اقوام آفریقایی و بالاخره کتاب‌های مذهبی (مانند انجیل) و تاریخی (به نقل از هرودوت) و سفرنامه‌های افرادی همچون کریستف کلمب نیز مورد استفاده او قرار گرفته است. درنهایت برلیتز امیدوار شده است که مجھولات نهفته در دل دریاها و اعمق اقیانوسها هرچه سریعتر و بكمک دولتها و علاقمندان علوم معلوم و معماي آنها پاسخ منطقی و علمی داشته باشد.

مترجم

صدمد - اسلاملو

بخش ۱

«آغاز سخن»

در اعمق اقیانوس اطلس و در منطقه‌ای که هم اکنون جزایر متعددی دیده می‌شوند، آثار و بقایای قاره‌ای پنهان است که می‌توانست امروز هشتمنی قاره از قاروهای جهان به شمار آید. درواقع جزایر آتلانتیک کنونی نیز زمانی از قلل کوههای سریه‌فلک کشیده آن بوده‌اند. در این سرزمین وسیع که از کرانه‌های اقیانوس اطلس تا جزایر و سواحل مدیترانه گسترده بود تمدن پیشرفته و پرجلالی نضج گرفته و به کمال رسیده بود که هزاران سال قبل از آغاز تاریخ مصریان و تمدن بین‌النهرین (عراق امروزی) در اقیانوس اطلس ناپدید شد. پس از نابودی آن فرهنگ، بازماندگان اندک آن در قاره‌های اطراف پراکنده شده و اساس تمدن‌های اولیه تاریخ و فرهنگ‌های کنونی را پایه‌ریزی کردند.

در زبان‌های رایج اروپا، آمریکا و افریقای شمالی، نام این سرزمین گم شده را با تغییراته، مختصر در برخی از حروف و الفاظ آن، مشابه کلمه «آتلانتیس» تلفظ می‌کنند. گویی همه از یک‌ریشه بوده و از یک منبع الهام گرفته‌اند. بومیان غرب افریقای شمالی و اسپانیا نیز افسانه‌هایی نقل می‌کنند که بلاستثناء در میان همه آنها آثاری از وجود تمدنی بسیار باستانی یافت می‌شود. در نام این سرزمین (آتلانتیس) حالتی وجود داشت که حتی مدت‌ها پس از نابودی آن، روح جادویی و افسانه‌ای خود را حفظ کرده و به همین علت نیز در افسانه‌ها وارد و ثبت شده است. هرچند که کشفیات و تحقیقات اقیانوس‌شناسی و باستان‌شناسی سالهای اخیر واقعیت وجود آن را تأیید نموده است، لیکن در دایرة‌المعارف‌ها

و حتی کتابهایی در ایالات متحده آمریکا نیز کلمه «آتلانتیس» را در ردیف مقولاتی مانند افسانه، اژدها، دیو، پری، روح و سایر موجودات خیالی نام برد و برای آن شرح نوشته‌اند. آتلانتیس برای انسانهای ماقبل تاریخ وجودی حقیقی بوده است و اینک زمان آن رسیده است که معماًی آن از هاله ابهام خارج شده و جامهٔ واقعیت دوباره بپوشد.

آتلانتیس در اذهان عموم و بومیان باستانی، افسانه‌وار اما به اشکال متنوع راه یافته است. افسانه بودن آن خود مؤید موجودیت آن شده و خبر از وجود چنین تمدن عظیمی در گذشته‌ای دور می‌دهد. شرح افلاطون، فیلسوف بزرگ یونان و یکی از منابع موثق تاریخ تمدن غرب، نیز برای دانشمندان و دانش‌پژوهان عصر حاضر بهترین دلیل و حجت بر موجودیت آن بشمار می‌رود.

وی در دو مقاله «کریتیاس و تیمائوس» به گونه‌ای از آتلانتیس سخن می‌گوید که خواننده در موجودیت آن به یقین رسیده و تصویری در ذهنش جای می‌گیرد که گویی چنین سرزمینی وجود واقعی داشته است. افلاطون می‌نویسد: «ناگهان نیروی امپراطوری و اقتدار آتلانتیس به پایان رسید و درحالی که به جنگی مهیب درگیر بود، تمام جزیره اصلی و جزایر پیرامونش در عرض «یک شبانه‌روز و حشتناک» به قعر اقیانوس فرو رفت. اقیانوسی که به آتلانتیک (اطلس) معروف گشت. این امپراطوری یازده‌هزار و پانصدسال است که همچنان در اعماق آن آرمیده و کم کم به فراموشی سپرده شده است.»

ایا واقعاً دنیا آتلانتیس را فراموش کرده است؟ نه چنین نیست، اگر هم دنیا آن را فراموش کند، مردم دنیا هنوز آن را به ورطه نسیان نسپرده‌اند. هستند ملتها و مردمانی که خاطره آتلانتیس گم شده را در باورشان حفظ نموده و یاد سرزمین گم شدهٔ خود را گرامی می‌دارند. و آنچه تاکنون مهم بوده این است که نام آتلانتیس به هر شکل و در هر زبان و لهجه‌ای همواره حروف و اصوات «آ - ت - ل - ا» را در خود حفظ کرده است. البته ملت‌های باستانی و کهنسال نسبت به محل استقرار آن نیز بدل‌توجه کافی نشان داده‌اند. اقوام بسیار قدیمی اروپا و آفریقا آن را در اقیانوسی در مغرب زمین دانسته درحالی که قبایل کلمبیا و آمریکا، محل آن را در دریایی در شرق تصور کرده‌اند.

هنوز آتلانتیس در خاطرات و یادها زنده است و همانند طوفان نوح و کشتی او که همچون داستان زیبا و شیرینی با اسمی و اشکال متنوع سینه به سینه نقل و کتاب به کتاب به رشته تحریر درمی‌آید، آتلانتیس نیز در یاد بشر باقیست و گویی تا ابد نیز جاودانه خواهد ماند. نوح نیز با اسمی مختلف در اذهان ملل باستانی نامی آشناست.

شکی نیست که اسطوره‌ها و داستانهای باستانی و مراسم قدیمی از مبدأی سرچشم

می‌گیرند که زمانی وجود داشته‌اند. شاید مراسم هالووین* (شب اولیاء) و تشریفات آن نیز یادآور خاطره‌ای قدیمی و جهانی باشد. خاطره‌ای که ناپدید شدن دسته‌جمعی ساکنان بخش وسیعی از جهان را تداعی کرده و ذکری است از اولیاء هالووین که در شب آخر اکتبر و پس از نابودی شهر و دیارشان (بر اثر آتش و امواج سهمگین و یا زلزله) همگی جان باختند. شگفت است که فاجعه‌گم شدن تمدنی بزرگ چنان وسیع و عظیم و دردآور بوده که گویا حیوانات نیز خود را در زنده نگهداشتند یاد آن سهیم کرده‌اند. مارماهی‌ها از رودخانه‌های اروپا و آمریکا برای جفت‌گیری در آبهای اطراف دریای سارگاسو به آنسو مهاجرت می‌کنند، محلی که هنوز هم رودخانه وسیعی از زیردریا و در طول بستر اولیه خود به طرف اقیانوس اطلس جاری است. پرندگان نیز در طول مهاجرت فصلی خود از اروپا به آمریکای شمالی در آسمان همان منطقه اقیانوس مدتی درنگ کرده و آنگاه به سوی مقصد نهایی پر می‌کشند، گویی به دنبال سرزمین ناپیدایی هستند که زمانی در آن آشیانه‌ها ساخته و جوجه‌های خود را پرورش داده بودند.

وجود آتلانتیس را خرابه‌های باقیمانده در اطراف کرانه‌های دو طرف اقیانوس اطلس نیز بوضوح نشان می‌دهند. عظمت این خرابه‌ها وصف ناپذیرند. ما سازندگان اولیه آنها را نمی‌شناسیم اما آنها بقدرتی بزرگ و باشکوه‌اند که به یقین نمی‌تواند حاصل کار اقوام ماقبل تاریخ باشد. می‌توان با کمی دقیقت در آثار باقیمانده از آنها بخوبی کاربرد تکنیک‌ها و ابزار مکانیکی که توسط سازندگان آنها بکار گرفته شده‌اند را تشخیص داد. ماشین‌آلاتی که هزاران سال قبل از اختراع انواع کنونی بکار می‌رفته‌اند، در نوع خود بی‌نظیر بوده‌اند. در میان آن آثار ساختمنهای عظیمی نیز بودند که با توجه به جدول زمانی تاریخ، اقوام بدوي هرگز نمی‌توانسته‌اند آنها را با ابزار ساده آن دوره‌ها ساخته باشند.

برخی از دانشمندان در رد وجود آتلانتیس مطالبی نوشته یا بیان کرده‌اند. آنان معتقد بودند که پذیرش موجودیت آتلانتیس موجب بروز اختلال عمده و پیچیده‌ای در تشخیص و بررسی ازمنه‌ی تاریخ می‌شود. ولی بسیاری نیز موجودیت آن را بادقت مورد پژوهش و نقد و بررسی تاریخی قرار داده‌اند.

آتلانتیس قرنها بصورت افسانه و معما در اذهان مردم جای گرفته بود. نویسنده‌گان زیادی نیز از زمان افلاطون و از ۲۵۰۰ سال قبل تاکنون در مورد آن قلم‌فرسایی کرده‌اند. اما واقعیت اینست که تا حدود زیادی افسانه بودنش خود موجبات طرح بحث‌ها و بررسیهای را فراهم آورده که در نهایت جلوه‌گر حقیقت آن شده‌اند. و تحقق آن از یک طرف با کشف دنیای جدید و از طرف دیگر به کمک ادبیات بسیاری از ملل و مطالعه سرگذشت اقوام

ماقبل تاریخ و کشفیات جدید در اعماق دریا کامل گشته است.

از نابودی ناگهانی شهرهای طلائی و مزارع حاصلخیز آتلانتیس چنین برمی‌آید که امکان آغاز دوباره گردش جهان وجود دارد و حتی بیم آن می‌رود که تمدن امروز زمین که بنای آن بتدریج و در طول شش تا هشت هزار سال گذشته پایه‌ریزی شده است، ناگهان در لب پرتگاه نیستی قرار گرفته و نابود شود. آری ممکن است، تمدنی که خود ساخته‌ایم، بدست خود نابود کنیم. امر مسلم اینست که روزی این نابودی فرا خواهد رسید و شاید توجه امروز به سرنوشت آتلانتیس نیز ناشی از همان هشدار و هراس انسان از آینده تمدن خود باشد.

در عصر حاضر و در مقایسه با گذشته، تحقیقات دامنه‌داری برای یافتن آثار باقیمانده از تمدن آتلانتیس صورت گرفته و در این راستا از تمام امکانات کنونی زمین‌شناسی، زلزله‌شناسی، انسان‌شناسی، زبان‌شناسی تا اقیانوس‌شناسی مورد استفاده قرار گرفته است. مطالعات گسترده جهانی در زمینه عقب‌نشینی سواحل، تغییرات سطح دریاها، نقشه‌برداری‌های هوایی و کشفیات اعماق اقیانوسها نشان می‌دهند که عمق اقیانوس اطلس در یازده تا دوازده هزار سال قبل و بویژه در زمانهایی که افلاطون و بسیاری از محققین آثار باستانی آن را زمان ناپدید شدن آتلانتیس می‌دانند، کمتر از امروز بوده است. در آن زمان اتفاق ناشناخته‌ای باعث گردید که جزایر و شهرها و خشکیهای فراوانی به زیر آب فرو رفته و ناپدید گردند.

جای بسی خوشبختی است که در چند ساله اخیر بسیاری از بخش‌های نامعین افسانه آتلانتیس مشخص شده و گویی حلقه‌های گم شده رتعجیر معماً آن پیدا و حل جدول آتلانتیس به پایان خود رسیده است. لیکن عمدت‌ترین بخش‌های باقیمانده این معما، همانا یافتن بنایها، معابد، دیوارها و جاده‌های آن تمدن بزرگ در قعر اقیانوس است که خود می‌بین وجود تمدنی باشکوه و امپراطوری آتلانتیس خواهد بود. تمدنی که هم اکنون در زیر دریا آزمده است.

ممکن است خرابه‌های باقیمانده، قسمت‌هایی از شهرهای آتلانتیس را تشکیل می‌دادند. ولی مطلب مهم اینست که نام آتلانتیس هنوز هم عبارت «دنیای گم شده ماقبل تاریخ» را به دنبال خود تداعی می‌کند. قطعاً باقیمانده آثار سنگی ساختمانهایی که از آب بیرون آمده و در سواحل ایالات متحده، مکزیک، کوبا، ونزوئلا و سواحل عقب‌نشسته باهاما در معرض دید قرار گرفته‌اند، به دوران آتلانتیس تعلق دارند.

از سواحل اسپانیا و جزایر قناری، مراکش، پرتغال، آزورس و سواحل دیگر اقیانوس اطلس نیز آثاری بیرون آورده‌اند که تحقیقات و عکس‌برداری‌های دقیق نشان‌دهنده این است که آثار کشف شده زمانی خارج از آب بوده‌اند. ترکیب ساختمانها و خرابه‌های بر جای مانده

آتلانتیس قاره گمشده / ۱۳

و شکل عمومی آثار کشف شده از نقاط مختلف و نواحی فوق نه تنها تشابه زیادی دارند، بلکه با معماری ساختمانهای عظیمی که در کوههای آمریکای جنوبی، سواحل اروپا، آسیا و جزایر اقیانوس آرام که متعلق به تمدن ناشناخته‌ای هستند، نیز شباهت نزدیکی دارند. آری قاره آتلانتیس که بسیاری وجود آن را فقط در افسانه‌ها پذیرفته بودند اینک به واقعیت مبدل شده است، واقعیتی که برای بقای دنیای کنونی ما از ضرورت و اهمیت فراوانی برخوردار می‌باشد.

بخش ۲

آتلانتیس (یک نام - یک افسانه)

طی ۲۵۰۰ سال گذشته، تعداد کثیری از مردم می‌دانستند که در مقطعی از تاریخ و در بخش‌های میانی اقیانوس اطلس و در فاصله مابین اسپانیا، آفریقا و آمریکا، قاره‌ای وجود داشته که هم اکنون بقایای آن در میان آبهای خروشان اقیانوس آرمیده است. در این جزیره پهناور جمعیت متعدد و پرجلالی می‌زیسته و شهرهایی بزرگ، قصرهایی پر برج و بارو، معابدی با سقفهای طلائی و نیز شبکه آبرسانی پیچیده و پیشرفته‌ای برای آبیاری مزارع و کشتزارهای حاصلخیز و بنادری پرجمعیت ساخته بودند که گروه تجار و بازرگانان و سپاهیان آن محمولات، فرهنگ و تمدن خود را به سایر جزایر و بخش‌های اقیانوس منتقل کرده و از آنطریق نیز به اروپا، آمریکا و سواحل مدیترانه و حتی آنطرف‌تر نیز گسترش می‌دادند.

تمدن درخشنان این قاره به اوج عظمت و کمال خود رسیده بود که ناگهان در اثر سیلا بهای وحشتناک، زلزله‌های مهیب و انفجارهای آتش فشانی در هم پیچید و بالاخره از چهره تاریخ محو گردید، تنها قطعات ناقص و پراکنده‌ای از آن توسط کسانی که از این بلای ناغافل جان بدر برده بودند باقی ماند و آنگاه به افسانه‌ای بدل شد که سینه به سینه تعریف و از نسلی به نسل دیگر به ارث رسید.

و این جزیره فناشده، امپراطوری عظیم آتلانتیس بود.
آتلانتیس نام آشنایی است که اقیانوس اطلس (آتلانتیک) آنرا تداعی می‌کند.

نامی که قبل از ظهور اقیانوس کنونی، نام سرزمین حاصلخیزی بود که همانند مدیترانه (سرزمین میانی) با گوش مردم آن نواحی نیز (مدیترانه) کاملاً مأнос بود. افلاطون با شرح جزئیات بیشتری از موجودیت و زندگی در سرزمین آتلانتیس، محل استقرار آنرا در منطقه‌ای دور از مدیترانه و درمیان اقیانوس اطلس و آنسوی تنگه هرکول می‌داند که از جبل الطارق در ساحل جنوبی اسپانیا تا کوههای اطلس در ساحل شمالی افریقا گسترده بود.

وی در مقالهٔ خود می‌نویسد: «جزیره آتلانتیس از مجموع قاره آسیا و لیبی بزرگتر بود. مسیری بوده برای عبور به سایر جزایر که از آنها نیز می‌توانستند تمام قاره مقابلشان را که اقیانوسی حقیقی آنرا دربر گرفته بود، طی کنند. آتلانتیس در دریای مدیترانه نبود. زیرا این دریا که نزدیک تنگه هرکول (تنها بندر آن زمان) فقط یک گذرگاه به شمار می‌آمد که با مدخلی باریک (تنگه جبل الطارق) به اقیانوس راه داشته در صورتی که دریای دیگر یک اقیانوس واقعی بوده و آتلانتیس را که اینک قاره‌ای جداگانه به شمار می‌آید، احاطه کرده بود.»

اشارة افلاطون به قاره مقابل (آمریکا) و نتیجه‌گیری وی در آن زمان بسیار ارزشمند است. زیرا او دوهزار سال قبل از کشف و یا بعبارت دیگر بازساخت یک قاره، از آن سخن به میان آورده به عنوان «قاره مقابل» اسم بردé است.

حتی در برخی از انجمنها و محافل علمی نیز، وجود آتلانتیس را افسانه‌ای می‌پندارند که افلاطون خود آنرا ساخته و پرداخته است. با این حال کشفیات متعدد اعمق اقیانوس اطلس نیز راه را برای اثبات حقانیت افلاطون هموار ساخته است. وی در نوشته‌های خود عمدتاً از قصه‌ها و روایات کشورهای قاره آمریکا بعنوان یکی از منابعی که افسانه آتلانتیس را رواج داده‌اند، استفاده فراوانی بعمل آورده است. بنابراین آتلانتیس نتیجهٔ تراویش ذهنیات افلاطون نیست.

عموماً به چند دلیل آتلانتیس را تمدنی افسانه‌وار می‌دانند. از عمدۀ دلایل آنها اینست که تاکنون هیچ مدرک و سند قابل استناد و ارزشمندی که حاکی از وجود تمدن در آن رمان باشد، بدست نیامده است. شاید این دلیل کافی باشد، اما در محل فعلی که تصور می‌شود زمانی تمدن عظیمی بوده، مجمع‌الجزایری همچون آزورس، قناری، مادی‌یرا جزایر باهاما (در غرب اقیانوس اطلس) قرار دارند که می‌توانند شواهد عینی وجود آتلانتیس باشند. زیرا این احتمال است که این جزایر کوچک، قلل کوههایی از سرزمین وسیعتری باشند که بدلیل بلندی و

ارتفاعشان خارج از آب مانده و بهنگام غرق شدن جزایر بخشهای وسیع اولیه، سالم و دست نخورده باقی مانده اند و در حقیقت نیز چیزی جز این نبوده است. از دلایل و شواهد دیگری که آتلانتیس را افسانه ای بیش به حساب نمی آورد، موضوع وجود آن در اذهان مردم است. هرچند که یاد آتلانتیس در سرتاسر رسم نژادی و قبیله ای بخشهای اطراف اقیانوس اطلس و حتی در سایر مناطق نیز بخوبی حفظ شده ولی بدليل آنکه فقط دهان به دهان گشته و به روایتی از افسانه های نواحی دورتر نیز نشست گرفته است، از ارزش علمی قابل ملاحظه ای برخوردار نخواهد بود. زیرا افسانه ها در حین بازگشتن دچار تغییر می شوند. در آنها شاهان و رهبران معمولی به خدایان و نیمه خدایان مزین به صفات و نیروهای فوق معمول تغییر چهره می دهند و گاهماً افراد دیگر و سایر نقش آفرینان یک حادثه معمولی به شیاطین و دیوان و اهریمنان مبدل می گردند. واقعیت معمولی در تاریخ نژادها و قبایل عموماً به حاکمیت آسمانها نیز کشیده شده و مکانهای جغرافیائی به اماکن نامعین و دست نیافتی بدل می شوند، که آتلانتیس نیز از این امر مستثنی نشده و حتی محل آن نیز در دریا به مکانی نامعلوم تغییر جهت می دهد.

در این جهت حتی افلاطون و بسیاری از معاصرین او را که مقالاتی در سفرنامه ها و آثار خود در باب آتلانتیس نوشته بودند به سوء استفاده از آتلانتیس در جهت افزایش شهرت تئوریهای سیاسی و اجتماعی و تاریخی خود متهم کرده اند. ارسسطو، یکی از شاگردان افلاطون و پایه گذار فلسفه ارسطوئی، از جمله کسانی بود که برعلیه گزارش آتلانتیس در مقالات افلاطون انتقاد کرده و کشمکش هایی را آغاز نموده بود که نه تنها سالها بطول انجماد بلکه هنوز هم مطعم نظر بسیاری از مجامع علمی جهان می باشد. آنان در تلاش بودند که وجود آتلانتیس را یک خیال و افسانه تلقی نموده و آنرا بافتہ ذهنیت بشری جلوه دهند. وی (ارسطو) به طعنه و از قول افلاطون به اضمحلال ناگهانی آتلانتیس اشاره کرده و می گوید: «آنکس که اختراع آتلانتیس را بعهده گرفته بود، همان نیز آنرا نابود ساخت.»

اما ارسطو نیز علیرغم رضایتی که از شکست صوری افلاطون و نابودی آتلانتیس در خود احساس می کرد با گفتن اینکه: «دریانوردان فنیقی و کارتازی از جزیره ای وسیع و پهناور در غرب اقیانوس اطلس نام برده اند که به آن آنتیلا می گفتد» ناخواسته، مساعدت خود را در افسانه جلوه دادن آتلانتیس صورت داده بود. و شاید هم متوجه تشابه نزدیک کلمات «آتلانتیس» و «آنتملا» که زمانی هردو را برای اقیانوس

و جزایر غرب آن اطلاق می کردند، نشده بود.

ما در سرتاسر منطقه، به عبارت «سرزمین گم شده» بسیار برخورد کرده ایم که این خود می تواند تفاوت «افسانه مطلق» با یک «واقعیت» را بخوبی مورد سنجش قرار دهد. با بررسی کامل کلیه مناطق اطراف اقیانوس اطلس شمالی و در نظر گرفتن اسامی اطلاق شده از طرف مردم هر منطقه به «قاره گم شده» و مقایسه آنها درمی یابیم که شباهت قابل تأملی در اسامی بکاررفته وجود دارد که با توجه به گذشت زمان، لهجه های مختلف، تأثیرات جغرافیائی و اختلاط نژادها، تفاوت در تلفظ اسامی توجیه پذیر بوده و انشقاق آنها از یک منشاء و واقعه مشترک مورد تأیید قرار می گیرد. نویسنده گان رومی و یونانی هم به مسئله «گم شدن یک قاره» آشنا بوده و به کرات از آتلانتیس نام بده و حتی محل آنرا نیز می دانستند. در شمال غربی افریقا و نزدیک سواحل آتلانتیک قبایلی وجود دارند که نویسنده گان تاریخ قدیم از آنان به نامهای «آتلانت»^۱، «آتارانت»^۲ نام بده و برخی نیز آنان را قبایل «آتلانتیو»^۳ می نامیده و آنان را از بقایای کلنتی ها و اجتماعات «آتلانتیایی» به شمار می آورند. قبایل ببری شمال آفریقا در افسانه های خود از سرزمینی بنام آتالا^۴. نام می برند که دارای حکومتی ثروتمند، رزمجو و جنگاوری بودند که ثروت های سرشاری از معادن طلا، نقره و قلع داشته و در سواحل آفریقا می زیستند. آنان نه تنها این فلزات گرانبهای را به افریقا صادر می کردند بلکه سپاهیان ستیزه گر خود را نیز به آنجا روانه می نمودند. برابرها معتقدند که «آتالا» هم اکنون در زیر اقیانوس آرمیده و روزی نیز ظهور خواهد کرد.

اعتقاد اهالی کشور باستانی گل^۵، ایرلند، ایالت ولش^۶ ایتالیا و نژاد سلت^۷ نیز بر این بود که بریتانیا، اسلاف و پدران آنها از قاره ای آمده اند که در «دریای غرب» غرق شده بود. نژاد سلت و ولش این قاره و «بهشت گمشده» را «آوالون»^۸ می نامیدند. مردم باسک^۹ در جنوب غربی فرانسه و نیز شمال اسپانیا بر این اعتقادند که آنان فرزندان سرزمینی هستند که «آتلانتیکا»^{۱۰} نام داشت. بسیاری از پرتغالیها معتقد هستند که آتلانتیس

1. Atallantes	6. Welsh
2. Atarantes	7. Celt
3. Atlantioi	8. Avalon
4. Attala	9. Basque
5. Gual	10. atlantika

(آتلانتیدا)^۱ در نزدیکی های پرتقال بوده و حتی بخشهايی از آن (جزایر آزورس)^۲ نیز برای نمایش خود سر از آب بدرآورده‌اند تا موجودیت خود را به اثبات برسانند. ساکنین جزیره ایبری^۳ در جنوب اسپانیا نیز خود را خویشاوند نزدیک آتلانتیس دانسته و بطور فزاینده‌ای هشدار می‌دهند که اسپانیا هنوز هم مالک بخشی از امپراطوری آتلانتیس یعنی جزایر قناری^۴ است. در این جزیره آتلالیا^۵ نام محلی است که ساکنان اصلی آن هنوز هم خود را تنها بازمانده آن بلای عظیم جهانی می‌دانند. وایکینگ‌ها^۶ نیز بر این اعتقاد بودند که آتلی^۷ سرزمین پنهانواری در غرب بود که قبایل توچانیک^۸ از نژاد آلمانی در آنجا زیست می‌کرده و حتی «وال‌هالا»^۹ را نیز در آن ساخته بودند. «وال‌هالا» سالن پذیرایی او دین^{۱۰} اخدای قبیله بود که تجدید قوای سپاه، برگزاری جنگهای تن به تن، مراسم عیش و عشرت و جشن و سرور در آن صورت می‌گرفت.

در یانوردان فیقی و کارتاز نیز به کرات از یک جزیره بزرگ در غرب یاد کرده و آنرا آنتیلا^{۱۱} می‌نامیدند.

اما بنا به دلایل تجاری و اجتماعی سعی داشتند که اطلاعات خود از آن را مخفی داشته و سری قلمداد کنند. در کتبه‌های میخی مصریان نیز نامی از آمنتی^{۱۲} یا «بهشت سرزمین غرب» برده شده که در افق دوردست مغرب واقع بود. بابلیان آنرا (بهشت سرزمین غرب)، آرالو^{۱۳} نامیده اعراب بدؤی نیز بنای اولین تمدن بشر را در سرزمین عاد^{۱۴} که در «اقیانوسی در مغرب زمین» واقع بود، می‌پنداشتند. (احتمالاً نام آدم^{۱۵} در انجیل و تورات نیز از نام قوم عاد استخراج شده). آیا آدم سمبول اولین بشر متمند بوده و یا قوم عاد نیز اولین قوم متمند به شمار می‌رفته است؟

در آثار باستانی هندوستان نیز به منابع حیرت انگیزی در مورد آتلالا برمی‌خوریم. در پورانا و مهابارات^{۱۶} به سرزمینی بنام «جزیره سفید» در «اقیانوس مغرب زمین»

1. Atlantida
2. Azores
3. Ibery
4. Canary
5. Atalaya
6. Vikings
7. Atli
8. Toutonic

9. Valhalla
10. Odien
11. Antilla
12. Amenti
13. Arallu
14. Ad
15. Adam
16. Purana and Mahabarata

اشارة شده است که به اندازه نصف جهان از هندوستان فاصله داشته است. اگر معیارهای هندوان باستان برای تقسیم جهان را در نظر گرفته و محل جزیره سفید (آتالا) آنان را در نقشه زمین مشخص نمائیم، براساس طول و عرض جغرافیائی منطقه، آنرا بر روی مداری می‌یابیم که جزایر قناری و باهاما^۱ نیز از آن می‌گذرند. (این مدار از نزدیکی آتلانتیس افسانه‌ای نیز عبور می‌کند). البته در این متون و سایر نوشته‌های باقی مانده از هندوان آتیانتیکا^۲ برای تعیین خط و مرزبندی نهایی دو جناح نیز بکار می‌رفته است.

زمانی که فاتحان اسپانیا و آمریکای مرکزی و شمالی به مکزیک رسیدند با قبایل آرتک^۳ در آن منطقه برخورد کردند. آرتکها عقیده داشتند که زیستگاه اولیه آنها آرتلان^۴ بوده و آنان به ناچار در مکزیک اقامت گزیده‌اند. آرتلان جزیره‌ای بود که به گمان آرتکها در ناحیه‌ای از اقیانوس مشرق زمین واقع شده ود. و احتمالاً کلمه «آرتک» نیز از کلمه «آرتلان» مشتق شده است. عقیده‌ای که اسپانیولیها به سادگی آنرا پذیرفتند، زیرا اکثر آنان معتقد بودند که ساکنان سرزمین فتح شده از بازماندگان آتلانتیس به شمار می‌آیند. و درست به همین دلیل نیز آرتکها را مستحق کاندیداتوری اداره اسپانیا دانسته و با توجه به ارتباط نزدیک و پیشین اسلام‌شان با امپراطوری قدیم آتلانتیس به حکومت آنان رضایت داده بودند.

در سراسر مکزیک و حتی سواحل آمریکای مرکزی و بخش‌های شمالی آمریکای جنوبی، (درجستجوی آثاری از آتلانتیس) به نام‌های همچون تlapالان^۵، تولان^۶، آزاتلان^۷ و آرتلان^۸ برمی‌خوریم. و کمی پائین‌تر، در ونزوئلا نیز به بنایی بنام آتلان^۹ که مردم منطقه ساخت آنرا به «سرخچوستان سفید» نسبت می‌دادند برخورد کردیم. قبایل سرخچوست آمریکای شمالی نیز از داستانها و رسومی یادمی کنند که همگی از مهاجرت اسلام‌شان از جزیره‌ای در اقیانوس اطلس (با نامی شبیه کلمه «آتلانتیس») حکایت می‌کنند.

کاشفین اولیه استان ویسکونزین^{۱۰} نیز در کنار دریاچه میشیگان به دهکده‌ای برخورددند که اهالی آن نامش را آزاتلان می‌گفتند.

1. Bahama	6. tollan
2. Atyantika	7. Azatlan
3. Aztec	8. Aztlan
4. aztlan	9. Atlan
5. Tlapallan	10. Wisconsin

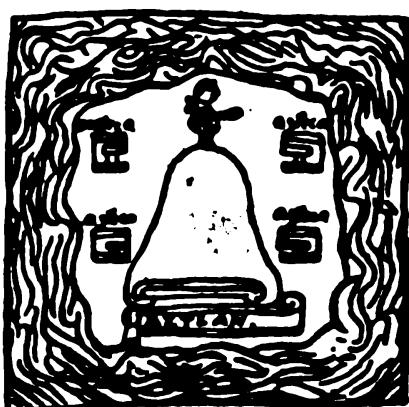
با توجه به وجود این همه اسم مشابه برای یک «قاره»، «جزیره» یا «سرزمین گمشده» می‌توان چنین ادعا کرد که قطعاً این سرزمین زمانی وجود خارجی داشته و اینکه آتلانتیس وهم رویای ساختهٔ افلاطون نیست. آتلانتیس در افسانه‌هایی ذکر شده است که نه تنها از ملل و بخش‌های مجزای جهان گرفته شده‌اند، بلکه از قدمت بسیار زیادی نیز برخوردارند. در زمانی که ما آنرا تاریخ می‌نامیم، بخش‌های مورد نظر ما (با امکانات موجود آن عصر) هرگز نمی‌توانسته‌اند ارتباط نزدیک و مستمری با یکدیگر داشته باشند که از این رهگذر، عقاید و معتقدات خود را اشاعه دهند.

افسانه‌های جزایر اقیانوس آرام نیز با وجود عدم ذکر نامی از آتلانتیس، از وقوع حادثه‌ای در آن اقیانوس خبر می‌دهند. در بعضی از این افسانه‌ها آمده است: «آنگاه که زمین لرزیدو جزایر ناپدید شده و در قعر دریا فروافتند جزایر بزرگ کوچکتر شده و ناگهان همه‌چیز در آب غرق شد.»

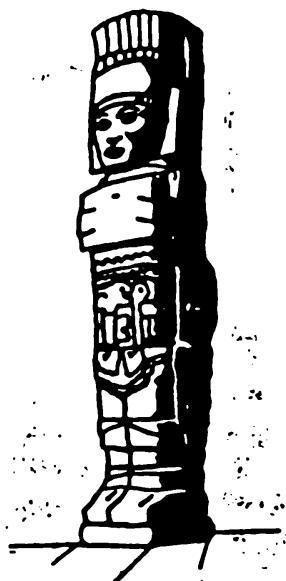
در افسانه‌هایی که تاکنون شنیده شده عموماً به «گم شدن سرزمینی» اشاره شده است که همین موضوع برای آتلانتیس نیز موجبات طرح انتقادهایی را فراهم آورد. برخی در این اعتقادند که طی میلیونها سال بجز بعضی از آتشفشاńها که موجب ناپدیدشدن تعدادی جزیره گردیده، هیچگونه حادثه مهمی در زمین رخ نداده است که گم شدن سرزمین آتلانتیس را توجیه نماید. هرچند که به اعتقاد بسیاری از دانشمندان علوم زمین‌شناسی احتمال وقوع حوادث ناگهانی و غیرمتربه در هر لحظه وجود دارد ولی «گم شدن سرزمینها» که در افسانه‌ها بدان اشاره می‌شود دلیل قانع‌کننده‌ای برای موجودیت آتلانتیس نمی‌باشد.

اما گسترش تحقیقات و افزایش اطلاعات علمی امروز امید ایجاد شالودهٔ محکمی برای تئوری آتلانتیس را بوجود آورده و حصار غیرقابل گذری در مقابل استدلالهای نابجا بنا کرده است. بعلاوه تئوری جابجایی قاره‌ها که در حال حاضر واقعیت انکارناپذیر علمی به شمار می‌آید در اثبات موجودیت آتلانتیس نیز مؤثر واقع گردیده است. لذا بجاست که هرگونه شواهد کشف شده از امپراطوریها و قدرتهای ماقبل تاریخ را با دقت بررسی نمائیم زیرا عموماً این گونه شواهد و یا حتی افسانه‌های ذکر شده، همگی برپایه اطلاعات و حوادث واقعی که ریشه در گذشته‌ای دور دارند، استوار هستند. و امید است که علم امروز، راه حل‌های متنوعی ارائه کرده و با بکارگیری تکنیک‌های نقشه‌برداری زیرآب، غواصی زیردریا، عکسبرداری از طریق

ماهواره، استفاده از فرهنگ ملل، زبانشناسی، لرزنگاری و سایر علوم جغرافیایی و زمین‌شناسی، گرهای کور معماًی آتلانتیس را بگشاید. البته این انتظار تا حدود زیادی برآورده شده و با استفاده از آخرین تکنیکها و دست‌آوردهای علمی امروز، توانسته‌ایم نیروی عظیم و تمدن قدرتمند مربوط به هزاران سال قبل از کشف بابل را شناسائی و مورد کنکاش قرار دهیم.

تصویر یک

تصویر دو

تصویر ۱

تصویر اولیه‌ای از آرتلان توسط آرتكها. این نقشه جزیره‌ای صخره‌ای در دریای شرق را که آرتكها مربتاً از آن سو، به مکزیک می‌آمدند را نشان می‌دهد. این تصویر به سبک قدیمی و با الفبای لاتین تحریح شده است.

تصویر ۲

ستون سنگی در توده‌ی (Tula) مکزیکوسیتی که باقیمانده‌ای از تمدن اولیه آرتک، و اثرب از آثار تالتك‌ها (Toltec) به شمار می‌آید. این ستونها به عنوان پایه‌های اصلی معبد و سرستونهای افقی آن به کار می‌رفته‌اند. به چنین ستونهای سنگی با تصویر انسان آتلانتس (Atlantes) می‌گفتند. آتلانتس نشانی از «اطلس» (Atlas) نگهدارنده جهان داشت. افسانه اطلس که جهان را بر روی شانه‌های خود نگاه می‌داشت، جایگاه ویژه‌ای در مکزیک دارد. از وظایف اصلی اطلس نگه‌داری و حفظ آسمان (کوتزالکوتل - Quetzalcoatl) بود. این وظیفه، نیروی فوق العاده‌ای نیاز داشت که به روایتی از نیروی آتلانتیس و برپاکننده آن کسب شده بود.

بخش ۳

(مبداء تاریخ عقب‌تر می‌رود)

به راستی تاریخ از چه زمانی آغاز شد؟ و مبنای محاسبه آن چه بود؟ امروزه زمان آغاز تاریخ بشر را از تعیین عمر آثار باستانی باقی‌مانده، نوشته‌های قدیمی روی پوست و پاپیروس، حجاری‌های سنگی، حکاکیها و نقوش برجسته در غارها و لوحه‌های گلی باقی‌مانده از اعصار و قرون متتمادی محاسبه کرده و ثبت می‌کنند. قدیمترین آثاری که تاکنون از مصر، بین‌النهرین (عراق)، یونان (کرت)، ایران و هندغربی بدست آمده، آغاز تاریخ تمدن بشر را حدود چهارهزار سال قبل از میلاد مسیح تعیین کرده است. البته اخیراً سندي بسیار قدیمی از قدیمترین مناطق شناخته شده (دره ایندوس)^۱ نیز بدست آمده است که هنوز کشف رمز نشده است.

زمان چهار هزار سال قبل از میلاد (شش هزار سال قبل) را نیز از تخمینات و محاسبات دکتر جیمز یوشر^۲ اسقف اعظم آرماق^۳ در ایرلند استخراج کرده‌اند. دکتر یوشر، متفکر و عالم روحانی قرن هفدهم، براساس جداول ویژه و جمع سالهای عمر نسبی افراد و در نظر گرفتن خویشاوندی آنان (در انجیل)، ساعت هشت

1. Indus

2. James Ussher

3. Armagh

بعد از ظهر روز ۲۲ اکتبر سال ۴۰۰۴ قبل از میلاد را تاریخ خلقت جهان ذکر نمود. بعدها طی محاسبهٔ جداگانه‌ای که توسط یکی از کارشناسان قرن هفده دانشگاه کمبریج، دکتر جان لایت‌فوت^۱ انجام گرفت، ساعت نه بعد از ظهر روز ۲۳ اکتبر سال ۴۰۰۴ قبل از میلاد بعنوان تاریخ خلقت جهان و تولد حضرت آدم تعیین گردید (گفته می‌شد که دکتر جان لایت در اعلام روز اول ترم پائیزی دانشگاه بعنوان روز خلقت آدم و جهان، تحت تأثیر زمان آغاز فصل کار برای بشر قرار گرفته است. هرچند که انتخاب روز دوشنبه ساعت ۷/۵ صبح شایسته‌تر می‌نمود).

دکتر سیفارث^۲، تئوریسین لاپزیک نیز در سال ۱۹۰۰، با توجه به مندرجات انجیل، کتابی منتشر نمود که با اطمینان راسخ نوشت: «با توجه به شواهد و قراین اثبات شده، در روز هفتم سپتامبر سال ۳۴۴۶ قبل از میلاد طوفان خلقت پایان گرفت و الفبای خلقت قبایل جهان اختراع و به این ترتیب انسان خلق شد.» در کالیفرنیا نیز آثاری پیدا شدند که تاریخ خلقت و آغاز جهان تمدن را به ده هزار سال قبل از میلاد برگردانید. افراد متعددی نیز به این تاریخ اشاره کرده‌اند.

هنری فورد^۳، مخترع، صنعتگر و پدر مدل تی نیز از جمله افرادی بود که اصولاً تاریخ را انکار کرده و وقوع آنرا غیرمحتمل دانسته است. البته در پنجاه سال گذشته نیز زمان خلقت و تکامل بشر، صرفنظر از آغاز تمدن او، به دو میلیون سال قبل تخمین زده شده است (اخیراً کشفیات جدیدی در درهٔ رایف^۴ در کنیا^۵ و ناحیه آغاز^۶ اتیوپی نیز صورت گرفته که زمان خلقت بشر را حتی به اعصار قدیمتری نیز عقب بده است) ولی اعتقاد امروزی رشد و توسعهٔ فرهنگ و تمدن اولیه بشر را در پنجاه تا صد هزار سال قبل می‌داند. بعنوان نمونه، قدمت معادن آهن ناحیه نگوانیا^۷ در سوازیلند^۸ را چهل و سه هزار سال قبل تعیین کرده‌اند (این معادن معمولاً برای استفاده از فلزات آنها حفر می‌شده و لازمه استخراج نیز وجود ابزار و امکانات پیشرفته‌ای جهت بهره‌برداری از فلزات استخراج شده بوده است، بنابراین قدمت تمدن اولیه انسانهای آن‌زمان قطعاً بیشتر از قدمت معادن بوده

1. John Lighfoot

2. Seyffarth

3. Henry Ford

4. Rift

5. Kenya

6. Afar

7. Ngwenya

8. Swaziland

است). درناحیه خاورمیانه نیز دهها هزار سال قبل از تاریخ آن معادن، فلز آهن را شناخته و از آن بهره برداری می کردند.

اگر تاریخ چهار هزار سال قبل از میلاد هم بعنوان ابتدای تاریخ تمدن فرض شود، هنوز شش هزار سال تا زمان ظهور یا افول آتلانتیس که امروزه آنرا افسانه ای بیش محسوب نمی کنند، باقی است و قدر مسلم اینکه با توجه به دیدگاهها و چگونگی برخورد قبایل بدouی با واقعیتهای ناشناخته آن اعصار، این مدت برای تبدیل یک واقعیت به افسانه کافی خواهد بود. هرچند که براساس روشهای و کشفیات جدید کاملاً واضح است که در عصر آتلانتیس، شهرهای باستانی و مراکز شهری همچون اورشلیم^۱ در اسرائیل، چاتال هویوک^۲ در ترکیه، تیاهواناکو^۳ در بولیوی^۴ و مراکزی در فرانسه، اسپانیا، یوگسلاوی، ارمنستان و آسیای مرکزی نیز وجود و رونق اجتماعی و علمی داشته اند، ولی چهار هزار سال قبل از میلاد نمی تواند بعنوان مبداء تاریخ تمدن بشر یا خلقت آدم پذیرفته شود.

منابع و آثار مکتوب نیز درخصوص این دوره مجهول و نامعین در فرهنگ و مراکز علمی ملل مربوطه موجود است.

عصر کلدانیها و شاهان آنها از قدمتی دهها هزار ساله برخوردار است زیرا از آشوریانی پال، پادشاه آشور^۵ لوحه های گلی پخته ای بر جای مانده که بوضوح توانائی وی در خواندن کتبه ها و آثار اعصار قبل از خود را نشان می دهند. این کتبه ها که معاصرین او قادر به خواندن یا ترجمه آنها نبودند، به دوران قبل از طوفان مربوط می شوند. استرابو^۶ مورخ یونانی، به نقل از مسافرانی که ۲۶۰۰ سال قبل، از اسپانیا به منطقه مدیترانه سفر کرده بودند، وجود شهرهایی بزرگ و ثروتمند در سواحل جنوب غربی اسپانیا به قدمت هفت هزار سال (پیش از زمان) را تأیید کرده است. (استرابو به زمانی اشاره می کند که به اختراع خط هزاران سال باقی مانده بود.)

تقویم مصریان نیز، زمان حکومت اولین سلسله پادشاهان آن دیار را به دوران قدیمتری از زمان حکومت پادشاهان قبل از طوفان عظیم نسبت داده است. حتی در هندوستان نیز به استناد تقویم هندوان و بنا به محاسبات آنان، پادشاهان و حکومتهایی وجود داشته که برای بیان زمان امپراطوری آنان، اعداد شناخته شده

1. Jericho

4. Bolivia

2. Catal Huyuk

5. Assyria

3. Tiahuanaco

6. Strabo

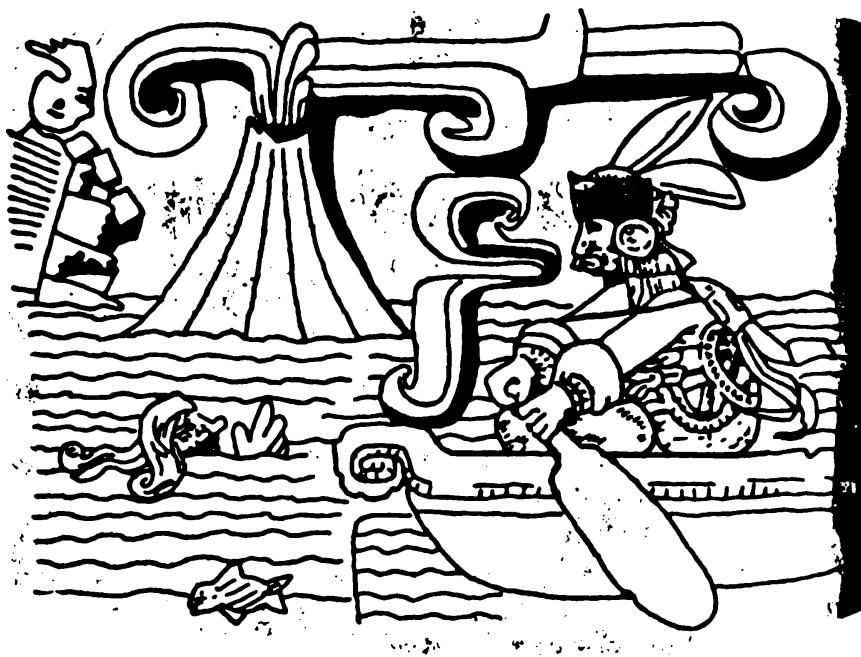
آن زمان (برای محاسبه) کافی نبوده است. خرابه‌های کشف شده از زیر اقیانوس اطلس و دریای کارائیب^۱ نیز بسیار جالب و مهیج هستند. این خرابه‌ها در حقیقت سکوها و جاده‌های سنگی بزرگ و طویلی هستند که قبل از ذوب یخها و بالا آمدن سطح اقیانوسها در محلهای ویژه خود ساخته شده و نصب گردیده بودند. جای امیدواری است که با پیشرفت تحقیقات و جمع آوری اطلاعات و آثار برجای مانده از خرابه‌های افسانه‌ای نقاط مختلف و تعیین زمان ساخت آنها، شهرها، بنایها و آثار بسیاری کشف شده و مشمول آثار قبل از تاریخ می‌گردد.

با آنکه هنوز تاریخ انقراض تمدن آتلانتیس^۲، کاملاً روشن نشده و علم امروز اطلاعی از زمان دقیق وقوع آن ندارد، اما حداقل نتیجه حاصل از تحقیقات انجام گرفته این بود که وجود تمدن پیشرفته‌ای در آن زمان مسجّل شده و به اثبات رسیده است. و ما نیز بدلیل عدم دسترسی به آثار مکتوب دوازده هزار سال قبل، راهی جز استناد به روایات و حکایات ملی ملل مختلف نداشته و ناچاراً نیز به آنها متولّ شده‌ایم. آتلانتیس بی هیچگونه مدرک یا سند تاریخی از موجودیت خود، توانست خود را زبانزد عmom ساخته و نام خود را در صحیفه تاریخ ثبت نماید. شرح افلاطون نیز موّثّق‌ترین و در عین حال نزدیک‌ترین اثرباری بود که شرح حال یک امپراطوری ماقبل تاریخ را در خود داشته و بهمین دلیل ما نیز به آن استناد فراوان کرده‌ایم.

افلاطون در مقالات خود به آثار و گزارشات معابد مصری اشاره کرده و از آنها نقل قول مکرر بعمل آورده است. به این ترتیب احتمال می‌رود که بین تمدن آتلانتیس و دریانوردان فنیقی و کارتازی که شهرها و تمدن آنها نیز دچار اضمحلال و آتش شده بود، رابطه‌ای وجود داشته باشد.

مطالعه دقیق گفتارهای افلاطون درمورد آتلانتیس و مقایسه آنها با اطلاعات کنونی، نشان می‌دهند که آنچه وی در مقالات خود ذکر کرده همگی بر واقعیتها استوار بوده است. وی در جایی از مقاله خود می‌نویسد: «دانستان عجیب و خارق العاده‌ای است که بهر حال روزی پایه در واقعیتی محکم و استوار داشته و از واقعه‌ای حقیقی نشئت می‌گرفته است.»

۲ - افلاطون شرح کاملی از آن نوشته است.

تصویر ۳

تقریباً کلیه قبایل بدوى و اولیه زمین در وقوع سیلی عظیم و بنیان کن که تمدنها را نابود نمود، متفق القولند. تصویر فوق نمایشی است از ترکیب فجایع وحشتناکی چون، سیل، زلزله و آتشخشان که نوح قوم مایا را در حال فرار از جزیره‌ای درحال غرق شدن نشان می‌دهد. اقوام مایا معتقد بودند که آنان از «سرزمین گمشده‌ای» آمده‌اند که زمانی در پهنه دریای مشرق زمین (اقیانوس اطلس) قرار داشته است.

بخش ۴

امپراطوری آتلانتیس قبل از آغاز تاریخ

افلاطون در مقالات خود چنان مشروح و دقیق از آتلانتیس سخن گفته و جزئیات آن را تشریح کرده است که قطعاً خود به تنها بی قدر به جمع آوری یا نگارش آنها نبوده است. وی شرح کاملی از مجموعه بنادر بزرگ و ناوگان توانا و قدرتمند آتلانتیس، سیستم آبرسانی پیشرفته، معابد عظیم، چگونگی استفاده از طلا و فلز ناشناخته‌ای (احتمالاً آبیاری از طلا) بنام اوریکالکوم^۱، نحوه تقسیم زمین برای کشت، امور کشاورزی و آبیاری و دامپروری، اسباب نظامی و ادوات جنگی، چگونگی حکمرانی و تجارت آن را در مقاله خود بیان کرده است. از نوشته افلاطون چنین برمی‌آید که قبل از وی افرادی از وجود قاره‌ای با مشخصات مذکور در اقیانوس بااطلاع بوده که دانسته‌های خود را به افلاطون منتقل کرده‌اند. البته این احتمال نیز وجود دارد که خود افلاطون از آثار و گزارشات و سفرنامه‌های مسبوقین خود در تنظیم مقالات مربوط به آتلانتیس استفاده کرده است. وی با نوشتن این مقالات، بعنوان بزرگترین متفکر عه^۲ عتیق، مورخ و فردی دارای سفرنامه، کمک شایانی به نسلهای ۲۵۰۰ سال بعد از خود نموده و آنان را در بحث و بررسی و مطالعه آن واقعه حیرت انگیز یاری داده است.

1. *Orichalcum*

افلاطون شرح آتلانتیس را طی دو مقاله بعنایهای تی‌مائوس^۱ و کریتیاس^۲ بیان کرده و آنها را با دوستانی مثل سقراط درمیان گذاشته بود. این مقالات در اصل سه‌تا بودند که گفتار سوم وی قبل از پایان در آتشوزی عمومی آن‌زمان سوخته و یا احتمالاً بر اثر مرور زمان نابود شده است. شاید هم نوشتن آن‌بدلیل فوت حاکم سیراکوس^۳، دیونیسیون اول^۴ که مقرر بود افلاطون آن‌را در جشنواره ادبی آن‌شهر قرائت کند، ناتمام و متوقف مانده است. البته این احتمال نیز وجود دارد که بعدها کرانتور^۵ آتنی این اثر ناتمام را کامل و بنام خود منتشر نموده باشد. بهر حال اطلاعات درمورد آتلانتیس از یک وکیل اهل آتن بنام سولون^۶ که سفرهایی به مصر داشته، کسب شده و بنا به اظهار افلاطون، متن اصلی مقاله کریتیاس^۷ از نوشته دروپیدوس^۸ که وی نیز از دوستان سولون بود، اقتباس شده است. سولون نیز اطلاعات خود را از کاهنان مصری شهر سعیس^۹ دریافت نموده بود. این کاهنان نوشته‌هایی در این زمینه را به زبان یونانی ترجمه و با الفبای هیروگلیف در ستونهای معبد شهر حکاکی کرده و در معرض دید عموم قرار داده بودند*.

مقاله‌تی‌مائوس^۱ با ذکر عملیات و کارهای خارق العاده اتنی‌های اولیه شروع شده و پس از بیان انهدام تمدن‌های بشری از یادرفته تاریخ (بطور غیرمستقیم) تشریح تمدن آتلانتیس را آغاز می‌کند: واضح است که افلاطون برای رسیدن به هدف خود (بیان واقعه و تمدن آتلانتیس) بود که به تمجید و ستایش قهرمانان باستانی یونان و آتن پرداخته است. اتنی‌ها با توجه به جنگها و مبارزات و رشادتهایی که در طول تاریخ از خود نشان داده بودند، مردمانی مغدور و گزاره‌گو و شهرت طلب بودند که افلاطون نیز از این کاراکتر استفاده کرده و برای رسیدن به اهداف خود (طرح مسئله آتلانتیس) به طریقی چاپلوسانه بر قدرت قهرمانان باستانی آتن اشاره و تکیه می‌نماید. متن زیر نمونه‌ای از نظریات مصریان درباره اعصار قبل از تاریخ را نشان

* در شهر سعیس مدرسه‌ای بود که یکی از فراعنه مصر به نام پزامتیک **Psammetik** آنرا ساخته و صاحب نظران آن عصر، عقاید و افکار خود را در آن مدرسه به اطلاع دیگران می‌رساندند.

1. **Timaeus**

5. **Crantor**

9. **Sais**

2. **Critias**

6. **Solon**

10. **Timaeus**

3. **Syracuse**

7. **Critias**

4. **Dionysius I**

8. **Dropidus**

می دهد که در این متن خود را با مردم آتن مقایسه کرده اند.

یکی از کاهنان که پیرتر از همه بود گفت: «ای سولون، ... شما مردم هلنی (آتنی) چقدر بچه سال هستید!، در میان شما پیرمرد کهن‌سالی یافت نمی شود.» سولون با شنیدن این حرف گفت: «منظورت چیست؟» کاهن اعظم پاسخ داد: «منظورم اینست که شما همگی از نظر فکری جوان هستید و در میان‌تان هیچ اندیشه قدیم وجود ندارد که از گذشته‌ای دور سخن بگوید و علمی که قدمت داشته باشد نیز در میان شما نیست. من دلیل این را برایت خواهم گفت. تاکنون نسلهای بسیاری نابود شده و از این پس نیز نابود خواهند شد اما هریک را سببی و علتی بوده است ...»

در این گفتگو کاهنان مصری به داشتن اطلاعات زیادی از حوادثی که هزاران سال قبل از آمدن سولون به شهر سعیس در جهان رخداده‌اند، تأکید کرده و آنرا مزیتی برای خود دانسته‌اند. کاهن اعظم ادامه می‌دهد:

... ما شرح تمام آنها را در معابدمان نگاه داشته‌ایم ... و زمانی که بادهای بهشتی وزیدن آغاز کنند و سیلها روان شوند و همچون طاعون همه را نابود سازند، آنگاه کسانی از شما زنده می‌مانند که از دانش بی‌بهره‌اند و مکتوبات و آثار علمی کمتری دارند ... در اینصورت چون گذشته بی‌دانش داشتید، مجبور خواهید شد که همانند بچه‌ها از نو آغاز کنید. و هیچ اطلاعی از اتفاقات گذشته خود و ما نیز نخواهید داشت ...

مانه‌تو^۱ مورخ مصری می‌نویسد: «مصریان قدیم، هزاران سال قبل از احداث اهرام تاریخی خود اخبار و گزارشات تاریخی زیادی را حفظ و نگهداری کرده بودند. این آثار به دوران ماقبل تاریخ آنان مربوط است که در تاریخ مصر به دوران «حکومت خدایان» معروف شده است. با توجه به اینکه آب و هوای مصر هزاران سال، آثار گرانبهایی از قبیل نقاشی درمعابد، ساختمانها و حتی نوشته‌های روی پوست و پاپیروس را سالم و بدون آسیب حفظ نموده است، پس انتظار می‌رود که هنوز هم آثاری از اعصار بسیار کهن در معابد مصر باقی بوده و کشفیات آینده

مجھولات فراوان دیگری از آنها و دفاین مربوطه را آشکار نموده و از این رهگذر گزارشات منسوب به «قاره گمشده» نیز از میان آنها بیرون آیند. در نوشتگات مصری و به نقل از کاهنان شهر سعیس و با اشاره به تمدن آتلانتیس و انقراض آن چنین آمده است:

«... در زمانی بسیار دور، آتش سوزی مهیبی در زمین رخداده و در مقایسه با کسانی که در کنار رودها یا دریاها می‌زیستند، مسئولیت بیشتری متوجه آنهاشی که در قلل کوهها و ارتفاعات خشک زیست می‌کردند، گردید. به عبارت دیگر، آن زمان که خدایان زمین را با سیلاب و طوفان نفرین کنند، تنها چوپانان و گله‌دارانی که در کوهستان زندگی می‌کنند، باقی مانده و آنهاشی که در شهرها و در سواحل رودخانه می‌زیند، به قعر دریا کشیده می‌شوند...»

افلاطون و سایر معاصرین وی می‌دانستند که در زمانهایی از تاریخ در بسیاری از سرزمینها، اتفاقاتی مهیب رخداده که منجر به نابودی ساکنین آنها شده است. هرودوت^۱، مورخ یونانی نیز در صحراهای مصر، صدفهای دریائی و نیز عیار بالایی از نمک دریا در حاک صحرا مشاهده نموده است. بعلاوه بقاوی‌ای دریا در صحرا و در پای هرم بزرگ نیز بر جای مانده است. و از سویی محققان متعددی نیز شاهد وجود لایه‌های نمک در ناحیه کوئین چمبر^۲ نزدیک اهرام مصر بوده‌اند. در گزارشات سایر ملل نیز آمده است که زمانی گذرگاهی بین سیسیل و ایتالیا وجود داشته اما در ازمنه قدیم و بر اثر حادثه‌ای به اعمق آبهای دریای مدیترانه فرو رفته است.

آتششانهای وحشتناک شهرهایی را منهدم کرده، سیلهای مهیب برخاسته و جزایری را در خود فروبرده که هرگز فرصت بالا آمدن مجدد نیافته‌اند. در عصر افلاطون نیز شهر بندری هیلکه^۳ یونان، ناگهان با تمام ساکنان و بناهای خود به قعر دریا فرومی‌رود که فقط دوازده کشتی با خدمه آنها سالم می‌مانند.

افلاطون در مقالات خود شرح کامل واقعه آتلانتیس را از جایی آغاز می‌کند که در آن قهرمانی‌های آتنی‌ها را به‌وصف کشیده تا از آن صراط، قدرت و عظمت امپراطوری اقیانوس را مطرح نماید. آنگاه به تعیین محل آتلانتیس پرداخته و ضمن آنکه محل را در جایی از اقیانوس اطلس می‌داند، می‌نویسد:

... در تاریخ ما، کارهای عظیم و بزرگی از کشور شما به ثبت رسیده است که یکی از آنها بلحاظ رشادت شما، عظمت و اهمیت آن نسبت به سایرین شایان توجه بسیار است. در آن زمان قدرت خارق العاده‌ای در صحنه ظاهر شده و بر سراسر اروپا و آسیا حکمرانی می‌کرد. این قدرت عظیم از اقیانوس اطلس آمد و سرانجام علیرغم نیرویتان شما را نیز نابود ساخت. دریانوردان و کشتیرانان آنها از اقیانوس اطلس بخوبی بهره‌برداری می‌کردند. جزیره‌ای بزرگ با کوههای بلند و تنگه‌هایی که شما آنها را گذرگاه هرکول می‌نامید در آن اقیانوس وجود داشت. این جزیره از مجموع مساحت لیبی و آسیا بزرگتر و در سر راه سایر جزایر قرار گرفته بود. از آن جزایر، تمام «قاره مقابل» را که با اقیانوسی واقعی محاط بود، طی می‌کردند. این جزیره بزرگ همچون یک قاره جداگانه بوده و در اقیانوس اطلس قرار داشت (نه دریای مدیترانه).

در آن جزیره بزرگ (قاره آتلانتیس) امپراطوری قدرتمندی برآن و سایر جزایر و حتی بخش‌هایی از مأواه مرزهای خود حکمرانی و اقتدار کامل داشت. علاوه بر این آنان از طریق تنگه هرکول به بخش‌هایی از لیبی، مصر، اروپا و تیرانا دسترسی داشتند. نیروی بیکران این امپراطوری متعدد شده و ناگهان به کشور ما و شما و تمام سرزمینهای آنسوی تنگه‌ها هجوم آورdenد ...

«قاره مقابل» که افلاطون از آن نام می‌برد، در حقیقت همان قاره‌ای بود که دریانوردان فنیقی و کارتاز از آن هراسان بودند و یکی از جالبترین واژه‌ها و اصطلاحاتی بود که در مقاله وی به آن اشاره شده است. اما آنچه که به همین مقدار سبب تحریک کنجکاوی انسان می‌شد، ذکر عبارت «سایر جزایر» در مقاله است که به عنوان نزدیک و گذرگاهی برای ورود به «قاره مقابل» به شمار می‌رفته‌اند. البته افلاطون در مورد عمق اقیانوس اطلس به اندازه امروز نمی‌دانست.

اگر سطح آب اقیانوس اطلس تا عمق ۶۰۰ تا ۱۰۰۰ پایی پائین‌تر بوده و به عمق قبل از ذوب یخهای قطبی می‌رسید، در آنصورت فواصل بین جزایر آزورس، مادی‌یرا، کیپ‌ورد^۱ برمودا^۲ و باهاما بطور قابل ملاحظه‌ای به خشکی تبدیل شده

و کناره‌های قاره‌ای که هم اکنون زیر آب قرار دارند، از آب خارج و فلاتهای کف اقیانوس نیز به سطح آب نزدیکتر می‌شدند.

افلاطون با توجه به ترتیب استقرار جزایر، توانسته بود که شکل تقریبی کف اقیانوس را حدس بزند.

از طرفی دیگر، اگر افلاطون از آسیا و لیبی سخن می‌گوید، منظور احتمالی او از آسیا، بخش‌هایی از خاورمیانه و آسیای صغیر است که ادغام لیبی نیز برای نمایش وسعت قاره‌آتلانتیس اولیه یا مجمع الجزایر بزرگ نزدیک آن بوده است. و گرنه وی قطعاً محل لیبی را در شمال آفریقا می‌دانست. باز در مقاله‌های خوانیم:

... ای سولون، کشور تو بعدها پیشرفت کرد و به نحو بارزی

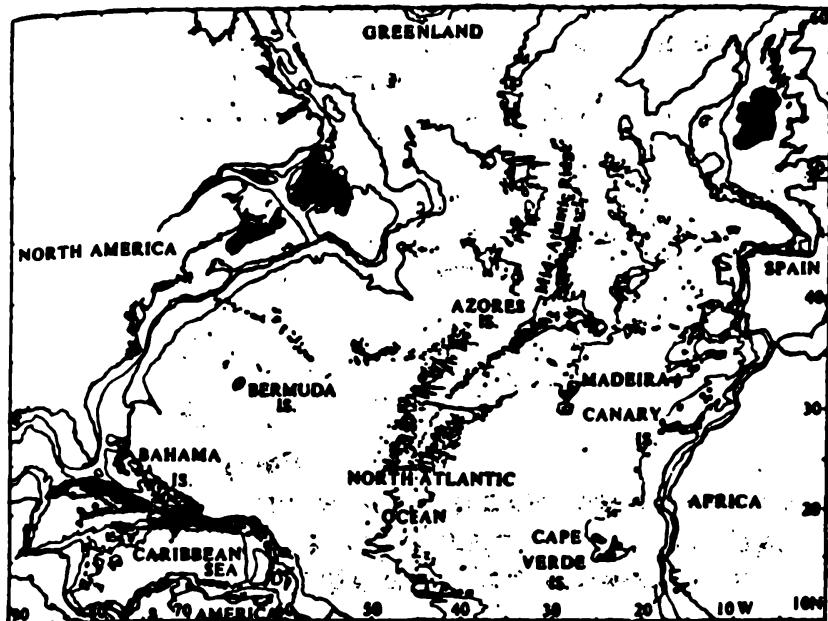
نیرو و قدرت کسب کرد... از بردگان آنها را که به درد نمی‌خوردند آزاد، و بقیه را در جای خود باقی گذاشت...

علاوه بر افلاطون که از جمله غریبان به اروپا و آفریقا سخن گفت، قبایل قدیمی منطقه هم آثار و نوشهایی از حملات غرب به شکل افسانه‌وداستان و همچنین آثاری از بازمانده‌های «آن هجوم» را حفظ کرده‌اند. حمله از سوی غرب در منابع دیگری نیز انعکاس داشته، کما اینکه در گزارشات مصریان نیز از تاخت و تازهای محیر العقول «دریانوردان و مردمانی از دریای غرب» سخن به میان آمده است. در ایرلند علاوه بر افسانه‌هایی که از حملات مشابه فابیورق‌های¹ آتلانتیک سخن رفته، در خرابه‌های سنگی هزاران ساله باقی‌مانده از آنجا هم شواهدی از حملات غربی‌ها دیده می‌شوند. افسانه‌های دیگری نیز در برخی جزایر مدیترانه و سواحل نزدیک آتلانتیک، از فرانسه و اسپانیا وجود دارند که از حملات و هجوم غربیها در اعصار دوردست قدیم حکایت می‌کنند. افلاطون می‌نویسد:

... کمی بعد از آن حملات گسترده بود که آتلانتیس، جزایر

و شهرهای آن در قعر دریا فرورفت سپس زلزله‌ای مهیب و سیلی عظیم جاری شد و در عرض یک شبانه‌روز باران مدام باریده و تمام جنگجویان در زمین فرورفته و آتلانتیس نیز به همان شکل ناپدید گردیده و در دریا غرق شد. و به همین دلیل بود که دریا در آن مناطق غیرقابل عبور و رام نشدنی شد و به تدریج که جزیره در

آب فرومی رفت، چنان گل و شلی در راهها جمع گردید که عبور ناممکن شد . . .

تصویر ۴

نقشه‌ای از منطقه آتلانتیک شمالی، در مرکز و برامدگیهای آتلانتیک میانی در بالا، جزایر آزورس هنوز قسمتی از این رشته‌کوهها را تشکیل داده و از سطح دریا سر برون آورده‌اند. این جزایر به شکل پر از فلاتی به عمق ۲۰۰۰ متر خارج شده‌اند. سواحل قاره‌ای اطراف اقیانوس مناطقی از آمریکای شمالی، اروپا، آفریقا و جزایر آتلانتیک نیز در نقشه دیده می‌شوند که نسبت به جزایر آتلانتیس در سطح بالاتری قرار گرفته بودند.

افلاطون با اشاره به سیل مهیب در مقالات خود، از آن بعنوان «بزرگترین سیل عالم» نام بده و می‌نویسد:

... جزایر آتلانتیس . . . که با سیل و زلزله ویران شده بودند،

به گذری غیرقابل عبور مبدل شده و آنچنان توده‌های عظیمی از گل تشکیل شد که برای کسانی که قصد عبور از مدیترانه به اقیانوس را داشتند، سدی غیرقابل نفوذ ایجاد گردید. و تا مدتی مديدة بعد از غرق شدن جزیره، دریا و آبهای گل آلود و معابر غیرقابل عبور جزیره

همچنان متلاطم مانده و تغییرات وسیعی در کف اقیانوس ایجاد شد. این تغییرات بویژه در نزدیکیهای جبل الطارق و کوه اطلس بود که بعدها به راه عبور مدیترانه به دریای آزاد مبدل گردید . . .

بر همین اساس سیاحان و دریانوردان کارتاژ و فنیقیه نیز گزارشاتی داده بودند که غیرقابل کشتیرانی بودن آتلانتیک را نشان می داد که احتمالاً نگران ازدست دادن منافع تجاری و اجتماعی خود در مناطقی شده بودند که سالها و قرنها سود قابل توجهی از آنها (آتلانتیس) نصيب خود می کردند.

در اعمق پنج هزارپایی بستر اقیانوس، نزدیک جزایر آزورس و در امتداد سواحل آن، توده هایی از شن های ساحلی را یافته اند که شواهد گویایی از فرو رفتن ناگهانی آتلانتیس در اعمق آب به شمار می آیند. چون شن های ساحلی معمولاً در طول سواحل کم عمق تشکیل می شوند، بنابراین پیداشدن چنین علائمی در اعمق و بستر یک اقیانوس نمایانگر بروز ناگهانی یک فاجعه و غرق شدن نابهنجام منطقه مربوطه خواهد بود. پروفسور موریس اوینگ متخصص عکسبرداری از اعمق اقیانوس، با وجودیکه گرایش و تمایل چندانی به مسئله آتلانتیس نداشت، پس از کشف تعدادی از سنکهای آتشفسانی سواحلی، در اعمق اقیانوس و آزمایش دقیق آنها اظهار داشت: «یا زمین در اینجا دو تا سه مایل فرون شسته و یا اینکه در آن زمان سطح اقیانوس به همان اندازه پائین تر بوده است در غیر این دو صورت استنتاج ما غیرعادی است.»

افلاطون در دو مین مقاله خود بنام کریتیاس^۲ در بخش بزرگی از آن، جزئیات قابل توجهی از شکل منابع طبیعی، معماری، آداب و رسوم، حکومت، مذهب و حتی کشاورزی و دامداری آتلانتیس را مورد بحث قرار داده و می نویسد:

... پوزیدون^۳ خدای دریا، عاشق او شد و با او روابطی

ایجاد کرد. زمین را شکافت و نزدیک تپه ای که او در آن زندگی می کرد، رده هایی از زمین و دریا، بزرگ و کوچک و پیچیده درهم، ساخت، دو رشته خشکی و سه رشته آب یکدیگر را در بر می گرفتند. . . آنگاه چون خدا بود، دانست که هیچ مشکلی در ساختن جزیره مرکزی ندارد. پس دو رودخانه از زیر زمین جاری

ساخت. یکی از آب سرد و دیگری از آب گرم و سپس غذاهای متنوع در سراسر زمین پراکنده نمود. . .

ناگفته نماند که استناد و تمسک به خدایان، اغلب برای تقویت ثبت حوادث در خاطره شنوندگان بوده و گویندگان نیز با استفاده از نفوذ مذهب و اعتقادات دینی سعی داشتند که وقایع را مهم و خارق العاده جلوه دهند. خود افلاطون هم توضیحات یک کاهن مصری به سولون را اینگونه بازگو می نماید:

... در این زمینه داستانی وجود دارد که برایت می گوییم.

روزی فانوتون^۱ فرزند هلیوس^۲ در ارابه پدرش اسب می تاخت، چون نمی توانست مانند پدر، اسبها و ارابه را هدایت کند، هرآنچه که در زمین بود آتش زد و خود نیز با برق آسمان کشته شد. بدان که این داستان نمونه ای از یک افسانه است اما بخوبی خبر از واقعیتی نیز داده و دقیقاً نشان می دهد که اجسامی می توانستند در اطراف زمین و آسمانها به پرواز درآیند. . .

همانگونه که قبل از اشاره شده بود، عموماً نویسنندگان چنین داستانهایی، واقعیتها را در قالب افسانه ذکر می کردند، و داستان فوق نیز استفاده از نامهای معروف و اتصال آنها به قهرمانها و اعمال قهرمانانه تاریخ را تأیید می کند.

ایگناتیوس دانیلی^۳ که در سال ۱۸۸۲ نماینده مجلس، نایب رئیس ایالت مینه سوتا^۴ کاندیدای معاون اول رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا بوده مقاله با ارزشی بنام «آتلانتیس واقعیتی بر گونه اساطیر» چاپ کرده و نوشته: «افسانه های پیش از طوفان نوح که در اذهان مردم جامی گرفته اند تا حدودی از واقعیت نشأت گرفته اند، زیرا. . . خدایان و الهه های یونان باستان، فنیقی ها، هندوها و قبایل اسکاندیناوی در حقیقت همان شاهان، ملکه ها و قهرمانان آتلانتیس بوده اند و اعمالی که به آنها نسبت داده می شوند از نظر میتولوژی^۵ (اسطوره شناسی) اشکال تغییر یافته و مبالغه آمیز حوادثی است که زمانی به واقع در تاریخ زمین رخ داده است.»

افلاطون در مقاله کритیاس می نویسد:

... اطلس (قهرمانی) که دنیا را روی شانه های خود نگاه

1. Phaethon

4. Minnesota

2. Helios

5. Mythology

3. Ignatius Donnelly

می داشت) اولین فرزند پوزیدون^۱ و کلیتو^۲ بود. گفته اند که پوزیدون ده فرزند داشت و . . . سرزمین خود (جزیره بزرگ) را به ده قسمت کرد. ملک مادر و اولین بخش را که وسیعتر و بهتر از سایر بخشها بود، به فرزند اول (اطلس) داد و بخشهای دیگری نیز به آن ملحق نمود و آنگاه اطلس را به پادشاهی آنان برگزید و دیگر فرزندان را شاهزادگان و درباریان قرار داده و مردان کثیری را در سیطره و تحت حکومت آنها درآورد. . .

وقتی جزایر قناری^۳ در یکی از سالهای قرون وسطی کشف شدند، گانچس^۴ های بدؤی هنوز رسم مربوط به ده پادشاه را حفظ کرده بودند، و همینطور قوم مایا^۵ در جنوب مکزیک و آنسوی اقیانوس نیز این رسم را اجرا می کردند. در انجلیل نیز مسئله «ده فرمان» (ده دستور قبل از طوفان نوح) انعکاس احتمالی همین رسم می باشد. افلاطون در آن زمان نمی توانست به این حقایق دسترسی داشته باشد. وی در ادامه مقاله می نویسد:

... پسر جوان پوزیدون که پادشاه بود، اطلس نام داشت و به این دلیل تمام سرزمین تحت حکومت خود (جزیره و اقیانوس اطلس) را «آتلانتیک» نامید. به برادرش که با او دوقلو بود و به اندازه او ملک و زمین داشت، قسمتی از جزیره تا دیوارها و تنگه های هرکول و نیز سرزمینی که هم اکنون منطقه گاد^۶ نامیده می شود، تعلق گرفت. . .

هم اکنون گاد، نام شهری در اسپانیا است که به آن گادیس^۷ گفته و مشرف به اقیانوس در جبل الطارق واقع شده است. این شهر هنوز مشرف به غرب و گویی همانند زمانی که از آنجا آتلانتیس، مستعمرات خود را اداره می کرد، به اداره مستعمرات غربی مشغول است. شهر تارتسوس^۸ که تصور می شود در دلتای رودخانه گواداکیور^۹ باشد، نیز از جمله مستعمراتی بود که اکنون هیچ اثری از آن بر جای نمانده است. در این بخش از اسپانیا و بویژه در

1. Poseidon

4. Gaunches

7. Gadiz

2. Cleito

5. Maya

8. Tartessos

3. Canary

6. Gade

9. Guadaquivir

نیلا^۱ و هوالوا^۲ خرابه‌های باشکوهی وجود دارد که احتمالاً روزی بخشهایی از لنگرگاهها و باراندازها یا دیواره‌هایی از موج‌شکن‌ها را تشکیل می‌دادند. هرودوت مورخ و سیاح یونانی نیز در بیان و شرح اقیانوس اطلس و جزیره بزرگ میان آن از واژه‌های «آتلانتیک» و «آتلانتیس» استفاده کرده است. وی به تعداد کثیری از قبایل شمال آفریقا بنام آتلانت‌ها و آتارانت‌ها نیز اشاره می‌کند که زمانی نزدیک کوههای اطلس می‌زیستند. وی در نوشتگات خود از گزارشات قبل از افلاطون استفاده کرده که به احتمال زیاد از جای دیگری بجز مصر دریافت شده‌اند.

اطلس و فرزندان وی دارای . . . چنان ثروت انبوهی بودند

که هرگز هیچ پادشاهی قبل از آنان چنین ثروت بیکرانی نداشته و هیچکس نیز نخواهد داشت. آنان چه در شهر و چه در صحراء مجهز به همه‌چیز بودند. و بدلیل عظمت امپراطوریشان، تمام مایحتاج خود را از دوردست و سایر کشورها تأمین می‌کردند. تنها در جزیره آتلانتیس ژرتوی انباسته بود که برای تمام عمر ساکنین آن کافی و بلکه افزون بر آن بود. آنچه در زمین بود اعم از گیاه تا جماد و مواد معدنی و فلزات گرانبهای استخراج می‌شد. از برخی از این فلزات فقط نامی باقی مانده است. از جمله فلزی بود بنام اورکالکوم^۳ که شاید آلیاژی از طلا بوده ولی ترکیب آن هنوز هم ناشناخته است. احتمال می‌رود که فلزات گرانبهای دیگری نیز به وفور در دسترس مردم آتلانتیس قرار می‌گرفت. طلا و سایر فلزات ذیقیمت در تمام اعصار تمدن آتلانتیس از ارج و قرب ویژه‌ای برخوردار بوده، بویژه آنکه معادن و دفاین آنرا بسیار گرامی می‌داشتند.

فاتحین نخستین اسپانیا و اروپائیان نیز با استفاده از اشارات افلاطون (ولی به اشتباه) فوج فوج به سوی آمریکا روانه شدند تا به خیالی از خزانی سرزمین آتلانتیس بهره‌گیرند. عملیات استخراج فلزات از معادن نیز در آتلانتیس مورد توجه مدابم اهالی آن بوده و رواج فراوانی پیدا کرده بود. اخیراً نیز غواصان دریایی مدیترانه، آثار بسیاری از حفریات افقی و عمودی معادن، ابزار متعدد ذوب فلز و ریخته‌گری در

ناحیه مارسل^۱ و در اعماق هشت پائی دریا را یافته‌اند که همگی به هزاره‌های قبل از طوفان مدیترانه تعلق دارند. افلاطون درخصوص کشاورزی و دامداری آتلانتیس می‌نویسد:

... در آنجا برای کارهای چوبی نجاران، چوب فراوان در دسترس بود و علوفه کافی نیز برای احشام و حیوانات اهلی جمع آوری می‌شد. از جانوران وحشی و اهلی نیز توأمًا حفاظت و نگهداری به عمل می‌آمد. تعداد بی‌شماری فیل در جزیره می‌زیستند. اهالی نیز احترام خاصی به فیل و عموماً به حیوانات از هر نوع بویژه انواعی که در دریا، مرداب، رودخانه‌ها، کوهها و مرغزارها زیست می‌کردند، قائل بودند. مخصوصاً حیواناتی با جثه بزرگ منزلتی خاص داشتند. . . .

تصویر ۵

تصویری از کلاه سر یک آرٹک با طرح سرفیل. تصاویر یا تندیسهای از فیلها در آمریکای باستان مورد احترام بوده و ارزش ویژه‌ای داشتند. ماسک‌های فیل‌نما، تصاویر، معماری با نقوش فیل، همه نمایانگر این است که در ایالت ویسکونزین (Wisconsin) و سایر نقاط مکزیک و آمریکای مرکزی اهمیت خاص به فیلها نشان می‌داده‌اند.

می‌توان گفت که در آمریکای قدیم، فیل نیز وجود داشته، زیرا سرخپوستان آمریکا تصاویر فیلها را در سنگها یا لوحه‌های ویژه‌ای نقاشی کرده و ماسکهایی به شکل فیل یا سر آن می‌ساختند. در عصر یخیندان زمانی که ماموت‌ها در اروپا

می زیستند، فیلها نیز به تعداد زیاد در آفریقای شمالی زندگی می کردند. فاصله آفریقا و آمریکا و بویژه جزایر آتلانتیک چندان زیاد نبود، اما چگونگی مهاجرت فیلها و اسکان آنها در آتلانتیس و جزایر اقیانوس اطلس موجب شکفتی است. راستی فیلها از خشکی چگونه گذشته و در جزایر ساکن شده بودند؟ این احتمال وجود دارد که سطح اقیانوس در آن زمان به اندازه کافی برای عبور فیلها پائین بوده که البته امریست بسیار غیر متحمل و بعيد. ولی ممکن است که راهی زمینی نیز دو قاره را (آمریکا و اروپا) به یکدیگر متصل می کرده است که فرض دوم صحیح تر می نماید.

افلاطون ادامه می دهد:

... در آتلانتیس از روئیدنیها هرچه در زمین بود اعم از ریشه های خوشبو تا چوبهای متنوع می روئید. و سبزیجات، خشکبار، میوه های تازه و سایر انواع خوراکیها نیز در آن جزیره پربرکت و به کمک تابش آفتاب به عمل می آمد و محصولات مکفی تولید می شد. میوه های پوست سخت، گوشت دار، آبدار و ضماددار نیز در آن سرزمین کشت می شد. . .

افلاطون شرح «میوه ای با پوست سخت» و کاربردی سه جانبه را به سولون می دهد که احتمالاً این میوه «نارگیل» بوده که نه افلاطون و نه سولون هیچیک آنرا نمی شناختند. ذکر این حاشیه برای یک میوه مخصوص آتلانتیس قابل تعمق و شایان توجه است. اگر وسعت آتلانتیس به همان حدی باشد که افلاطون تشریح کرده و چنان میوه هایی نیز در آن بعمل آمده باشد بنابراین از هواهی گرم تری برخوردار بوده و معمولاً این آب و هوادر نقاطی که آب گرم گلف استریم^۱ از حوالی آنها می گذرد، یافت می شود جریان گلف استریم، گرمای مناسب برای رشد و نمو گیاهان گرم سیری همچون نارگیل و آناناس و موز را فراهم می آورد.

در زمان آتلانتیس، آب و هوای اروپا بسیار سرد بوده و یخندهان سرتاسری در آن عصر بر سراسر اروپا حاکم بود. این یخندهان درست در زمان فرو رفتن آتلانتیس در اقیانوس و پس از آن پایان گرفته و آب و هوای اروپا اعتدال یافته. پس در آن زمان وجود جزیره بزرگ آتلانتیس در سر راه اروپا مانع از رسیدن هوای گرم ناشی از جریان

گلف استریم به اروپا می‌شد و می‌بینیم که اندکی پس از غرق شدن آتلانتیس اروپا نیز از هوای معتدلی بخوردار شده و یخ‌بندان سرتاسری آن پایان می‌گیرد. لذا چنین استنباط می‌شود که، دقیقاً آتلانتیس وجود واقعی داشته و افسانه شمردن آن دور از منطق خواهد بود.

افلاطون تکنیک شهرسازی و آبیاری و عملیات ساختمانی آتلانتیس را چنین تشریح می‌کند:

... آنان همه چیز از زمین می‌گرفته و با آنها معابد، قصرها، بندرگاهها و اسکله‌ها می‌ساختند پل‌های عظیمی روی آبراههای منتهی به دریا و در پایتخت ساخته و گذرگاهی باشکوه به داخل و معتبری دیگر به خارج قصر سلطنتی از سوی دریا برپا کرده بودند. سپس قصری پرجلال در مأوای خدا و فرزندان او ساخته و این سنت را نسل در نسل ادامه دادند. هر پادشاهی که می‌امد، از شاه قبلی قدرتمندتر بود. نهایتاً بنایی نیز برپا کردند که در نوع خود هم وسیع بود، هم زیبا و بی‌نظیر. کanalی ساختند به عرض سیصد پا و به عمق یکصد پا و طول پنجاه استادیا^۱ که از دریا آغاز و تا آخرین منطقه و نهایت آن ادامه داشت. این کanal در حقیقت راه ارتباطی دریا تا انتهای مناطق به شمار می‌آمد. در کanal (همچون یک بندرگاه) بزرگترین کشتی‌های آن عصر وارد و خارج می‌شدند. زمین‌ها را به مناطقی تقسیم کردند که مآلًا دریا نیز به مناطقی تقسیم شد. پل‌هایی چنان عظیم و عریض ساختند که از روی آنها (عرض پلها طوری بود که به چند مسیر تقسیم می‌شد.) علاوه بر تعدد معمولی ماشین‌ها، وسائط جنگی نیز از منطقه‌ای به منطقه دیگر عبور می‌کردند. کشتی‌های عظیم از زیر پلها می‌گذشتند و در سواحل و اسکله‌های مسیر پهلو گرفته و بارگیری می‌کردند (سطح سواحل را به اندازه کافی برای سهولت بارگیری بالا برد بودند).

عرض بزرگترین آن مناطق که کanalی از دریا نیز به آن وصل می‌شد، سه استادیا بوده که از نظر عرض با بخش آبی هم‌جوارش

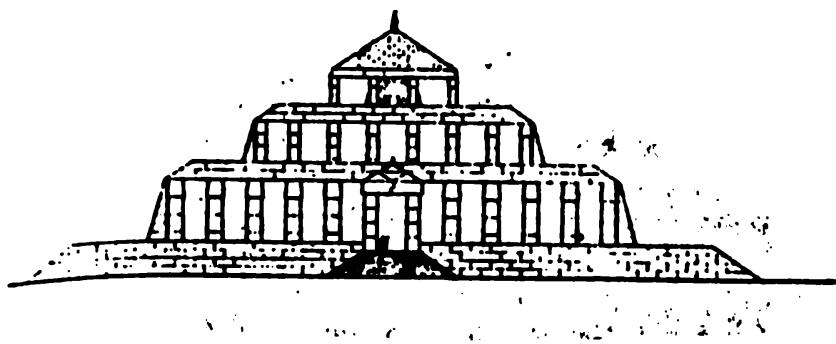
مساوی بوده است. ولی دو منطقه دیگر خشکی به عرض دو استادیا و هم عرض مناطق آبی همچوar خود بوده و بالاخره عرض کانالی که از جزیره مرکزی می‌گذشت تنها یک استادیا بوده است. قصر حکومتی نیز در جزیره‌ای به قطر پنج استادیا قرار داشته که این جزیره، پلها و مناطق مربوطه آنرا دیوارهای بلندی از سنگ محصور کرده بود. در هر طرف دیوار نیز برجهای مراقبت و دروازه‌هایی برای عبور از روی پلهای محل اتصال دریا به خشکی ساخته شده بود.

واضح است که اندازه کانالها، ساختمان‌ها و مساحت زمینهایی که افلاطون ارائه کرده تا حدودی تصنیعی به نظر می‌رسند که علت مبالغه در آنها نیز عمدتاً جلب توجه خوانندگان مقاله بوده است. هرچند که اهالی نیز هم در مورد اندازه‌های ارائه شده از طرف مارکوپولو^۱ برای کشور چین، همین نظر را داشته و معیارهای مارکوپولو را بسیار مبالغه‌آمیز تلقی می‌کردند ولی بعدها که داستانهای مارکوپولو حقیقی از آب درآمدند تنها قضاوت و پیشداوری اهالی نیز^۲ بود که مورد تعجب و استهzae عموم قرار گرفت. افلاطون نیز اندازه کانالها و ساختمانهایی را داده است که احتمالاً در زیر اقیانوس اطلس وجود دارند ولی در حال حاضر امکان سنجش و اندازه‌گیری آنها بسیار کم و شاید ناچیز است. و شاید هم تاکنون تحصیل اسناد و شواهد بنادر عظیم و خارق العاده‌ای که وی از آنها سخن گفته فراهم آمده است. در قسمتی دیگر از مقاله افلاطون می‌خوانیم:

... آنان سنگ‌های موردمصرف در عملیات ساختمانی را از بخش‌های سطحی و درونی جزیره مرکزی و سایر مناطق استخراج می‌کردند. رنگ سنگ‌ها سفید، سیاه و قرمز بود. و همزمان با استخراج آنها، صخره‌های اصلی نیز از داخل صیقل شده و سپس مسقف می‌شدند. برخی از بنایها از سنگ ساده بوده ولی بعضی دیگر را با سنگ‌های الوان و متنوع می‌ساختند تا هم ساختمانها زیباتر شده، و هم منظره طبیعی بدیعی بوجود آید...

همانگونه که در آتلانتیس از سنگ‌های ساختمانی رنگی استفاده می‌شد، در جزایر آزورس نیز از همین سنگها (سنگ‌های سیاه، سفید و قرمز) استفاده می‌کردند که

این امر یکسان بودن منشاء استخراج آنها را تأیید می نماید.

تصویر ۶

نمای بازسازی شده یکی از بنای‌های آتلانتیس که توسط یک آرشینگت دانمارکی طراحی شده است. واحدها بر حسب متر بوده و نقشه را جین تولین (Jan Tulin) ترسیم کرده است.

... بیرونی ترین دیوار قلعه نظامی آتلانتیس تماماً با برنز پوشیده شده و دیوار دوم نیز با قلع و بالاخره دیوار سوم اطراف قلعه را با اوریکالکوم پوشانده بودند. در درون قلعه قصرهایی بود که بصورت زیر ساخته بودند:

در مرکز قلعه، قصری بود که معبد مقدس کلی تو^۱ و پوزیدون^۲ در آن واقع بود. این قصر بسیار غیرقابل نفوذ بوده و دیواری از طلا آنرا از خارج جدا کرده بود. این معبد همان محلی بود که در آن انتخاب طوایف ده پادشاه را به عمل آوردند. هر سال میوه‌هایی فصلی را از تمام ده منطقه تحت حکومت شاهان به آنجا آورده و مراسم تطهیر بر هریک اجرا می کردند. اینجا معبد اختصاصی پوزیدون بود که طول آن یک استادیا، عرضش نیم استادیا و ارتفاع آن نیز به اندازه کافی بلند بود. معبد شکوه خیره‌کننده‌ای داشت. بیرون معبد به استثناء قله‌ها و برجهای آن نقره اندود بود. برجهایش مطلباً شده و قسمت درونی آن هم سقفی از عاج داشت. طلا و

نقره و اورکالکوم در همه جا انباشته بود. قسمتهای دیگر دیوارها، راهروها و کف زمین را با اورکالکوم پوشانده بودند. در درون معبد نیز مجسمه هایی از طلا گذاشته بودند. مجسمه خدا که وی را سوار بر درشکه ای با اسبهای شش بال و با قامتی به بلندی سقف معبد نشان می داد، در میانه معبد گذاشته شده و پیرامون وی نیز یکصد حوری دریائی^۱ سوار بر دولفينها ایستاده بودند. در معبد مجسمه های دیگری نیز بودند که افراد و دیگر مهمانان به معبد هدیه کرده بودند. در اطراف معبد و دربرون ان مجسمه طلایی هر ده شاهزاده و همسرانشان نهاده شده و هدایای فراوانی نیز در آنجا جمع شده بود. این هدایا را شاهان، مهمانان و افراد تازه وارد سایر شهرها و نقاط دیگر تقدیم کرده بودند . . .

هزاران سال است که وصف گنجهای آتلانتیس و برجهای طلا و نقره آن در اقصی نقاط دنیا پیچیده و جویندگان گنج و سوداگران طلا را به سوی خود کشیده است. مصریان باستان، بابلیان، آشوریها و ایرانیان و امپراطوری اینکاها در آمریکای جنوبی برای معابد قصرهای حکومتی خود و خزانه هایشان، طلای بسیار جمع کرده بودند. بنابراین بعيد نیست که امپراطوری عظیم و باشکوهی همچون آتلانتیس پرقدرت نیز، خزانه های خود را از گنج های ارزشمند پرکنند. براساس نوشه ها و گزارشات اسپانیولیها، دیوارهای داخلی و خارجی قصرهای اینکاها از ورقه های نازک طلا پوشیده شده بود. بنا به روایات یونانی، شهر افسانه ای تارتیسوس در ساحل غربی اسپانیا که یکو، از مستعمرات یا شرکای تجاری آتلانتیس بوده، مقادیر معنابهی از طلا و فلزات گرانبها در خزانه های خود داشتند. و مشهور بود که حتی لنگر کشتی هایشان نیز از نقره بوده است.

... در آتلانتیس چشمه های آب فراوان با آبی گوارا و شیرین وجود داشت. چشمه های آب سرد و گرم از آن جاری بوده که اهالی آن سرزمین، در اطراف این چشمه ها، بناهای بدیع ساخته و آب انبارهای مناسب ایجاد کرده و درختان میوه گوناگون پرورش می دادند. برخی از آب انبارها سرپوشیده و برخی سرباز بودند. از

انبارهای آب سرپوشیده در فصل سرما بعنوان حمام استفاده می‌شد. آنان دارای حمامهای خصوصی نیز بودند. برای زنان، اسبها و احشام نیز حمامهای ویژه ساخته شده بود.

به احشام خود بحسب تناسب زیورآلات و پیرایه‌هایی می‌بستند. مقادیری از آب را برای آبیاری بیشهزار، و درختان پوزیدون و مقادیر دیگری نیز برای آبیاری سایر درختان زیبا و تنومند و شاداب خود بکار می‌بردند. خاک آنها بسیار حاصلخیز بود. باقی مانده آب را از طریق قنوات و کانالهایی با پلهای بسیار به سیکل بیرونی خود هدایت می‌کردند. در آتلانتیس معابد فراوانی وجود داشته که همگی به خدایان اختصاص یافته بود. چراغ‌ها، باغها، ورزشگاه‌ها، گردشگاه‌های بسیاری بوده که برخی برای اسبان خود و برخی نیز برای مردم ایجاد شده بود. در مرکز جزیره بزرگتر، میدان بزرگ اسبدوانی به عرض یک استادیا و بطول سراسر محیط جزیره ساخته شده بود . . .

هنوز هم در نزدیکی جزایر آزورس اقیانوس اطلس، جویبارها و رودخانه‌های آب شیرین، در میان آبهای سور جاری هستند. ماهیگیران اهل آزورس می‌دانند که آب شیرین را در کجای دریا بیابند. آنان تا آنجا که ذهنشان یاری می‌کند، سلطها و دلوهایشان را از چشمه‌های آب شیرین اقیانوس پر کرده و به مصرف آشامیدن می‌رسانند. شاید روزگاری نیز همین منابع و چشمه‌های کنونی داخل اقیانوس، آب شیرین هموطنان ماقبل تاریخشان را تأمین می‌کرده است. در جزایر آتلانتیک نیز چشمه‌های فراوان آب گرم وجود دارند. در آیسلند^۱ نه تنها آب گرم آن چشمه‌ها را به شهرها و قصبات لوله کشی کرده‌اند بلکه در گرم کردن خانه‌ها نیز از آنها استفاده می‌کنند.

اشارة افلاطون به «اسب» نیز قابل تعمق است. وی می‌گوید که پوزیدون اسبهای معمولی و آبی را در آتلانتیس جمع کرده بود. از زمانی که وی به اهلی شدن اسبها اشاره کرده و آنها را مورد استفاده اهالی آتلانتیس برای حمل بار یا جهت خوراک انسان دانسته، منتقدان زیادی او را مورد انتقاد قرار داده‌اند، که چگونه ممکن است

اسبها هزاران سال قبل از ظهورشان در نقاشی‌ها، عکسها، مجسمه‌های مصریان، آشوریان و کالسکه‌های سواران خاورمیانه که در حقیقت قدیمترین آثار نماینده استفاده از اسب می‌باشد، در آتلانتیس ظاهر شده و مورد استفاده قرار گرفته‌اند؟ هرچند امکان این وجود دارد که هزاران سال قبل از سال ۴۰۰۰ پیش از میلاد، اسبهایی برای حمل بار یا به جهات دیگر توسط انسان‌های اولیه اهلی شده‌اند ولی اسبهایی که در نقاشی و حجاری‌های غارها دیده شده‌اند عموماً تربیت شده بوده و به ندرت بصورت گله‌های وحشی نقاشی شده‌اند. در تعدادی از غارها به نقاشی اسبهایی برخورد شده است که از لحاظ کیفیت هنری به آثار یونان باستان شباهت کامل داشتند. حتی در غارهای اروپای شمالي بوضوح جای افسار و دهنء در سر اسبهای نقاشی شده دیده می‌شود. بهمین لحاظ اسبهایی که در دنیای جدید (آمریکا) وجود داشته‌اند، قطعاً از طریق تنگه بربینگ^۱ توسط مهاجرت یا کشتی به آنجا آورده شده بودند. البته تا زمان حمله فاتحین اسپانیا در آمریکا هیچگونه آثاری از اسب وجود نداشته و تنها مهاجمین اسپانیا بودند که آنها را مجدداً به آمریکا بازگرداندند. باوجودی که هیچگونه مشخصه‌ای مبنی بر اهلی بودن اسبهای اولیه آمریکا در دست نیست ولی در ناحیه آیک^۲ آژانسین و نقاط دیگر آمریکای جنوبی، استخوانهای اسب و انسان را در کنار هم نیز یافته‌اند.

افلاطون در ادامه مقاله با اشاره به نیروها و تأسیسات بندری آتلانتیس می‌نویسد:

... اسکله‌ها و لنگرگاه‌های آتلانتیس مملو از کشتی جنگی و مهمات نیروی دریائی بود. پس از سه لنگرگاه بیرونی به دیواری برخورد می‌شد. که از دریا آغاز شده و ضمن دور زدن بسیاری از نقاط بندر و به فاصله پنجاه استادیا از بزرگترین منطقه و لنگرگاه بالاخره دو سر آن در دهانه کانالی مشرف به دریای هر منطقه بهم می‌رسید. خانه و مسکن اهالی نیز در سطح وسیعی از منطقه پوشیده شده و کانال اصلی و لنگرگاه بزرگ آن نیز از کشتی‌ها و مال التجاره بازگانانی که از نقاط مختلف بدانجا می‌آمدند پر بود. صدای ازدحام مردم هم در تمام شباهه روز گوش فلک را کر می‌کرد...

نیروی دریائی جهان باستان پیشرفته‌تر از آن بود که تصور می‌شده است. برخی از کشتیهای مصری ۲۵۰ پا طول داشته و سفرهای دریائی به دور قاره آفریقا نیز بعمل آورده بودند. از آثاری که اهالی فنیقیه و کارتاز (صدها کتیبه و نقش سنگی) در کناره رودخانه‌های بزرگ و سواحل شرقی آمریکای جنوبی بر جای گذاشته‌اند چنین برمی‌آید که آنان مسافت‌های طولانی تراز مصریان نیز داشته‌اند. کشتیرانی در اقیانوسها و هزاران سال قبل و با وسعتی که افلاطون مطرح نموده است؛ نه تنها به سازماندهی کامل و منظم (امپراطوری آتلانتیس بنحو بارزی از آن برخوردار بود) نیاز دارد بلکه معلومات وسیع اقیانوس‌پیمایی و همچنین اصول ساخت کشتی‌های عظیم اقیانوس‌پیما و نیز مهندسی کامل اسکله‌ها و محله‌ای بارگیری مناسب را می‌طلبد.

تاکنون فرض و تصور عموم بر این بوده است که کشتی‌های باستانی مسافت‌چندانی از ساحل دور نمی‌شده‌اند. اما کشف وسیله‌ای دست‌ساز (این وسیله سالها قبل کشف شده ولی متأسفانه به فراموشی سپرده شده بود) از اعمق مدیترانه که با چرخ دنده کار می‌کرده و محققین آنرا قطب‌نما تشخیص داده‌اند، بر این تصور خط بطلان کشید. حال چگونه ممکن بود که یونانی‌ها، کرتی‌ها و سایر دریانوردان اولیه چنان مسافت‌های طولانی در دریا سفر کرده و مدیترانه را ترک نموده و به آتلانتیک یا حتی نقاط دورتر سفر کنند، بی‌آنکه طرز کار و مورد استفاده چنین وسیله‌ای را دانسته باشند؟

نقشه‌های دریائی بدست آمده از مسافران و دریانوردان اولیه (هم اکنون در کتابخانه‌های مخصوص آثار باستانی نگهداری می‌شوند)، سواحل آمریکا را حداقل ۱۵۰۰۰ سال قبل از کشف آنها نشان می‌دهند. در این نقشه‌ها، رودخانه‌ها، خلیج‌ها و رشته‌کوههایی که هم اکنون در زیر هزاران لایه یخ مذوفند نیز نشان داده شده‌اند. ضمناً تحقیقات انجام شده روی نمونه‌های برداشت شده از بخش‌های میانی یخهای دریایی راس^۱ و خطوط ساحلی دیگر قطب جنوب نشان داده است که در هشت تا ده هزار سال قبل (هم‌زمان با دوران نسخه‌برداری از نقشه‌های فوق)، خطوط ساحلی قطب جنوب جزو خشکی بوده است. هم اکنون در کتابخانه کنگره آمریکا، تعدادی از این نقشه‌ها نگهداری می‌شوند، آنها بخوبی پیشرفتهای

انجام گرفته در اعصار ماقبل تاریخ را نشان داده و اسناد گویایی بر سفرهای دریائی گسترده دوره‌هایی که افلاطون نیز به آنها اشاره کرده بود، می‌باشد. افلاطون، امپراطوری آتلانتیس را به گونه‌ای تشریح کرده و به تصویر کشیده بود که گویا در کنار دریا، معروفانه و استوار ایستاده و حاکم مطلق دریاها به شمار می‌آمده است. او مناطق بیلاقی اطراف شهرها را مسطح دانسته و آنها را محصور در کوههایی که گویی به دریا فرو رفته‌اند تصور کرده بود. وی می‌نویسد:

... آتلانتیس با شبی ملائم مستطیل شکل بوده و طول یک

سمت آن سه هزار استادیا و جهت دیگر آن (سمتی که به مرکز جزیره پیش می‌رفت) دوهزار استادیا بوده است. بیشترین قسمت جزیره آتلانتیس به جنوب متمایل بود که کوههایی سریفلک کشیده و زیبا داشت. دهکده‌ها، رودخانه‌ها، دریاچه‌ها و چمنزارهایی داشته که قوت اهالی، احشام و حیوانات را تأمین می‌کرده و درختان الوان مناسب هر نوع کاری در آن وجود داشت. پادشاهان و نسلهای بعد از آنان، سالها از کشتزارهای آتلانتیس بهره‌برداری کرده بودند.

اکثریت مناطق جزیره نیز مستطیل شکل و مسطح بودند. در آتلانتیس خندقی بود که به عرض یک استادیا و به عمق صد پا کنده شده و طول آن به ده هزار استادیا می‌رسید. این خندق خارق العاده دور تادور فلات جزیره گسترده بود. قدر مسلم اینست که این خندق عظیم تنها توسط دست بشر کنده نشده بود. رودهای بسیاری از کوهها سرچشمه گرفته و با پیچ و خم فراوان از نقاط مختلف شهر گذشته و پس از آبیاری فلات به دریا می‌ریختند. به خندق بزرگ جزیره، کانالهای راست و مستقیم زیادی که عموماً عرضشان به صد پا می‌رسید، ختم می‌شدند. این کانالها اکثراً صد استادیا از یکدیگر فاصله داشته و چوبهای بریده از درختان کوهستان را از آن طریق به محل مصرف می‌آوردن. از طریق همین کانالها نیز میوه‌های چیده شده را به کشتیها بار می‌زدند. تمام کانالها به نحوی به یکدیگر متصل بودند...

افلاطون در مقاله خود، ضمن تشریح وضعیت کوههای شمالی و فلات ممتد آتلانتیس تا جنوب، اطلاعات دقیقی از سطح اقیانوس اطراف آتلانتیس را نیز ارائه

داده بود که امروز، ۲۵۰۰ سال بعد از (وی) و با توجه به غواصی اعماق اقیانوس و ژرفاسنجی‌های بعمل آمده مجدداً به همان نقشه دسترسی پیدا کردند. نقشه‌برداری جدید اعماق و تحقیقات کنونی نیز قلل مرتفعی مثل پیکو در آزورس و تی‌ئید در جزایر فناری را که همگی به رشته‌کوههایی در درون آب متصل می‌شدند را بطور واضح مشخص کرده‌اند.

افلاطون موقعیت جغرافیایی آتلانتیس را چنان دقیق به رشته تحریر درآورده بود که اگر امروزه امکان انجام تغییراتی در جهت بالاآوردن سطح اعماق دریا فراهم می‌شد، دقیقاً با وضعیت جغرافیائی مشابهی با آنچه که امروز در اعماق آتلانتیک مرکزی وجود دارد تطابق کامل برقرار می‌شد.

از طرفی دیگر وجود شبکه پیشرفته آبیاری در زمانهای باستانی امری غیرمتداول و غیرعادی نبود زیرا در امپراطوری اینکاها^۱ در پرو^۲ و بولیوی، مایاها در یوکاتان^۳، خاورمیانه، آفریقای شمالی و آسیای مرکزی نیز شبکه‌های آبیاری پیشرفته‌ای که هنوز بخوبی هم قابل رویت هستند، وجود داشته که در اثر جنگها یا فرسایش آب و هوایی نابود شده و جمعیتهای اولیه اطراف آنها نیز از هم پاشیده و پراکنده شده‌اند. افلاطون در ادامه مقاله و با اشاره به سیستم نظامی و ارتش آتلانتیس می‌نویسد: ... در هریک از قطعات مناطق دهگانه فلات آتلانتیس،

مردان زیادی به خدمات نظامی مشغول بوده‌اند. این قطعات به تعداد شصت هزار عدد و به شکل مربع بوده و طول هر ضلع آنها به ده استادیا می‌رسید. آنان مردان لایق و کارآزموده‌ای نیز از میان اهالی کوهنشین و مردمان صحراهای اطراف بعنوان رهبران نظامی و رؤسای قبایل انتخاب کرده بودند. دو رهبر، فرماندهی یک ششم نیروی نظامی و اربابه‌داران جنگ را که خود بالغ بر ده هزار اربابه می‌شدند، بعهده داشت. هر اربابه دو اسب و یک اربابه‌ران داشت. در ارتش آنها اربابه‌ها سبک بوده و اربابه‌ران نیز ایستاده آنرا هدایت می‌کرد. هر اربابه‌ران را یک مرد جنگی پیاده مججهز به یک سپر هماهی می‌کرد. فرماندهی لشکر در آتلانتیس را، دو مردمسلح به اسلحه سنگین، دو تیرانداز، سه سنگ‌انداز، سه نیزه‌دار

(همگی مردان جنگی)، چهار قایق ران (ناخدا) که خود هدایت هزار و دویست قایق را بعده داشتند، رهبری و هدایت می کرده. در پایتخت رسوم جنگی به گونه ای بود که تشریح شد ولی در سایر مناطق (نه منطقه باقی مانده) به گونه دیگری بود. . . .

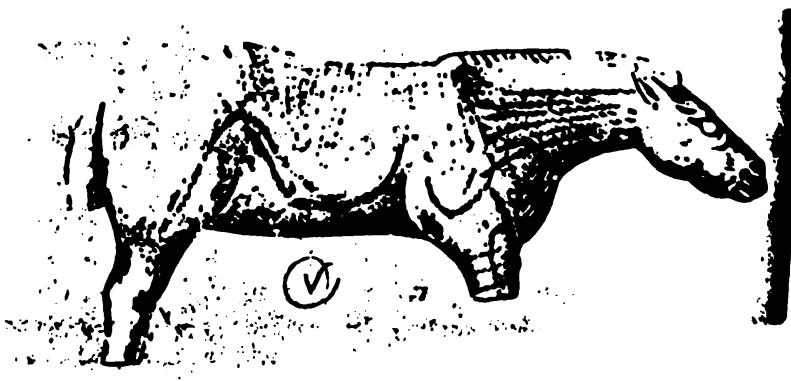
افلاطون مرعوب تعداد و کثرت لشگریان آتلانتیس و خدمه آن شده بود که احتمالاً این شیفتگی را ز جنگهای عظیم ارتش قدرتمند ایران و یونان (تقریباً نزدیک عصر افلاطونی) الهام گرفته بود زیرا که خاطره چنین لشگرکشی های میلیونی نمی توانست به سادگی از ادهان مردم فراموش شود و افلاطون نیز ناخودآگاه تحت تأثیر این حملات و گستردگی آن، قرار گرفته بود. در هر صورت با توجه به وسعت منطقه آتلانتیس و گستردگی آن، تعداد نیروهای آتلانتیس نباید از تعداد عنوان شده توسط افلاطون کمتر بوده باشد.

آخرین بخش مقاله (کریتیاس) افلاطون به بحث در مورد حکومت آتلانتیس و چگونگی افول و کاهش عفت عمومی جامعه آن دوره اختصاص دارد. وی در عین حال توجه و اعتقاد راسخی به اجرای «قانون و نظم» در کشور داشته و این موضوع را هدف نگارش مقالات خود قرارداده بود. بطوریکه در جائی از مقاله می نویسد: «هریک از ده پادشاه آتلانتیس در منطقه تحت حکومت خود، کنترل کامل و مطلقی بر شهروندان داشته و در خیلی از موارد «قانون تنبیه و مجازات» را شدیداً بر روی هر شخص متخلف جاری و اعمال می نمودند». باز در جائی می نویسد:

... قوانین آتلانتیس را در ستونی از فلز اوریکالکوم نوشته بودند در آن ستون بجز ذکر مفاد قانون کشوری، دعایی نیز مبنی بر طلب لعن و نفرین شدید به کسانی که نافرمانی نمایند، حک شده بود. ده پادشاه کشور، هر پنج یا شش سال یکبار، در ملاء عام ظاهر شده و بارعام می دادند. در این دعوت عمومی ابتدا برای حفظ و بقای آنچه که «جنگ بزرگ شاهانه» نامیده می شد، گاوها را قربانی می کردند. این گاوها همگی نشان معبد پوزیدون را داشتند. رسم بر این بود که ده پادشاه در معبد می ماندند و پس از ذکر دعا به محضر خدایانی که قربانی ها برای تقبل و اجابت آنان انجام می گرفت، گاوها را بدون استفاده از اسلحه و تنها با کمند و

دست خالی شکار کرده و به ستون قانون می‌بستند. آنگاه سر شکار را بر زمین نهاده و به پای خدایان به نیت کتبیه مقدس (ستون قانون) ذبح می‌نمودند...

افلاطون پرستش و فربانی کردن گاو را در تمدن‌های مدیترانه باستان، کرت، مصر، افریقا شمالی و ایرانی (اسپانیای باستانی) مرسوم دانسته و آنرا حق مسلم و ویژه پادشاهان آتلانتیس نیز تلقی می‌نموده است. و شاید تقدس و اهمیت مرگ یک گاو که هنوز هم در تعداد از کشورهای آمریکایی و اسپانیا شهرت دارد نیز ارتباط مستقیمی با رسوم برجای‌مانده از آتلانتیس داشته باشد.

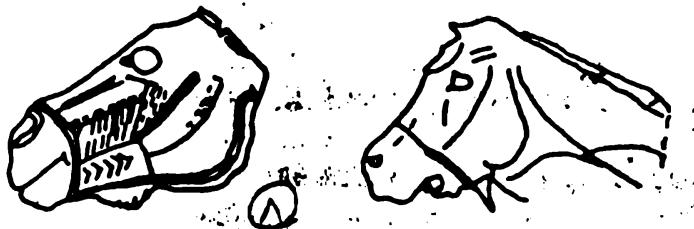

تصویر ۷

مجسمه اسب تراشیده شده از سنگ که در غار گلازل (Glozel) فرانسه پیدا شده. این اسب با وجود دقت در تراش جزئیات بدن او، هیچگونه آثاری از دهنه و افسار را نشان نمی‌دهد. ولی قطعاً برای سنگ تراش مربوطه امکان تراش جزئیات دقیق آن فراهم نمی‌شده مگر آنکه آن را به نحوی اهلی کرده باشند.

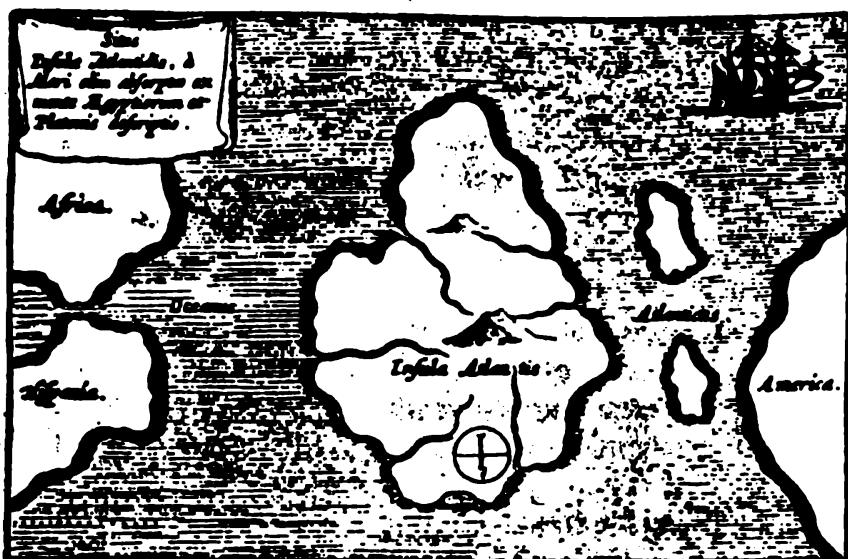
بالاخره در بخش دیگری از مقاله افلاطون با اشاره به تغییر در طبیعت آتلانتیس آمده است:

... نسلهای متعددی از اهالی، همچنان که طبیعت الهی آنان ایجاب می‌کرد، از قانون اطاعت کرده و از خدایانی که در حقیقت خویشاوندان‌شان بودند، فرمانبرداری می‌کردند. آنان دارای روح حقيقی و بزرگی بودند. عقل، نجابت و نزاکت در همه شئون زندگی و روابط فی مابین‌شان حکم‌فرما بود، به چیزی جز پرهیزگاری توجه نداشتند و اهمیتی به زندگی زمان حالشان

تصویر ۸

اشکال کنده شده روی استخوان و سنگ از سر اسب‌ها توسط انسانهای کرومینیون که در غارهای سن میچل دوارودی (San - Michel d'arudy) و لامارک (Lamarche) فرانسه پیدا شده‌اند. در این اشکال وجود دهن و افسار اسب‌ها به خوبی قابل رویت است. و این نشان می‌دهد که ۲۰۰۰۰ تا ۲۵۰۰۰ سال قبل (این دوره از آتلانتیس نیز قدیمیتر است) نیز اسبها را اهلی کرده بودند.

تصویر ۹

نقشه‌ای دقیق از آتلانتیس که در سال ۱۶۶۵ توسط پدر آثاناسیوس کرچر (Athanasius Kircher) کشیش مسیحی ترسیم شده است. وی این نقشه را براساس تصورات خود رسم کرده بود زیرا بعد از کریستف کلمب آتلانتیس را دیگر در نقشه‌ها نشان نداده بودند. در قسمت چپ بالای نقشه بخشی از نوشته پدر کرچر دیده می‌شود که « محل جزیره آتلانتیس (در گذشته در دریا غرق شده بود) براساس نوشته‌های مصریان و افلاطون » به نظر ما نقشه به صورت وارونه است زیرا اگر آن را برگردانیم، شکل واقعی فلات آتلانتیک میانی، شمال و جنوب جزایر آزوریس را نشان می‌دهد. البته وارونه جلوه دادن نقشه به کمبود اطلاعات اقیانوس‌شناسی و اعمق آبها در آن زمان مربوط بوده است.

نمی دادند. در اندیشه تملک طلا و کسب ثروتهاي دیگر که جز سنتگینی و بار اضافی برایشان نبود، فرو نمی رفتند. نه در فکر تجمل بودند و نه ثروت و مال دنیا از خویش غافلشان می کرد... . ولی بعد این خصلت الهی را از دست داده و بسیار بی حیثیت و بی همیت شده و با ناپاکیها آلوده و به نیروهای شیطانی پیوستند. طبیعت انسانی از آنان فاصله گرفت و توان تحمل بدختی خود را از دست داده و به موجوداتی بدمنظر و ناشایست تبدیل شدند. زندگی به چشم آنان که بصیرتی داشتند، بسیار دون و پست جلوه کرده و هدیه گرانبهای خدا بی ارزش گردید. تنها به چشم کسانی که حقایق را نمی دیدند، با شکوه و پرجاذبه جلوه گر شده و پسندیده گردید. . زئوس^۱ خدای خدایان که با قانونمندی حکومت می کرده و درون همه چیز را می دیده، پس از مشاهده این قوم محترم که به فلاکت افتاده و خواهان مجازات شدید خود بودند (تا شاید اصلاح شده و تزکیه شوند)، تمام خدایان را در بارگاه خود که در مرکز دنیا بود، جمع کرده و آنگاه که همه خدایان حضور یافتند، اینگونه آغاز سخن کرد: . . .

افلاطون قصد داشته که به داستان نزول عذاب الهی بر سر اهالی آتلانتیس که به انحطاط و فساد مهلك دچار شده بودند، اشاره کند ولی سخشن را در همین جا نیمه تمام می گذارد. معلوم نیست که آیا اوی بخش سوم (مقاله سوم) را نوشته بوده یا اینکه بدلیل مرگ پشتیبان خود، دیونی سیوس اول^۲ که درواقع نوشت آنرا به خاطر وی آغاز کرده بود، آنرا ناتمام گذاشته و از ادامه کار خودداری کرده است. البته با توجه به برخی کارشناسی ها و نقد قدیم و جدید، این احتمال نیز وجود دارد که چون او از کار آتلانتیس فارغ شده و توانسته بود که آنرا با جزئیات بیشتر برای خواننده تشریح کرده و در تاریخ ثبت نماید، دیگر ادامه آنرا مصلحت ندانسته و به کار دیگری پرداخته است.

به اعتقاد برخی دیگر از مفسران، افلاطون معماهی آتلانتیس را مطرح نموده که در حقیقت حل آنرا نیز بخود اختصاص دهد. آنان معتقد بودند که «آتلانتیس تنها

توسط افلاطون و کسانی که خواننده آثار وی بودند، عنوان شده است. « در پاسخ به اعتقادات این گونه مفسران باید گفت که علیرغم الهام بسیاری از صاحب نظران کلاسیک و قرون وسطی از نظرات افلاطون، و با توجه به اصول زبان‌شناسی و نژاد‌شناسی که بررسی جامعی از دوران ماقبل تاریخ را هدف خود قرارداده است، آتلانتیس و امپراطوری آن در بسیاری از فرهنگ‌های اولیه سراسر دنیا و کاملاً مستقل از یکدیگر و به شکل افسانه‌هایی که همگی از نزول فاجعه ناگهانی بر سر مناطق وسیعی از دریا و خشکی و غرق شدن آن در دریا سخن گفته‌اند، مطرح گردیده و در تاریخ اساطیر آنان به ثبت رسیده است. این افسانه‌ها که خبر از «جزیره‌ای گمشده» می‌دهند، قدیمتر از افسانه‌های آتنی، بابلی و مصری بوده و با افسانه‌های قبایل هند، آمریکا، آفریقای شمال غربی، اروپا و جزایر اقیانوس آرام و حتی ابتدائی‌ترین اقوام هند و جووه مشترک فراوانی دارند. درحالی که افلاطون از این قبایل چیزی نمی‌دانسته و آنان نیز او را نمی‌شناختند.

در صورتی که همگی آنها از «اضمحلال یک نیروی عظیم جهانی از خود» سخن گفته و با یکدیگر از این بُعد وجه مشترک دارند.

زیرنویس تصویر ۱۰

شکل کنده‌کاری سر یک گاو در کرت (Crete). شاید سر این گاو، از جمله گواهای مقدسی بوده که در مراسم مذهبی نمایش قدرت و ذبح قربانی برای خدایان شرکت داشته و زنان و مردان زیادی را به رقابت در مسابقه فرار از مقابل شاخهای تیزش فراخوانده است. در یکی از افسانه‌های یونان رسم بوده که جوانان را با مینوتور^۱ (Minotaur) (موجود نیمه‌انسان - نیمه‌گاو) تطهیر و تقدیس می‌کردند، شاید این مراسم نیز ردپایی از مراسم رایج در آتلانتیس داشته باشد.

بخش ۵

انعکاس افسانه آتلانتیس در اقصی نقاط جهان

اچ. جی. ویلز^۱ مورخ بریتانیائی که نسبت به وجود یا عدم وجود آتلانتیس بی تفاوت بود، می نویسد: «در بعضی از اسمای نیروی عجیبی نهفته است. این نیروی جادویی در نام آتلانتیس قویتر از همه بوده و به گونه ای است که سراسر روح بشر را تحت الشعاع قرار می دهد گویی که رویای «فرهنگ و تمدن گمشده» همه را مسخر خود می کند. » پدیده گم شدن آتلانتیس که ویلز به آن اشاره کرده، در حال حاضر بر روح جهان امروز نیز تأثیر چشمگیری گذاشته است. با این تفاوت که در اعصار قدیم بدلیل نبودن کتابت و اطلاعات جغرافیائی محدود و محدود، وقایع در قالب افسانه جافتاده و بسادگی مورد قبول قرار می گرفت درحالی که امروزه با استفاده از روش‌های تحقیق مکانیزه عملی، نگارش، ارتباطات نزدیک و امکانات وسیع جغرافیائی بویژه در پانزده ساله اخیر افسانه کهن آتلانتیس مجددًا مورد توجه و پذیرش دانشمندان قرار گرفته است.

متخصصین و دانشمندان امروز بطور غیرمستقیم و با در نظر گرفتن تئوریها، کشفیات و امکانات وسیع تکنولوژیکی دوباره وجود آتلانتیس در اعصار گذشته را مورد بررسی قرار داده اند.

با استناد به تحقیقات انجام‌گرفته مشخص شده که مسئله آتلانتیس در سرزمینهای اطراف اقیانوس اطلس به صور گوناگونی انعکاس یافته است. ساکنان کنونی ایرلند، بریتانیا، اسکاندیناوی، اسپانیا، پرتغال و آفریقای شمالی آنرا «بهشتی در غرب» می‌دانند. در حالی که قبایل سرخپوست آمریکای مرکزی و شمال شرقی آنرا وطن اولیه و مهد تمدن خودمی‌پنداشند. در مصر، فینیقیه، کارتاژ، یونان، روم، امپراطوری مایاهای و حتی هندوستان نیز که آثار مکتوب داشتند، آتلانتیس دقیقتر و جامع‌تر جلوه کرده و با وجود بعد مسافت و فاصله زمانی زیاد همچنان در نوشته‌های آنان نیز باقی مانده است. هنریش اشلای‌مان^۱ باستان‌شناس آلمانی و محقق معروف و ثابت‌کننده وجود واقعی شهر افسانه‌ای تروا^۲ - وجود این شهر قبل‌غیر واقعی و احتمانه تصور شده بود - اظهار می‌نماید که «من ضمن اقامت خود در پترسبورگ (نیمه اول قرن نوزدهم) دو نمونه از پاپیری (کاغذ) مصری موجود در موزه هرمیتاژ^۳ را مورد بررسی قرار دادم. در یکی از آنها نوشته بود: «فرعون هیئت مجهر به تمام دانش و معرفت مصر را در ۳۳۵۰ سال قبل به غرب فرستاد تا در موردی قبایل سرزمین آتلانتیس (اسلاف مصریان از آنجا آمده بودند) تحقیق نمایند». اشلای‌مان سپس می‌نویسد که تحقیق پنج سال بطول انجمید ولی هیئت اعزامی هیچ‌گونه آثاری از قبایل «سرزمین گم شده» را بدست نیاورد. در یکی از منابع مصر نیز به سرنوشت آتلانتیس اشاره شده است. این سند قدیمی که هم‌اکنون در بریتیش میوزیوم لندن موجود می‌باشد پاپیری (کاغذ) مکتوبی از شهر هریس^۴ است که به سیلی بزرگ اشاره می‌کند که هزاران سال قبل رخ داده است.

بدلیل انهدام کامل شهرهای کارتاژی و فینیقی‌ها و عدم وجود اطلاعات کافی از تعداد آثار مربوط به آتلانتیس در آرشیو آنها هنوز مشخص نیست که آیا کارتاژها نیز هیئت‌هایی به سمت آتلانتیس اعزام کرده و تنگه‌های هرکول را برای کشف ردپائی از سرزمین‌های آتلانتیک پشت سر گذاشته‌اند یا خیر. ولی قدر مسلم اینست که آنان برای یافتن بازارهای جدید تجاری و بازرگانی به سمت آتلانتیک سفر کرده و قطعاً از اقیانوس نیز گذشته‌اند. زیرا براساس نقشه‌های باستانی قرون وسطی، جزایر افسانه‌ای فورچین^۵ (سعادت) و جزیره بزرگ آنتیلا^۶ برای اهالی کارتاژ و

1. Heinrich Schliemann

4. Harris

2. Troy

5. Fortune

3. Hermitage

6. Antilla

رومیان کاملاً شناخته شده بوده. قبل از غلبه رومیان، کارتازیها اقیانوس اطلس را طلس شده تلقی کرده و تصور می کردند که این اقیانوس به کشتی ها و خدمه آنها حمله کرده و آنها را غرق می نماید و یه این دلیل به تمام دریانوردان و ناخدايان خود دستوراکید داده شده بود که در موقع خطر و محاصره و برای جلوگیری از دست یافتن دشمن به اطلاعات آنها، کشتی های خود را شکسته و حتی خود را بکشند که در غیر این صورت و در بازگشت به کارتاز به شکنجه و مرگ محکوم می شدند. آنان ترس و وحشت عجیبی از اقیانوس اطلس داشتند و در خصوص خطرات مرگبار و مه غلیظی که کشتی ها را دربر گرفته و سبب گم شدن آنها شده و بالاخره استخوانها و اسکلتshan را بر جای می گذارند، داستانها می ساختند. از توده های جلبک دریائی سخن می راندند که کشتی هایشان را بدام انداخته بطوری که حتی باد نیز نمی توانست آنها را نجات دهد. یکی از افسران نیروی دریائی کارتاز، (هیمیلیکو^۱) نوشته بود: «این جلبکها همچون شاخه های درخت کشتی را از عقب گرفته و مانع از حرکت آن می شوند». آنان برای ایجاد رعب و ترس در مسافران اقیانوس اطلس، از هیولای دریائی مخوف و ترسناکی سخن می گفتند که در اطراف کشتی ها به آرامی شناورده و آنان را تعقیب می نموده تا در فرصت مناسب کشتی و خدمه آن را سربه نیست نماید.

در یکی از اسناد و گزارشات قرن هشتم، به سفر پر مخاطره و بی نتیجه دریانوردان عرب و عزیمت آنان به اقیانوس اطلس اشاره شده است که بدنیال یافتن جزیره افسانه ای آن زمان (جزیره ای که هفت اسقف و پیروانشان در جنگ اعراب و پرتقالیها با قایق به آن پناهنده شدند) که گویا یکی از جزایر باقی مانده از آتلانتیس بوده، در اقیانوس به راه افتاده اند.

در افسانه های بریتانیا، فرانسه، ایرلند و سواحل شمالی اروپا نیز آثاری از «جزیره گمشده» وجود دارد. بنا به افسانه ایرلندي تیرنن نوج^۲، شهری بزرگ وجود داشته که هم اکنون در زیر امواج آرمیده است. در برخی از افسانه های سلتیکها^۳ به «شهری گمشده» در اقیانوس اطلس اشاره شده که دروازه های طلایی (همانگونه که افلاطون به استفاده از طلا در پایتخت آتلانتیس اشاره کرده) داشته و هم اکنون از نظرها ناپیداست. در این افسانه ها به «ابرهايی اشاره شده است که در افق تشکيل

شده و به گونه قصرها و برجهای جلوه می کردند. سیاحان نیز محو آنها شده و حتی صدای زنگ هایشان در شب و برخی روزهای مخصوص را نیز می شنیدند. آنان در مه غلیظی که دریا را فرامی گرفت، شهرهایی گم شده و بناهایی غرق شده در دریا را می دیدند. وجود افسانه هایی با محتواهای اینچنین، خاطره وجود شهرها و بناهایی را تداعی می کنند که روزگاری در میان آبهای اقیانوس تمدن پیشرفته ای را در خود پرورده بودند. ولی امروز جز افسانه ای از آنها باقی نمانده است.

در افسانه های قرون وسطی نیز به فروختن جزیره ای در اقیانوس (آوالون^۱) و ارتباط آن با سرنوشت شاه آرتو^۲ برمی خوریم. براساس این افسانه شاه گرادرلون^۳ بعلت نافرمانی دخترش شاهزاده ما هو^۴ و فاش کردن راز راه مخفی فرار دریایی به معشوقه اش، شهر ایس^۵ را در زیر اقیانوس غرق می کند. همین افسانه حاکی از وجود ارتباط سرنوشت شاه گرادرلون با فروختن سواحل قاره ای بریتانیا در دریا نیز است. با وجود مبهم بودن افسانه های قرون وسطی، می توان به سادگی آمدن قبایل غربی گال^۶ بریتانیا از آتلانتیس را از آنها استنباط نمود. از طرفی دیگر وجود دیفهایی از سنگهای بزرگ و ساختمانهای سنگی زیر اقیانوس در سواحل غربی بریتانیا که تا مسافتی بعيد در آب پیش رفته اند، بیانگر فروختن این سواحل در اقیانوس بوده و ارتباط زمان بنای این ابنيه با آتلانتیس را بازگو می کنند.

در زمان شروع کشفیات اروپا، ناگهان یاد آتلانتیس در اذهان اولین دریانوردان کاشف اقیانوس پیچید تا آن زمان بسیاری از اطلاعاتی که همه می دانستند به فراموشی سپرده شده بود. جزایر قناری در سال ۱۳۹۵ توسط جین دوبتن کورت^۷ کشف وجود آنها رسماً اعلام گردید در صورتی که بیست سال قبل وجود آنها در یکی از نقشه های کاتالونیا^۸ دیده شده بود. این نقشه ها نیز از نقشه های باستانی نسخه برداری شده و در حقیقت ردپای آتلانتیس را در خود داشتند.

فاتحین اسپانیائی جزایر قناری در بد ورود به آن جزایر با بومیان اولیه آنها (گانجس ها^۹) مواجه شدند این بومیان فاتحین را باقی مانده و نجات یافته کان آن

1. Avalon

2. Arthour

3. gradlon

4. Mahu

5. Ys

6. Gaul

7. Jean de bethencourt

8. Catalonia

9. - Guanches -

بلای ناگهانی و سیل عالمگیری دانستند که روزگاری سبب پراکنده شدن اسلامفشار از موطن اصلیشان (آتلانتیس) گردیده بود. اینان از اینکه پدران آنها از فاجعه نجات یافته و در جزایر مختلفی پراکنده شده‌اند متعجب گشته و فاتحین را بازمانده‌های اصلی ماجراهای آتلانتیس تصور کردند. فاتحین نیز بدین ترتیب با مثالهای زنده‌ای از بقای خاطره آتلانتیس در اذهان اقوامی مواجه شده و به یاد افلاطون افتادند که نوشته بود: «وقتی که خدایان زمین را با طوفان آب نفرین کنند، تنها شما چویانان و گله‌دارانی که در قلل کوهها زندگی می‌کنید، زنده مانده و نجات می‌یابید» وقتی تمدن‌های نابود می‌شوند، بازماندگان آنها از هم پراکنده شده و هریک در گوشه‌ای به زندگی ادامه می‌دهند. گانچس‌هانیز مثال زنده‌ای از استیاق فرهنگی بودند. آنان کتبه‌هایی داشتند که دیگر قادر به خواندن آنها نبودند. خانه‌های سنگی بسیار قدیمی در جزایر قناری وجود داشت که بومیان حتی رحمت تعمیر و بازسازی آنها را به خود نداده بودند. عجیب‌تر آنکه بومیان هرگز قایق نداشتند و در پاسخ علت عدم وجود قایق یا کشتی نیز به واهمه و ترس خود از دریا بویژه دریائی که اکثر سرزمینهای پدرانشان را در خود غرق کرده بود، اشاره می‌کردند. متاسفانه اسپانیولی‌های فاتح بسرعت بومیان را نابود کردند که اگر چنین اتفاقی رخ نداده بود، امروز اطلاعات گرانبهایی از افسانه‌های آنها و منشاء اولیه‌شان در دسترس قرار می‌گرفت.

گفته می‌شد که گانچس‌ها، پوست سفید، موهای بلوند و قامتی بلند (مانند انسانهای کرومانيون که برای اولین بار در ۳۵۰۰ سال پیش در اروپای غربی ظاهر شدند) داشتند.

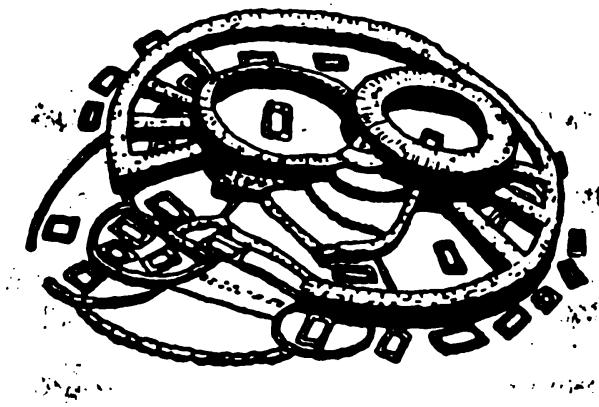
وقتی که برای اولین بار پرتقالی‌ها به جزایر آزورس رسیدند، علیرغم وجود شواهد بسیار از زیست انسان در آن جزایر، هیچگونه آثاری از انسان زنده در آن‌ها نیافتند. پرتقالی‌ها در جزیره غیرمسکونی کورو^۱ مجسمه انسانی را یافتند که ایستاده و به سمت غرب اشاره می‌کرد. مجسمه هنگام پیاده کردن خردشده و تصادفاً تکه‌های شکسته‌ای که برای شاه پرتقال فرستاده بودند، نیز ناپدید شدند. نام این مجسمه کاته^۲ یا کاتس^۳ بود. این کلمه به یکی از کلمات زبان کچوا^۴ امپراطوری اینکاها ای امریکای جنوبی شباهت داشت که به معنی «آنطرف» و به عبارت دیگر «بطرف قاره

1. Corvo

3. Cates

2. Cate

4. Quechua

تصویر ۱۱

بقایای بناهای سنگی در جزایر قناری که به خرابه‌های دوار سایر مناطق جهان شباهت فراوان دارند

تصویر ۱۲

عکس هواپی از خرابه‌های معبد سنگی ماقبل تاریخ در ناحیه مناجدرا (Mnajdra) جزیره مالت که شباهت زیادی به خرابه‌های سنگی دوار جزایر قناری دارد. مشابه این نوع معماری متعلق به دهزار سال پیش را در شهر اریحا (Jericho) اردون از زیر خاک بیرون آورده‌اند. خلبانان زیادی نیز مشابه این الگوهای دوار را در زیر آبهای اقیانوس اطلس مشاهده و عکسبرداری کرده‌اند در حالی که محل احداث آنها در فلاتی به عمق حدود صد پا از سطح دریا تشخیص داده شده بود.

آمریکا» می‌باشد.

کریستف کلمب^۱ که از طرف پادشاه اسپانیا لقب آدمیرال اقیانوسها (بعثت

ضدیت با اهالی مدیترانه) گرفته بود، نیز قبل از اولین سفرش به اقیانوس اطلس، اطلاعات جامعی از آتلانتیس جمع آوری کرده بود. وی ضمن مطالعه اطلاعات مسیرش به سمت آتلانتیس، بعد از تسخیر قسطنطینیه توسط ترکها در سال ۱۴۵۳^۱، نقشه‌هایی از اقیانوسی در غرب اروپا (اطلس) را بدست آورده بود. در بین این نقشه‌ها و در نقشه بنین کاسا^۲ که در سال ۱۴۸۲ ترسیم شده بود، محلی بنام آنتیلا^۳ که تقریباً در محل فعلی آتلانتیس باستانی قرار داشت، دیده می‌شد. همچنین در این نقشه، آنتیلا نزدیک جزیره بزرگ دیگری بنام «جزیره وحشی»^۴ نشان داده شده بود. کریستف کلمب نقشه‌های دیگری که آتلانتیس را با تلفظهای مختلفی نشان می‌دادند، بدست آورده و به مطالعه آنها پرداخته که در آنها نیز محل آتلانتیس در غرب اقیانوس اطلس نشان داده شده بود.

به نظر می‌رسد که او نسخه‌ای از نقشه‌ای اولیه بی‌ریزه^۵ که خود از نقشه‌ها و منابع یونان قدیم نسخه‌برداری شده بود، را نیز مورد توجه و استفاده قرار داده بود. در مقایسه با سایر نقشه‌های جغرافیایی آن‌زمان، سواحل شرقی آمریکای جنوبی (در آن‌زمان هنوز کشف نشده بودند) و فواصل صحیح آنها از اسپانیا و افریقا در آن نقشه بوضوح بیشتری نشان داده شده.

فرناندو^۶ پسر کریستف کلمب متوجه شده بود که پدرش علاقهٔ وافری به گزارشات و آثار مربوط به سرزمین‌های گم شده یا غرق شده در دریا داشته و بویژه او را مجدوب عباراتی که از نمایشنامه‌مدیا^۷ اثر سینه کا^۸، فیلسوف، نمایشنامه‌نویس و معلم سرخانه نرو^۹ اقتباس شده بود، یافت.

در دوران بعيدی از عمر زمین زمانی فرا می‌رسد که ته‌تیس (اقیانوس) از قید و بند خود رهایی یابد و زمین شکوه و جلال خود را نشان دهد.

اقیانوس قاره‌های جدید خود را بیرون خواهد داد و پنهان افسانه‌ای شمال جهان (تولت) دیگر پایان آن نخواهد بود.
کریستف کلمب برای تدارک سفر به اقیانوس ناشناخته و مهیاکردن ملزمات آن،

1. Benincasa

2. Antilla

3. Savage Island

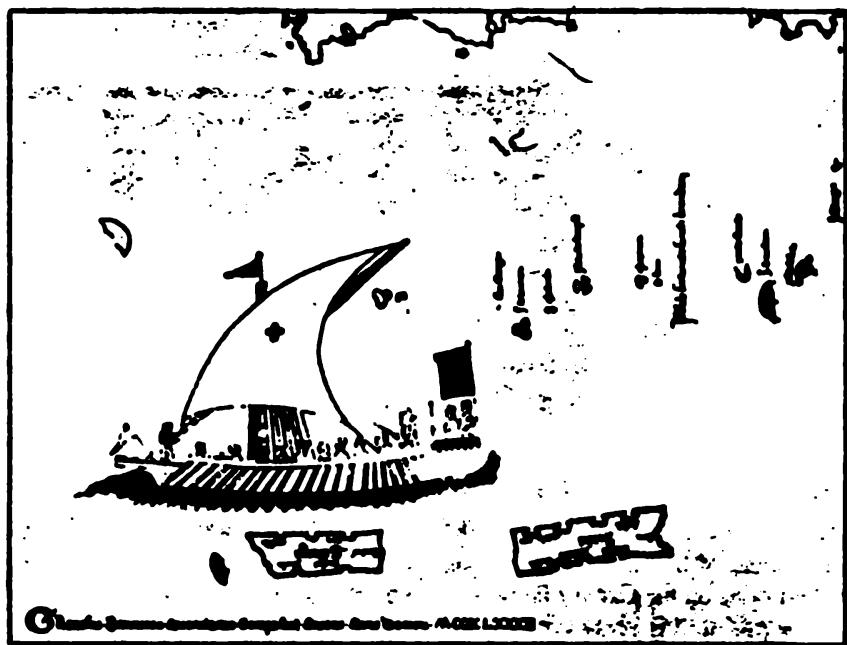
4. Pirire

5. Fernando

6. Medea

7. Seneca

8. Nero

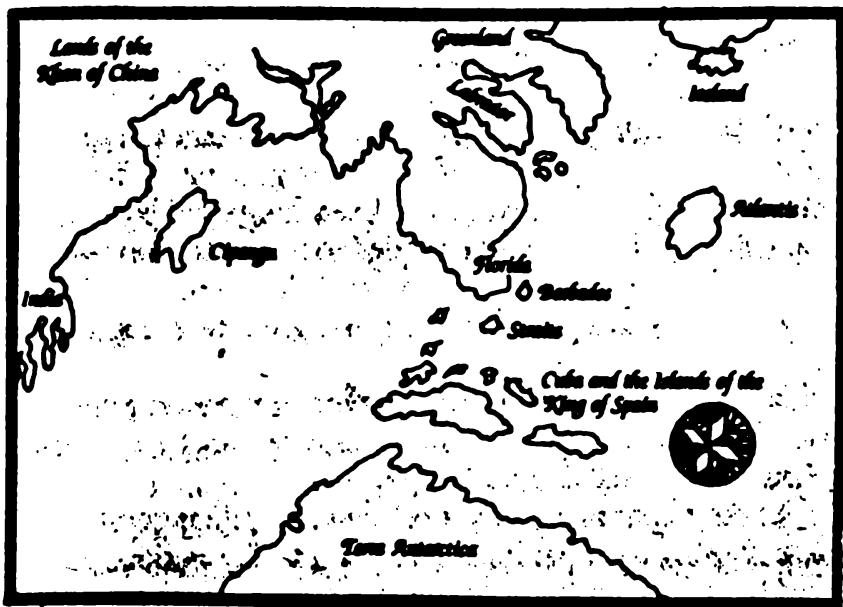
تصویر ۱۳

نقشه مرسوط به موقعیت برخی جزایر است که در سال ۱۴۸۲ توسط بنین کاسا (Bene in casa) از سانتاماریا کشیده شده و کریستف کلمب نیز از آن استفاده کرده بود. زیرکشی، سه جزیره دیده می شود. احتمال می رود که این جزایر بقایایی از آتلاتیس باشند. اولی، آنتیلیا (Antilia)، دوم «جزیره وحشی» و سومی جزیره ای بود که نامش مشخص نشده است.

با مسئولین متعددی مکاتبه کرده و از آنها اظهارنظر خواسته بود. یکی از مخبران هلندی بهوی توصیه کرده بود که می تواند در برخی از جزایر آتلاتیس غرق شده، پیاده شده و مایحتاج خود و همراهانش را فراهم نماید.

وی اولین بار در جزیره ای بنام والتینگ^۱ در باهاما پیاده شد ولی چون اینجا در نقطه مقابل مقصد اصلی (یکی از جزایر سرزمین غرق شده) وی قرار گرفته بود به نظر می رسد که کریستف در حقیقت به توصیه مخبر آلمانی عمل کرده، اما هرگز نتوانست به «قاره مقابل» افلاطون دسترسی پیدا کند.

ایگناتوس دانیلی^۲ در تلاش برای ارتباط کریستف کلمب و نژاد او (در بین اسپانیایی ها، کریستف کلمب را یهودی می دانستند) با خاطرات و دنیای کهن

تصویر ۱۴

نمایی از منطقه اقیانوس اطلس که از نقشه‌ای که به شاه هنری هفتم در سال ۱۵۰۰ هدیه شده بود، نسخه برداری شده. تصویر آتلانتیس را در قسمت بالای و سمت راست نقشه می‌بینیم.

آتلانتیس می‌نویسد: «کریستف کلمب برای کشف دنیای جدید (یا یافتن یک دنیای قدیمی) راهی دریا شده و سفرش را از یکی از بنادر فنیقی که ۲۵۰۰ سال قبل توسط آن قوم بنا شده بود، آغاز کرد. این ملوان و دریانورد اهل آتلانتیک به شکل فنیقیها بوده و توانست راه تجاری و بازرگانی جوامعی که هنگام غرق شدن جزیره آتلانتیس (افلاطون) بسته شده بود، را باز کند.

فاتحین اسپانیا در ادامه کشفیات خود در دنیای جدید، با اسمی مواجه شدند که قبایل سرخپوست به خاستگاه اولیه خود اتلاف کرده، و شباهت زیادی با کلمه «آتلانتیس» داشتند. سرخپوستان بومی به افسانه‌هایی اشاره می‌کردند که شباهت بسیاری با افسانه‌های اسپانیا داشته و همگی حاکی از جاری شدن سیلی بنیان‌گذارند که افرادی از مهلکه آن جان بدر برد و برج بزرگی را به رحمت برای فرار از سیل و طوفان ساخته و برای حفظ و صیانت (آرتکها که هرساله هزاران قربانی را تقدیس و ذبح می‌کردند، مبالغه کرده و با اغراق سخن گفته‌اند) خود به ریاضت و عبادت روی آورده و از رستگاری و فلاخ سخن می‌گفتند.

ابتدا تصور بر این بود که این بومیان درحقیقت همان «ده قبیلهٔ گم شده» قوم اسرائیل هستند. درحالی که بسیاری اعتقاد بر این دارند که اینان احتمالاً نجات یافتنگان آتلانتیس می‌باشند. به اعتقاد این گروه بومیان آرتک یا اهالی آتلانتیس با اسپانیا ارتباط داشته و از طریق شهر بندری تارتاسو^۱ و سایر اماکن ماقبل تاریخ اندولس^۲ با یکدیگر مرتبط بودند. به عنوان مثال قدیس^۳ که نام یکی از پسران پوزیدون بوده، به شهری در اسپانیا اطلاق می‌شود که هم اکنون به آن قادریوس^۴ نیز می‌گویند. ناحیه دیگری از اسپانیا هنوز هم به نام «قادس» است. به استناد روایات اسپانیایی‌ها نام این شهر یادگار زمانی است که کشور اسپانیا با بخش‌های سالم آتلانتیس رابطه نزدیک داشته است.

فاتحین در اسپانیا سرخچوستان بومی را نمی‌شناختند ولی سرخچوستان، آنان را بیگانگان سفیدپوستی می‌دانستند که بعنوان خدایان سفید باستانی قرنها پیش به آنان تمدن و فرهنگ آموخته بودند. بومیان مهاجمین را هم‌ردیف خدایان خود می‌پنداشتند. آرتکها و تالتک‌ها انها را همچون کوتزالکوت^۵ (خدای ماها) دانسته و اقوام دیگری از ماها نیز آنها را همانند «کولکالخان»^۶ و «ووتان»^۷ تصور کرده و بالاخره «چیبچاسها»^۸، اقوام «ویراکوچای»^۹ اینکاها^{۱۰} نیز آنان را همسان با «بوچیکا^{۱۱}» خدای خودشان تصور می‌کردند.

سابقاً تمام خدایان مورد ستایش بومیان، قول داده بودند که دوباره برگشته و خدایان سفید دیگری نیز بهمراه خواهند آورد تا تمدن بندگان خود را تکامل داده و ادامه دهنند. ولی از بخت بد آنان (آرتکها)، کورتز^{۱۲} او سپاهیان او در ۱۵۱۹ بعد از میلاد وارد مکزیک شده و سرنوشت شومی برای بومیان آنجا به ارمغان بردند. طبق روایات سرخچوستان، آمدن «کوتزالکوت» نیز در همان سال پیش‌گویی شده بود.

آتلانتیس از نظر سرخچوستان، جزیره‌ای در شرق و از دیدگاه اروپائیان در غرب قرار داشت که بنا به روایات مربوط به آن عصر، در حقیقت حلقه اتصال قاره‌های اطراف اقیانوس بوده و فاتحین اسپانیا نیز فقط پنجاه درصد به یافتن آن امیدوار بودند

1. Tartesso

5 . Quetzalcoat

9 . Viracocha

2. Indolusia

6 . Kulkulkan

10 . Bochica

3 . Gadis

7 . Votan

11 . Cotez

4 . Gadeiros

8 . Chibchas

در حالی که سرخپوستان بومی بطور قطع و یقین در انتظار بازگشت خدایان مقدس خود از سرزمینی در شرق اقیانوس بسرمی برند. به عبارت دیگر فاتحین نامطمئن از شناخت بومیان ولی سرخپوستان در انتظار قطعی دیدار نجات یافتگان آتلانتیس (خدایان موبور) بسر می برند. در این هجوم، مهاجمین علیرغم تعداد بسیار کم خود (یکهزارم بومیان) پیروز شدند، زیرا بومیان بدليل همان انتظار مورد اشاره (بازگشت خدایان موعود)، آنان را به اشتباه خدایان موعود و افسانه‌ای خود تصور کرده و هیچگونه مقاومت مثبتی در مقابل آنان نشان ندادند. البته امتیازات نظامی فاتحین را نیز نباید فراموش کرد. با وجودی که آنان به شمشیر، زره‌های فولادی، توب، باروت، سگهای جنگی بزرگ جثه و تربیت شده و اسبهای قوی مجهز بودند، (آرتکها در ابتدا اسب و سوار آنرا یک جانور فرض کرده بودند) اما برخورداری از این امتیازات، برای پیروزی گروه اندک اسپانیولیها کافی به نظر نمی‌رسد، بنابراین عدم مقاومت بومیان بدليل انتظار دیدن و بازگشت خدایان نیکوکار اولیه‌شان از شرق اقیانوس بود که سبب پیروزی مهاجمین گردید.

اعتقاد به افسانه و خاطره «سنہ کا^۱» و «کتزالکوت^۲» در قوم‌مایا نیز کمک مؤثری به مهاجمین نمود، هرچند که این تأثیر مشابه آنچه که در مورد آرتکها رخداد، نبوده است.

بعد از اولین سفر دریائی کریستف کلمب که دریانوردان اروپائی نیز بطور فزاینده‌ای با اقیانوس اطلس و جزایر آن آشنا شده ولی هیچگونه نشانه‌ای از آتلانتیس نیافته بودند، تحقیقات تعدادی از دانشمندان، نویسنده‌گان و فیلسوفان (بدنبال قاره گمشده) به مناطق دیگری کشیده شده و این جستجو تا به امروز نیز ادامه داشت.

۱- آتلانتیس در آمریکا

فرانسیس بیکن^۳ اولین نویسنده انگلیسی بود که آمریکای شمالی یا جنوبی (به روایتی هردو) را بعنوان «قاره گمشده» تصور کرده و سرخپوستان آمریکا را اهالی آتلانتیس فرض کرد. این پیش‌فرض درحالی که با مقاله افلاطون درباره «قاره مقابل دریای واقعی» پشتیبانی می‌شد، سبب غفلت محققین از وجود آتلانتیس بعنوان جزیره‌ای که سرخپوستان از آن به آمریکا پناهنده شده بودند، گردید. گویا ارتباط اقوام قدیم و جدید به کلمات نیز کشیده شده بود زیرا بین کلماتی از زبان سرخپوستی سواحل شرقی و

نواحی جزیره‌نشین امریکا از یک طرف وزبان اقوام اروپایی، آسیایی و آفریقائی از طرف دیگر شباهت‌های نزدیکی به چشم می‌خورد. این شباهت‌ها توسط استعمارگران اسپانیا که مانع استفاده زبان قدیمی سرخپوستان می‌شدند، نیز مورد توجه قرار گرفت. بعنوان مثال کلمه **تشوکالی^۱** به معنی «خانه خدایان» در زبان آرتک، شباهت زیادی به کلمه یونانی **تشوکالیا^۲** به معنی «خانه خدا» دارد. همچنین کلمه یونانی پوتاموس^۳ به معنی «رودخانه» شبیه کلمه پوتاماك^۴ سرخپوستی است. بسیاری از اسمای رودخانه‌های شرق آمریکای جنوبی نیز با پیشوند پوتی^۵ شروع می‌شوند. کلمه **تپک^۶** به معنی «تپه» در زبان آرتک مشابه کلمه **تپه^۷** در زبان ترکستان آسیای مرکزی است (باز مثل نام **تپه چپول تپک^۸** ترکی به معنی **تپه ملخ^۹**).

معانی بسیاری از کلمات و حتی تلفظ آنها در زبانهای مناطق مجاور اقیانوس اطلس بقدرتی بهم نزدیک و مشابه‌اند که احتمال تشابه تصادفی آنها بسیار ضعیف و حتی صفر است. مثال زیر بخوبی وجود این تشابه را نشان می‌دهد.

لغت زبان سرخپوستان آمریکا

ایمارانی	مالکو	به معنی (Malko)	«شاه»
گوارانی	اوکو	به معنی (Oko)	«خانه»
مایانی	بلام	به معنی (Balaam)	«کشیش»
آرتک	پاپالوتل	به معنی (papalo, TI)	«پروانه»
آرتک	میچلی	به معنی (Mixtli)	«ابر»
کلاماتی	پنیو	به معنی (pniw)	«دمیدن»
کچوایی	آندي	به معنی (andi)	«کوه بلند»
کچوائی	لاکه لاکه	به معنی (liakeliake)	«حوالصل»
کچوائی	لولو	به معنی (liu-liu)	«دروغ»
اوروکانی	آنتا	به معنی (Anta)	«خورشید»
اوروکانی	بال	به معنی (Ball)	«تبر»

1. Teocalli

2. Teocalia

3. Potamos

4. Potomac

5. Poti

6. tepec

7. Tepe

8. Chapultepe

9. - Grass hooper -

همتای آفریقا، آسیا و اروپائی کلمه

عربی	ملک	(Malek)	به معنی «شاه»
عبری	ملخ	(Melekh)	به معنی «شاه»
یونانی	اویکا	(Oika)	به معنی «خانه»
عبری	بیلیم	(Bileam)	به معنی «جادوگر-مجوسی»
لاتین	پاپیلو	(papilio)	به معنی «پروانه»
یونانی	آمچتلى	(Omichtli)	به معنی «ابر»
یونانی	پنو	(Pnew)	به معنی «دمیدن-ریشه»
مصر قدیم	اندی	(Andi)	به معنی «دره بلند»
سومری	لك لك	(Laklak)	به معنی «حوالصل»
سومری	لول	(Lul)	به معنی «دروع»
مصر قدیم	اتنا	(Anta)	به معنی «خورشید»
سومری	بال	(Bal)	به معنی «تبه»

مثال بارز دیگری که از لحاظ تلفظ و معنی در بسیاری از زبانهای قدیم و جدید دنیا کاربرد کاملاً یکسانی دارد، کلمه «پدر» است که به اشکال گوناگون مثل آتا، آرا، تاتا، آت، ... تلفظ می شود. همینطور کلمه «مادر» که به اشکال «ما-ママ-مو-ام و غیوه... تلفظ می گردد.

تشابه کلمه «پدر» در بسیاری از زبانهای دنیا از جمله زبانهای مشروحه ذیل، این تصور را بوجود می آورد که ریشه تمام زبانهای امروز و قدیم دنیا یکی بوده و از یک زبان اولیه مشتق شده باشند.

نمونه دیگری از تشابه معانی و کلمات در زبانهای آرتک مکزیک باستان، بربرهای آفریقای شمالی، کلمه آتل^۱ به معنی «آب» است، اگر این کلمه دوبار تکرار می شد^۲ آتل آتل، نام وسیله‌ای چوبی قلابدار پهنه می شد که آرتکها از آن برای پرتاب مستقیم نیزه استفاده می کردند. این کلمه قدیمی که آرتکها آنرا از مردم اولیه مکزیک گرفته و آنها نیز به نوبه خود از معلمان افسانه‌ای اقیانوس نشین شرق خود آموخته بودند، مدت‌هاست در زبان انگلیسی نیز برای افتراق و گروه‌بندی انسانهایی که هنوز در بخش‌هایی از جنگلهای جهان از آن برای پرتاب نیزه استفاده

می نمایند، وارد شده است.

«این» کلمه «پدر» در زبان سرخپوستان و مردم جزایر پلینزی

(Taita)	تایتا	:	کچوائی
(Atey)	آتی	:	داکوتانی
(Tatehu)	تاتچو	:	زونیائی
(Tatl)	تاتل	:	زمبیولی
(Atatak)	آتاتک	:	اسکیمومی
(Tatli)	تاتلی	:	آرتکی
(Tata)	تاتا	:	سرخپوستان مکزیک مرکزی
(Tata)	تاتا	:	جزیره فیجی
(Tata)	تاتا	:	ساموانی
		.	

همتای زبان آفریقا، آسیا و اروپایی کلمه «پدر»

(Alta)	آلتا	باسک
(Atia)	آتیا	مجاری
(Tatay)	تاتای	تاگالوگ
(Aht-yets)	آت-یتس	روسی
(Aht)	آت	مصر قدیم
(Ata)	آتا	ترکی
(Atta)	آتا	واریانی
(tata)	تاتا	لاتین
(tata)	تاتا	اسلواکی، رومانی
		مالتایی، سنحالی
(tatale)	تاتاله	عربی، لهستانی، روسی
(Tad)	تاد	والش انگلستان (سیمریک)

وجود کلماتی از زبانهای دنیای قدیم در زبانهای قاره آمریکا (زبان‌های هزاران

سال قبل از کشف آن)، از نقطه نظر کتاب مقدس مایاها، پاپولوه^۱ نیز مورد توجه بسیار بوده و همانند انعکاس واقعه «تغییر ناگهانی زبان» بابلیان از اهمیت وافری برخوردار بوده است*.

علاوه بر تشابه و ارتباط کلمات و زبانهای اقوام کنونی و باستانی، خاطره وجود آتلانتیس را موارد دیگری نیز زنده نگاهداشته است. آثار هنری، اهرام مصر، افسانه‌های ظوفان بزرگ نوح، محاسبات نجومی و نوشتن تقویم، مراسم روزهای سوگواری** و حتی بازی‌ها نیز عموماً یکسان و مشابه بوده‌اند. *** بازی با توب در بین اهالی باسلک که تصور می‌شود از یازماندگان آتلانتیس باشند، همانند آرتکها و مایاها نیز رواج داشته، با این تفاوت که در نواحی آرتک آمریکای شمالی بازندگان خود را نیز پس از باخت از دست می‌داد. مردم باسلک، مایاها و اوست‌های^۲ کاکاسوس^۳ همگی دارای عامل RH خونی منفی بوده‌اند.

وجه تشابهات فوق علاوه بر آنکه ممکن است از روابط فی‌ما بین ملل جزیره‌نشین اقیانوس یا پراکنده‌گی آنها نشئات گرفته باشند. از گسترش فرهنگ و

1. Popul Vuh

2. Osset

3. Caucasus

* بابلیان در اثر خشم خداوند به نمود پادشاه آن دیار، بمنگاه زبان یکدیگر را نفهمیده و هریک به زبانی دیگر سخن می‌گفتند. در این کتاب می‌خوانیم که: «آنها که به طلوغ خورشید خیره می‌شوند . . . قبل از عزیمت به غرب همه به یک زبان سخن می‌گفتند، ناگهان خداوند بر آنان خشم آورد و زبان‌شان تغییر کرده و نوع مکالمه آنها عوض شد. وقتی که از تولان (Tulan) جدا شدند، آنچه را که قبلاً شنیده و می‌فهمیدند، برایشان غیرقابل درک شد. گفتند: «افسوس که ما سخن گفتن خود را ترک کردیم. زمانی که از تولان (Tulan) جدا شدیم، زبانمان یکی بود و آنجا که زاده شده بودیم، زبانی یکسان داشتیم . . .»

** مراسم روز هالووین را در مکزیک، پرو، سل تکهای بریتانیا و اروپای غربی به یک شکل برگزار می‌کنند.

*** بازی پارچیز - شبیه تخته‌نرد - را در مکزیک قدیم نیز تحت نام پاتولی (Patollí) انجام می‌دادند.

تمدن آتلانتیس مرکزی به بخش‌های شرقی و غربی (طبق روایات و افسانه‌های ملل مختلف) نیز بوجود آمده باشد بسیاری نیز بر این اعتقاد هستند که آتلانتیس همان قاره آمریکا است.^۱ در صورتی که این فرض را قبول کنیم، آتلانتیس بودن قاره امریکا در تضاد کامل با عبارت «قاره‌گمشده» خواهد بود. بعلاوه با توجه به جمع‌آوری اطلاعات اعمق دریا و مشخص شدن شکل واقعی کف اقیانوسها و با درنظر گرفتن این نکته که قاره آمریکا هرگز در اعمق اقیانوسها فرونرفته ویا حتی مجددًا ظاهر نشده است، بنابراین قبول این عقیده (آتلانتیس همان قاره آمریکاست) بسیار دور از ذهن خواهد بود.

در صد ساله اخیر نیز تعداد بی‌شماری از باستان‌شناسان و کاشفین جهان، بدنبال آتلانتیس گشته و تقریباً هر اثر باستانی بدست آمده که تصور می‌شد، نشانه‌ای از آتلانتیس داشته باشد، مورد تحقیق قرار گرفته و تحت بررسی و کنکاش درآمده است. و جدیداً مناطق متعدد دیگر نیز به امید یافتن نشانه‌ای از آتلانتیس و با در نظر گرفتن مطالب مقالات افلاطون و محل تقریبی آن در اقیانوس اطلس برای جستجو پیشنهاد شده است که شاید با استفاده از تکنولوژی امروزی سرنخی از «گمشده» علم باستان‌شناسی بدست آید..

۲- آتلانتیس در ترا^۲ و سانتورینی^۳ :

به نظر دکتر اسپیریدون ماریناتوس^۴ باستان‌شناس و دکتر آنجلو گالانopoulos^۵ زلزله‌شناس و باستان‌شناس معروف، آتلانتیس در جزیره ترا واقع در شمال کرت^۶ در دریای اژه بوده است. آنان معتقدند که انفجار آتش‌شسان مهیبی که در حدود ۱۵۰۰ قبل از میلاد در ترا رخ داد، سبب نابودی مرکز فرهنگی کرت‌ها شده و امپراتوری آنان را به زوال کشانید.

هم اکنون جزیره ترا بجای آنکه دایره‌ای شکل باشد، به شکل هلال است. زیرا که قسمت اعظم آن منفجر شده و به زیر دریای اژه فرو رفته که تنها حفظه‌ای در عمق صدھا پائی دریا بر جای مانده است. این محققین در توجیه کوچک بودن سطح جزیره ترا (حتی با درنظر گرفتن بخش نابود شده آن) نسبت به آتلانتیس (که افلاطون

1. Thera

2. Santorini

3. Spiridon Marinatos

4. Angelos Galanopoulos

5. Crete

ابعادش را بیان کرده بود) چنین اظهارنظر می‌کنند که کاهنان مصری در ترجمه لاتین کلمه «صد» اشتباه کرده و به جای کلمه «صد»، کلمه «هزار» را در رایه ابعاد آتلانتیس به کراتنور^۱ و سولون ترجمه کرده‌اند. البته این اشتباه تاریخی درمورد

تصویر ۱۵

تصویری از یک خدای (ماده) از کرت (مینوان) (Minoan). تمدن مینوان (از نام شاه مینوس Minos گرفته شده) به تولید و سایل آسایش و تزئینات معروف بوده، وزنان آن همچون مردانش بالباسهای جذاب از آزادی زیادی برخوردار بوده و همچون مردان در بازیهای خطرناکی نیز شرکت می‌کردند.

جزیره ترا بیشتر از آتلانتیس صدق می‌کند، زیرا اگر تمام اعدادی که به معیار هزار در داستان آتلانتیس بیان شده‌اند را به اندازه یک دهم کوچک کنیم، فقط ابعاد جزیره ترا یا کرت با ابعاد آتلانتیس، سیستم آبرسانی و فلات مرکزی آن مطابقت تقریبی پیدا می‌کند ولی تعمیم این کاهش به تعداد ساکنان، تعداد کشتی‌ها، ناوگان و ارتش آتلانتیس سبب خواهد شد که تعداد آنها برای یک تمدن بزرگی همچون آتلانتیس غیرقابل قبول جلوه نمایند. به همین ترتیب اگر تنزل یک دهم را به معیارهای زمانی نیز عمومیت دهیم، زمان وجود آتلانتیس که به معیار افلاطون ۹۵۰۰ سال قبل از میلاد بوده به ۹۵۰ سال قبل از میلاد کاهش می‌یابد. هرچند که براساس محاسبات بعمل آمده تاریخ وقوع انفجار جزیره ترا نیز (۱۵۰۰ سال قبل از میلاد) به آن نزدیک

شده و حفاری‌های انجام شده اخیر در خاکسترهاي آتشفشاراني اعماق ۱۳۰ پاين آنجانيز وجود فرهنگ پيشرفته با آثار هنري زيبا و معمارى ماهرانه را در ۱۵۰۰ سال قبل از ميلاد در آن منطقه نشان داده است ولی با تمام اين اوصاف اختلاف پانصد سال باقى مانده قابل توجيه نخواهد بود. و تنها رابطه قابل قبولی که اين مناطق می توانند با آتلانتيس داشته باشند، همانا وجود نام آتلانتيس در اذهان مردم آن نواحی است. به نظر می رسد که در اينجا ذكر اين موضوع نيز مفيد باشد که هم اکنون در مناطق توریستی ترا و کرت (با توجه به امکانات و جاذبه‌های توریستی در آنها) هتلها و مغازه‌های وجود دارند که محصولات و مصنوعات جزيره‌نشینان اقيانوس اطلس را بنام آتلانتيس به فروش رسانده و جديداً نيز شرکتی بنام «رنتاكار آتلانتيس»^۱، تبلیغاتی درمورد افسانه آتلانتيس براه انداخته است.

کشف جزيره ترا علی رغم شهرت و اشتهرash به قدیمی بودن و ارتباط با آتلانتيس، کشف جدیدی به شمار نمی آيد. صد سال پيش، دانيلى^۲ با اشاره به واقع شدن آتلانتيس در اقيانوس اطلس، جزيره ترا را نيز از جمله جزایر و مناطق مانند ايسلند^۳، جزایر آتلانتيك، جاوه^۴، هندوستان، کارائيب و مناطق ديگری در مکزیك که در اثر آتشفشارها، طوفانها يا سيلها نابود شده‌اند، به شمار آورده بود.

از طرفی ديگر صرفنظر از باصطلاح بروز اشتباه در ترجمه يك متن مصری به زبان یونانی و بدون توجه به نابودی جزيره ترا از آتشفشار يا هر عامل ديگر (مثل پمپئی^۵، هرکولانوم و شهر هليکه^۶ که به خلیج کورنیس^۷ افتاد) ناچاريم به اين نكته اذعان مجدد نمائيم که ترا نيز زمانی قربانی بلاسي در مدیترانه گشته ولی هيچگونه ارتباط اسمی يا موضوعی با قاره آتلانتيس که افلاطون و سایر مفسرین از آن سخن گفته‌اند، ندارد*.

1. Atlantis Rentacar

2. Donnelly

3. Iceland

4. Java

5. Pompeii

6. Helike

7. Corinth

* هنوزهم آرزوی سفر به آتلانتيس در اذهان گروههای از مردم که فقط رابطه افسانهوار با آن دارند، از بين نرفته است. زيرا اخيراً هوایمایی اسپانیائی ایبریا (Iberia) با چاپ پوستر جالبی از دریا و کوههای جزایر قاری، در پوستر تبلیغاتی مربوطه نوشته بود. «فقط خطوط هوایمایی ایبریا است که می تواند مشتریانش را به «قاره گم شده آتلانتيس پرواز دهد.»

۳- آتلانتیس در تانزانيا^۱

آلبرت هرمان^۲ مورخ و جغرافیدان آلمانی، پیشنهاد کرد که بخش باتلاقی و خشک شده تانزیبا - شاتل جرید^۳ که زمانی بعنوان یکی از خلیج‌های مدیترانه‌ای بوده و بعدها بنام جزیره لیک تریتونیا^۴ معروف شد، جزیره‌ای قلعه‌مانند در بخش میانی خود دارد که درواقع همان آتلانتیس واقعی بوده است. این مورخ پیشنهاد می‌کند که اگر اندازه‌های ارائه شده توسط افلاطون را به جای ده به عدد سی تقسیم کنیم، با اندازه‌های تانزیبا تطبیق خواهد کرد. وقتی این قیاس صورت گیرد، فقط بخش مرکزی فلات تانزیبا که قبلًا جزیره‌ای بوده، دارای ابعادی معادل ابعاد آتلانتیس خواهد بود. ولی با انجام این قیاس، سیستم آبرسانی و کanalهای آتلانتیس بیشتر شبیه به دهکده‌های خواهد بود که نهرهایی عرض ده فوت از آنها عبور می‌کند، ابعادی که هرگز با ابعاد آتلانتیس متمدن آن‌زمان قابل مقایسه و تطابق نیستند.

در یکی از داستانهای محلی تانزیبا می‌خوانیم که: «در زیر آبهای شمال سائوشه^۵، حکومت پادشاهی نیرومندی در دریا ناپدید شد.» بنابراین شاید این داستان، همان داستان نابودی جزایر و پلهایی را بیان می‌کند که در مدیترانه اتفاق افتاده بود. البته این احتمال نیز وجود دارد که کارتازیهایی که در اکثر مناطق تانزیبا می‌زیستند، سبب مطرح شدن این ناحیه بعنوان خاستگاه تمدن آتلانتیس شده‌اند. در حالی که انتخاب امپراطوری کارتاز با داشتن تسهیلات بندری فوق العاده مجهن، معابد بزرگ، مراکز تجاری وسیع و دارا بودن فیلهای زیاد، بعنوان امپراطوری آتلانتیس، بسیار مناسبتر از امپراطوری کوچکی همچون تانزیبا بوده است که متأسفانه محققین مزبور از درک این مسئله کوچک عاجز بوده‌اند.

۴- آتلانتیس در دریای شمال:

در سال ۱۹۵۳، کشفیاتی توسط هیئت تحقیق اعزامی به منطقه و به سریرستی پیشوای مذهبی آلمانی، «جورجن اسپانوس»^۶ از اعمق آبهای دریای شمال صورت گرفت که ظاهراً نشانه‌ها و آثاری از آتلانتیس نیز به ارمغان آورد. اسپانوس معتقد بود که آتلانتیس حقیقی درواقع روزگاری از تمدن‌های بخش شمالی زین به شمار می‌آمده که هم اکنون در زیر دریای شمال غرق شده است. طبق اظهارنظر

1. Tunisia

2. Albert Hermann

3. Shottel Djerid

4. Lake Tritonia

5. Sousse

6. Jurgen Spanuth

اسپانوس، اهالی آتلانتیس همان قبایلی بودند که گروهی از هیئت‌ها را برای هجوم به مصر اعزام کرده بودند.

در دیوارهای معبد مدینت‌هابو^۱ تحت عنوان «هجوم مردمانی از ناحیه دریا» نیز نقاشیهای کشیده شده است. غواصان گروه اسپانوس^۲ در نزدیکی هلیگولند^۳ و در عمق چهل و پنج پایی دریا آثار دیواره‌های سنگی را یافته‌اند که به موازات هم کشیده شده بودند. آثار سنگی قدیمی مربوط به دوران پارینه‌سنگی نیز توسط این گروه پیدا شده و به بیرون آورده شدند. غواصان طی تماس تلفنی از زیر دریا گزارش می‌دادند که دیوارهای مربوطه از صخره‌هایی برنگ سیاه، سفید و قرمز ساخته شده‌اند (همان رنگهایی که افلاطون برای صخره‌های آتلانتیس ذکر کرده بود) به این رنگها، آرتكها و سایر سرخپوستان آمریکا نیز ضمن تشریح ساختمانها و بناهای آرتلان^۴ اشاره کرده بودند.

با توجه به اینکه بخش‌هایی از دریای شمال در ازمنه‌ قدیم از آب بیرون بوده، این احتمال نیز وجود دارد که در آینده‌ای نزدیک بجز تبرهای سنگی و استخوانهای ماستودن^۵ که قبلاً کشف شده بودند، بناهای باستانی دیگری نیز در آن ناحیه پیدا شوند.

۵- آتلانتیس در یوکاتان^۶ و آمریکای مرکزی:

آمریکاشناسهای اولیه فرانسه و متخصصین دوران ماقبل تاریخ قاره آمریکا مثل، «آبه‌براسه‌دوبوریورک»^۷ و «اگوسته‌لولونگن»^۸، در مقایسه با تمدن مصریها تشابهات بیشتری در آثار هنری، فرهنگ و علوم اقوام مایا با آتلانتیس مشاهده کرده بودند. این محققین برجسته زبان مایایی را فراگرفته و برای درک و یادگیری افسانه‌هایشان حتی در میانشان نیز زندگی کرده بودند ولی بعدها با تکیه به اطلاعات نادرست و غیرواقعی و با انجام ترجمه نارس و ناقص از متون مایاها به شدت از ارزش تحقیقات خود کاستند. نوشته‌های هیروغلیف مایاها (بجز برعی از اسامی و تاریخ‌ها) هنوز هم بطور کامل قرائت نشده‌اند و با اینکه فقط چهار متن دست‌نویس مایاها از کتاب سوزی مبلغین مذهبی متعصب اولیه سالم مانده است ولی امید

1. Medinet Habu

5. Mastodon

2. Spanuth

6. Yucatan

3. Heligoland

7. Abb Brasseur de Bourbourg

4. Aztlan

8. Auguste le plongeon

می‌رود که اطلاعات آتی درباره آتلانتیس (آرتلان یا آتلان یا آتلان) با یافتن کلید اصلی خط هیروگلیف تکمیل تر گردند.

از طرفی دیگر پیش روی جاده‌ها و ساختمانهای مایاهای در دریا نشان داده است که سرزمینهای ساحلی آنها مکرراً در معرض تهدید سیل بوده است که بهمین دلیل است که امروزه بناهای جدیدشان را (از ترس بلایای دریا) دورتر از ساحل می‌سازند تا مباداً گرفتار خشم مجدد دریا گردند. حتی در مکریک مرکزی نیز هرم بزرگ «چولولا»^۱ را برای نجات دادن مردم از «سیل بعدی» ساخته بودند.

۶- آتلانتیس در تیاهاناکو (بلیوی):

طبق تئوری «آرتور پوزنانسکی»^۲، شهر سنگی مدور «تیاهاناکو» در ابتدا بندری بوده است که در یازده تا دوازده هزار سال پیش آنرا دومایل بالاتر از سطح دریا برای اتصال آن به فلات آند^۳ ساخته بودند، تا از فاجعه‌ای جهانی دور باشد. وجود گیاهان کلسینه شده دریائی در صدهای مایل از کوههای اطراف نیز این موضوع را تأیید می‌کنند. اندازه و ابعاد بناهای تیاهاناکو، استفاده از زبانهای نقره‌ای برای اتصال صخره‌های بزرگ به یکدیگر، حجاریها و نقوش برجسته سنگی، همه حکایت از آگاهی آنان از علم ستاره‌شناسی و سایر علوم دارند. نقوش حیوانات ماقبل تاریخ موجود در صنعت کوزه‌گری آنان نیز شاید نشانه‌هایی از وجود اولین تمدن جهان یا حداقل بخشی از آن (آتلانتیس) را در بلیوی به معرض نمایش می‌گذارد.

۷- آتلانتیس در تارتھسوس^۴ جنوب اسپانیا و شمال مراکش:

یونانیان و کارتاشیها بندرت با تارتھسوس (بندر باستانی جنوب اسپانیا) روابط تجاری و بازرگانی داشته‌اند. در انجیل از تارتھسوس بنام «تارشیش»^۵ نام برده شده که دارای نیروی دریائی قوی بوده و محمولات گرانها و نادر برای شاه سلیمان می‌آورده‌اند. در بخشی از انجیل آمده است: «سه سال گذشته و در یکی از آن سالها، روزی نیروی دریائی تارشیش با طلا، نقره، عاج، بوزینه و طاووس به خدمت شاه سلیمان آمدند، سلیمان نیز تمام شاهان زمین را ثروتمند

1. Cholula

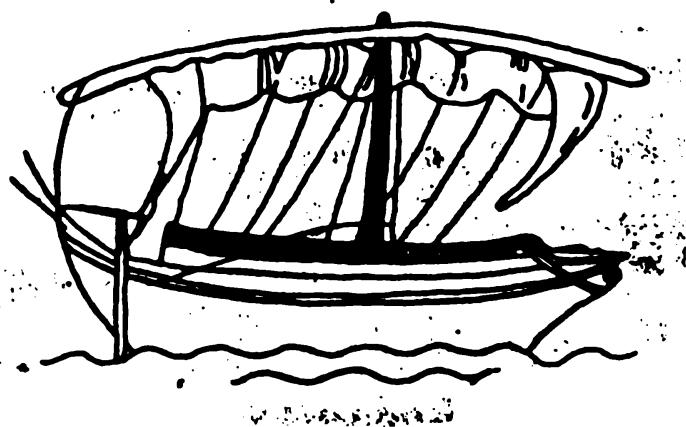
4. Tartessos

2. Arthur Poznansky

5. Tharshish

3. Andes

کرد. ») سوره شاهان - ۲۳ و ۲۲ / ۱۰

تصویر ۱۶

تصویر یکی از کشتیهای یونانی . باز رگانان یونانیان ، فنیقیها و کارتاژیها مدنها با شهر معروف تارتوسوس در ساحل غربی اسپانیا آشنایی داشته‌اند . این شهر به داشتن طلا ، و فلزات قیمتی دیگر همچون نقره ، معروف بوده ، به طوریکه ملوانان آن عصر ، برای آوردن نقره بیشتر ، حتی سکان کشتیهای خود را نیز از نقره ساختند .

هروdotus (مورخ قرن پنجم قبل از میلاد) نیز به شهری در اقیانوس اطلس (متعلق به آتلانتیس یا بخشی از آن) اشاره کرده است . وی می‌نویسد : « شهری بنام تارتوسوس . . . آنسوی « تنگه‌های هرکول » ، بود که صاحبان کشتی‌های آن سود سرشاری از تجارت کسب کردند و یونانیان نیز در بازگشت از سفری تجاری به آنجا ، سودهای کلانی آوردند که تا آن زمان سابقه نداشته است . »

برخی از صاحب‌نظران حتی معادن ده هزار ساله فلزات گرانبهای جنوب اسپانیا و بناهای سنگی تراشیده شده آندلازیا^۱ و آثار هیدرولیکی گستردۀ و دیوارهای ریوتیتو^۲ و سواحل رودخانه‌های گادال‌کیویر^۳ را نیز با فرهنگ و تمدن تارتوسوس مرتبط دانسته‌اند .

باستان‌شناسانی مانند آدولف‌شولن^۴ ، او. جن‌سن^۵ و آر. هنینگ^۶ نیز معتقد

1. Andalusia

2. Riotinto

3. Guadalquivir

4. Adolf Schulten

5. O. Jenson

6. R. Henning

تصویر ۱۷

نمونه‌ای از هنر ریخته‌گری افریقای غربی عهد باستان، که از مصنوعات برنزی بنین (Benin) بوده و از آثار هنری و فلزی آنان به شمار می‌آمده است.

بوده‌اند که تارتیوس همان آتلانتیس بوده که از جنوب اسپانیا تا مراکش گسترش یافته بود. شولن پنجاه سال تمام و بدون کشف اثری از تارتیوس (در این باره) به تحقیق پرداخت و بالاخره به این نتیجه رسید که «تارتیوس در باتلاقها و لجن زارهای نزدیک رودخانه غرق شده و ناپدید گشته است.»

هلن ویشاو^۱ فارغ التحصیل مدرسه علوم باستانی انگلو-هانیک^۲ شهر سویل^۳ نیز در این عقیده است که «امکان دسترسی به بخش‌هایی از تارتیوس (آتلانتیس) در زیر بناهای کنونی سویل وجود دارد. زیرا جاده‌های باستانی آن شهر احتمالاً ما را به آثاری از عهد آتلانتیس هدایت خواهد کرد.»

در حالی که شکی در ناپدیدشدن تارتیوس وجود ندارد، اما چگونگی نابود و انهدام آن هنوز در پرده ابهام فرورفته است. از طرفی دیگر مسلم شده است که علت ناپدیدشدن آن، فاجعه‌ای طبیعی نبوده بلکه حمله کارتاژیها و غلبه ناگهانی آنان به تمدن تارتیوس (تارتیوس مخالف سرسخت بازرگانی کارتاژیها بوده) باعث انهدام اهالی و امپراطوری آن گردیده است. این احتمال نیز وجود دارد که

تارتسوس و امپراطوری آن (از مستعمرات آتلانتیس بود) بدليل ضعف نیروی دفاعی، تاب مقابله با دشمنان خود را نداشت و منهدم شده باشد.

۸- آتلانتیس در غرب آفریقا و نیجریه:

لئوفروبینیوس^۱ باستان‌شناس آلمانی عقیده دارد که یوروبا^۲ و سایر مناطق ساحل آفریقا در نزدیکی نیجریه دارای تمدن و فرهنگ پیشرفته‌ای بودند که با استفاده از دانش دریانوردان فنیقی، تمدن اقیانوس و ساکنان آنرا نضج بخشیده و گسترش داده بودند. مجسمه برنزی گرانقیمتی که در بنین^۳ ساخته شده بود نیز نمایانگر گسترش تمدن پیشرفته آفریقا می‌باشد. در یوروبا^۴ خدای اقیانوسها، اولوکون^۵، با پوزیدون خدای دریاها و بانی آتلانتیس مشابهت داشته و همتای آن به شمار می‌رفته است.

۹- آتلانتیس در شرق آفریقا و ممالک عربی:

در منطقه‌ای از دریای سرخ، جزیره‌ای است که در محل اصلی سرزمین افسانه‌ای پانت^۶ و اوپیر^۷ بوده است. در این باره گزارشات مصریان حاکی از آنند که «پانت» سرزمین دوری در ساحل شرقی آفریقا بوده که مصریان قدیم ناوگان مجهز و هیئت‌های زیادی برای جمع‌آوری گنجها، حیوانات و بردگان و کوتوله‌های آفریقائی به آنجا اعزام می‌کردند.

يهودیان و فنیقی‌ها نیز ناوگان‌هایی به اوپیر جهت جمع‌آوری طلا و سنگهای قیمتی، درخت صندل (در انجلیل آمده است که از درخت صندل برای ساختن معبد اورشلیم استفاده شده است) اعزام می‌کردند. البته مناطق پرگنج دیگر از قبیل سومالیا، اریتره، اتیوپی (حبشه) و حتی زیمبابوه و کشورهای عربی جنوب آفریقا نیز مورد نظر آنان بوده است. این مناطق نیز همانند سایر مناطق بعنوان آتلانتیس اولیه تلقی شده‌اند.

۱۰- آتلانتیس در برباد:

اخیراً شهرهای سنگی بزرگ هزاران ساله، با خیابانهایی از بلوکهای سنگی و

1. sLeo Frobenius

2. Yorubaland

3. Benin

4. Yoruba

5. Olokun

6. Punt

7. Ophir

تصویر ۱۸

یکی از کشتیهای مصری که در رودخانه نیل و آنطرفتر مورد استفاده قرار می‌گرفته، برخی از کشتیهای باری آنان ۲۵۰ تا ۳۰۰ پا طول داشته و قادر به سفر در مسافت‌های طولانی از سواحل آفریقا بودند. فلأکانالی مثل کanal سوئز (Suez) رودخانه نیل را به دریای سرخ متصل می‌کرد.

تصویر ۱۹

نمایی از قایقهای مربوط به خاورمیانه. این قایقهای توانستند سواحل آفریقا و دریای سرخ و آنسوی اقیانوس اطلس را در نور دیده و فنیقیها و اسرائیلی‌ها را به گنجها و تجارت پرسودی برسانند.

هرمهای عظیمی که هم‌اکنون در زیر شاخه‌های تنومند جنگلهای بزریل قرار دارند، تصادفاً توسط تعدادی از کاشفین چندقرن اخیر دیده و کشف شدند. حتی بسیاری از جستجوگران آنها نیز در جنگلهای ناپدید شده‌اند. منجمله یک هیئت کامل نظامی که پس از نفوذ در جنگلهای بزریل، کاملاً ناپدید شده و هیچگونه اثری از آنها مشاهده نشد. این شهرهای باشکوه و افسانه‌ای توسط کلنل بی. آج. فاویست^۱ بعنوان شهرهایی که ارتباط مستقیم با آتلانتیس داشته و به روایتی نیز آتلانتیس واقعی بوده‌اند، تلقی شده‌اند. (کلنل فاویست در سال ۱۹۲۵ در آخرین عملیات تحقیقی خود ناپدید شد). بقول وی، زمانی آب و هوای بزریل بسیار مناسب بوده و جنگلهای آمازون کنونی محیطی مناسب برای کشت و زرع

به شمار می‌رفته ولی بعدها وسعت آنها زیادتر شده و جنگلهای امروزی را تشکیل داده‌اند.

اسم «برزیل» خاطره روابط فرهنگی با آنسوی اقیانوس را در خود نهفته دارد زیرا براساس افسانه‌های رایج در اروپای غربی و قبل از کشف آمریکا برزیل یا هی برزیل^۱ نام سرزمینی در آنسوی اقیانوس اطلس بوده است. بعدها وقتی که تصادفاً آنرا کشف می‌کنند، نام فعلی (برزیل) به آن اطلاق می‌شود و به نظر می‌رسد که انتخاب این اسم خالی از حکمت نبوده و پیامی در این کلمه گنجانده شده بود. زیرا مجموعه‌ای از حروف بی-ار-ز-ل^۲ در زبان‌های عبری و آرامی به معنی «آهن» است (این زیان بین لوان‌ها-ساکنان مشرق زمین-و بین النهرين- عراق فعلی- رایج بوده است). بعدها که برزیل را سرشار از معادن غنی آهن یافتند، به نام بامسمی آن و علت این نامگذاری بی‌بردن. حال این استنباط وجود دارد که آن سرزمین ناشناس (برزیل) زمانی کاملاً شناخته شده و حتی از معادن آن نیز آگاهی کامل وجود داشته است.

۱۱- آتلانتیس در قطب جنوب^۳ و زلاندنو

مطالعه و نسخه‌برداری برخی از نقشه‌های هزاران ساله قرن بیستم نشان داده‌اند که دریانورдан باستانی عموماً از ناحیه وسیعی که هم اکنون از بین پوشیده شده (قطعاً هزاران سال پیش کاملاً سرسبز بوده) هراس داشتند. فلاویو باربیرون^۴ افسر نیروی دریائی ایتالیا و محقق در پژوهه «آتلانتیس در قطب جنوب» معتقد است که آثار هنری، گزارشات و خرابه‌هایی از یک تمدن باستانی (منظور وی آتلانتیس) در زیر یخها پنهان است که احتمالاً در ناحیه‌ای از بخش جنوبی قطب و نزدیک آرژانتین واقع شده است.

۱۲- «قاره گمشده» (آتلانتیس) در اقیانوسهای هند و آرام

در بسیاری از جزایر اطراف مایکرونزیا^۵، آثار سنگی و هرمهای بزرگی وجود دارند که سازندگان آنها نامعلوم و هدف‌شان از ساختمان آنها نیز نامشخص است. در پوناپ^۶ شهری ساخته‌اند که با کانالهای سنگی و خاکریزهای مخصوص، حدود

1. Hy Brazil

4. Flavio Barbieron

2. (B-R-Z-L)

5. Micronesia

3. Antarctica

6. Ponape

یازده مایل مربع از سطح جزیره را پوشانده است. کانالهای این را قطعاً با دست ساخته‌اند.

افسانه‌های جزایر اقیانوس آرام نیز حاکی از آنند که جزایر باقی‌مانده بنام کالوا^۱ در اثر انفجارهای بی‌دریی و امواج مهیب نابود شده‌اند. در یکی از جزایر شرق اقیانوس آرام حدود ۶۰۰ مجسمه سنگی وجود دارد که همگی بر روی سکوهایی قرار داده شده‌اند، البته چگونگی ساخت و ترکیب بنای آنها شباهت کامل با آثار سنگی اینکاها دارد. وجود این مجسمه‌ها در جزیره نشان می‌دهند که این سرزمین باقی‌مانده سرزمین بسیار متعدد و وسیعی بوده است که در دور زمانی پیش نابود شده است. نوشه‌ها و کتیبه‌های چوبی آن نیز دقیقاً به نوشه‌های ماقبل تاریخ در «ایندوس»^۲ شبیه‌اند.

بسیار از محققین معتقدند که (قاره‌ای) مجمع‌الجزایری در اقیانوس آرام و یا بقولی در اقیانوس هند وجود داشته‌اند که اینک هیچ اثری از آنها باقی نمانده است. این جزایر از لحاظ قدمت با قاره آتلانتیس یکسان بوده و تصور می‌شود که همان «سرزمین گمشده» آتلانتیس باشند.

تصویر ۲۰

نمایشی از تشابه خط و دست نوشه‌های «جزیره‌ای در شرق» و شهرهای دره ایندوس (Indus). این دو تمدن در فاصله زیادی از یکدیگر قرار داشته و خطشان نیز تاکنون کشف رمز نشده است.

۱۳- آتلانتیس در بیابانها و صحراهای سینا:

برخی معتقدند که صحراء‌های لم پزرع کنونی مصر، زمانی اقیانوس عمیقی بوده، سپس به دریاچه‌ای کم عمق تبدیل و بالاخره قبل از تبدیل کامل به بیابان مکان مناسبی برای زندگی انسانها بوده‌اند.

در کوههای تاسیلی^۱ الجزیره، نقوش کنده‌کاری شده هزاران ساله‌ای یافت شده‌اند که انسانها و حیواناتی (وحشی و اهلی) را نشان می‌دهند که درمیان درختان، رودخانه‌ها و دریاچه‌ها زیست می‌کردند.

کنت «بایرون کواندوبوروک»^۲ نیز هیئت‌هایی را به برخی مناطق صحراء برای جستجوی آثار و بقایای آتلانتیس گسیل داشت، آنان درصد بودند که ارتباط زبان اقوام طارق^۳، دارای کتابت قدیم، را با آتلانتیس روشن کرده و تفاوت بین زبان محاوره‌ای و مکتوب آنان را دریابند.

۲۱. تصویر

نقاشی‌های از کوههای تاسیلی الجزیره بر روی سنگ. این نقاشی‌ها مهارت نقاشی و روش‌های پیچیده نقاشان آن‌زمان را که در اطراف رودخانه‌ها و دریاچه‌ها زندگی می‌کردند (امروزه‌بن مناطق بیابانی هستند) نشان می‌دهند. در بعضی از این نقاشی‌ها، اشکال دیگری بر روی اشکال قبلی کشیده شده است نقاشی‌های اخیر زمانی کشیده شده‌اند که دریاچه‌ها خشک شده و تمدن اولیه‌شان ناپدید شده بود.

۱۴- آتلانتیس در سایر بخش‌های اروپا:

کشورهای اروپائی نیز با توجه به تغییرات اب و هوایی و اقلیمی آنها و وجود آثار سنگی باقی‌مانده از دیدگان برخی از دانشمندان پنهان نمانده است. با توجه به عظمت آتلانتیس و افتخاری که ملل اروپائی از انتساب آن به خود کسب می‌کردند، هر قومی تلاش می‌کرد که منشاء آتلانتیس را در کشور خود اعلام نماید. بر این

اساس آنرا در پرتقال، نزدیک لیسبون^۱ در جنوب غربی فرانسه، انگلستان، مرکز فرانسه، سوئد نزدیک آپسالا^۲ و اعماق آبهای سواحل هند، بلژیک، مکلینبرگ^۳ و بالاخره در آلمان شرقی نیز می‌یابیم.

(هم اکنون در ناحیه‌ای از شرق آلمان در جستجوی آثاری از آتلانتیس هستند) برخی نیز پا را فراتر نهاده و حتی ساکنین بخش اعظمی از ایتالیا (التراسکانها)^۴ را نیز ساکنان اولیه آتلانتیس تصور کده‌اند. این تصور از نوشته افلاطون استنباط شده بود که «سرزمینهای آنان در تیرونیا^۵ که بخشی از آتلانتیس بوده، قرار داشته است». برخی دیگر با توجه به افسانه‌ای که قبایل تیوله^۶ در شمالی ترین نقطه دنیا، نقل می‌کنند، جزیره اسپیتزبرگ^۷ که نزدیک قطب شمال واقع است را بعنوان آتلانتیس شمالی معرفی کده‌اند.

۱۵- آتلانتیس در آسیا

بالاخره در اتحاد جماهیر شوروی نیز مناطقی بعنوان آتلانتیس در نظر گرفته شده است که یکی از آن مناطق بعلت وجود زبانها و فرهنگ‌های قدیمی متعدد، ناحیه کوههای کاکاسوس^۸، از مناسبت بیشتری برخوردار بوده است. نظر به اینکه دریای آзов^۹ در طول ۲۰۰۰ سال گذشته بطور قابل ملاحظه‌ای کوچک شده است، این منطقه نیز ازجمله مناطق آسیا بهشمار آمده و منشاء آتلانتیس تشخیص داده شده است.

در آسیای مرکزی و شمال ایران افسانه‌هایی در برخی شهرهای بزرگ و تاریخی آنها رایج است که برخی تئوریسین‌ها را به وجود آتلانتیس در آن مناطق معتقد کرده و آنان نیز محل آنرا در اقیانوس تهیس^{۱۰} که زمانی بخش وسیعی از آسیای مرکزی را می‌پوشانده در نظر گرفته‌اند. از احتمالات دیگر، جزیره سیلان^{۱۱} است که با داشتن شهرهای بزرگ و جنگلهای وسیع (اهالی آن خود را بخشی از هندوستان قدیم می‌دانند که با جاری شدن سیلابهای مهیب از اقیانوس جدا شده‌اند) محل اولیه آتلانتیس تلقی شده است.

- 1. Lisbon
- 2. Upsala
- 3. Mecklenburg
- 4. Etruscans
- 5. Tyrrhenia
- 6. Thule

- 7. Spitzbergen
- 8. Caucasus
- 9. Azov
- 10. Theytis
- 11. Ceylon

بهحال آنچه در مورد محل آتلانتیس مسلم است اینست که این امپراطوری در اقیانوس اطلس بوده و اکثریت قریب به اتفاق کارشناسان و محققین نیز بر همین عقیده‌اند. آنان نظر جیمز برامول^۱ را در اثر معروف‌وی، «آتلانتیس گمشده»، تأیید می‌نمایند. برامول می‌نویسد: «آتلانتیس در اقیانوس اطلس بود و در غیر این حالت هرچه بود، آتلانتیس نبوده است.»

سرهنگ کورت بیلووا^۲، یکی از افسران ارش المان در جنگ جهانی اول (در سال ۱۹۲۳ اثری از وی منتشر شد)، و بسیاری دیگر از محققین آتلانتیس بر این عقیده بودند که آتلانتیس در اقیانوس اطلس بوده و حتی یکی از مناطق آن، جزایر آزورس، نیز هم اکنون باقی است. بیلووا می‌نویسد: «هم اکنون آتلانتیس در اعماق اقیانوس فرو رفته و تنها نواحی مرتفع آن، جزایر آزورس، از آب بیرون مانده‌اند. آزورس جزیره‌ای بزرگ با صخره‌های عظیم است. چشمه‌های آب گرم و سرد آتلانتیس هنوز هم جاریند (نویسنده‌گان و محققین متعددی نیز از این موضوع سخن رانده‌اند) ولی دریاچه‌های کوهستانی آن به درون آب فرو رفته‌اند. اگر نوشته افلاطون را در نظر گرفته و محل اقامت پوزیدون و افراد او را در میان جزایر نیمه مغروف آزورس پی بگیریم، آنها را در جنوب دولاباراتا^۳ خواهیم یافت. آنجا، در بالای یک بلندی، و در میانه دره وسیعی که از گزند بادها درامان است، پایتحت پرشکوه آتلانتیس «شهری با دروازه‌های طلایی» قرار گرفته بود. دانشمندان زیادی آتلانتیس را در نقاط دیگر جستجو کرده‌اند ولی جای تعجب است که چرا کمترین توجهی به این محل که افلاطون نیز آنرا دقیقاً مشخص کرده، صورت نگرفته است.»

علیرغم توجه همه جانبه به مستله آتلانتیس، مطالعات بسیاری در جهت اثبات عدم وجود آن صورت گرفته و کتابهایی نیز در مخالفت با آن نوشته شده است. در این تحقیقات تلاش شده است که آتلانتیس را تنها در اذهان و افسانه‌ها جلوه دهند و بسیاری از کارشناسان نیز معتقد بودند که بررسی و تحقیق درمورد آتلانتیس، تلاشی بیهوده بوده و جز ائتلاف وقت فایده دیگری در بر نخواهد داشت.

چند نفر از اقیانوس‌شناسان و حتی باستان‌شناسان نیز به مطالعه روی آتلانتیس جنبه سرگرمی داده و موجودیت آنرا جدی نگرفته‌اند. از جمله ان. سوزه‌میل^۴،

1. James Bramwell

2. Kurt Billau

3. Dollabarata

4. N. Susemihl

متخصص در آثار افلاطون، در کتابی از نیکولاژیروف^۱ بنام «آتلانتیس» (چاپ ۱۹۶۴) درمورد آتلانتیس و طرفداران آن نوشته بود: «عنوانین و مقالات مربوط به آتلانتیس تنها دیوانگی انسان را نشان می‌دهند.» به عبارت دیگر آنان معتقد بودند که اگر کسی با یک عقیده (یا عقیده آنان) مخالف باشد، بنابراین آدمی دیوانه و حتی خطرناک می‌باشد. اینگونه استدلال و برخورد با عقاید در گذشته نیز کم و بیش رواج داشته مثلاً در قرون وسطی در خصوص عقاید گالیله، کبرنیک و کریستف کلمب نیز بهمین منوال عمل می‌کردند.

از عمده‌ترین انقادهایی که به تئوری «وجود آتلانتیس» وارد است، تنوع محلهایی است که برای آن پیشنهاد شده است. اکثریت این مناطق نزدیک یا زیر دریا قرار دارند. تنوع محل یک تمدن در ظاهر با موجودیت آن متناقض است ولی یک تمدن پیشرفته می‌تواند فرهنگ عام خود را در نقاط بسیاری توسعه دهد. همچنان که آتلانتیس (بجز در قاره‌های استرالیا و نواحی قطب جنوب) توانسته بود فرهنگ و سیطره خود را در تمام نقاط موجود آن زمان گسترش دهد. (تشابه بقایای آثار سنگی، معماري و چگونگی استنباط اقوام مختلف بیانگر نشأت آنها از یک تمدن اولیه می‌باشد.)

دکتر بروس هیزن^۲ از اقیانوس شناسان بر جسته دانشگاه کلمبیا نیز به آزاداندیشی و انجام تحقیقات آزاد جغرافی دانان و اقیانوس شناسان درخصوص «سرزمینهای غرق شده در اقیانوس» معتقد بوده و آنرا در روش‌شن شدن معماها و واقعیت افسانه‌ها و بویژه «آتلانتیس» مؤثر می‌داند. وی در آثار خود، جزئیات بیشتری درمورد قدمت تاریخ سرزمینهای گمشده در اقیانوس و حتی در سواحل اقیانوسها را مورد تحقیق و بررسی قرار داده و می‌نویسد:

«یارده هزار سال قبل، سطح آب تمام اقیانوسهای جهان، حدود سیصدپا از سطح کنونی پائین‌تر بوده است. مثلاً خط ساحلی شرق ایالات متحده چیزی نزدیک به یکصد مایل از آب فاصله داشته است. سپس دوران یخبندان پایان گرفته و میلیونها گالن یخ و برف آب شده و به دریا می‌ریزند. نتیجه این حادثه، طغیان ناگهانی و وحشتناک سطح دریاهای تمام دنیا شده و سیلی عظیم

برمی خیزد (تاکنون شش نوع تحقیق متفاوت بر روی این سیل انجام گرفته است) و این هجوم سراسری آب سبب غرق شدن بسیاری از کناره‌های پست و سواحل دریاهای متعددی می‌گردد که انسانهای اولیه زیستگاه خود را در آنها برگزیده بودند. به این ترتیب دریاهای، شهرها و اماکن مسکونی آنان را در خود می‌بلغند»

دکتر هیزن با تکیه بر تأثیر جهانی ذوب یخها می‌افزاید: «... هر قاره‌ای که در این دوران وجود داشته، تأثیر نامطلوب و وحشتناک طغیان اقیانوسها را به خود دیده.» تئوری دکتر هیزن با موجودیت آتلانتیس مغایرت ندارد. زیرا اگر طغیان اقیانوسها آنقدر ناگهانی بوده که شهرها و بخش‌های ساحلی آنها را ناپدید کرده، علی‌الاصول می‌توانست جزایر بزرگ را نیز در اقیانوس غرق کرده و مرتفع‌ترین‌ها را «همانگونه که در افسانه‌ها آمده» باقی بگذارد.

در حالی که تغییر سطح آب اقیانوسها سبب تغییر بخش‌های متعددی از دنیا شده، کف اقیانوس اطلس نیز از این امر مستثنی نبوده و تغییرات فراوانی را متحمل شده است. طبق تحقیقات بعمل آمد، بالا و پائین رفتن سطح آب به میزان هزاران پا، جزایر کوچک فراوانی را در این اقیانوس ظاهر و بعضاً ناپدید کرده است.

در نزدیکی جزایر آزورس بدلیل شکستگی لایه‌های زمین و یا برخورد جزایر شناور در لایه سیما به یکدیگر، آتشفشارانها و زلزله‌های فراوانی رخ می‌دهند. این تغییرات در سطح قاره‌های اروپا؛ آسیا، آفریقا و آمریکای شمالی و جزایر کارائیب نیز بسیار چشمگیر است. بنابراین بعید نیست که ناپدیدشدن آتلانتیس با بروز این عوامل طبیعی مرتبط بوده و به احتمالی نیز ناشی از همین عوامل بوده باشد.

بخش ۶

« سطح ناًرام کف اقیانوس »

با وجودی که قسمت اعظم برآمدگیهای آتلانتیک میانی در زیر آب قرار دارد ولی از مرتفع ترین رشته کوههای دنیا به شمار می‌آیند. بلندی و ارتفاع قلل این کوهها فقط با امکانات و وسایل ژرفاسنجی مخصوص قابل اندازه‌گیری است. این رشته کوهها، اقیانوس اطلس را به دو قسمت شرقی و غربی تقسیم کرده که در هر بخش آن فلاتها و دشتهای وسیعی جای گرفته‌اند. این ناحیه از جمله زلزله‌خیزترین مناطق جهان نیز به شمار می‌اید که در طول تاریخ، زلزله‌های زمینی، دریائی و حتی آتشفسانهای متعددی را بخود دیده و در حال حاضر نیز تغییرات و فعالیتهای مستمری در آنجا ادامه دارد.

در این میان که جزایر کوچک و بزرگ متعددی بر اثر زلزله‌های مهیب ظاهر و یا ناپدید می‌شوند و هر از چند گاه تغییرات وسیعی در سطح اقیانوس و سواحل آن بروز می‌کند، یاد آتلانتیس و افسانه ناپدیدشدن آن نیز تداعی می‌شود. اشاره به چند مورد از این تغییرات مفید خواهد بود:

- ۱- در سال ۱۶۲۲، شهر ویلافرانکا^۱ پایتخت سائو میگوئل^۲، یکی از جزایر آزورس، ناگهان بر اثر زلزله‌ای شدید و ایجاد شکافهای عمیق بکلی ویران

1. Villa Franca

2. São Miguel

گردید.

۲- در سال ۱۶۹۲، شهر پورت رویال^۱ جامائیکا^۲ بدون مقدمه و ناگهان با تمام اهالی (دزدان دریائی)، کشتیها، میخانه‌های منفور، اموال به تاراج رفته مردم و غنائم جنگی آن در آب فرو رفت.

۳- در سال ۱۷۵۵، زلزله ناگهانی در لیسبون^۳ سبب مرگ ۶۰۰۰۰ نفر شد، اکثریت کسانی که بر روی اسکله صخره‌ای وسیعی گرد آمده و مشغول امور روزمره خود بودند، بهمراه اسکله و بطور ناگهانی به عمق ۶۰۰ پایی آب فرو رفتند. این زلزله (زلزله در دریا و هم زمین رخ داد) بقدرتی شدید بود که صدای آن در استکهلم نیز شنیده شد.

۴- در اواسط قرن هجدهم، زلزله‌ای که از ایسلند تا هزاران مایلی نزدیک رشته کوههای آتلانتیک میانی گسترش داشت، مرگ یک چهارم جمعیت ایسلند را سبب گردید.

۵- آتشفسان ماه مه سال ۱۹۰۲ کوهپلی^۴، جزیره مارتینیک^۵ را در معرض خطر جدی قرار داد، بطوریکه گدازه‌های آتشفسانی سبب مرگ هزاران نفر از خیابانهای پی‌یره^۶ و پایتحت گردید. در این حادثه فقط مرد دیوانه‌ای که محافظ سلولهای زدن بود، زنده ماند. در خیابان پی‌یره، چیزی جز دود غلیظ حاصل از سوختن اجسام و مردم باقی نماند. مجدداً مواد مذاب از کوه سرازیر شده و باعث مرگ ۳۰۰۰۰ تن دیگر از مردم نیمه‌جان حادثه اول جزیره گردید.

۶- در سال ۱۹۲۲، در آکرا^۷ افریقا، زلزله وحشتناکی سبب ایجاد گسل‌های افقی طویلی در طول اقیانوس شد که از گودال پرتوریکو^۸ (یکی از عمیق‌ترین مناطق اقیانوس) نیز گذشتند. در بستر اقیانوس نیز جابجائی هایی بزرگ و وسیع ایجاد شده بود که قابل مشاهده نبودند.

۷- زلزله دریائی گراندبنک^۹ سال ۱۹۲۹، باعث جاری شدن سیل عظیمی از گل و شن زیر دریائی شد که به سمت تنگه‌های زیرآبی آتلانتیک شمالی جریان پیدا کرده و سبب پاره شدن کابل‌های زیردریائی گردید. شنهای جاری شده به عرض و ضخامت یک مایل بود که پس از تعمیر کابل‌ها اندازه‌گیری گردید.

1. Port Royal

2. Jamaica

3. Lisbon

4. Pelee

5. Martinique

6. Pierre

7. Accra

8. Puerto Rico Trench

9. Grand Bank

۸- در سال ۱۹۷۴ مجدداً سیلی از مواد مذاب سطح تمام شهر هیمه‌ای^۱ ایسلند را پوشانده و به خاکستر مبدل کرد. اما برخلاف آتشفشنان پمپئی^۲، مردم فرصت فرار داشته و به موقع از مهله‌که گریختند.

در تاریخ اقیانوس‌ها و بویژه اقیانوس اطلس بسیار اتفاق افتاده است که جزایری جدید تشکیل و یا برخی در آب فرو رفته و پس از مدتی مجدداً ظاهر شوند. آتشفشنان کوه جزیره سانچو جرج^۳ (در جزایر آزورس) در سال ۱۸۰۸ سبب شد که چندین هزار پا به ارتفاع آن افزوده شود. جزیره جدیدی نیز در اثر آتشفشنان سال ۱۸۱۸ از درون اقیانوس سر برآورده و سپس نام سامبرنیا^۴ بخود گرفته و حتی در روی نقشه جغرافیائی نیز ثبت شد. اما اندکی بعد، ناگهان به دریا فرو رفت و مجدداً ناپدید گردید.

در سال ۱۹۳۱ دفعتاً دو جزیره به مجمع الجزایر فرناندو دونورونها^۵ در ساحل بربزیل افزوده شد. بریتانیای کبیر چشم طمع به تملک آن دو جزیره دوخته و حتی علیه بربزیل و چند کشور دیگر نیز شکایت کرد ولی بعدها غائله با فرو رفتن ناگهانی و مجدد آن جزیره در دریا خاتمه یافت.

جزیره جدید سورتسی^۶ در اثر آغاز فعالیت آتشفشنانی سال ۱۹۶۳ کوههای درون آبی سواحل جنوب غربی ایسلند و استمرار فورانها و خروج گدازه‌های آتشفشنانی، تشکیل شد و بعدها «خدای آتش» اسکاندیناوی لقب گرفت. در مدت سه سال بعد، دو جزیره کوچک دیگر نیز در کنار آن تشکیل شدند.

جزایر دیگر اقیانوس اطلس از جمله آزورس، قناری و مادی برا نیز قرنها با جابجایی زمین و دریا مواجه بوده و در این میان گاهاً جزایر جدیدی ایجاد و و جزایر دیگری در آب فرومی‌رفتند. گاهی نیز بخشی از یک جزیره را آب فرامی‌گرفته است. بنابراین و با توجه به تغییرات محسوس و غیرمحسوسی که در طول زمان و در سطح اقیانوسها و قاره‌ها بوجود می‌آیند، می‌توان انتظار داشت که امپراطوری عظیمی همچون آتلانتیس نیز زمانی در عرصه روزگار به تمدن پیشرفته‌ای رسیده و سپس به علی‌در زیر آب فرو رفته باشد. در این صورت امید پیداکردن آثار و ردپای آن. از طریق تحقیقات وسیع و دامنه‌دار اعمق آب افزون می‌شود. از

1. Heimaeý

2. Pompeii

3. São Jorge

4. Sambrina

5. Fernando de Noronha

6. Surtsey

طرفی اگر بخشهای از سرزمینهای غرق شده نیز به نحوی بیرون آورده شوند قطعاً امکان مطالعه آنها در خارج از آب بیشتر از تاریکی زیر آب خواهد بود. همچنین مشاهده عینی ظهور یک جزیره یا تجربه مستقیم آثار آن از جهتی و انجام آزمایش و بررسی دقیق علاطم تشکیل جزایر نوظهور از جهت دیگر به درک وجود آتلانتیس و ناپدید شدن آن کمک شایانی خواهد کرد. ماجراهی ماه مارس سال ۱۸۸۲ که گزارش آن در سفرنامه کشتی جسموند و روزنامه تایمز نیز آمده است، دلیل و شاهد زنده‌ای بر این مدعاست:

«یکی از کشتی‌های بخار تجاری انگلستان به نام (اس. اس. جسموند)^۱ که حامل ۱۴۹۵ تن خشکبار به مقصد نیاورلثان از بندر مسینا^۲ در سیسیل بود، پدیدار شدن یک جزیره جدید و پیدا شدن اشیاء غیرعادی در آن را در گزارش خود آورده است. کشتی را کاپیتان دیوید رابسون^۳ به شماره گواهینامه ۲۷۹۱۱ از خطوط دریائی کوئین مرجنت^۴ هدایت می‌کرد.

کشتی از تنگه جبل الطارق (نام قدیمی آن تنگه هرکول است) در اول ماه مارس ۱۸۸۲ گذشته و وارد آبهای دریای آزاد می‌شود و وقتی که به موقعیت ۳۱ درجه و ۲۵ دقیقه شمالی و ۲۸ درجه و ۴۰ دقیقه غربی و فاصله ۲۰۰ مایلی از غرب جزیره مادی‌یرا و تقریباً به همان فاصله از جزیره آزورس می‌رسد، ناگهان کاپیتان کشتی متوجه می‌شود که آب اقیانوس بطور غیرعادی گل آلود شده و آنان از میان دسته‌های عظیم ماهی‌های مرده عبور می‌کنند. تعداد ماهی‌ها بقدرتی بوده که تصور می‌کنند، بیماری ناگهانی یا انفجار زیردریائی خاصی سبب کشته شدن دسته‌های میلیونی آنها گردیده است. غروب روز اول کاپیتان و خدمه کشتی دود غلیظی را در افق (پس از برخورد با ماهی‌ها) مشاهده کرده و تصور می‌نمایند که دود از کشتی دیگری برمی‌خیزد.

روز بعد دسته‌های ماهی مرده زیادتر شده و خروج دود نیز همچنان به طرف غرب ادامه می‌یابد. به نظر می‌رسد که دود از

کوههای یک جزیره برحاسته است. در صورتی که طبق نقشه نباید خشکی یا جزیره‌ای در فواصل هزاران مایلی اطراف آنها وجود می‌داشت. کشتی به راه خود ادامه می‌دهد و به محسن رسیدن آنها به نزدیکی جزیره، کاپیتان رابسون حدود دوازده مایلی ساحل لنگر می‌اندازد تا واقعی بودن جزیره ناشناخته را تشخیص دهد (آنها تصور کرده بودند که این مکان از تپه‌های دریائی هستند). طبق نقشه می‌بایست عمق آن منطقه به چندین هزار قولاچ^۱ (واحد عمق سنجی دریائی) می‌رسید ولی لنگر کشتی در حدود عمق هفت قولاچی به ته دریا برخورد می‌کند. رابسون با یک کرجی به خشکی نزدیک شده و با تعجب فراوان خود را بر روی جزیره بزرگی می‌بیند. جزیره‌ای که هیچگونه ساحل شنی نداشته و حتی گیاه و درختی نیز در آن نبود. حالی از سکنه بوده و مشهود بود که به تارگی از اقیانوس خارج شده است.

ساحلی که آنان پیاده شدند پوشیده از خاکسترها سرد شده آتشفشاری بود. با توجه به عدم وجود گیاه یا درخت در جزیره، کاپیتان می‌توانست بخوبی دشت وسیعی به وسعت چندین هزار مایل مربع را دیده و کوههای را مشاهده کند که همچنان دود از آنها خارج می‌شد. گروه‌وی نیز از کشتی پیاده شده و در امتداد مسیر کوهها نگریسته و متوجه می‌شوند که امتداد آنها به پرتگاه بسیار عمیقی ختم می‌شود. روزها لازم بود که به کوهها برسند، بنابراین از ادامه راه منصرف شده و به نقطه فرودشان برمی‌گردند. سنگهایی که همراه آورده بودند، مورد بررسی و آزمایش قرار می‌دهند. سنگها تازه تشکیل شده و به سادگی خرد می‌شدنند. یکی از ملوانان، سرپیزه‌ای غیرعادی در یکی از سنگهای خردشده پیدا می‌کند. این کشف کنجکاوی کاپیتان را برانگیخته و گروهی را برای جستجو به اطراف اعزام می‌نماید. وسایل لازم برای خاکبرداری و کندن زمین را آورده و شروع به کاوش می‌نمایند. کاپیتان در بازگشت به یکی از خبرنگاران روزنامه تایمز^۲ در نیواورلئان^۳ گفته بود: «ما آثار

خردشده‌ای از دیوارهای را در آنجا یافتیم. » آنان طی دوروز توقف دیگر در کنار دیوارها، آثار دیگری از قبیل شمشیرهای برنزی، حلقه، چکش، کنده‌کاری سر انسان و پرندگان و حیوانات در اشیاء و دو ظرف پر از خردۀ استخوان، یک جمجمه کامل و جسد مومیانی کاملی در تابوتی سنگی را یافته بودند که عموماً با گدازه‌های سردشده آتشفشاونی پوشیده شده بودند. در پایان روز بعد بیشتر وقت آنان صرف انتقال تابوت سنگی به داخل کشتی می‌شد و به دلیل بدی هوا، تصمیم می‌گیرند که به راه مقصد خود ادامه داده و دنبال مأموریت خود حرکت کنند. «

یافته‌های رابسون را خبرنگاران زیادی مشاهده کردند. وی می‌خواست که آنها را به موزه بریتانیا اهدا کند ولی متأسفانه از بدشانسی اهالی آتلانتیس، آثار پیداشده در اثر جنگ سپتامبر ۱۹۴۰ لندن با صاحبان کشتی برادران وات^۱ منهدم شدند. در موزه بریتانیا نیز هیچگونه آثاری از یافته‌های رابسون باقی نماند. البته ممکن است که این آثار هم اکنون در یکی از اطاقهای مخصوص یا زیرزمین یکی از موزه‌ها نگهداری شده باشند.

از آن جزیره نیز هیچکس دیگر جز رابسون و خدمه کشتی جسموند خبری نیاورد. هرچند که وی تنها کسی نبود که جزیره‌ای نوظهور و افسانه‌ای را مشاهده می‌نمود. کاپیتان جیمز نیوپلیک^۲ نیز خود شاهد یکی از این جزایر نوخته بود. نیوپلیک کاپیتان کشتی بخار وست بورن^۳ بود که از مارسیل^۴ به سمت نیویورک و همزمان با کاپیتان رابسون حرکت می‌کرد. وی در بازگشت به نیویورک گزارش داد که شاهد جزیره‌ای بزرگ در مختصات ۳۰ درجه و ۲۵ دقیقه شمالی و ۲۴ درجه غربی بوده است. گزارش نیوپلیک را روزنامه نیویورک پست نیز در آوریل سال ۱۸۸۲ چاپ کرده بود. اگر مختصات ارائه شده توسط آن دو کاپیتان صحیح باشد، مساحت جزیره جدید می‌باید چیزی حدود ۶۰۰ مایل مربع بوده. و چنانچه فعالیت آتشفشاونی و خروج گدازه‌های آن سبب ظهور و تشکیل چنین جزیره وسیعی شده باشد، بنابراین طبیعی است که گمای کشنه آن نیز باعث مردن میلیونها ماهی دریا خواهد بود. (همانگونه که کاپیتان رابسون گزارش کرده بود.)

1. Watt

2. James Newdick

3. West Bourne

4. Marseilles

پیدایش میلیونها ماهی مرده در سطح چندین مایلی آب فقط توسط کاپیتان رابسون گزارش نشده بود، بلکه با رها تعداد دیگری از کشتیها نیز دیده شدن آنها را گزارش کرده و حتی مطلب در روزنامه نیویورک تایمز نیز به چاپ رسیده بود. برخی احتمال دادند که ماهی ها در اثر شکسته شدن یا غرق شدن یک کشتی ماهی گیری در آب افتاده اند. ولی این توضیع بدلیل تخمینی که انتیتو اقیانوس شناسی بریتانیا زده بود بسیار غیرمحتمل می نماید. طبق براورد، ماهی ها در سطحی معادل ۷۵۰۰ مایل مربع پراکنده شده و وزن کلی شان به حدود نیم میلیون تن بالغ می گردید.

طبق تشخیص برخی از خدمه کشتی رابسون و نیویورک، انواع ماهی های کود^۱، تایل فیش^۲، رداسپنسر^۳، شاد^۴ در میان آب دیده می شدند. حتی بعضی از خدمه کشتیها آنها را آزمایش کرده ولی اثرباز روغن در آنها نیافته بودند. آنان اظهار می داشتند که ماهی ها «سخت و پخته و آماده خوردن بودند»، لذا این تصور پیش می آید که قطعاً ماهی ها در اثر گرمای آتشفسان پخته شده و مرده آنها به سطح آب آمده اند.

از زمان مشاهده آثاری از دیوارهای خردشده آتلانتیس توسط رابسون، سالها می گذرد ولی در این مدت، ساختمانها دیوارها و جاده های زیرآبی متعددی در آن ناحیه دیده شده است. این آثار را اغلب خلبانانی که از فراز منطقه پرواز کرده اند نیز (علی رغم وجود اجازه بررسی و نزدیک شدن و حتی عکسبرداری و نداشتن مجوز تهیه گزارش) مشاهده نموده اند. این خلبانان در طول جنگ جهانی دوم و حین پروازهای نظامی از بزرگ و سنگال تا غرب آفریقا و فرانسه، بناءهایی همچون ساختمانهای مسکونی یا چیزهایی شبیه به شهر زیرآبی را در اقیانوس اطلس و نزدیک تنگه پیتر^۵، پاول راکس^۶ به مختصات ۱ درجه شمالی و ۳۰ درجه غربی مشاهده کرده اند. مناظر دیگری نیز شبیه دیوارهای سنگی یا خرابه هایی در زیر اقیانوس توسط برخی از خلبانان مشاهده شده که در مختصات جغرافیائی ۶ درجه شمالی و ۳۰ درجه غربی در اطراف کوههای سیبرالثون قرار داشته اند. ممکن است گفته شود که خلبانان سایه های ابر یا چیزهایی مشابه آنرا به عنوان ساختمانهای زیرآبی تصور کرده و آنها را واقعی پنداشته اند (برای یک خلبان تشخیص سایه از یک شیئی واقعی در هوا یا دریا بسیار آسان است). از طرف دیگر این احتمال نیز وجود نیز دارد که قلل برخی از کوههای زیرآب یا حتی جزایری که فاصله بسیار کمی از سطح آب دارند،

1. Cod

2. Tile Fish

3. Red Snapper

4. Shad

5. Peter

6. Paul Rocks

ناگهان تا ارتفاع مناسب بالا آمده و در حقیقت خلبانان نیز در همان لحظه شاهد آنها بوده‌اند.

در بخش غربی اقیانوس اطلس و نزدیک ایالات متحده، بین باهاما و فلوریدا نیز تشکیلات هرمی شکل، سکوهای چند طبقه و دیوارهایی در کف اقیانوس توسط برخی از خلبانان پروازهای معمولی و حتی چارتیر^۱ دیده شده است. یکی از خلبانان خطوط هوایی پان‌آمریکن شاهد جاده‌ای باستانی در کنار دیوارهای بوده که در عمق شصت پائی آب قرار داشته است.

خلبان دیگری نیز در ساحل یوکاتان^۲ به جاده‌ای در زیر آب برخورد کرده بود که به سمت شرق دریا امتداد داشته و بالاخره ادامه آن به دریا ختم می‌شده است. تصور می‌شود که این جاده تا مقصد خاصی که هم اکنون در زیر دریا فرو رفته امتداد داشته است

لیسترهمینگوی^۳، رزیدنت سابق کوبا^۴ و برادر ارنست همینگوی^۵ نیز در ساحل شمال کوبا، آثاری سنگی از جنس مرمر سفید را بطول چند مایل دریائی مشاهده کرده است. چون این آثار تقریباً در آبهای کوبا قرار گرفته بودند، امکان عکسبرداری و کارشناسی آنها توسط غواصان آمریکایی میسر نگردید.

در طول سالهای گذشته، عکسهای غیرعادی زیادی از طریق دوربینهای عکسبرداری زیرآبی کشتی‌های تحقیقاتی برداشته شده‌اند و اقیانوس شناسان متعددی نیز بر روی آثار ساخت انسان که در اعماق دریاها قرار داشتند، کار کرده‌اند که نتایج حاصله بسیار بی‌سابقه بوده است. این عکسها و تحقیقات با هدف آتلانتیس گرفته نشده‌اند بلکه از میان عکسها که غواصان تحقیقاتی از کف اقیانوس و قاره گمشده افسانه‌ای برداشته‌اند، دستچین شده بودند. و عموماً نیز کلیه عکسها و ماشین آلات و کشتی‌های مورد استفاده در این تحقیقات به ملتی که از دریای آتلانتیک افلاطون فاصله بسیار دارد، متعلق بوده است (منظور اتحاد جماهیر سوری است).

1. Charter Flight

2. Yucatan

3. Leicester Hemingway

4. Cuba

5. Ernest Hemingway

بخش ۷

قلّه‌های آتلانتیس

برخی را عقیده بر آنست که آتلانتیس در دریا فرونشسته، بلکه ذوب شدن یخهای زمین سبب بالارفتن سطح آب دریاها و اقیانوسها شده و آنگاه آتلانتیس را فراگرفته است. هرچند که آگاهی از چگونگی ناپدید شدن آن موجب کاهش ناراحتی ناشی از مصیبت وارد بر مردم آن نمی‌گردد، ولی تصور می‌شود که جزایر کوچک کنونی در ناحیه، درواقع همان آثار باقی‌مانده از فرهنگی پیشرفته بوده که زمانی در عرصه روزگار یکه‌تاز میدان تمدن بود. این جزایر کوچک را فلاتها، کوهها، دره‌ها، دیوارها و بنایهایی فراگرفته بود که ابعاد و وسعت آنها به تازگی و طی تحقیقات زیرآبی اخیر اتحاد شوروی بیشتر از پیش آشکار شده است.

با اینکه اتحاد شوروی هیچگونه خط مشترک مرزی با آتلانتیس ندارد، معهذا محققین شان توجه ویژه‌ای به اقیانوس از یک طرف و قاره گمشده‌ای که نام اطلس (آتلانتیک) را به آن بخشیده از طرف دیگر معطوف کرده‌اند. آنان با توجه به طبیعت روسی شان، تعداد کثیری از نویسندهان معروفی را که در خصوص آتلانتیس مطلب نگاشته‌اند، در دامان خود پروزانده‌اند. از آن میان، دیمیتری مرشکوفسکی^۱ هم عصر سزار^۲، در کتابی سرنوشت شوم آتلانتیس را به سرنوشت نامیمون و آینده

تاریک اروپا تشبیه کرده است. در سال ۱۹۶۴ نیز نیکولای ژیروف^۱ کتابی بنام «آتلانتیس» نوشت و در آن با ذکر منابع دقیق تاریخی و ژئولوژیکی مربوط به آتلانتیس، محل وجود آن را مورد بررسی همه جانبه قرار داده، بالاخره وی بُریوسوف^۲ مورخ و باستان‌شناس نیز در کتابش کلیه تمدن‌های باستانی منجمله آتلانتیس، افول فرهنگ ناشناخته آن و انگیزه‌های آغاز و رشد تمدن آنرا با دقت تمام مورد مطالعه و بررسی قرار داده است.

اعضاء روسی یک هیئت کارشناسی اعماق دریاها که سرپرستی آنرا پتروفسکی^۳ (عضو آکادمی شوروی) بعهده داشت، توسط یک کشتی تحقیقاتی، عکس‌های زیرآبی زیادی گرفته بودند که مطالعه دقیق آنها، نه تنها شکل توپوگرافی کف دریا بلکه علائم وجود کوه‌ها و قاره گمشده‌ای را نیز نشان می‌داد. همچنین از محلی که تصور می‌شد آتلانتیس در آنجا باشد، آثار عتیقه و باستانی زیادی نیز بدست آورده بودند.

اهداف و نتایج حاصله از عملکرد هیئت اعزامی که در اوایل سال ۱۹۷۴ به منطقه اعزام شده بودند، در شماره هشتم نشریه روسی ازنانی سیلا^۴ به چاپ رسید که اولین شماره این نشریه در سال ۱۹۷۹ منتشر شد. در همان سال مقالات متعددی درخصوص کشفیات و یافته‌های گروه در مطبوعات دنیا نیز منعکس گردید. در نشریه ازنانی سیلا آمده بود:

«هدف از اعزام این هیئت، مطالعه سواحل شنی آبهای کم عمق دریای مدیترانه و اقیانوس در کناره‌های شمال غربی آفریقا بود. در عرضه کشتی، زمین‌شناسان و زیست‌شناسان متبحری دیده می‌شدند که هدف‌شان مطالعه مبداء، ساختمان و وسعت و قلل کوه‌های زیرآبی منطقه بود، تیم تجسس و تحقیق را، اقیانوس‌شناس و دانشمند معروف انستیتو اقیانوس‌شناسی روسیه، ولادیمیر ایوانوویچ ماراکویف^۵ (متخصص عکاسی زیرآب)، همراهی می‌کرد.»

به محض رسیدن کشتی به مختصات تعیین شده اعماق اقیانوس، نورافکنها و

1. Nikolai Zhirov

4. Znanie sila

2. V. Bryusov

5. Vladimir Ivanovich Marakuyev

3. Petrovsky

دوربین های مخصوص به اعمق سه و نیم متری اقیانوس ارسال شده و با فلاشهاي اتوماتيك، عکسهايی از نقاط مربوطه گرفته می شد. در يك ساعت يك سري عکس گرفته و در همان موقع نيز ساير اعضاء گروه تستهاي ويزه ای در ساير جوانب امر انجام می دادند. آب محل تحقیق بویژه نزدیکی های جبل الطارق بسیار زلال و صاف بوده، لذا گروه با مشکل خاصی مواجه نبود. آنان تنها مراقب وضعیت هوا بودند و بالطبع در موقع طوفانی، کارشان را موقتاً متوقف می نمودند. با اینکه هدف اصلی شان بررسی آتلانتیس نبود ولی آنچه آنان در عکسهايشان ثبت کردند، درواقع آثار قاره گمشده آتلانتیس بود. پتروفسکی در سال ۱۹۷۴ نيز عکسهايی از اعماق آبهای مجمع الجزایر هورس شو^۱، سیصد مایلی غرب جبل الطارق، گرفته بود. از اعماق صدپانی محل جزیره افسانه‌ای کاپیتان رابسون نيز عکسهايی گرفته بودند.

کسانی مثل هیزن^۲، توربیه^۳، یوانگ^۴ نيز از مجمع الجزایر هورس شو صحبت کرده و نوشته‌اند که ... «کوههای مهمی در ناحیه هورس شو در زیر آب وجود دارند، قلل برخی از آنها در حدود صد قولاجی (معیاری است برای سنجش عمق آب) عمق آب قرار گرفته است. منجمله آمپیر^۵ و جوزفین^۶ که در عکسهاي گرفته شده از آنها، قطعات و تخته سنگهای چین خورده و مرجانهای جدا شده بخوبی قابل رویت بود. کوههای زیرآبی نیمه شمالی منطقه هورس شو از طرف غرب به سمت شرق کشیده شده ولی هنوز بطور کامل مورد شناسایی و مطالعه قرار نگرفته‌اند. در نیمه جنوبی منطقه، کوهها به قلل آتشفسانی و لایه‌های تشکیل دهنده آنها به رسوبات آتشفسانی شباهت داشته و از نیمه شمالی (تغییرات تکتونیکی زیادی متحمل شده) کاملاً متفاوت بود.

انستیتو مرکز تحقیقات زمین‌شناسی لامونت^۷ در آمریکا نيز هیئتی از کارشناسان و محققین دیگری را برای عکسبرداری و لاپرواپی منطقه اعزام داشته که علیرغم جستجو و کاوش برای یافتن آثاری از انسانهای اولیه و عدم توفیق آنها، اظهارات دکتر موریس اوینگ^۸ و نتایج حاصله تحقیقات بسیار قابل توجه می باشد. دکتر اوینگ عقیده داشت که: «من سیزده سال از عمرم را در تحقیقات و کشف رشته کوههای

1. Horse Shoe

4. Young

7. Lamont

2. Heezen

5. Ampere

8. Maurice Ewing

3. thorpe

6. Josephine

میانی اقیانوس اطلس صرف کردم ولی هیچگونه آثاری از شهرهای غرق شده در آب نیافتم. »

در مقابل، گروه کارشناسان روسی شناس بیشتری داشتند بطوریکه پس از چاپ عکسهای پتروفسکی و مطالعه آنها، ماراکویف، مسئول تحقیق عکسهای گرفته شده از کوههای زیردریائی آمپیر (و با تعجب) نوشتند بود:

«درحالی که هنور هیئت را همراهی می کردم متوجه شدم «پس از چاپ و ظهور عکسها) که هرگز به چیزی شبیه آن موارد برخورد نکرده‌ام. آرشیو بزرگ انتستیتو اقیانوس شناسی روسیه شوروی مملو از عکسهایی است که هیئت‌های اعزامی اقیانوس شناس از نقاط مختلف اقیانوسهای جهان برداشته‌اند و ما نیز دارای نسخه‌هایی از عکسهایی هستیم که همکاران آمریکایی ما گرفته‌اند، ولی در هیچ‌جای دنیاباقی مانده آثار زندگی بشر را (نشان‌دهنده فعالیت‌های انسانی در خشکی) این‌چنین واضح ندیده بودم. »

نشریه ارتالی سیلا^۱ نیز به برخی اشکال چشمگیر کشفیات زیرآب اشاره کرده و

می‌نویسد:

«در اوین عکس و در سمت چپ آن دیواری دیده می‌شود که قطعات سنگی در بخش بالای آن کاملاً مشهودند. با توجه به ابعاد عکس، ارتفاع دیوار، معماری و بنائی عمودی آن بسیار قابل تأمل است. با اینکه دوربین تقریباً بطور عمودی و رو به پائین تنظیم شده بود، معهذا مساحت دیوار به آسانی قابل محاسبه بود. بوضوح پنج ناحیه در دیوار دیده می‌شد. و اگر انحنا تغییر حالت و شکل بلوکهای سنگی (بعثت نوع لنز و نزدیکی بیش از حد دوربین به دیوار) را در نظر نگیریم، ارتفاع هریک از آنها به ۱/۵ متر رسیده و طولشان نیز کمی بیشتر از ارتفاع آن قابل اندازه‌گیری بود.

در عکس بعدی همان دیوار، مستقیماً از بالا دیده می‌شود. در اینجا دیوار عکس را بطور مورب قطع کرده که عرض آن حدود ۷۵ سانتی متر تخمین زده می‌شود. در دو طرف دیوار بلوکهای سنگی

بهم چسبیده (توسط دست انسان) کاملاً مشهود بوده و جلبکهای دریائی قهوه‌ای رنگ نیز سراسر دیوار و عکس را فراگرفته‌اند.

عکسبرداری عکس سوم از جهت دیگری بوده و آنرا از قله کوه زیردریائی آپیس برداشته‌اند. در این عکس مواد مذاب سرازیر شده که دفعتاً یا تدریجاً سرد شده‌اند، دیده می‌شود. آنگونه که از عکس استنباط می‌شود، گدازه‌های آتششانی در سه مرحله اصلی سرازیر شده‌اند (البته با کمی دقیق در عکس به پنج مرحله ریزش مواد مذاب برخورد می‌شود) که تمام لایه‌های تشکیل شده را اسفنج‌های شبیه‌ای پوشانده و برخی لایه‌های خرد و شکسته بودند.

مقاله نشریه با توصیه‌ای جدی برای ادامه انجام تحقیقات شوروی درخصوص «قاره گمشده» پایان گرفته و می‌نویسد:

در ده تا دوازده ساله اخیر گام‌های بلندی در جهت کسب اطلاعات ویژه علم اقیانوس‌شناسی برداشته شده و تکنیکهای تحقیقاتی، به اهداف بلندی نایل گشته که از عمدۀ ترین آنها می‌توان به ساخت وسایل و ابزار اتوماتیک مخصوص اعماق دریا اشاره کرد. زیردریائی‌های کوچک تحقیقاتی جدید ساخته شده‌اند که چندین کیلومتر در عمق آب پائین رفته و ضمن انجام مانورهای افقی و عمودی همه‌جانبه، مجهز به نورافکن‌های قوی و بازوهای مکانیکی (برای نمونه‌برداری از سنگها و مواد کف دریا) ویژه‌ای هستند. در این میان کشتی کورچاتف^۱ شوروی از جمله کشتیهایی است که دارای این نوع زیردریائی بوده و تقریباً ساکن دائمی اقیانوس اطلس می‌باشد. این کشتی همه‌ساله از منطقه هورس شو^۲ عبور می‌کند پس جای تعجب است که همچنان ساكت و بی صدا از کنار آن می‌گذریم و این سوال پیش می‌آید که پس ما در انتظار چه چیزی بسر می‌بریم؟

کشفیات شوروی در مورد کوه آمپیر، سالها از دید عموم پنهان مانده بود، تا اینکه در سال ۱۹۷۸، پروفسور آندره‌ای اکسیونوف^۳، معاون مدیر مؤسسه

اقیانوس‌شناسی آکادمی علوم شوروی، طی مصاحبه‌ای این کشفیت را به اگاهی عموم رسانید. این مصاحبه در مسکو انجام گرفته و در ۲۱ ماه مه ۱۹۷۸ در روزنامه نیویورک‌تايمز به چاپ رسید. پروفسور اکسیونوف در این مصاحبه ضمن اظهار تأسف و نگرانی از عدم دسترسی به عکسها تا سال ۱۹۷۷، اظهار داشته بود که:

«من نمی‌دانم چرا اینقدر طول کشید که این عکسها بدست

ایوانوویچ ماراکویف رسیدند؟»

براساس گزارش روزنامه، وی از اینکه خود نیز نتوانسته بود به عکسها دسترسی پیدا کند، اظهار تأسف کرده (عکسها به ماراکویف تعلق داشته و او نیز بدلیل بیماری قلبی در بیمارستان بستری بوده است) و می‌افزاید: «امیدوارم این عکسها را بزودی در مجلات و نشریات علمی مان منتشر نمائیم.» پروفسور در حالی که خود را نسبت به هویت آثار باقی مانده بی‌تفاوت نشان می‌داد. افزوده بود که: «من معتقدم که اشیائی که در عکسها دیده شده‌اند، روزگاری خارج از آب بوده‌اند.» در آوریل سال ۱۹۷۹ در یکی دیگر از نشریات آکادمیک مسکو، الکساندر نسترنکوف^۱، رئیس بخش ناوهای دریایی مؤسسه اقیانوس‌شناسی نیز تحقیقات یکی از کشتیهای شوروی و عکس‌های گرفته‌شده آنرا (عکس‌های آثار باستانی غرق شده در آب) تأیید کرد. وی گزارش یکی دیگر از کشتیهای تحقیقاتی روسیه (کشتی ویتیاز)^۲ که قطعاً درباره همین موضوع کار می‌کرده را تأیید نکرده و اظهار داشت که: کشتی ویتیاز روی «موضوع دیگری» تحقیق می‌کند. بعدها در نوامبر سال ۱۹۸۲، مؤلف با اگرتون سایکز^۳ مصاحبه کرده و این دانشجوی محقق آتلانتیس درمورد عبارت «موضوع دیگر» نسترنکوف و در پاسخ به این سوال که: چرا اتحاد شوروی بیانیه‌های زیادی درباره نتایج و کشفیات کوه زیردریائی آمپیر منتشر نمی‌کند؟ اظهار داشت:

«این کشفیات انجام گرفته و نتایجی نیز اخذ شده است ولی بدلیل اهمیت موضوع برای روسها بود که آنان اطلاعات بیشتری در این زمینه ارائه ندادند. احتمال می‌رود که روسها عمدتاً محل انجام عکسبرداریهای خود را مخفی نگاه داشتند.»

س: آقای اگرتون، شما فکر می‌کنید که محل انجام عکسبرداری کجا

بود؟

ج: من فکر می کنم که آنها را از منطقه آزورس که بهر حال جزیره استراتژیکی است، برداشته‌اند. روسها بدنبال آتلانتیس نبودند. بلکه در جستجوی جایی بودند که در صورت بروز جنگ اتمی، زیردریائی‌های خود را در آن مستقر کنند، کشتنی که این عکسبرداری را کرده بود، از جمله کشتنی‌های جاسوسی بسیار مدرن آنها بود. تصور می کنم که عکسهای گرفته شده، احتمالاً از اطراف جزایر آزورس بین سانتاماریا^۱ و سائوجورج بوده است. با توجه به وجود صخره‌های مشابه منطقه فورمینگاس^۲ در عکسها احتمالاً منطقه همان جایی است که اشاره کردم. عکسی که از عمق ۲۰۰ پائی و بطور عمودی گرفته شده به صخره‌های کوه‌آمپیر شباهت دارد. البته روسها بدلیل اینکه مجاز نبودند تا در آن منطقه دیده شوند، انجام تحقیقات خود را آشکار نکردند. »

س: نظر شما درمورد سنگها و سکوهای نشان‌داده شده در عکسها چیست؟

ج: آنها بسیار جالب و فریب‌نده‌اند. سنگی که در عکس دیده می شود، قطعاً در ساحل و خارج از آب بریده شده است. و احتمال وجود پله‌های دیگر در ادامه سکونیز وجود دارد. تعداد این پله‌ها احتمالاً به صد عدد می‌رسیده و همانند پله‌های اهرام مایاها و آرتکها بسیار خطرناک نیز بوده‌اند. در یکی از عکسها به سکویی برمی‌خوریم که همانند اهرام دیگر، یقیناً به سکو و پله‌های دیگری (هم اکنون مدفون هستند) متصل است.

س: آقای اگرتون، آیا از یافته‌های دیگر منطقه آمپیر اطلاعاتی دارید؟

ج: نزدیکیهای مادی یرا چیزی نمی‌شناسم ولی عکسها‌ی از دیوارها و پیاده‌روهای داخل آب دیده‌ام که در ناحیه کادیس^۳ اسپانیا قرار داشته و چندین مایل در آب دریا پیش‌رفته‌اند. این دیوارها قابل دسترسی و بسیار واضح هستند اما اکتشاف غیررسمی در این ناحیه احتمال برخورد با واحدهای نیروی دریائی اسپانیا را که مراقبت

شدیدی از منطقه کرده و مانع تحقیقات غیررسمی در سواحل خود و بیوژه در کادیس هستند را دربر دارد. از طرفی دیگر اهمیت پایگاه دریائی روتا^۱ در کادیس مانع دیگر پژوهش آن منطقه به شمار می‌آید. اگر نزدیک این تأسیسات به غواصی بپردازید، آنجا را مشابه معادن می‌یابد.

نیروی دریائی ایالات متحده آمریکا نیز در سال ۱۹۶۳ وارد تحقیقات مربوط آتلانتیس گردید. چالز هاپ گود^۲ استاد زمین‌شناسی دانشگاه نیوهمپشایر^۳ آمریکا، در مورد نقشه جغرافیائی بی‌ریه^۴ و سایر نقشه‌های پورتولانو^۵ می‌گوید که دریانوردان باستانی از اقیانوس اطلس، آمریکا و قطب جنوب (آن زمان خشکی بوده) و هزاران سال قبل از کریستف کلمب، نقشه‌های کاملی در اختیار داشتند. هاپس گود ضمن بررسی دقیق و طولانی نقشه بی‌ریه، به جزیره‌ای در اقیانوس اطلس اشاره می‌کند که در نقشه‌های جدید دیده نمی‌شود. وی نیز همانند سایر دانشمندان و خلبانان جنگ جهانی دوم (که بین داکار^۶، سنگال^۷، بربازیل^۸ و رسایف^۹ پرواز کرده‌اند) به وجود بناهایی در زیر آب‌های منطقه اشاره می‌کند که هنگام غروب و از بالا بخوبی دیده می‌شوند. در آبهای منطقه سنت پیترو^{۱۰} و سنت پاول راکس^{۱۱} و حدود ۷۰۰ مایلی شرق رسایف^{۱۲} نیز چنین بناهایی دیده شده‌اند ولی بدليل عدم اجازه خلبانان و برنامه پرواز آنها، اخبار مربوطه بطور غیررسمی اعلام شده بود.

هاپ گود، با مقایسه نقشه‌های جدید و نقشه بی‌ریه از وجود جزیره بزرگی در محل فعلی سنت پیترو و سنت پاول راکس دچار تعجب شده و تصمیم می‌گیرد که برای تحقیقات بیشتر به منطقه عزیمت کند. در خاطرات منتشر نشده وی چنین آمده است که :

«در سال ۱۹۶۳ و برای گرفتن اجازه پرواز در منطقه و انجام تحقیق زیرآب به کاخ سفید رفتم، خوشبختانه در طول جنگ جهانی دوم با کاخ سفید تماس‌هایی داشته و چند پیام نیز به پرزیدنت روزولت^{۱۳} فرستاده بودم. پیداکردن فردی که به کندی^{۱۴} نزدیک باشد مشکل نبود

1 . Rta

2 . Charles Hapgood

3 . New Hampshire

4 . Pirire

5 . Portolano

6 . Dakar

7 . Senegal

8 . Brazil

9 . recife

10 . St. Petero

11 . Paul Rocks

12 . Recife

13 . roosevelt

14 . Kenedy

سعی داشتم بواسطه یکی از دوستان خود، ترتیب ملاقات با رئیس جمهور داده شود. ما در بستون^۱ و حزب آزادیخواه دوستان مشترک داشتیم. »

هاب‌گود قبل از ملاقات، تدارکات لازم را برای پرواز خود انجام داد. قرار بود که هواپیماها در آسمان سنت‌پیترو و سنت‌پاول راکس پرواز کرده و بمحض مشاهده چیزی، آنرا گزارش کنند. ته اقیانوس نیز با عمق یابهای الکترونیکی، دوربینها و تلویزیونهای زیرآبی که در عمق یک مایلی کارگذاشته شده بودند، مورد تجسس و بررسی قرار می‌گرفت. وی اجازه دولت برای لنگرانداختن در اطراف صخره‌ها را نیز دریافت کرد. هرچند که صخره‌ها هدف اصلی نبودند ولی سراسر آنها با کودها و فضولات پرندگان دریائی انباسته بود. و این نشان می‌داد که زمانی این صخره‌ها خارج از آب بوده‌اند. (به تصویر نگاه کنید).

تصویر ۲۲

نمایی از صخره‌ها و کوههای سنت پاول راکس و سنت‌پیتر (Peter) که در برزیل و امریکا واقع شده. پروفسور هپگور عقیده داشت که اینها جزایر بزرگی بودند که به جزایر غرق شده و متعلق به آتلانتیس تعلق داشتند.

بعداً پروفسور هاب‌گود پیشنهاد کرد که مسئله را با هدف آتلانتیس مورد بررسی قرار نداده و گزارش را تحت عنوان «تحقیقات انجام گرفته توسط هیئت

اقیانوس شناسان بر روی گیاهان و جانوران منطقه آتلانتیک میانی در اذهان عموم بیان کنند.

با اینکه دیدار پروفسور هاپ گود در اکتبر سال ۱۹۶۳ با پر زیدنت کندي صورت گرفته بود ولی تاریخ این مصاحبه را ماه نوامبر اعلام کردند و این خود موجب شگفتی است.

صدسال پیش نیز پیشنهاد استفاده از کشتی های تحقیقاتی نیروی دریائی در موضوع آتلانتیس مطرح شده بود. انتشار کتاب دانیلی و سایر کتب مربوطه در سالهای ۱۸۸۰ نیز سبب جلب نظر عموم به مسئله آتلانتیس شده بود بطوریکه دانیلی در بخش پایانی کتاب «آتلانتیس» ضمن اشاره به لزوم تحقیقات دولتی در اعمق اقیانوس اطلس می نویسد:

مسئله تحقیقات و باز پس زدن پرده های ابهام سرزمین آتلانتیس (که هم اکنون در اعمق اقیانوس دفن شده است) توسط نیروی دریائی ملل جهان، امر مشکل و غیر محتملی نمی باشد و با توجه به اینکه هنوز بخش هایی از آتلانتیس در اعمق صد ها قوای دریا وجود دارد، لازم است هر از چندگاه، هیئت هایی جهت تحقیقات به منطقه اعزام شده و عملیات ژرف اسنگی را انجام دهند. اینک ارزش علمی یک اثر کشف شده از جزیره افلاطون بیشتر از کل ذخایر طلای کشور پر و حتی تمام آثار باستانی مصر می باشد. »

اگر یک نظرخواهی عمومی از طریق یکی از روزنامه های انگلستان درمورد ضرورت اکتشاف آتلانتیس (هرچند که ممکن است به نظر افرادی بیاید) در آن زمان انجام می گرفت، حداقل راه را برای نسلهای آینده باز می نمود. ولی در هر حال دعوت دانیلی از ویلیام گلداستون^۱ (نخست وزیر ملکه ویکتوریا) نیز مؤثر واقع شده و او نه تنها نامه تشکر آمیزی به دانیلی نوشت بلکه از هیئت دولت نیز جهت تحقیقات و ارسال نیروی دریائی تحقیقاتی پادشاه به آتلانتیس کمک و مساعدت طلبیده ولی تلاش وی نیز بی نتیجه ماند. زیرا بریتانیای کبیر در آن زمان با چند جنگ و شورش کوچک درگیر بود و تمایل زیادی به اعزام نیروهای پادشاهی انگلستان به منطقه آتلانتیک میانی نشان نداد. در نتیجه دانیلی مانند لوتنانت^۲،

حاکم ایالتی ایلی نوئیز^۱، با آبراهام لینکلن^۲ طرح دوستی ریخت و با توجه به علاقه لینکلن به مسائل تاریخی و افکار روشن وی و دوستی فی مابین، موقعیت مناسبی برای طرح مسئله آتلانتیس و امکان استفاده از نیروهای دولتی دریائی برای کشف قاره گمشده پیش آمده بود ولی این بار نیز متأسفانه، کلیه نیروهای دریائی دولت با مسائل پیچیده‌تر از تحقیقات آتلانتیس درگیر شده بودند در نتیجه مسئله مسکوت مانده و همانند پیشنهاد هاپ گود به ورطه فراموشی سپرده شد.

از طرفی در کشورهای دیگر بویژه فرانسه و همزمان با گسترش سازمانها و تشکیلات مدافع آتلانتیس، تئوریهای متضاد و متباین آن نیز رشد کرده و به این نتیجه رسیده بودند که باید از نیروی گاز اشک‌آور یا بمب دستی برای تحمل عقایدشان استفاده نمایند، به این دلیل در اوخر سالهای ۱۹۲۰ و بعد از آنکه پلیس در شورش طرفداران آتلانتیس مداخله کرده بود، رؤسای پلیس فرانسه، میتینگ‌های طرفداران تئوری آتلانتیس را «برای پاریس خطرناک» تشخیص داده و شدیداً از برگزاری آنها ممانعت بعمل آورده‌اند. این جلسات محramانه در نقاطی همچون تونلهای زیرزمینی مترو (ممکن است آیندگان، این تونلهای را امکنه باستانی تصور کنند)، سردابها و زیرزمین‌های مخفی تشکیل می‌شد.

از آنجائیکه معمولاً کمتر مؤسسه یا سازمان علمی دولتی بر روی افسانه‌ها تحقیق می‌کنند، لذا اخیراً برعی از سازمانهای خصوصی در تحقیقات مربوط به آتلانتیس سرمایه‌گذاری کرده و به غورو بررسی پیرامون آن پرداخته‌اند. هرجند که درکنار آنها محدودی شرکتهای دولتی نیز، هیئت‌هایی برای تحقیق در اعماق اقیانوس و یافتن شواهد مربوط به سرزمینهای گمشده اعزام کرده‌اند ولی عموماً هدف آنها (ظاهراً) جستجوی علائم تمدن‌های غرق شده و در باطن یافتن منابع نفتی و معدنی نقاط مختلف دنیا منجمله اعماق دریاها برای دسترسی به منابع دیگر انرژی بوده است. با این حال شرکت مؤسسات خصوصی نقطه امیدی به حل مسئله «قاره گمشده» افلاطون به شمار می‌آید. در این راستا، گروهی از غواصان اسپانیائی به کمک منابع مالی و علمی غیردولتی، به اعماق آبهای اطراف مجمع الجزایر قناری اعزام شدند. بنابرایت این گروه و به استناد اقوال ساکنین اولیه این جزایر (گانچس‌های بدوى)، سراسر سواحل این مجمع الجزایر از قلل کوههایی پوشیده شده است که

زمانی قله‌های سرزمین اصلی آنها را در خارج از آب تشکیل می‌دادند.

در سال ۱۹۸۱ نیز یک هیئت غیردولتی به سرپرستی پی. کاپلانو^۱ به تخته‌سنگ‌های بزرگی در اعمق حدود پنجاه پایی کف اقیانوس برخورد کردند که بسیار منظم و در مساحتی حدود ۹۰۰ فوت مربع در کنار هم چیده شده بودند. آنها روی هم رفته به سکویی شباهت داشتند که پله‌های سنگی پهنی از مرکز آن به پائین ساخته شده و در ابتها به بارانداز یا لنگرگاهی متنه می‌گردید. در روی سنگها و پله‌ها علائمی وجود داشته که حروف و نشانه‌هایی بودند که قطعاً زمانی در خارج از آب حجاری شده بودند که در آینده با تحقیقات بیشتر، نه تنها شباهت این علائم و حروف به یکدیگر مشخص خواهند شد بلکه، وجه تشابه آنها با الفباء زبانهای دیگر اقوام مستقر در جزایر قناری نیز نمایان خواهد گشت. قطعاً زبانهای همچون، کارتازها، زبان دریانورдан مینوان^۲، یونان باستان، زبان باستانی لیبی در شمال آفریقا، زبان مربوط به کتبیه‌های اقوام طارق^۳ مراکش و صحراء با زبان اقوام این جزایر وجه تشابه زیادی داشته‌اند که امید می‌رود در آینده‌ای نزدیک این قرائن روشن و آشکار شوند. تحقیقات مربوط به این جزایر حتی به دهکده‌ها و غارهای کوهستانی نیز کشیده شده و جستجوگران برای کشف علائم و آثاری از فرهنگ گانچس‌های اولیه (گانچس‌های باقی‌مانده فعلی نیز) تلاش می‌کنند.

حدود ده سال قبل در آبهای سواحل مراکش، دیواری بطور چندین مایل (توسط یک غواص در حال شکار نیزه‌ماهی) کشف و مورد عکسبرداری قرار گرفت. سنگ‌های این دیوار (خرد شده یا سالم) بطور قابل ملاحظه‌ای هم اندازه سنگ‌های زیربنای معبد بعلبک^۴ لبنان (این معبد یکی از بزرگترین بنای سنگی شناخته شده از عهد باستان است) بودند.

سواحل اروپای غربی، افریقای شمالی، جزایر آتلانتیک نیز مورد تحقیق گروههای علمی غیردولتی قرار دارند. آنان غواصان خود را به دلایل مختلفی از جمله علایق شخصی، تحقیقات علمی و صنعتی زمین‌شناسی و بالاخره یافتن منابع انرژی، نفت و معادن به منطقه اعزام می‌نمایند.

نتیجه آنکه براساس یافته‌ها و تحقیقات منتشرشده یا نشده گروههای اخیر، انتهای شرقی قلمرو تمدن آتلانتیس سواحل مراکش و انتهای غربی آن سواحل

1. P. Cappellano

3. Tuareg

2. Minoan

4. Baalbek

کم عمق برمودا و بخشهاي از سواحل دريای کارائيب تشخيص داده شده است. در اين زمينه، هواپيماهای تجسسی، کار نقطه يابی و غواصان اعزامی کار پژوهش و عکسبرداری را انجام می دهند که از اين طريق، بسياري از آثار باستانی مانند ساختمانهای سنگی، دیوارها، جاده‌ها و حلقه‌های سنگی بزرگ در آبهای مثلث برمودا^۱ دیده شده‌اند که انجام تحقیقات (در خارج از آب) شایسته‌ای را در آينده می طلبند.

بخش ۸

آثاری از (آتلانتیس) در مثلث برمودا

بخش غربی اقیانوس اطلس را منطقه‌ای به نام مثلث برمودا تشکیل می‌دهد که آثار و تشكیلاتی نیز در سواحل کم عمق آن دیده شده است. در اواخر جنگ جهانی دوم خلبانانی که در جستجوی کشتی‌ها و هواپیماهای گمشده جنگ بودند، گزارشاتی مبنی بر رویت بسیاری از این تشكیلات را ارائه داده بودند. برخی از آنان اشیاء یا بناهایی شبیه دیوار یا جاده‌های زیر آب را گزارش کرده و برخو، نیز معتقد بودند که این آثار در واقع بناها و ساختمانهای دست‌سازی هستند که در آب فرو رفته و غرق شده‌اند.

ماهیگیران و غواصان متعددی نیز شاهد این آثار بوده‌اند ولی مدت‌ها، مشاهدات آنان همچنان مخفی مانده و قرنها به فراموشی سپرده شدند. حتی دزدان دریائی و دریانوردان روزگار قدیم نیز که در جستجوی گنج‌ها و دفاین زیر آب بودند، به چنین بناهایی برخورده بودند ولی آنان همانند ماهیگیران و اقیانوس‌شناسانی که قبل‌آنها را دیده بودند، تصور می‌کردند که این آثار نباید چیزی جز تشكیلات طبیعی زیر آب و احیاناً توده‌های سنگ و صخره‌های زیرآبی باشند. در حقیقت نیز از سطح دریا انتظاری جز این نمی‌رود ولی از هوا و توسط هواپیما، بهدلیل عدم وجود موائع فیزیکی، چیزهایی شبیه آثار باستانی دست‌ساز همچون جاده، دیوار و از این قبیل

کاملاً قابل مشاهده است.

نکته دیگر اینکه در آن زمان کسی تصور وجود آثار باستانی دوازده هزار سال پیش را در زیر آبهای منطقه برمودا نمی کرده زیرا قدیمیترین تمدن دست ساز بشری حدود پنجهزار سال پیش بوده (براساس استانداردهای باستانشناسی) و از طرفی دیگر پیشرفت‌های علمی امروزی نیز در دسترس کاشفین آن روزگار نبوده است.

این دیوارهای، در فاصله یک چهارم مایلی ساحل قرار داشته و بیشتر در زیر آبهای اطراف بی می نی^۱ دیده شده‌اند. تحقیقات و بررسیهای دامنه‌داری در این زمینه صورت گرفت و بالاخره به این نتیجه رسیدند که این دیوارها از سنگهای منظم تشکیل شده که زمانی در خارج از آب قرار داشته و به نحو شایسته‌ای در کنار هم چیده شده‌اند. به طوریکه امکان کنار هم قرار گرفتن تصادفی آنها بسیار بعید بوده و کاملاً مردود شناخته شد.

در آبهای اطراف باهاما نیز نمونه‌های جالب توجه دیگری وجود دارند که برخی از آنها دوّار (مثل استون هنج^۲ انگلستان) و برخی جاده‌ای شکل و دیوار مانند و بعضی نیز سنگهایی هستند که دایره‌وار کنار هم چیده شده (مثل آن است که دور چشم‌آب چیده شده‌اند) و گاهی نیز به صورت خطوط مستقیم و متقطعی در بستر دریا کشیده شده‌اند (همانند خطوط متقطع دره نارکا^۳ درپرو). در موقعی نیز سنگهایی را به صورت مستطیل‌های بزرگ کنار هم چیده و گویا پرچین اطراف مزارع یا کشتزارها بوده‌اند که برای تفکیک و مرزبندی آنها به کار رفته بودند.

دکتر مانسون والنتین^۴، دیرینه‌شناس، زمین‌شناس، باستانشناس، غواص و خلبان و غارشناس دانشگاه میامی مدت بیست و پنج سال در اطراف این سواحل به تحقیق مشغول بوده و به کشفیاتی در زمینه تمدن‌های قبل از «سیل بزرگ» یا «فاجعه بزرگ» در غارهای یوکاتان^۵ نیز دست یافته بود. وی در دیوارها و سنگهای غارهای یوکاتان به اشکالی برخورد نموده بود که حیواناتی در حال غرق شدنرا نشان می‌داد. تحقیقات بیشتر نشان داد که این غارها زمانی خارج از آب بوده و سپس در آب فرورفته و بالاخره مجدداً به شکل کنونی خود، خارج از آب قرار گرفته‌اند.

دکتر والنتین در مورد سواحل باهاما و کشفیات خود چنین می‌نویسد:

1. Bimini

3. Nazca

5. Yucatan

2. Stonehenge

4. Manson Valentine

«در طول آخرین دوره یخ‌بندان، سواحل باهاما تماماً خارج از آب بوده ولی در اثر آب شدن یخها مجدداً در آب فرو رفته‌اند. این یک فرض زمین‌شناسی بود ولی من آن را مورد بررسی و آزمایش قرار دادم. اگر فلات وسیع باهاما (که قسمت اعظم آن زیر آب است) قبلًا خشکی بوده (همچنان که شواهد نشان می‌دهند). بایستی آثاری از زندگی بشر اولیه در آبهای کم عمق آن یافت شود. به این جهت در سال ۱۹۵۸ توسط هواپیمای کوچکی عکس‌هایی از منطقه گرفتم. ما به دنبال آثار دست‌ساز بشر اولیه بودیم لذا در سی منطقه دریا و خشکی اعم از مناطق عمیق یا کم عمق آب فعالیت داشته و به جستجو پرداخته بودیم.

در این راستا به تأسیساتی در دیاموند پوینت^۱ و کناره اقیانوس برخورده کردیم که خطوط مستقیم و متقطع سمت راست آن زوایائی منفرجه و گاه‌ها حاده داشته و کاملاً به پلان معماری شهر پیچیده‌ای شباهت داشتند که من نام آنها را «نمودارهای اشباح» نامیده بودم. زیرا به قدری پیچیده و درهم آمیخته بودند که امکان بررسی جزئیات آنها میسر نبود. »

دکتر والتنین در یک مصاحبه به سئوالاتی پاسخ داد که کاملاً نقطه نظرات وی را مشخص می‌نمایند. در بخشی از مصاحبه آمده است که:

س: شما تحقیقات و بررسیهای خود را در کجا شروع کردید؟

ج: منطقه‌ای که در آن آثاری از زنجیره‌های مستطیلی بزرگ دیده شده مابین اورنج کی^۲ و بی‌می نی^۳ قرار داشت. این مستطیلها را سنگهایی تشکیل می‌دادند که به صورت مستقیم در کنار هم چیده شده بودند.

س: چه شد که تصور نمودید این آثار (در حقیقت) خرابه‌های باستانی دست‌ساز بشر هستند؟

ج: چون این آثار به صورت خطوط مستقیم و درست در طول ساحل چیده شده و سنگها نیز طوری بودند که نشان می‌داد زمانی در

خارج از آب و با دست بشر تراش خورده و انتخاب شده‌اند. مثلاً در ناحیه ریدینگ راکس^۱ سنگ‌های چیده شده طوری هستند که مستطیل بزرگی تشکیل داده و آب را به صورت قطعات چهارگوش تقسیم نموده‌اند. در بخش جنوبی بی‌می‌نی و اورنج کی، قطعه‌ای به بزرگی یک زمین فوتبال نیز دیده شده است. این الگوها در سراسر مسیر بی‌می‌نی وجود دارند. من نیز این استنباط را کردم که قطعاً در این ناحیه روزگاری انسان زندگی می‌کرده است.

س: آیا در جاهای دیگری از دریا یا خشکی نیز به نمونه‌های دیگری از این الگوها برخورد نموده‌اید؟

ج: بله. در صحرای نازکا^۲ در پرو نیز به اشکال سنگی مختلف و الگوهای متعدد هندسی برخورد کردم که بسیاری از آنها تشابه زیادی با الگوهای سواحل باهاما داشتند.

س: اولین باری که به دیوارها یا جاده‌های زیرآبی بی‌می‌نی برخورد کردید. کی بود؟

ج: سال ۱۹۶۸ و روز کارگر بود که در بازگشت از عملیات غواصی پارادایس کی^۳ متوجه آنها شدم. در آن روز، نزدیکی‌های پارادایس کی، به‌دبیال کوه زیردریائی به ارتفاع ۳۰۰۰ پایی از کف دریا بودم که قله آن حدود پنجاه متر از سطح آب فاصله داشت. دو غواص دیگر به نام جلک مایول^۴، چیپ کلایمو^۵ و ماهیگیر معروف بی‌می‌نی به نام بونفیش سام^۶ نیز همراه من بودند. من در بازگشت از ماهیگیر خواستم که مرا به محل ماهیها هدایت کند. وی مرا به بخش غربی بی‌می‌نی (نقطه مقابل راکول^۷ آمریکای شمالی) برد. به آنجا که رسیدیم کلایمو به کناری رفته و من نیز به‌دبیال وی حرکت کردم. با دیدن این الگوها به قدری تعجب کردم که حتی کمربند نجات خود را گم کردم (شاید هنوز هم در جایی از آن محل باشد). انگار خواب می‌دیدم. تصور کردم که اینجا همان ساکبه^۸

1. Riding Rocks

2. Nazca

3. Paradise Cay

4. Jacques Mayol

5. Chip Climo

6. Bone Fish Sam

7. rockwell

8. Sacbe

راه شیری مایاها است. دنبال سنگها را گرفته و تا صدھا یارد جلو رفتم. به سنگهای بزرگی رسیدم که در داخل شنها گم می شدند. این ها چیزهایی بودند که الان نیز مشاهده می کنیم.

س: به یاد دارید که ادگارکی سی^۱ پیدا شدن این آثار را پیش گویی کرده بود، آیا شما آنها را با این پیش گویی مرتبط می دانید؟

ج: آن وقتها چیزی درباره پیشگوئی ادگار نمی دانستم، ولی اعتراف می کنم که وقتی متوجه شدم که بیست و هشت سال قبل از کشف این دیوار، ادگار پیشگوئی کرد که آتلانتیس بین سالهای ۶۸ و ۶۹ دوباره مطرح شده و کشف می شود، بهویژه محل کشف آن را نیز در بی می نی تعیین کرده بود، بسیار تعجب کرده و او را تحسین کردم.

س: طبق برخی اظهارات منابع علمی، این جاده ها به دست انسان ساخته نشده و چیزی جز صخره های معمولی ساحلی که خرد شده و به ته دریا رفته نیستند. نظر شما در این باره چیست؟

س: باور کنید که اینها چیزهایی نیستند که طبیعت آنها را با چنان ظرافتی برای گمراه کردن باستانشناسان چیده باشد. بسیاری از این سنگها، از جنس سنگ چخماق سخت بوده و هیچ شباهتی به سنگهای نرم ساحلی ندارند. خطوطی که سنگها در راستای آنها چیده شده اند نیز کاملاً مستقیم و با یکدیگر موازی بوده و مرزیندی آنها در گوشها و کنجهای خطوط متقاطع به خوبی قابل مشاهده می باشد. جاده سنگی آنجا با ساحل موازی نبوده (ساحل دارای انحنایی است و همسکل جزیره می باشد) و کاملاً مستقیم کشیده شده است. در طویل ترین جاده، سنگهای مسطح بزرگی وجود دارد که سنگهای دیگری به عنوان پایه و زیرینا آنها را حائل شده و همانند ستونهای یکپارچه بنایی سواحل اروپای غربی به نظر می آیند. آیا این مستطیل های کامل با زوایای صاف و دقیق و مسیرهای مستقیم زیر دریا را می توان کار طبیعت به شمار اورد. از

طرفی تاکنون هیچ کس زیر دیوارها را نکنده و بنابراین نمی‌دانیم که این سنگها تا چه عمقی ادامه یافته و ارتفاع دیوارها چقدر می‌باشد؟

س: به نظر شما خرابه‌های مذکور به چه جیزی مربوط هستند؟
 ج: فکر می‌کنم که اینها بقایای جاده‌ای هستند که مردم را در جشنها به سمت جایگاه ویژه‌ای هدایت می‌کرد. مثلًاً قسمتی از دیوار جاده تشریفات مایاهای به نام ساکبه^۱ در یوکاتان، بعد از محل انجنای آن، به زیر آب فرو رفته ولی قبل از ناپدید شدن کامل حدود یک‌چهارم مایل از طول آن به طرف ساحل ادامه یافته است. ساکبه جاده‌ای بلندتر از سطح زمین بوده و بنابراین احتمال آشکار شدن بناهای اطراف یا زیر آن با کاوش در طول جاده و در عمق آن بسیار زیاد است ولی با توجه به اینکه اکثر کارشناسان و محققین، به آب و مطالعات آن بیشتر از کاوش زیر آب و آثار مدفون شده آن اهمیت می‌دهند لذا به خود رحمت کاوش رجستجوی این آثار را نداده و تا آن زمان نیز بسیاری از حقایق همچنان پوشیده خواهند ماند.

س: فکر نمی‌کنید که این تفکر در حال تغییر بوده و تمایل به کشف حقایق بیشتر شده باشد؟
 ج: کاملاً خیر. من تصور می‌کنم که علت درزگ دانشمندان در بررسی و کاوش این آثار و حتی سایر آثار کشف نشده این باشد که آنان از اینکه با آشکار شدن برخی مجهولات، بسیاری از یافته‌ها و استنباطات قبلی شان دچار تزلزل می‌شود، واهمه دارند. البته این موضوع تا حدودی به زمان تقدیم نیز برگشته و تازگی ندارد. می‌دانیم که روزگاری عقاید ضد تحولات عظیم رایج بوده و متفکرین تمایل چندانی به کشف مجهولات و انجام تحولات

نگهانی در افکار از پیش تعیین شده خود نداشته و عموماً بر عقاید قدیمی خود پافشاری می کردند. و به این دلیل نیز برخی ترجیح می دهند که بسیاری از مجسمه ها و آثار دست ساز را کار طبیعت جلوه دهند. با اینحال با توجه به اینکه کشفیات جدید توانسته است تزلزلی در چنین افکار و عقایدی ایجاد کند، به آینده امیدوارم.

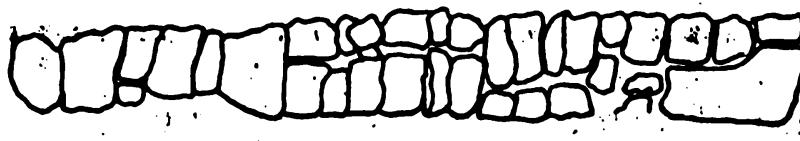
س: بنظر شما سازنده این بنها و جاده ها چه کسانی بودند؟

ج: اینها کسانی بودند که کره های بزرگ آمریکای مرکزی، نیم تنه های سنگی تهوان تپک^۱، سکوهای عظیم بعلبک لبنان، مالت، استون هنج انگلستان، دیوارهای سنگی ساکسا هوامان^۲ و اولانتای تامپو^۳ در پرو، جاده های سنگی بریتانی^۴، ستون های غول پیکر تیاهوانا کو در بليوی و مجسمه های ایستر ایلن^۵ را ساخته اند. آنان کسانی بودند که قدرت حمل سنگ های بسیار بزرگ را داشته و آنها را به راحتی نصب می کردند و این چیزی است که تعجب و شگفتی ما را موجب شده است.

در اینجا دکتر والنتین به جاهایی اشاره می کند که خود شخصاً آنها را مورد مطالعه و بررسی قرار داده و به عنوان باستانشناس از آنها دیدار کرده است. تصاویری که در صفحه ۱۱۲ دیده می شوند، مقایسه ای بین دونمنه از این قبیل بنها و جاده ها یا دیوارهای باستانی موجود در بی می نی را صورت داده و تشابه آنها را نشان می دهند.

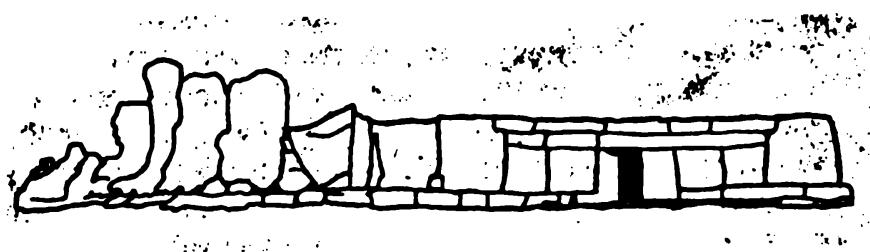
بهرحال اگر این مجموعه ها دیوار یا جاده باشند، همانگونه که قسمتهای متنه به مرکز یا مراکز تشریفات و جشنها، در آن دیوارها نشان می دهند، بایستی هنوز هم آثاری از سنگ های زیربنایی آن در قعر آب موجود باشد.

در سال ۱۹۴۰، ادگار کی سی که پیشگوئی های وی، او را زبانزد عامه کرده (بیشتر این پیشگوئی ها حقیقی از آب درآمده اند) ظهور و کشف آثار باستانی زیر دریایی آتلانتیس افسانه ای پوزیدون را پیش گویی کرده بود. در این پیشگوئی آمده است: «اولین بخش های آتلانتیس و آثار مربوط به پوزیدون مجدداً بین سال های ۱۹۶۸ و ۱۹۶۹ ظاهر خواهد شد. و این زمان خیلی دور نیست» وی می افزاید:

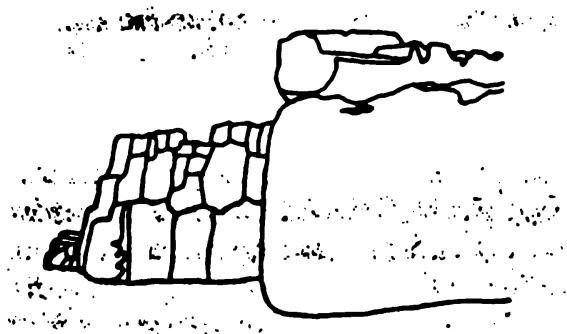
تصویر ۲۳

دیواری در منطقه بی می نی **Bimini**. با ترکیبی مستقیم الخط و نمایشی از سنگهای بزرگی که بدقت بهم متصل شده‌اند. بریدگی و شکاف حاصل در میانه دیوار نماینده بروز زلزله‌ای است که در اثر اتفاق ناشناخته فضایی بوجود آمده است.

تصویر ۲۴

تصویر قسمتی از یک معبد در مالتا که کاربرد دقیق سنگ‌های هماهنگ و تراش خورده را نشان می‌دهد. این بناها، تشابه زیادی با بناهای باستانی مناطق مختلف جهان همچون پرو، بولیوی، اسپانیا، بعلبك لبنان و آثار زیر آب اطراف اقیانوس اطلس دارند.

تصویر ۲۵

نمایی از دیوارهای ناحیه ساکزاهمان (**Sacsahuaman**). جایی که برخی از سنگهای آنان، حتی ۲۵۰ تن وزن داشته و بدقت زیادی در کنار هم قرار گرفته‌اند. این سنگها و بناهای تشابه زیادی با معابد ماقبل تاریخ اقوام مالتا و دیوارهای زیرآبی آتلانتیس دارند.

« بخشی از معبد آتلانتیس هنوز در زیر آبهای نزدیک بی می نی، آنسوی ساحل فلوریدا در انتظار اکتشاف بسرمی برد ».

با توجه به همین پیشگوئی بود که تعدادی از خلبانان کنجکاو همچون، باب برash^۱، Trig Adams^۲، Jim Richardson^۳ و Dimitry Rebikoff^۴ فرانسوی ضمن پروازهای خود بر فراز بی می نی، سواحل آن را با دقت زیاد مورد کاوش و بررسی قرار داده و اتفاقاً در سال ۱۹۶۹ نیز وجود یک سری مناظر در آندورس^۵ و جزایر بری^۶ و بی می نی را گزارش دادند.

دو گروه تحقیقاتی دیگر به رهبری دکتر دیوید زینک^۷ به منطقه بی می نی اعزام شدند که با قایق خود ماهها روی دیوارها و جاده های زیرآبی آن منطقه به تحقیق و بررسیهای دقیقی پرداختند. آنان سنگهای بزرگ و مناطق اطراف را به دقت تحت مطالعه خود درآورند. زینگ براین عقیده بود که سنگها به طور اتفاقی از ساحل به قعر دریا فرو نرفته اند از طرفی دیگر ترکیب و ساختمان شیمیائی آنها با سنگهای آهکی کف دریا متفاوت بوده و فقط شکستگی خاصی سبب شده است که سنگ آهک یکپارچه کف دریا بریده شده و محل لایه سخت آهکی تغییر یابد اما این تغییر سبب بهم خوردن نظم و ردیف سنگهای دیوار نگشته است. همین گروه تخته سنگ شیاردار و یک قطعه سنگی خاصی که حدوداً دویست تا سیصد پاؤند وزن داشته (احتمالاً سر یک حیوان مثل گربه یا از گربه سانان بوده) و به سبک خاصی تراشیده شده بود را به سطح آب منتقل کردند.

دکتر زینک خاطرنشان می سازد که سنگهای سخت تشکیل دهنده دیوار از صخره های ساحلی معمولی جدا شده اند. زیرا این صخره ها در شرایط معینی به سرعت تشکیل می شوند.

در سال ۱۹۸۲ نیز گروهی به رهبری هربرت ساوینسکی^۸، کاشف، غواص و رئیس موزه علوم و آثار باستانی فورت لادردیل^۹، بخش دیگری از نواحی ناشناخته مثلث برمودا را مورد بررسی قرار دادند. آنان متوجه شدند که در نواحی با مختصات جغرافیائی 23° و 50° و 30° شمالی و 80° و 79° و 40° غربی

1. Bob Brush

2. Trig Adams

3. Jim Richardson

4. Dimitry Rebikoff

5. Andors

6. Berry

7. David Zink

8. Herbert Sawinski

9. Fort Lauderdale

سواحلی بوده که در زیر آب فرو رفته و آثار این فرورفتگی نیز به خوبی در آنها مشهود بوده است. پیاده روهای وسیع در آنجا وجود داشته که عکسهای گرفته شده در عمق بیست و پنج پالی به طور وضوح نشانده‌هند قسمتهایی از دیوار خرد شده و محلهای عبور عابرین بوده‌اند. دیوار اصلی در این ناحیه حدود یک چهارم مایل به سمت دریا ادامه یافته ولی ناگهان در عمق ۲۵۰ پالی آب ناپدید می‌شود. بخشی از این دیوار یا گذرگاه، نزدیک ساحل به دو شاخه شده و در امتداد ساحل جزیره‌ی بزرگی که زمانی خارج از آب قرار داشته ولی هم اکنون در قعر اقیانوس فرو رفته است، ادامه می‌یابد. در نقطه‌ی دیگری از این فلات غرق شده غواصان گذرگاهی را که در زیر صخره‌های غرق شده قرار داشت، دنبال کرده و معدن سنگ عظیمی را یافته‌اند که مملو از قطعات تراش داده شده سنگ بود. بدلیل تاریکی و امواج سنگین سطح آب و تکانهای شدید آبهای عمقی امکان عکسبرداری از این سنگها فراهم نگردید. کل مساحت این فلات که آثار و بقایای بناها و ساختمانهای فوق در آن دیده شده بالغ بر ۳۶۰۰ مایل مربع بوده و بین تنگهٔ فلوریدا و آبراههای سانتارن^۱ و نیکولا^۲ قرار گرفته است. این فلات فقط در بخش‌های کناری ارتفاع داشته و در حقیقت مرزهای جزیره‌ای بزرگ را مشخص می‌کند که زمانی جمعیت کثیری را در خود جای می‌داده است. درحالی که در نقاط خارج از آب آن هیچ‌گونه آثاری از آب شیرین یافت نمی‌شود، در درون اقیانوس (جایی که فلات بزرگی بوده و هم اکنون در زیر آب فرو رفته) چشمه‌های آب شیرین متعددی دیده می‌شود. در جزایر آزورس نیز این چشمه‌ها وجود دارند.

حفره‌های عمیقی با عرض چند فاتموس دریایی و به عمق حدود هزار پا در سراسر فلات قرار گرفته بود. این حفره‌ها شباهت زیادی به چاههای سنوتها^۳ در چی چن ایتزا^۴ دارند که اقوام مایا برای دفن طلا، اسبهای پیر و دختران باکره‌ای که برای خدایان خود قربانی یا هدیه می‌کردند، حفر کرده بودند. در همین منطقه بود که ماهیگیران و خلبانان متعددی، وجود هرم یا هرم‌هایی را که از کف اقیانوس سر برآورده بودند، گزارش کرده‌اند. مثلاً در سال ۱۹۷۷، وجود هرم بزرگی در ساحل کی سال^۵ توسط قایقهای عمق سنج گزارش گردید. از آن زمان به بعد نیز غواصان زیادی وجود آن هرمها (یا بنایهای شبیه هرم) را گزارش داده‌اند. اوژن شین^۶،

1. Santaren

3. Cenotes

5. Caysal

2. Nicholas

4. Chicken Itza

6. eugen Shinn

زمین‌شناس معروف آمریکا نیز در یک روزنامه، وجود هرمی را گزارش کرد که در نزدیکی کی سال دیده ولی وی آن را محصول طبیعت قلمداد نمود. برخی از غواصان نیز اظهار کرده‌اند که هرم‌هایی را در زیر اقیانوس مشاهده کرده‌اند که از بلوکهای سنگی بزرگی تشکیل شده بودند. مسئله با فرض اینکه بیش از یک هرم زیرآبی در آن منطقه وجود دارد، پیچیده‌تر شده و حتی حدس زده‌اند که تعداد آنها همانند دیوارها یا جاده‌های زیرآبی و بنای‌های مدور سرتاسر جزایر کارائیب و باهاماما در بخش غربی اقیانوس اطلس (تعداد این آثار به پنجاه یا شصت می‌رسد) به چندین عدد برسد. به این جهت، در ۱۹۷۸ گروه تحقیقاتی دیگری به همراهی آری مارشال^۱، صنعتگر یونانی و علاقمند به مسائل آتلانتیس افسانه‌ای، به منطقه کی سال اعزام گردید. گروه وی توانست فیلم دقیقی از هرم موجود در محل تهیه و اظهار داشتند که فیلمبرداری در عمق بیش از ۷۵۰ پایی انجام گرفته بود.

آری مارشال جزئیات دیگری نیز بیان می‌کند. وی می‌گوید که:

«اولین چیزی که متوجه آن شدیم، تکان شدید عقربه تمام قطب‌نماها بود که دیوانه‌وار می‌چرخیدند. هشت ساعت طول کشید تا فیلمبرداری ما تمام شد. از عمق ۷۰۰ پایی شروع کرده و تا عمق ۱۵۰۰ پایی پیش رفتیم، ما باید حدود یک مایل پیش رفته و سپس چرخش نوی درجه‌ای داشته و دوباره برمی‌گشتينیم. بالاخره هرم را در صفحه دستگاه رادار زیردریائی دیدیم. به کاپیتان گفتم که زیردریائی را متوقف کرده و سپس آهسته پیش برود. ما دقیقاً بالای هرم قرار گرفته بودیم. قله هرم حدود ۱۵۰ پا از سطح آب فاصله داشته و ارتفاع آن نیز به ۶۵۰ پا می‌رسید. دوربین را پائین فرستاده و با نورانکنهای قوی هرم را نشانه گرفتیم. ناگهان متوجه حفره‌ای در هرم شدیم. از درون حفره، جرقه‌های نور یا اشیاء سفید درخشانی به سرعت خارج شده و اینسو و آنسومی رفتند شاید گاز یا کربستالهای درخششده‌ای بودند که از حفره بیرون می‌جستند. کمی پائین‌تر نیز همین اشیاء دیده می‌شد. آنچه ما را بیشتر به حیرت واداشته بود، رنگ آب اطراف هرم بود که در آن عمق به جای

تیره بودن و حتی در هنگام شب نیز کاملاً سبز رنگ بود.

این گروه، غواصان خود را به اعماق ۳۵۰ پائی یا بیشتر نفرستاده و از طرفی دیگر فیلم ویدئویی گرفته شده نیز بهدلیل محدودیت سطح زیر پوشش لنزهای دوربین چندان مفید واقع نشده و نتیجه مطلوبی از آن حاصل نشد. شبیه دار بودن دیوارهای هرم کاملاً مشخص، ولی جنس آنها نامعین و غیرقابل تشخیص بود. درواقع فیلمبرداری غیرمنتظره‌ای که از حفرات اطراف هرم انجام گرفته و نشانده‌نده خروج اشیاء درخشنan و به عبارت دیگر جولان ذرات الکتریکی باردar در اطراف آنها بوده علت وجود برخی علائم و ناهمانگیهای الکترونیکی مثل برمودا را تأیید و توجیه می‌نماید.

البته به نظر می‌رسید که با توجه به عمق اقیانوس در منطقه کی سال وجود بقایایی از پله‌ها و سکوهای سنگی، دیوارها و جاده‌های سنگ چین شده، هرم بزرگ‌تری در باهاما وجود داشته و همانند یوکاتان و بین النهرين و مصر اهرام دیگری نیز در آنجا یافت شود.

به تصویر کشیدن یک هرم زیرآبی بهدلیل تغییرات قاعده و کوچک بودن رأس آن مشکل است. طرحها و تصاویر ایالات متحده و نیروی دریائی انگلستان نشان می‌دهند که آنچه در 23° و 26° شمالی و 43° غربی و در عمق 250 فاتموس دریائی به عنوان برجستگی زیرآب بوده و تا ارتفاع چهل و دو پایی سطح آب بالا آمده است، یک هرم ساخته شده به دست انسان می‌باشد. برجستگی دیگر نیز در مختصات 23° و 34° شمالی و 80° غربی توسط نیروی دریائی انگلستان مشاهده شده بود که تا عمق 300 فاتموس دریائی و ارتفاع 38 پایی سطح آب قرار داشته؛ و این نشان می‌دهد که در چنین عمقی، اشیاء بسیار بزرگی در ته آب قرار دارند که تاکنون از دیده پنهان شده و شاید با تحقیقات بیشتر مسئله روشن تر و آشکارتر گردد. به عبارت دیگر اندازه‌گیریهای دقیق از وضعیت و کف اقیانوس دقیقاً طبیعی بودن یا دست‌ساز بودن این برجستگیها را نشان خواهد داد.

چند سال قبل با وجودیکه هیچگونه آثاری از وجود برجستگیهای زیردریائی در نقشه دیده نمی‌شد، یک زیردریائی امریکایی در همین منطقه (منطقه اهرام زیر آب) به صخره‌ها و سنگهای زیرآبی برخورد کرد. بهدلیل مجهز بودن زیردریائی به وسائل یخ‌شکن، هیچگونه صدمه‌ای متوجه زیردریائی نشد لذا آنان بی خبر از

برخورد احتمالی خود با یک پدیده قدیم دوازده هزار ساله (یک هرم زیردریائی) همچنان به راه خود ادامه دادند.

افرادی نیز گاهاً شاهد مناظری از اهرام زیرآبی در منطقه مثلث برمودا بوده‌اند که در موقع طوفانهای دریائی ظاهر شده‌اند. این افراد حین پرواز بر روی منطقه گزارشاتی مبنی بر مشاهده این مناظر ارائه کرده‌اند. طوفانهای دریائی که آنان مشاهده کرده‌اند به‌طور غیرمنتظره‌ای در ناحیه برمودا و به‌طور مقطعي اتفاق افتاده است. احتمال می‌رود که این اختشاش و تلاطم منطقه‌ای از امواج زیرآبی قوی، زلزله یا گردابهای زیردریائی^۱ بوده که پوشش قعر اقیانوس را کنار زده و موجبات پدیدار شدن آنها را فراهم کرده است. ممکن است علت ظهور اهرام زیرآبی، تغییرات سطح آن توسط جذر و مدب باشد که نوسانات امواج سطح دریا در منطقه‌ای دورتر ایجاد کرده و موجب کنار زدن آب از خشکی شده و سپس نزدیک جزایر دیگر منطقه بالا آمده باشد. کسی چه می‌داند شاید دلیل دیگر این تظاهرات ناگهانی در منطقه به‌وجود پدیده‌های ناشناخته مثبت برمودا مربوط باشند. ادویلسون^۲ (کاندیدای شهردار شدن ایالت اورلاندو و فلوریدا)، در هفتم ژوئن ۱۹۴۸ خود ناظر پس‌رفتن آب و نمایان شدن ناگهانی عمق دریا بود. وی هدایت هواپیمای روباز قاره‌پیمایی را در منطقه به‌عهده داشته (هواپیما می‌توانست دوازده ساعت پرواز کند)، و مشغول جستجوی گنج در اعمق کم دریا (از هوا) بود. او می‌گوید:

«حدود ۴۵ مایلی شمال میامی و تقریباً درارتفاع ۲۵۰ پایی سطح دریا پرواز می‌کردم که ناگهان ضربه عجیب و خردکننده و شدیدی هواپیما را به سمت بالا پرتاپ نمود. من به ارتفاع هزار پایی پرتاپ شده بودم. در این حالت مرتبأ بالا و پائین می‌پریدم (با هواپیما). وقتی کم و بیش به حالت عادی برگشتم، متوجه شدم که آب به‌طور عجیبی درخشندۀ و نقره‌ای رنگ شده است. چیزی بزرگ و عجیبی را در زیر آب مشاهده می‌کدم. فکر کردم که بدنه یک کشتی شکسته یا غرق شده باشد. این شئی از سطح آب فاصله چندانی نداشت. طوری بود که آب با سرعت زیاد از اطراف آن کنار می‌رفت. پس از لحظاتی، حفره‌ی بزرگی شبیه به

قیف در اطراف آن ایجاد شده و به نظر می‌رسید که اقیانوس دهن باز کرده است. من مرتب ارتفاع کم کرده و گویی بالهای باز به داخل آب شیرجه می‌رفتم.

ناگهان متوجه شدم که آنچه زیرآب می‌دیدم کشته نبوده بلکه ساختمان و بنای عظیم بود. آب اطراف آن بسیار کم عمق شده و بخشی از ساختمان مثل کوه و با شیب زیاد به نظر می‌رسید. حدود پنجاه پایی سطح آب قرار گرفته و کاملاً آن را می‌دیدم. تقریباً حدود یک و نیم دقیقه دور آن چرخیدم. حتی می‌توانستم صدفهای دریائی روی آن را ببینم. آب مرتباً از قله آن سرازیر می‌شد. از جهتی که من قرار گرفته بودم، این شئی مثل یک ساختمان غول‌پیکر به نظر می‌رسید. اشعه آفتاب به اندازه‌ی کافی برای مشاهده این ساختمان بزرگ می‌تابید و آن را در زیر آب نمایان می‌ساخت. به نظرم رسید که بنایی دیگری نیز در اطراف آن دیده می‌شوند ولی نمی‌توانستم بهوضوح آنها را مشاهده کنم. با توجه به الگویی که در دست داشتم، ارتفاع ساختمانی که می‌دیدم چیزی در حد ۱۰۰ تا ۲۵۰ پا به نظر می‌رسید. به فکر افتادم که موقعیت خود را از روی دستگاههای اندازه‌گیری تعیین کنم ولی با تعجب فراوان متوجه شدم که عقره تمام دستگاههای هواپیما به سمت صفر برگشته‌اند. ناگهان منظره عجیبی در اطراف خود دیدم. همه جا به رنگ خاصی درآمده بود. رنگی مثل رنگ خون مرا در ارتفاع ۶۰۰ پایی هوا دربر گرفت.

دفعتاً موتور ۲۴۰ اسب بخار هواپیما با صدایی عجیب از کارافتاد. هرچه با پمپها و مجاری کنترل جریان بنزین و رفتم نتیجه نه بخشد. حدود ۲ میل مثل یک کایت^۱ به آرامی در هوا پرواز کردم. بعد موتور خودبخود به کار افتاد. نمی‌توانستم شیرجه بروم زیرا تقریباً نزدیک سطح آب رسیده بودم. سپس متوجه شدم که

نیرویی هواپیما را به سمت غرب می کشد.

بعد از آن با زحمت خود را به نزدیکترین فرودگاه رساندم. تمام دستگاههای الکترونیکی هواپیما از کار افتاده بود. پس از فرود متوجه شدم که کلیه بخش‌های رادار و ارتباط بی‌سیم هواپیما را شوکهای قوی الکتریکی سوزانده بودند. به من گفتند که گرفتار نوعی حوزه مغناطیسی قوی یا چیزی شبیه این شده‌ام.

در چند ساله گذشته، چندین بار مجدداً به منطقه پرواز کردم ولی هرگز آن حالت را ندیدم. اهالی میامی عموماً به توضیحات من خندیده و آنها را مسخره کردند. اما مطمئنم که اشتباه نکرده بودم. حتی‌شما با دستگاههای کاشف زیردریائی خود با شنی که من دیدم مواجه شده‌اید. »

دکتر ریبراؤن^۱ نیز طی یک عمل غواصی مشخص کرد که چگونه طوفان زیردریائی، کف اقیانوس را دگرگون می‌سازد. احتمال می‌رود که گاهگاهی طوفانهای مهیبی در اعماق آبهای مثلث برمودا رخ داه و به مدت کوتاهی آثار زیرآبی آن را نمایان ساخته و مجدداً پس از فرونگشتن طوفان آثار مشاهده شده، ناپدید می‌شوند. دکتر براؤن که با جزایر بری^۲ در باهاما آشنایی داشته و قبل‌از در جستجوی کشتی بادبانی و جنگی قرن پانزدهم اسپانیا و گنجهای آن به منطقه رفته بود، این بار نیز در سال ۱۹۷۰ به آنجا مراجعت کرد. وی در مصاحبه‌ای که با نویسنده داشته، جزئیات سفرش را اینگونه تشریح نمود:

«وقتی ما به منطقه‌ای که قبل‌از نیز به آنجا رفته بودیم، رسیدیم، طوفان شدیدی درگرفت. ما خود را به درختان مانگرو^۳ چسبانده بودیم. طوفان خیلی شدید بود. امواجی به ارتفاع شش تا هشت پا سبب شدند که بسیاری از وسایلمان را از دست بدھیم.

صبح که شد، متوجه شدیم که قطب نماهایمان به شدت تکان می‌خوردند و دستگاههای مغناطیس سنج نیز هیچگونه علامتی را نشان نمی‌دادند. به سمت شمال شرق جزیره حرکت کردیم. هوا خیلی غلیظ و تیره بود اما ناگهان متوجه یک سری ساختمان در زیر

آب شدیم. به نظر می‌رسید که شهری در آنجا بنا شده بود. ما پنج نفر بودیم. بلا فاصله به داخل آب پریده و برای یافتن چیزی به اعماق آن رفتیم.

همچنان که پیش می‌رفتیم، آب هم روشن‌تر می‌شد. من نزدیک اعماق ۱۳۵ پائی کف اقیانوس بودم که سعی کردم با وجود تیرگی آب انوار خورشید را دنبال کنم در این لحظه متوجه بنای شبیه هرم شدم که مثل آینه‌های درخشید. حدود ۳۵ تا چهل پائی نوک هرم، سوراخی دیده می‌شد. نمی‌خواستم داخل آن حفره بروم ولی به‌هرحال با تردید وارد شدم. سوراخ مثل استوانه‌ای بود که انسان را به داخل اطاقکی هدایت می‌کرد. چیزی دیدم که به‌نظر می‌رسید درحال درخشیدن بود. وقتی بیشتر دقیق شدم، متوجه شدم که بلور و کریستال بزرگی است که دو دست آهنی آن را نگه داشته بود. دستکشها یم را به دستم کرده و سعی کردم که آن را بکنم. کریستال کمی لق شد و به محض اینکه کریستال را به‌دست گرفتم، احساس کردم که بهتر است همان موقع از آنجا خارج شده و هرچه زودتر برگردم.

من تنها کسی نبودم که این آثار را مشاهده کرده بلکه افراد زیادی آنها را دیده و به قول آنها، این آثار حدود پنج مایل عرض و بیش از شش مایل طول دارند. »

سه تن از غواصانی که آن زمان همراه دکتر براون بودند، ضمن غواصی در آبهای مثلث برمودا، مرده یا ناپدید شدن به‌همین دلیل نیز هیچ‌گونه گزارشی از مشاهدات آنها در دست نمی‌باشد. دکتر براون هنوز کریستال خود را نگه داشته و در بسیاری از سخنرانیهای خود به آن اشاره کرده و گاهی نیز آن را به نمایش می‌گذارد. داخل آن، چیزهایی به شکل هرم دیده می‌شوند. کسی که کریستال را به‌دستش می‌گیرد، احساس خاصی بوی دست داده و ضربان مخصوصی در دستهایش احساس می‌کند. معلوم نیست این احساس خود فرد بوده یا از کریستال ناشی می‌شود. دکتر براون فقط به خود هرم زیر آب اشاره کرده ولی در مورد محل آن مطلقاً اظهار نمی‌کند. وی معتقد است که قسمت اعظم هرم و سایر بنای‌های اطراف آن در زیر قرار داشته و فقط بخش‌های بالایی آنها قابل رویت می‌باشند. اوضاع مختصات

جغرافیائی محل هرم را نیز مشخص نکرده ولی قدر مسلم اینست که این هرم ، هرمی نیست که گروه آری مارشال پیدا کرده بودند . غواصان و ملوانان قایقهای کوچکی که آثار زیرآبی را مشاهده کرده‌اند نیز در ارائه اطلاعات خود جانب احتیاط را رعایت می نمایند . این موضوع بیشتر به محل گنجهای نهفته در منطقه مربوط می گردد که جویندگان آنها همانند جیمز باند در فیلمهای پلیسی خود نسبت به رقبا رفتارهای مشکوک نموده و هر یک از آنها مراقب دیگری می باشد .

البته اگر هرم مجدداً به درون آب فرو نمی رفت امکان بررسی و مشاهده آن از ۴۵ پایی سطح آب وجود می داشت و هر چند که غواصان و محققین آینده احتمالاً نخواهند توانست کریستالهای دیگری از درون هرم زیر آب به دست آورند ولی حداقل وجود آنها را تأیید خواهند کرد .

از طرفی غواصانی که در زیر آب به دنبال گنج می گردند ، همچون جویندگان گنج و آثار زیر خاکی ، عامل اصلی خرابی آنها خواهند بود زیرا آنان فقط به یافتن و فروختن آنها به موزه‌ها یا جمع آورنده‌گان آثار باستانی فکر کرده و از اهمیت تاریخی و باستان‌شناسی آن غافل می شوند . در این راستا حتی برخی از جویندگان گنج ، پیشنهاد انفجار آثار باستانی زیرآبی مثلث برمودا را نموده‌اند تا مگر از این طریق به ماهیت یا محل گنج‌ها پی ببرند و به این دلیل است که کاشفین آثار باستانی زیرآبی و غواصان محقق مربوطه می بایست کمال احتیاط را در تحقیقات و جستجوی خود مبذول دارند . همچین دولتهايی که در آبهای اطراف کشور خود سهیم هستند حتی الامکان می بایست یافته‌های باستانی و عملیات حفاری یا جستجوی غواصان را تحت کنترل شدید خود قرار دهند . مثلاً دولت کوبا علیرغم شایعه وجود شهرهای غرق شده در سواحل آن کشور ، آمریکائیها را حدود بیست و شش مایلی ساحل نگه داشته بود . این امر همچنان ادامه داشت تا ینکه بخش مهمی از تمدن اوایله جهان و اجتماعات ماقبل تاریخ و به احتمالی بخشی از آتلانتیس مشاهده و متعاقب آن سواحل آتلانتیک و دریای کارائیب مورد کاوش مجدد قرار گرفت .

تصادفی نیست که بیشترین منطقه‌ی کشفیات زیرآبی اقیانوس اطلس غربی در مثلث برمودا قرار گرفته است (مثلث برمودا ناحیه‌ای است که بین برمودا ، فلوریدای جنوبی و نقطه‌ای از آنتیلیز که از مدار 60° درجه غربی می گذارد ، قرار دارد) جایی که در پنجاه سال گذشته صدها کشتی و هواپیما با تمام خدمه و مسافران خود و بدون هیچ گونه آثاری از بقایای آنها ، ناپدید شده‌اند . از آن زمان به بعد همواره

منطقه را کشتهایا و مسافران فراوانی مورد تحقیق و بازبینی قرار داده‌اند. با وجودیکه تعداد افراد ناپدید شده در منطقه نسبت به افرادی که در جنگهای روزمره نابود می‌شوند، بسیار محدود می‌باشد ولی هنوز این سؤال که عامل اصلی ناپدید شدن آنها در مثلث برمودا چیست؟ بی‌جواب ولاینحل باقیمانده است. امروزه، به‌دلیل بررسی دقیق‌تر ناپدید شدن کشتهایا، هواپیماها، افراد، مسافران و محققین اعزامی به منطقه، و با توجه به آخرین پیامهای ارسالی آنها در زمانی که گرفتار شرایط ناشناخته در منطقه خطر می‌شوند، اهمیت موضوع مشخص شده و تقریباً پاسخهای مناسبی نیز در تشریح علت آن وقایع ارائه گردیده است. در این مورد اقوال کسانی که از مهلهکه جان سالم بدربرده با یافته‌های محققین هماهنگی داشته است. بنا به اظهارات هر دو گروه، و در هنگام حادثه معمولاً عقربه قطب‌نماها به نوسان درآمده، و موتورها ناگهان خاموش شده، تجهیزات کشتهایا نامرتب عمل کرده، رادارهای هواپیماها و کشتهایا از کار افتاده، وسائل الکترونیکی خراب شده، کنترل و حفظ ارتفاع هواپیما از عهده خلبان خارج شده، شبها انوار غیرعادی در هوا پراکنده و از سطح آب نیز نورهای غیرمعمول خارج می‌شده، چرخش یا پیچش‌های ناگهانی ظاهر شده، زمانی بخش کوچکی از سطح دریا یا آسمان را مه درخشند و تقریباً برافروخته‌ای فراگرفته (در واقع تاکنون صدھا هواپیما به چنین شرایطی گرفتار شده و هرگز از درون آن مه خارج نشده‌اند)، فشارهای عجیبی بر روی بخش‌های چوبی و فلزی هواپیما یا کشتی وارد آمده و نیروی مغناطیسی قوی توانسته است هواپیماها و کشتهای سطح آب را به سوی خود کشیده و در اعماق دریا ناپدید سازد. مسلماً، این قبیل اتفاقات تنها به طوفانهای ناگهانی دریا مربوط نبوده و قطعاً به وجود نیروهای الکترومغناطیسی و جاذبه‌هایی مربوط می‌شوند که از خود دریا برمی‌خیزند. برخی گزارشات نیز حاکی از آنند که این قبیل نیروها حتی بر انکار افراد نیز اثر گذاشته و باعث ایجاد اختلال حواس یا تغییر رفتار آنها گشته و گاهان نیز به مرگ آنها منجر شده است.

اخیراً تئوری جدیدی، علت ناپدید شدن هواپیماها و کشتهایا را در مثلث برمودا تشریح نموده است. براساس این تئوری، گازهایی از شکافهای عمقی دشتها و جلگه‌های زیرآبی مثلث برمودا خارج و چون شکل اولیه این گازها به صورت هیدرات بوده، پس از خروج به گاز هیدروکربنی تبدیل می‌شوند. این گازها ابرهایی را تشکیل داده و ضمن کاهش غلظت آب حبابهای فراوانی در سطح آن ایجاد

تصویر ۲۶

تصویری از برجستگیهای (غیررسمی) اعمق دریا در ناحیه غرب اقیانوس (مثلث برمودا). این منطقه با آب و هوای پدیده‌های غیرعادی که بر سر کشتهای هواپیماهایی که از آن ناحیه می‌گذرند، بوجود می‌آورد معروف شده است. از همه مهمتر ناپدید شدن مرموز هواپیماها، کشتهای و سرنشینان آنهاست که جلب توجه کرده‌اند. در این تصویر فلوریدا، کویا و برخی خشکیهای به رنگ سفید و جزایر کوچک به رنگ سیاه مشخص شده‌اند. تصاویر سفید رنگ دیگر به مناطقی مربوط می‌شود که حدود ۱۲۰۰۰ سال پیش جزو خشکیها به شمار می‌آمدند. نمای عمودی ارتفاعات زیر دریا نیز در این تصویر دیده می‌شوند.

مینمایند. به علت کاهش غلظت، کشتهای روی آب به درون آن کشیده و غرق می‌شوند. در صورت عبور هواپیمایی از منطقه، گازهای خارج شده وارد موتور آن شده و باعفوذ به داخل هواپیما سبب می‌شوند که خلبان کنترل خود را از دست داده و اختلال در جهت‌یابی وی بوجود آید. از طرفی دیگر همین گازها در کار دستگاهها و موتور هواپیما نیز اختلال بوجود می‌آورند. این نظریه علاوه بر ذکر علت ناپدید

شدن کشتهای و هوایی‌های پرواز پائین، علت تغییرات مستمر و فشارهای واردۀ بر کف دریا در زمان ناپدید شدن آتلانتیس و بروز آن فاجعه عظیم رانیز به همین موارد، مرتبط می‌سازد. به همین خاطر است که برخی علت اصلی نابودی آتلانتیس را بروز اتفاقات اعمق و حفرات کف اقیانوس در منطقه دانسته و آن را نشأت گرفته از راز نهفته در آن میدانند.

بعد‌ها محققین دیگری پیشنهاد کردند که شاید سنگ آسمانی عظیم معناطیسی که هزاران سال پیش به زمین برخورد کرد، هنوز در زیر آبهای مثلث برمودا وجود داشته و بروز اختلالات معناطیسی و ارتباطات رادیوئی نیز به همان سنگ مربوط باشد. اگرتون سایکز^۱، اطلس‌شناس معروف انگلیسی می‌نویسد:

«اگر زمانی چنین سنگ بزرگ آسمانی با زمین برخورد کده و در منطقه برمودا قرار گرفته، پس حداقل ردپایی از آن را می‌توان در افسانه‌ها و گزارشات قبایل اطراف اقیانوس اطلس و بهویژه اقوام مایا که نزدیک منطقه می‌زیستند (مایاهای در پاپولوو^۲ نیز به فاجعه‌ی مشابهی اشاره کرده‌اند) پیدا کرد.» وی می‌نویسد که:

«انسان همیشه با چنین پدیده‌هایی مواجه نمی‌شود، ولی به‌هرحال گاهگاهی نیز در گذشته شاهد آنها بوده است. شاید بهتر بود به مثلث برمودا، حفره برمودا می‌گفتند زیرا شهاب بزرگ آسمانی که ده یا دوازده مایل در سطح زمین فروخته، و چنین حفره‌ی وسیعی را ایجاد کرده، می‌تواند سالها سبب بروز اختلالات و انحرافات معناطیسی در منطقه باشد.»

هنوز افسانه‌هایی وجود دارند که خبر از وجود نیروهای غیرعادی و جادویی در تمدن‌های اولیه و ماقبل تاریخ می‌دهند، نیروهایی (تکنولوژی) که برخی مورخین جدید نیز به آن معتقد هستند. اقوام مایا، هوی^۳ و سایر سرخچوستان آمریکا نیز حکایاتی از جنگهای هوایی، نابودی و انفجار شهرهای بزرگ، غرق شدن قاره‌ها و تجدید بنای تمدن‌های جدید بعد از فاجعه دارند که همگی بیانگر وجود تکنولوژی پیشرفته در اعصار بسیار قدیم هستند.

آثار و کتب سرخچوستان و همچنین هندوهای باستانی که از افسانه‌های رایج هزاران ساله گرفته شده‌اند، از کاربرد راکت، موشک، و حتی نابودی ناگهانی یک

ارتش کامل توسط جرقه‌های سوزان آسمانی سخن گفته‌اند که به‌ویژه بعد از سال ۱۹۴۵ (جنگ جهانی دوم) مفاهیمی آشنا برای خوانندگان این قبیل کتابها می‌باشد.

ادگار کی سی^۱ که به «پیامبر در خواب» معروف است، در موقع خلسه به منابع انرژی عظیمی اشاره می‌کند که اهالی آتلانتیس باستانی از آن‌ها استفاده می‌کردند. ولی با توجه به تجارب ویژه‌ای که در مطالعه احوال گذشتگان کسب کرده بود، توانست وجود کریستالهای مخصوصی را که اهالی آتلانتیس از آنها برای کشتن و نابودی دشمنان خود استفاده می‌کردند، حدس زده و از آنها به عنوان منابع انرژی نابودکننده و مخرب نام برد. او با زبان قابل فهم و غیرعلمی مخصوص خود کاربرد اشعه لیزر و می‌زر^۲ (اشعه پرانرژی نور متمرکز) را سالها قبل از کشف و شناخت آن عنوان کرده بود.

باتوجه به زمینه افسانه‌ای فوق و بروز حوادث ناشناخته کنونی در منطقه برمودا، نظریه دیگری می‌گوید که اتفاقات غیرعادی منطقه عمده‌تاً از وجود نیروهای الکترومغناطیسی که از اهرام و بناهای زیرآبی برمی‌خیزند، ناشی می‌شوند. این منابع انرژی خواه از نوع الکترومغناطیسی آن یا به‌هر شکل دیگری، به کشتیها و هواپیماهایی که از منطقه عبور می‌کنند برخورد کرده و در تجهیزات آنها اختلال و ناهماهنگی‌هایی ایجاد می‌کنند.

اما باتوجه به گسترش و پیشرفت علوم و تکنولوژی عصر حاضر و توانایی بررسی آثار و بخش‌های کشف نشده زمین از طریق ماهواره‌ها و کاوش‌های فضایی، می‌توان انتظار داشت که با عکسبرداری از اعماق اقیانوسها و با استفاده از رادارهای زیردریائی و همینطور تجهیزات دی. اس. آر. وی^۳ که عموماً به منظور بررسی اعماق زیاد آب ساخته شده‌اند، بتوان شناخت دقیقی از اهرام و راز مثلث برمودا و سایر مکونات آتلانتیس به‌دست آورد. پس با درنظر گرفتن امکانات دسترسی به علوم باستان‌شناسی علمی و تکنولوژی دقیق امروز امکان تعیین عمر آثار باستانی مکشوفه فراهم است و این طریق، طریقه استفاده و هدف سازندگان آنها را نیز می‌توان به‌خوبی تشخیص داد.

با آنکه امروزه بشر به مرحله کشف فضا پا نهاده و به نیرویی دست یافته که

احتمالاً روزی به نابودی خود منجر خواهد شد، ولی هنوز هم در ابتدای راه بررسی تمدن قدیمی و اولیه‌ای قرار دارد که روزگاری سرزینها و دریاهای اطراف آن با آنچه که امروز در آن به سر می‌برد متفاوت بوده و قدمهای مقدماتی در کشف چگونگی گسترش و توسعه آن تمدن برداشته است. امید می‌رود که این قدمها هرچه سریعتر و استوارتر برداشته شده و با استفاده از توان تکنولوژیکی امروز، رازهای نهفته در دل دریاهای و پهنه اقیانوسها به واقعیت نزدیک‌تر شوند.

بخش ۹

کشفیات غیرمنتظره از فضا

چنین به نظر می‌رسد که دیوار بزرگ چین، تنها اثر ساخت بشر است که از کره ماه قابل رویت باشد. هرچند که هیچکس از این اثر باستانی عکس نگرفته ولی عکس‌های دیگری که از طریق ماهواره‌های مختلف و به طور اتفاقی از نقاط مختلف زمین برداشته شده‌اند، همگی نشانه‌هایی از بنای‌های دست‌ساز هزاران ساله را به نمایش گذاشته‌اند.

ماهواره‌های تحقیقاتی - تکنیکی^۱ که توسط سازمان ناسا^۲ به مدار زمین ارسال شده‌اند، برای اهداف تحقیقاتی سیستم توپوگرافی، منابع زیرزمینی، پتانسیل کشاورزی و پوشش گیاهی و آبی کره زمین تعییه شده و به همان منظور نیز به فضا پرتاب شده‌اند. بنابراین اطلاعات ذیقیمتی در دسترس ملل مختلف قرار دارد. زمین ما زیر دوربینهای ماهواره‌ها می‌چرخد و آنها نیز هر لحظه با عکسبرداری از منابع زیر پوشش خود، مناطق جدیدی را در معرض تحقیق بشر قرار می‌دهند. قدرت مانور آنها بسیار وسیع بوده و به دلیل مجهز بودنشان قادرند که در آن واحد اهداف علمی مختلفی را دنبال و با درهم آمیختن اطلاعات کسب شده، یافته‌های علمی فراوانی را ارائه نمایند.

هر گاه دوربین ماهواره‌های ارسالی را در هوای صاف و بدون ابر بر روی جنگلها، بیابانها و مناطق پوشیده از يخ که امکان دسترسی به آنها مشکل است، تنظیم نمائیم، علائم و آثار منحصر به‌فردی از مناطق و آثار باستانی و قدیمی به‌دست می‌آوریم که از ارزش شایان توجهی برخوردارند. زیرا بسیاری از مناطق قدیمی هنوز کشف نشده و امکان وجود آنها در اعمق جنگلها، قعر دریاها و یا زیر بیخهای قطبی بسیار فراوان است. این احتمال نیز وجود دارد که اکثر آنها با گذشت زمان مضمحل شده یا در بنایهایی که بعد از آنها ساخته شده‌اند، ادغام شده باشند. یا اینکه به‌دلیل عظمت و بزرگی‌شان همانند کوههای زیردریائی یا کوههای طبیعی معمولی جلوه‌گر شده که تنها از فاصله‌ای دور قابل مشاهده و تشخیصی و تبیین هویت خواهد بود. اینجاست که اهمیت ماهواره‌ها و قمرهای مصنوعی روشن می‌گردد.

درسی ام دسامبر ۱۹۷۵، لندسات دو^۱، عکس‌هایی از جنگل‌های شمال شرق پرو واقع در عرض ۱۳ درجه جنوبی و طول جغرافیائی ۷۱° و ۳۰° غربی و از فاصله ۵۵۰ تا ۵۸۰ مایلی فضا برداشت. در یکی از این عکسها، هشت نقطه که در دو ردیف مستقیم و با فاصله یکسان از یکدیگر قرار گرفته بودند، دیده می‌شد. بعدها مشخص گردید که این هشت نقطه در واقع هشت برآمدگی سایه‌دار و هرم‌مانندی هستند که پوشش گیاهی ضخیمی آنها را فرا گرفته است. برخی نیز عنوان کردند که اینها برآمدگی یا کوه نبوده بلکه حوضچه یا استخرهایی هستند (رودخانه‌ای در کنار آنها دیده می‌شد) که زمانی آب در آنها جمع می‌شده است. اما عسکرداری مادون قرمز، رنگ آنها را سفید نشان می‌داد که علامتی از سنگی بودن آنها بوده است. همگی در وسط جنگل قرار داشته و مایل‌های از صخره‌های سنگی فلات آند^۲ فاصله داشتند. متخصصین انسیتو باستان‌شناسی لیما^۳، عکس‌های ماهواره لندسات را مورد بررسی قرار داده و ارتفاع هر یک از آنها را تقریباً چیزی کمتر از ارتفاع هرم بزرگ گیزه^۴ در مصر تخمین زدند.

هوایپیماهای پرواز پائین نیز بر فراز این هشت نقطه به تحقیق پرداخته و ضمن بررسی دقیق‌تر آنها متوجه هرمی بودن شکل آنها شدند که به تعداد دوازده عدد (نه هشت عدد) و پنهان در میان انبوه درختان جنگل دیده می‌شدند. چهار عدد از آنها

کوچکتر و در دو ردیف دیگر در کنار هم قرار داشتند. (در عکسهای گرفته شده لندسات قابل رویت نبودند) کوشش‌های نیز در جهت نیل و دستیابی به آنها به عمل آمده که به دلیل شرایط نامساعد جنگل و پیچیده بودن مسیر حرکت، اکثریت افراد کشته یا ناپدید شده‌اند. در این جهت مارهای سمی، حشرات خطرناک و بومیان وحشی از موانعی بودند که کاوشگران متعددی را به کام نیستی کشانده‌اند. به ویژه بومیان و جنگل نشینان وحشی که سرزمین اطراف اهرام دوازده‌گانه را بسیار مقدس شمرده و نگهداری از آن را وظیفه الهی خود به شمار می‌آورند. آمریکائیهای زیادی از جمله هرب ساوینسکی^۱ و فیلیپ میلر^۲ (که هر دو اهل فلوریدا بودند) با هوایپماهای کوچک خود بر فراز این اهرام پرواز و عکسهای دقیقی از نزدیک برداشته‌اند. ساوینسکی در ارتفاع ۲۰۰ پایی پرواز می‌کرده و مشاهدات خود را چنین می‌نویسد:

«این‌ها مثل ساختمانهای هستند که از گیاه و درخت پوشیده شده‌اند. نسبت بهم فاصله مساوی داشته و قلل آنها طوری است که آثار فرسایش در آنها دیده شده و دست‌ساز بودن شان نیز کاملاً مشهود و مشخص است، از تفاوتی که در رنگ گیاهان آنها با گیاهان اطراف و کف جنگل وجود داشت چنین برمی‌آمد که جنس خاک یا ساختمان مواد تشکیل‌دهنده آنها با خاک جنگل متفاوت است.

در محل دو ساختمان مستطیل شکل و دو بنای تقریباً کروی نیز وجود دارد که از درخت پوشیده شده‌اند. اندازه آنها کوچکتر از هرمهای دوازده‌گانه بوده و در بخش جنوبی اهرام جزو مجموعه به شمار می‌آیند. چیزهایی شبیه دیوار نیز در آنجا دیده می‌شود.» از ساوینسکی سوال شد که آیا شما واقعاً آنها را هر تصور می‌کنید؟ ساوینسکی اظهار کرد که:

«قطعاً همینطور است. حتی از انتیتو محیط‌شناسی می‌شیگان نیز درخواست کمک کردیم و آنها عنوان کردند که ممکن است این آثار در واقع برآمدگیهایی باشند که بخش بالای آنها از بین رفته و مثل

هرم به نظر می‌رسند (مثل کوههای شیطان در کلرادو^۱) اما این توضیح نمی‌توانست در برگیرنده سایر بناها و ساختمانهایی باشد که در آن منطقه قرار داشتند من تصور می‌کنم که مجموعه فوق در حقیقت بقایای شهری قدیمی هستند که سازندگانشان قبایل ویژه‌ای بودند که هزاران سال پیش از اینکاها در منطقه می‌زیستند.^۲

وجود هرمهای سنگی بزرگی که از فضای قابل مشاهده بوده و در منطقه‌ی جنگلی شرق پرو قرار دارند، یاد کلنل بی اچ فاوست^۳ را (وی جان خود را در این راه از دست داد) زنده می‌کند. وی در کتاب (تمدنها و سرزمینهای گم شده) می‌نویسد: «روزگاری شهرهای عظیم سنگی در منطقه‌ای که هم اکنون از جنگلهای وسیعی پوشیده شده قرار داشتند و ناحیه‌ی وسیعی از آمریکای جنوبی را پوشانده بودند».

وی معتقد بود که این شهرها توسط اینکاهای شرق پرو ساخته شده‌اند که خود از بازماندگان قبایلی بودند که سرزمین اصلیشان در میان آبهای اقیانوسها غرق شده و ناپدید گردیده بود.

به اعتقاد سرهنگ فاوست از ارتش انگلستان که سالهای زیادی از عمر خود را صرف تحقیق و سیاحت در مراکز کشف نشده جنگلهای آمریکای جنوبی کرده، شهرهای بزرگ مربوطه از قدمت هزاران ساله برخوردار بوده و حتی بخشهای از بزریل نیز جزو قلمرو آتلانتیس به شمار می‌آمده است.

هم اکنون در آمریکای مرکزی و جنوبی افراد غیربومی زنده‌گی می‌کنند که وجود آنها را هیئت‌های اعزامی اسپانیایی و پرتغالی مورد تصدیق قرار داده‌اند. بومیان آنها را سفیدپوستانی به شمار می‌آورند که از شهری به نام آتلان آمده‌اند. فاوست نیز در تحقیقات خود و به نقل از برخی قبایل معتقد بود روزگاری سفیدپوستانی شهرهای عظیم سنگی بنا کرده و آنها را در اعماق جنگلها جای دادند که تشعشعات درخششندۀ خانه‌ها و جاده‌های سنگی آنها هنوز هم به نگام شب دیده می‌شود. بومیان نیز از علت این درخشندگی و منبع اتساع آنها بی‌خبر بودند و برخی نیز معتقد بودند که در آن شهرها منابع عظیمی از گنجهای بزرگ وجود دارد (البته بومیان برای دور کردن

سفیدپوستان از دهکده‌های خود معمولاً اینگونه بهانه‌هایی را می‌آورند). سرخپوستان دیگری نیز معتقد بودند که هنوز هم سازندگان اولیه آن شهرها در موطن اصیلشان زندگی کرده و قبایل ویژه‌ای را برای حفظ و نگهداری آنها تشکیل داده‌اند که در مقابل مهاجمین از سرزمین شان دفاع نمایند. در این جهت دیوارها و استحکامات غیرقابل نفوذی ساخته و در آن‌ها مستقر شده‌اند.

فاوست که خود در جستجوی این شهرها و عجائب آنها بود، بارها با افرادی که در جستجوی گنج به منطقه رفته و به‌نحوی از مهلکه جان بدر برده بودند، ملاقات کرده و با آنها مصاحبت و هم‌نشینی داشته است. همقطاران و همراهان اکثر این افراد کشته شده یا در جنگل ناپدید شده بودند. هرچند که خود فاوست نیز در سال ۱۹۲۵ در میان جنگل‌های آمازون و نزدیک رودخانه زینگو^۱ ناپدید گردید، ولی سخنان وی که چندی قبل از آخرین سفرش ایراد کرده و هم‌اکنون بر روی سنگ قبر وی به عنوان یادبود نوشته شده است، می‌تواند شمه‌ای از عقاید وی را بازگو نماید. بر سنگ قبر یادبود وی نوشته است که:

«ما در این جستجو چه جان خود را فدا کنیم و چه موفق شویم،
یک مسئله واضح و روشن است. و آن اینکه با جستجوی خود،
پاسخ معماهی هزاران ساله آمریکای جنوبی و به احتمالی پاسخ
رازهای دنیای ماقبل تاریخ را می‌یابیم. به‌ویژه اگر آن شهرها در
معرض تحقیقات دقیق علمی قرار گیرند. من می‌دانم که قطعاً
چنین شهرهای سنگی عظیم وجود دارند.»

اگر چنین شهرهایی در حوزه آمازون وجود داشته باشند، طبیعی است که ماهواره‌ها و عکسبرداری هوایی کمک شایانی در تعیین محل و تشخیص آنها خواهند نمود. این نکته نیز قابل توجه است که علیرغم وجود مشکلات راهیابی به اعماق جنگلهای امریکای جنوبی به‌علت فشردگی بسیار شدید درختان و پوشش گیاهی آنها و نیز وجود دائمی بخار آب بر فراز آنها که خود مانع بزرگی برای عکسبرداری هوایی به‌شمار می‌رود، تکنولوژی امروز به مرحله‌ای از رشد رسیده است که بتواند منطقه را همانند سیاره ونوس (زهره) و گواتمالا تحت کنترل و پوشش خود قرار داده و کلیه مکنونات آنها را آشکار سازد.

از دیگر مجهولاتی که مدت مديدة بلاجواب مانده، ازدحام و تجمع سرزمینهای اقوام مایا در اعماق جنگلهای آمریکای مرکزی است. شاید یکی از دلایل اقوام مایا برای انتقال و پیش روی در جنگلهای کنترل رشد جمعیت روزافزون آنها بوده که با توجه به چگونگی کشاورزی و نحوه کشت و زرع آنان مهاجرت و پیش روی در اعماق جنگلهای که در واقع با قطع درختان و سوزاندن پوشش گیاهی و بنای شهرهای جدید همراه بوده، قابل توجیه باشد. آنها همانند بازماندگان امروزیشان، پس از مدتی زندگی در جایی، آنجا را رها کرده و به منطقه‌ی دیگری نقل مکان می‌کنند. البته گزارشاتی که پس از حمله اسپانیا به سرزمین مایاها توسط کشیش و مسیونر مذهبی و نماینده پادشاه، بارتولومه^۱ در خصوص جمعیت عظیم آنان بهوی ارائه گردید، تا حدود زیادی اغراق آمیز بوده و بیشتر برای جلوگیری از کشتار دسته‌جمعی آنها مطرح شده بود، هرچند که واقعیتی نیز از بیان این گزارشات مبنی برافزون بودن جمعیت آنها قابل استنباط است.

اخیراً سازمان ناسا^۲ دستگاه رادار مخصوص ساخته است که از آن برای نفوذ در ابرهای سیاره زهره توسط پایونیر استفاده شده، و سایر مقاصد نظامی را نیز با آن دنبال می‌کنند. در ۱۹۷۷ با کارگیری این رادار بر روی جنگلهای گواتمالا و بیلزه^۳ علیرغم پوشش گیاهی انبو آن و مطالعه عکس‌های گرفته شده وجود شبکه‌هایی از سیستم آبرسانی گستره‌ای در اعماق جنگل به اثبات رسید. در این راستا و در پی تأیید موضوع، هیئت دیگری به سرپرستی دکتر تی. کالبرت^۴ از دانشگاه آریزونا و دکتر ایمی. آدامز^۵ از دانشگاه تگزاس به منطقه اعزام و نتایج بررسیهای آنان نشان داد که اقوام مایا دارای شبکه‌های آبرسانی و فاضلاب پیچیده‌ای بودند که بخوبی از عهده کشت و زرع محصولاتی که برای میلیونها نفر از ساکنان شهرهای بزرگ و مناطق اطراف به عمل می‌آمد، برمی‌آمد.

اکثریت تمدن‌های اولیه جهان در اطراف رودخانه‌ها نزد گرفته‌اند، زیرا امکانات آبیاری و کشاورزی برای توسعه شهرهای بزرگ قدیمی آنها فراهم بوده و به این جهت نیز دیوارها، و معابد مرتفع سنگی یا آجری با پله‌های عظیم را در کنار رودخانه‌ها ساخته‌اند. این تمدنها سهم بهسازی در گسترش نجوم و ستاره‌شناسی داشته (تعدادی از ساختمانها و اهرام خود را به این منظور ساخته بودند) و دانش پیچیده‌ی

1. Bartolomeh

3. Belize

5. e. Adams

2. Nasa

4. T. Calvert

ستاره‌ها، سیارات و اندازه‌گیری زمان را همانها گسترش داده‌اند، دانشی که در قرون بعد به فراموشی سپرده شد.

هرچند که آثار این فرهنگها و سیستمهای آبرسانی آنها طی قرون متتمدی و بر اثر جنگها و سایر بلایای ناغافل نابود شده و برحی از آنها نیز ناپدید گردیده‌اند ولی بقایای آنها به‌طور روزافزونی توسط هوایپماهای امروزی در بیابانها، زیردریاها و حتی در اعماق جنگلها همچنان هویدا و آشکار می‌شود.

به‌نظر می‌رسد که کمریند خاصی از سیستم آبرسانی و فرهنگ هرم‌سازی مشابه دورتادور زمین را احاطه کرده است. این بناها از مکزیک مرکزی و یوکاتان گرفته تا افریقای شمالی، مصر، خاورمیانه، ایران و شبه قاره هند گسترش داشته و در امتداد خطی که از مدار 30° درجه شمالی می‌گذرد قرار گرفته‌اند که اغلب آنها را به «کمریند اهرام» نامیده‌اند و این خود جای شگفتی است. مدار اهرام و کمریند هرمها، همزمان با تمدن‌هایشان به شرق و سپس به عرب کشیده شده و در همین اواخر نیز به شمال و جنوب گسترش یافته و گویی قبل از ادامه راه ناگهان از فراز اقیانوس اطلس به سمت آمریکای جنوبی نیز پرواز نموده است. اما در این کمریند آتلانتیس نیز می‌گنجد. هنوز جزیره بزرگ آتلانتیس را که افلاطون و سایر مقدمین و متأخرین وی تشریح کرده‌اند فراموش نکرده‌ایم. از ویژه‌گیهای بارز این جزیره بزرگ، وجود سیستم مدور و عظیم شبکه آبرسانی و شهرهای بزرگ با برجهای رفیع آن است که دانشمندان آن نیز هر از چندگاه ستارگان و سیارات آسمان را رصد می‌کردند. وانگهی محلی که برای آتلانتیس متصور است نیز حدوداً از مدار 30° درجه شمالی می‌گذرد.

در نوامبر ۱۹۸۱ شاتل فضایی کلمبیا دوربینهای خود را بر فراز سودان و جنوب غربی مصر تنظیم و از ارتفاع 125 مایلی، منطقه‌ای به طول 30 مایل را مورد عکسبرداری دقیق قرار داد. نتایج حاصله پس از ظهور عکسها و اطلاعات مستخرجه کامپیوتری آنها بسیار چشمگیر و ارزنده بود. هرچند که عکسها معمولی منطقه را بیابانی نشان می‌داد ولی ردیابی کامپیوتری آنها، بستر رودخانه‌هایی با وسعت و عرض رود نیل را نشان دادند که از سمت جنوب و غرب جاری بوده و رودها و جویبارهای فراوانی از آن رودخانه‌ها منشعب شده بود. این به معنی آن است که هزاران سال پیش این سرزمین وسیع، پوشیده از جنگل‌ها و زمینهای حاصلخیز بوده که منابع تغذیه حیوانات و در صورت زندگی بشر، زمینهای کشاورزی و کشت و زرع

غلات آن روزگار را تأمین می نموده و از جمله سرزمینهای متعدد به شمار می آمده است. دکتر جان مک کالی^۱ پس از بررسی دقیق عکسها و ردیابی کامپیوتری آنها چنین اظهار نمود که :

«احتمالاً تمام رودخانه‌های آن زمان به حوزه وسیعی به وسعت

تقریبی دریای مازندران می‌ریخته است.»

وی در زمینه روش‌های مورد استفاده در تشخیص این موارد، توضیح داد که :

«نهایا با استفاده از رادار به عنوان دستگاه تکنولوژی امروز

می‌توانستیم به چنین نتایجی برسیم.»

کشف این موارد، یکبار دیگر اهمیت وجود تغییرات هوا، زمین و آب و هوایی کره خاکی ما را که در هزاره‌های اخیر شاهد آن بوده‌ایم، نشان می‌دهد.

گمان می‌رود آخرین باری که مردم لیبی، صحراء، چاد، سودان، مصر و احتمالاً تونس و الجزایر توanstه بودند از نعمت آب فراوان و باران‌های موسمی برخودار شده و از این طریق احشام و جماعت انسانی خود را تغذیه نمایند، حدود ده هزار سال پیش بوده که با تمدن بسیار قدیم مصریان، همزمان بود. تمدنی که براساس افسانه‌های مصر توسط قبطیان بدانجا آورده شد و هدیه خدایانی بود که از سرزمینهای غرب به ارمغان آورده بودند.

در بخش‌هایی از کوههای تاسیلی^۲ الجزایر که هم اکنون جز سرزمینهای بایر و لم‌یزرع چیزی باقی نمانده است، حجاریهای دیده می‌شوند که زندگی تومان انسان و حیوان را در جنگلها، مزارع و رودخانه‌ها به خوبی نشان می‌دهند. بسیاری از این نقاشیها، نمونه‌هایی از یک هنر پیشرفته را نشان می‌دهند که با وجود سائیدگی و از بین رفتن آنها هنوز هم از آثار برجسته‌ای به شمار می‌آیند. این آثار را افسران ارتش فرانسه در قرن بیستم کشف کرده و تا زمانی که شاتل فضایی کلمبیا، وجود رودخانه‌های فراوانی را در منطقه مشخص نکرده بود، و همچون جنگلها و کشتزارهای حاصلخیزی که مردمان آن اعصار در نقاشیهای خود به تصویر کشیده بودند در پرده‌ای از ابهام باقیمانده بود البته ممکن است هنوز هم بعضی از این رودخانه‌ها در زیر بخش‌های مختلفی از صحراء جریان داشته باشند. حتی طارق‌ها (گروهی از روحانیان ویژه که در بیابان زندگی می‌کنند و عقاید اسلامی دارند)

که به «فرزانگان آب شناس» معروف اند معتقدند که هنوز هم رودخانه‌هایی در زیر شنهای بیابان جاری اند. اینان قادرند که آب را در بخش‌های متزווک بیابان یافته و آن را جمع آوری نمایند. مهارتی که ریشه در عهد عتیق داشته و از منابع پیشین به ارث برده‌اند.

ناپدید شدن رودخانه‌های صحراء در غرب رود نیل و خشک شدن مناطقی از آن که زمانی از آب سیراب بودند، نماینده تغییرات وسیع آب و هوایی جهانی است که در اواخر دوران یخ‌بندان اخیر به‌موقع پیوست. تغییراتی که افسانه‌ها نیز از آنها به عنوان عامل نابودی آتلاتیس یاد کرده‌اند.

نمونه بارز دیگری از بنامه‌ای پیچیده‌ای که هدف سازندگان آنها مشخص نبوده و معماران باستانی مربوطه مهارت خاصی دوساختن آنها به کار بسته اند در دهه نازکا^۱ در پرو^۲ دیده می‌شود. خلبانانی که مشغول اندازه‌گیری منابع آب در پرو بودند، ضمن عکسبرداری متوجه خطوط عجیبی شدند که در زمین ترسیم و از تپه‌ها گذشته و گاماً به آنسوی تپه نیز کشیده شده بودند. این خطوط در بسیاری موارد حتی تا قلل کوهها نیز برده شده بود. کوههایی که قلل آنها را به دلائل مجھول صاف کرده بودند. در این مناطق خطوط ترسیم شده به اشکال مستطیل، موازی، مستقیم، مثلثی بوده و گاماً اشکال و طرحهای حیواناتی که اغلب صدها فوت طول داشته‌اند نیز در میانشان دیده می‌شد. بخشهایی از علامتها، تشابه زیادی با علامت فرودگاهها داشته و تنها از فراز آسمان قابل رویت بودند هدف از رسم آنها مشخص نیست ولی این احتمال وجود دارد که یا برای تعیین جهت حرکت ستارگان ناشناخته ترسیم شده و یا همانگونه که برخی اظهار عقیده کرده‌اند، به عنوان علامت و راهنمای مسافران فضایی به کار گرفته می‌شدند که هر لحظه احتمال آمدنشان می‌رفته و ترسیم کنندگان این خطوط هر آینه در انتظار فرود آنها به سر می‌بردند. بهر تقدیر، این خطوط و علامت‌قرنها از دیده بشر پنهان بوده تا اینکه خلبانان پژوه تحقیقاتی و زمین‌شناسی پرو، متوجه وجود آنها شده و یکبار دیگر افکار بشر متوجه مجھولات و ناشناخته‌های دیرینه هم‌جنسان باستانی خود گردید.

دکتر پاول کوزاک^۳ باستانشناس آمریکایی که برای اولین بار واقعیت وجود این خطوط را در سال ۱۹۳۰ لمس نموده بود چنین نتیجه‌گیری کرد که شاید این خطوط

«بزرگترین کتاب نجومی جهان» را تشکیل داده باشند. همچنین دکتر ماریاریچه^۱، دانشجوی باستانشناس آلمانی که در سال ۱۹۳۲ وارد پرو شده بود، پس از مشاهده این خطوط در سال ۱۹۴۶، ترک وطن کرده و تا پایان عمرش (۱۹۸۳)، به تحقیق در زمینه آنها مشغول گردید. وی از آنها به عنوان « مهمترین آثار باستانی پرو» و بلکه جهان نام بده و عظمت و بزرگی اندازه آنها و تناسب کامل در ترسیم شان وی را به تحسین واداشته بود. بهویژه در حیرت بود که چگونه هنرمندان باستانی پرو قادر به ترسیم اشکال بسیار غولپیکر حیوانات آن زمان بوده و توانسته اند هیکل آنها را با ظرافت و توازن عجیبی در زمین بیابانی آن عصر رسم کنند. به نظر وی انجام چنین امر مهم و خارق العاده‌ای بدون داشتن هواپیما یا هر وسیله ممکن دیگری که هدایت نقاشی و ترسیم آنها را از فراز منطقه به عهده داشته، محال و غیرممکن بوده است. (این عقیده که ملت پرو در ازمنه قدیم صاحب خطوط هوایی و هواپیما بوده اند، هنوز هم به عنوان امتیازی برای اهالی پرو تلقی شده و از آن در معرفی هواپیمائی ملی خود استفاده می‌کنند. کما اینکه شرکت آیروپرو^۲ در شعار تبلیغاتی خود نوشته بود: «آیروپرو، جدیدترین و در عین حال قدیمترین خطوط هواپیمائی جهان».)

قرنها بود که شهر کامل و بزرگی در شمال ایتالیا در زیر آب و گل فرو رفته و هیچکس از وجود آن باخبر نبود. تا اینکه اخیراً طی عکسبرداری هوایی به وجود آن بی بردند. اسپینا^۳ شهر بزرگ اتراسکانهای^۴ اسرارآمیز به شمار می‌رفته و آنان بزرگان ایتالیا بودند که قبل از غلبه رومیها در آنجا می‌زیستند. تاریخ اولیه و زمان اسکان آنها نامعین و رمز زبانشان نیز کشف نشده است. حیطه حکمرانی آنان شهری به نام تیره‌نیا^۵ بوده که افلاطون نیز در مقاله کرتیاس ذکری از آن به عمل آورده و نوشته بود: «جزیره آتلانتیس . . . شامل بخش‌هایی از لیبی و نزدیک تنگه‌های هرکول تا مصر و از اروپا تا تیره‌نیا بوده است».

اطلاعات کمی از اتراسکانها در دست است ولی مقبره‌های باقیمانده از آنان نشان می‌دهند که افراد متمنی بوده و زندگی پیچیده‌ای داشتند. محل آنها را طی عملیات اکتشاف فلز و اخیراً نیز در اثر عکسبرداری مادون قرمز کشف نمودند. این عکسبرداری گرد و مدور بودن مقبره‌های زیرزمینی آنها را به خوبی آشکار ساخت. از شهر اسپینا^۵ نیز قرنها به عنوان یک شهر افسانه‌ای نام می‌برند. زیرا هیچگونه آثاری

از آن دیده نشده بود. و همانند بسیاری از شهرها و بنادر مدیترانه هیچ آثاری از بقایای آن در زمین یا آب مشاهده نشده بود. اما عکسبرداری مادون قرمز هوایی اخیر توانست وجود دیوارها، خیابانها، بلوکهای ساختمانی، بناهای بزرگ، چهارراهها و بسیاری دیگر از آثار زندگی بشری را در منطقه نشان دهد. خلیجها و لیگرگاههایی یافت شدند که زمانی محل کسب و کار عده کثیری از مردمان آن اعصار به شمار می‌رفته ولی ناگهان تمام پایتخت در زیر خروارها گل و شل فرو رفته و به تدریج از یاد تاریخ نیز رفته است.

در این میان، تنها یک اثر باستانی وجود دارد که تاکنون فراموش نشده و بشر قرنها به دنبال آن می‌گشته است. وجود آن تا زمان حال نیز مورد قبول عموم قرار داشته ولی برخی از دانشمندان علوم بهویژه در ۱۵۰ ساله اخیر آن را به عنوان موضوعی ساختگی تلقی کرده و تقریباً کنار گذاشته بودند. اما همانگونه که در انجیل نیز آمده است، کشتی نوح وجود دارد و خلبانان، کوهنوردان، کاشفین و گروههای مذهبی زیادی به دنبال یافتن آن در کوههای آرارات به جستجو مشغول هستند. اگر وجود آن ثابت شده و نشانه‌هایی از آن به دست آید، قطعاً تمدنی از وجود تمدن ماقبل تاریخ گشته و واقعیت انکارناپذیری را به اثبات خواهد رسانید. اگر این کشتی یا حداقل بقایای آن پیدا شود، نه تنها مجھولات علمی فراوانی هویدا خواهد شد بلکه وجود تمدنی را ثابت خواهد کرد که زمانی پیش از آغاز تاریخ وجود داشته ولی در اثر بلایابی که موجبات جاری شدن سیل عظیمی را در سراسر جهان فراهم نموده بود به نابودی کشیده شده و تنها چیزی که امواج سهمگین آن سیل بنیان کن از خود بر جای گذاشته، همین کشتی بوده که به ناچار در کوهی به ارتفاع پانزده هزار پا پناه گرفته است. کوهی که باید آثار برخورد امواج و رسوبات دریائی را در جوانب خود داشته باشد. درست است که هر قوم باستانی برای اضمحلال خود دلایلی از قبیل بروز فجایای طبیعی داشته و در کتبهایها و اسناد خود از طوفانی همچون طوفان نوح به عنوان مختلف یاد کرده و حتی هر یک قهرمانی همچون نوح دارند (از آن به عنوان نجات‌دهنده و سمبل رستگاری یاد می‌کنند) ولی به احتمال قریب به یقین، کشتی نوح هنوز در کوههای آرارات انتظار هزاران ساله را برای نمایش خود می‌کشد.

در طول جنگهای جهانی اول و دوم، سفرها و تلاش‌هایی برای دیدن یا پیدا کردن کشتی نوح صورت گرفته است. خلبانان روسی ادعا کردند که در طول جنگ جهانی

اول، کشتی را در دریاچه‌ای بالای کوه دیده‌اند. هیئتی نیز بدین منظور به منطقه اعزام شد ولی گزارش آنان هرگز دیده نشد. همچنین در طول جنگ جهانی دوم نیز خلبانان امریکا و شوروی مدعی شدند که نه تنها کشتی را دیده بلکه موفق به عکسبرداری از آن نیز شده‌اند اما هیچگونه عکس معتبری از آن‌ها در دست نیست. شایعاتی نیز در بین خلبانان امریکایی مستقر در ترکیه وجود داشت. آنان مدعی بودند که کشتی نوح را در طول جنگ سرد بین امریکا و شوروی طی پروازهای اکتشافی و شناسائی خود دیده و عکسبرداری کرده‌اند. اما حتی در صورت صحت ادعاهای آنان هیچیک از این عکسها تاکنون منتشر نگردید.

به‌هرحال در سال ۱۹۷۴ نیز از طریق ماهواره تحقیقاتی، سری عکس‌هایی از ارتفاع ۵۰۰ مایلی و بر فراز کوه آرارات برداشته شد در این عکس‌های ناشناخته‌ای در قله کوه دیده می‌شد که بحثهای جنجالی زیادی برانگیخته و حتی به کنگره امریکا نیز کشیده شد. سناטור فرانک موس^۱ که بعداً به عنوان رئیس کمیسیون فضایی امریکا انتخاب گردید، طی بررسی خود بر روی این شیوه اعلام داشت که: «این جسم از نظر ابعاد و اندازه و شکل تشابه کاملی با کشتی دارد.» ازین کسانی که در جستجوی کشتی نوح بوده و کوه آرارات در بخش شرقی ترکیه را مورد تجسس قرار دادند، سرهنگ جیمز ایروین^۲، ستاره‌شناس معروف آپولو پانزده بود که وسیله نقلیه مخصوص حرکت در سطح کره ماه را هدایت نمود. وی قبل از سفر کره ماه و ضمن پروازهای مداری خود به دور زمین و از فراز خاورمیانه، هشدار داد که کشتی هنوز هم در قله یا نزدیکیهای قله آرارات بزرگ و به احتمالی آرارات کوچک وجود دارد. این هشدار قابل ملاحظه بود ولی همانگونه که در طول تاریخ و حتی در عصر حاضر و شاید فردا نیز بحثهایی از این قبیل جدی تلقی نگردیده‌اند، به هشدار ایروین توجهی نشد.

البته ادامه عملیات عکسبرداری فضایی از زمین، اطلاعات ذیقتی در مورد تمدن گذشته آن و ماهیت کره زمین در دسترس بشر قرار خواهد داد. این موضوع در مورد سایر سیارات نیز صدق می‌کند. و شاید همین امر، تاکنون نیز انجام شده باشد. هرچند که بسیاری از ستاره‌شناسان عصر حاضر معتقدند که با بررسی ساختمان سیاره زهره و تشکیلات سطح آن که مارینر ۹ عکس‌هایی از سطح آن را به زمین مخابره نموده

بود می توان به ماهیت کره زمین نیز پی برد. زیرا به عقیده آنان از صخره ها و سنگ های سطح آن سیاره که هم اکنون خشک و لم بزرع هستند، زمانی همانند سطح کره زمین، رودخانه هایی جاری بوده و از فضا نیز سطح آن سیاره که همانند سطح زمین دیده می شود ولی این مسئله به بررسی بیشتری نیاز داشته و نمی توان تنها به عکس های هوایی مارینر یا وایکینگ یک^۱ اکتفا کرد. در این جهت آنتونیو رابیرا^۲ مقاله نویس و مؤلف اسپانیائی نیز توجه عموم را به بررسی دقیق و عکس برداری دقیقترا فرو رفتگی کاپریت^۳ سطح کره ماه جلب کرده و می نویسد:

«حالت دیواره های این فرو رفتگی شکل چهارگوش دارند که نمونه آن در طبیعت دیده نمی شود. از عکس های فضایی برداشته شده چنین برمی آید که زمانی در سطح کره زهره رودخانه و جویبارهایی جاری بوده است. به همین ترتیب فرو رفتگی که رودخانه های قدیمی به آن مئی ریختند، زمانی به صورت دریاچه یا دریا بوده است. اشیاء یا تشکیلاتی هم که در آن دیده می شوند، در واقع بقا یای اقیانوس اولیه ای هستند که امروز خشک و بی آب شده است. در دیگر نقاط منجمله «مناطق داخلی» هرمهای چهارسویی دیده می شوند که همانند اهرام قبایل باستانی برای جاودانگی و ابدیت ساخته شده اند»

وی در جواب این سوال که آیا ساکنان زمین اولیه ما را افرادی از کره زهره تشکیل می دادند (احتمالاً آن سیاره به تدریج خشک و بی آب شده و ساکنان آن به دلیل کمبود آب و از بین رفتن آتمسفر سیاره، به دنبال دنیای جدیدی، آنها را ترک کردند) پاسخ داد که :

«امروز نمی توانیم نسبت به آن اظهار نظر نمائیم اما فکر می کنم که به هر حال احتمال بروز این اتفاق بعید نبوده است.»

تصویر ۲۷

عکسی از دیوار زیرآبی نزدیک کی سال (Caysall) . نوع ساخت و سنگ چینی این دیوار با ساخت دیوارهای ساکزا هومان (Sacsahuaman) تشابه نزدیکی دارد.

عکس از هربرت سوانسکی - پرو

تصویر ۲۸

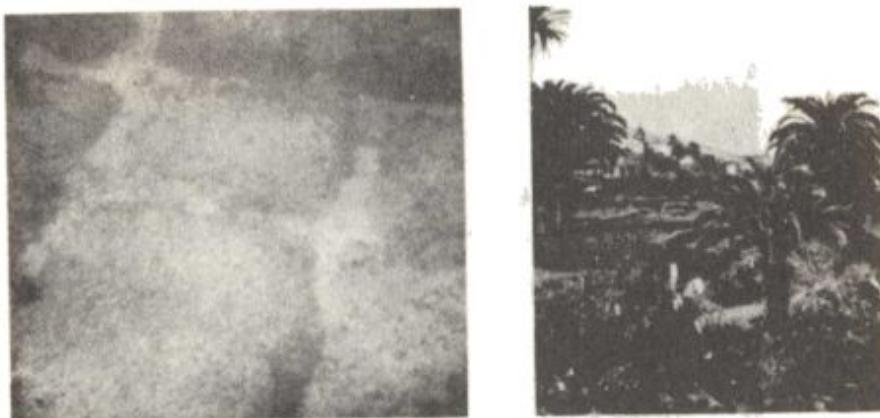
عکسی از دیوارهای عظیم و غول پیکر ناحیه ساکزا هومان در پرو. در این تصویر هماهنگی کامل سنگهای به کار رفته در درون و خارج دیوار دیده می شود. این همه دقت در تنظیم و کنار هم گذاشتن سنگها در ساختمان دیوارها و بناهای سنگی منطقه نمایانگر اطلاعات سازندگان آنها را ساخت بناهایی است که در مقابل زلزله مقاومت عجیبی نشان می دادند.

تصویر ۲۹

عکس از غواصی است که بر روی دیوار یا کناره جاده زیر آب ساحل کی سال (Caysal) مشغول غواصی است. در این عکس دیوار یا کناره جاده‌ای دیده می‌شود که حدود بیست پا پائیتر در قعر دریا قرار گرفته است.

عکس از جان سوانسکی

تصویر ۳۰

عکس سمت چپ: بلوكهای سنگی عظیم در انتهای جنوب شرقی ناحیه کی سال رانشان می‌دهد که به خوبی مشابه آنها را با بناهای منطقه بی می‌نمی‌توان مشاهده نمود.

عکس سمت راست: عکسی از کوههای پراز برف جزایر قناری و سبزیجات و گیاهانی که در آن جزیره گرمیسری رشد کرده‌اند. همانگونه که افلاطون در مورد آتلانتیس اشاره کرده است. جزیره‌ای بزرگ و حاصلخیز با آب و هوایی مناسب برای رویش چنین گیاهانی است. که در تصویر نیز دیده می‌شود

عکس از سازمان توریستی اسپانیا

تصویر ۳۱

تصویری از جویبارهای آب گرم جزایر اقیانوس اطلس (همانگونه که افلاطون توصیف کرده بود). بیشتر این آب گرم‌ها نزدیک سانومیگوئل و در جزیره واله دافورناس (*Vale da furnas*) آزورس می‌باشند. هنوز هم در جویبارهای فرعی ایسلند از این گونه آب گرم‌ها فراوان دیده می‌شود که از آنها برای گرم کردن داخل شهر نیاز استفاده می‌شود.

تصویر ۳۲

منظورهای از دریاچه‌های «هفت شهر» در جزایر آزورس. بر جستگیهای اطراف دریاچه‌ها شباهت زیادی به فلات‌های زیردریائی اطراف جزایر دارند. بنابر روایت‌های مذکوره، شهرها و قصرهای آنلاتیس در اعماق این دریاچه‌ها پنهان هستند.

تصویر ۳۳

نمایی از بناها و دیوارهای آبهای سواحل آفریقا در اعماق پنجاه تا شصت پائی که تا چندین مایل ادامه دارند. اندازه سنگهای به کار رفته شباهت زیادی با سنگهای ساکزا هومان و بی می نی دارند.

تصویر ۳۴

تصویری از نقشه اولیه بی ری ره که در قصر سلطان ترک در تاب کابی (Topkapı) استانبول به سال ۱۹۲۹ پیدا شده. تصور می شود که این نقشه قسمی از یک نقشه جهانی بوده که حدود دو هزار سال قبل در کتابخانه باستانی اسکندریه وجود داشته است.

در این نقشه اطلاعات قدیمی مریوط به دایره مثلثاتی به کار رفته در نقشه ها (تازمان حکومت جورج سوم در اروپا کشف نشده بود) دیده می شود. ضمناً سواحل آقیانوس منجمد شمالی (تاسالهای ۱۸۴۰- ۱۸۳۸ کشف نشده بود) نیز بدون یغ نشان داده شده است.

تصویر ۳۵

مجسمه سنگی از سنگهای آذرین اعمق منطقه چینک (Chinque) گواتمالا که نشانده‌نده چهره غیرعادی ریش دار و کاملاً متفاوت سرخپستان آمریکائی است. چینک آثار پیدا شده‌ای از چهره بیگانگان نژاد حامی و سامی (نژاد سام پسر نوح) و فرقا زی (سفیدپستان هندواروپائی) در آمریکای مرکزی و جنوبی نشان می‌دهند که قبلاً دیدارهایی از امریکا صورت گرفته است.

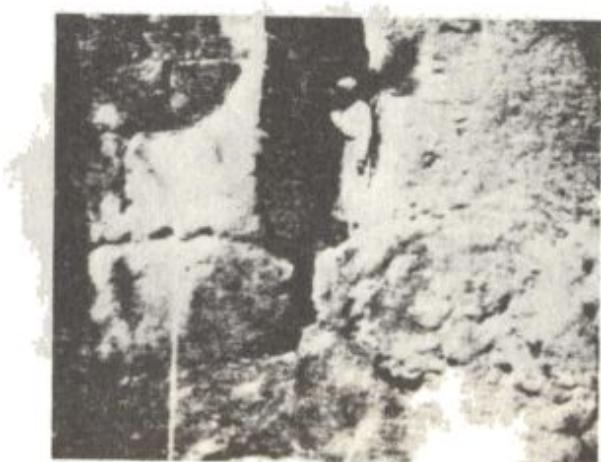
تصویر ۳۶

کلمات، اصطلاحات. آداب و رسوم و حتی نوع بازیهای مردم در ازمنه قدیم نیز از اقصی نقاط جهان به سایر مناطق نفوذ می‌کرد. بازی پارچس (نوعی تخته نرد) ایران و هندوستان به نحوی از فراز آقیانوس گذشته و به اقوام آرتیک نیز رسیده بود. در این تصویر حبابهایی که از دهان بازیکنان خارج می‌شوند، در واقع دعاهاست که برای پیروزی در بازی برزیان می‌آورند.

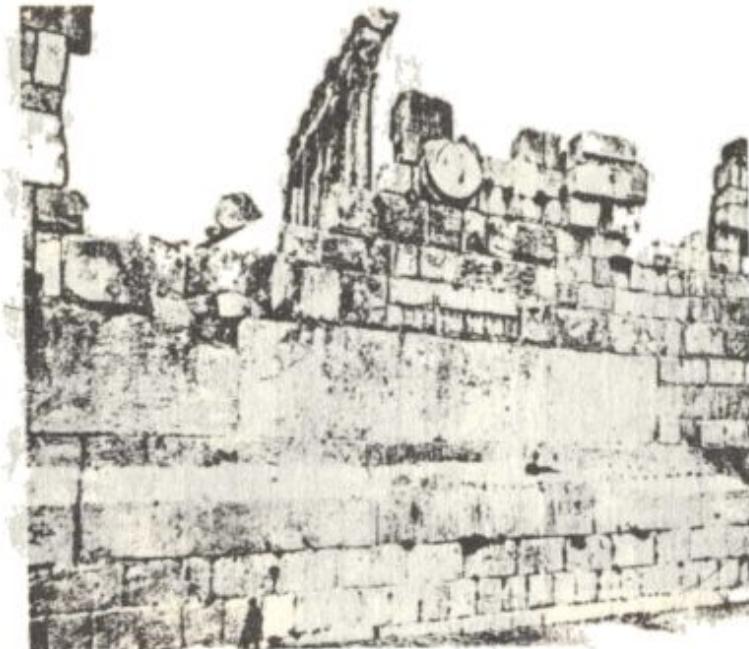
تصویر ۳۷

مجسمه قدیمی از یک زن، بانوی ایشه (Elche)، در آثار باستانی جنوب شرقی اسپانیا. این گونه آثار از جمله آثار ماقبل تاریخ اسپانیا به شمار می‌آیند. بسیاری معتقدند که وی از زنان کاهن آتلانتیس بوده زیرا مردم اسپانیا با مردم آتلانتیس تماس‌های نزدیک داشته‌اند. به کلاه یا نوع سریوش به کار رفته در این مجسمه و تشابه آن با مجسمه‌های دیگری از هند باستان توجه کنید. ارتباط فرهنگی نزدیکی نزدیکی نسبت به یکدیگر نیز جلب توجه می‌کند.

تصویر ۳۸

نمایی از یک دیوار دور نزدیک نیبلا (Niebla) در اسپانیا. به نظر می‌رسید که اسپانیا زمانی جزو قلمرو آتلانتیس بوده و این ارتباط از طریق شهر تاتسوس که در ساحل غربی اسپانیا قرار داشته برقرار می‌شده است.

تصویر ۳۹

قسمتی از معبد عظیم بعلبک در لبنان. سه قطعه سنگ یکپارچه غول پیکری که در پایه ها و زیر بنای این معبد به کار رفته، یکی از نادرترین و بزرگترین بلوکهای سنگی است که استخراج شده و با نوع معماری و تراش سنگهای قسمت بالای تصویر (مریبوط به بناهای رومی) تفاوت فاحشی دارد. از اینگونه سنگهای یکپارچه در سراسر دنیا استفاده شده است اما بعراستی چگونه آنها را تراشیده، حمل کرده و در محل هایی که عموماً از نقطه استخراج نیز فاصله زیادی داشته اند، نصب شده اند؟

تصویر ۴۰

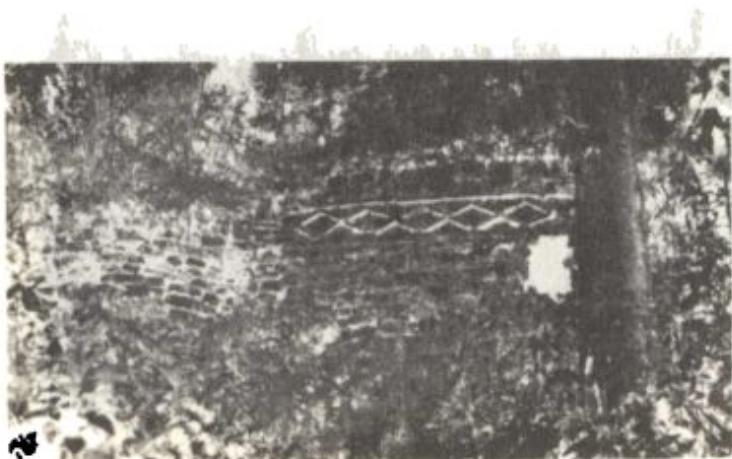
نمایی از بنای باستانی استونهنج (Stonehenge) در انگلستان. این بنای کی از مشهورترین ساختمانهای ماقبل تاریخ در اروپا به شمار می آید. بسیاری از صاحبنظران، ساخت این بنارا به دوره حکومت دروئیدهای (Druid) باستانی و برخی به سلت های (Celt) برمی که به کمک کرتی ها (Cret) مصربه یا ساکین آنلاتیس ساخته اند، منسوب می کنند. نوع معماری کرتی ها (احتمالاً بعدها اقتباس شده است) نمود بیشتری در این بنادارد.

تصویر ۴۳

تصویر اهرام حنگلهای آمازون از نزدیک و توسط هلیکوپتر آشکارتر دیده می‌شوند. در برخی از آنها آثار فروافتادن درختان نیز نمایان است. پیدا کردن این اهرام به دلیل وجود رودخانه بسیار بی نی (Pinipini) و فشردگی درختان جنگل و همچنین وجود قبایل مجیگوانگا (قبیله‌ای که خود را نگهبان این «منطقه مقدس» به شمار می‌آورند) بسیار مشکل بود.

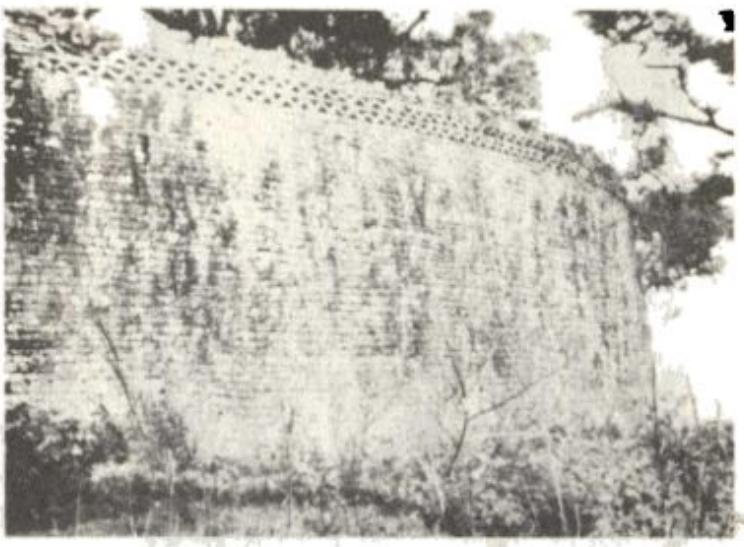
عکس از جیمه کیتراد

تصویر ۴۴

منظمه دیوار بلند کیولب در پرو. سازنده این دیوار بلند مشخص نیست ولی شباهت عجیبی از لحاظ معماری و بهویژه بخش بالایی دیوار با دیوارهای سنگی زیبابوه دارد.

عکس از هربرت ساوینسکی

تصویر ۴۵

بنای تاریخی زیمبابوه که نام قبیله‌ای نیز می‌باشد. تاکنون توجه زیادی به این دیوارهای بلند نشان داده شده. نوع معماری و چگونگی ساخت این بنای باستانی شباهت زیادی با انواع مشابه در مناطق طوفان اقیانوس اطلس دارد.

تصویر ۴۶

تصویری از بنای ناشناخته‌ای که در منطقه اهرام به ارتفاع ۱۵۰ تا ۲۰۰ فوت که از طریق هلیکوپتر و از ارتفاع ۴۰ پائی منطقه برداشته شده است. بناهای دیگر دوار و نیمه دواری نیز در اطراف آن وجود دارند که احتمالاً به شهری بزرگ در آمریکای جنوبی مربوط بوده‌اند.

عکس از جیم کیزراad

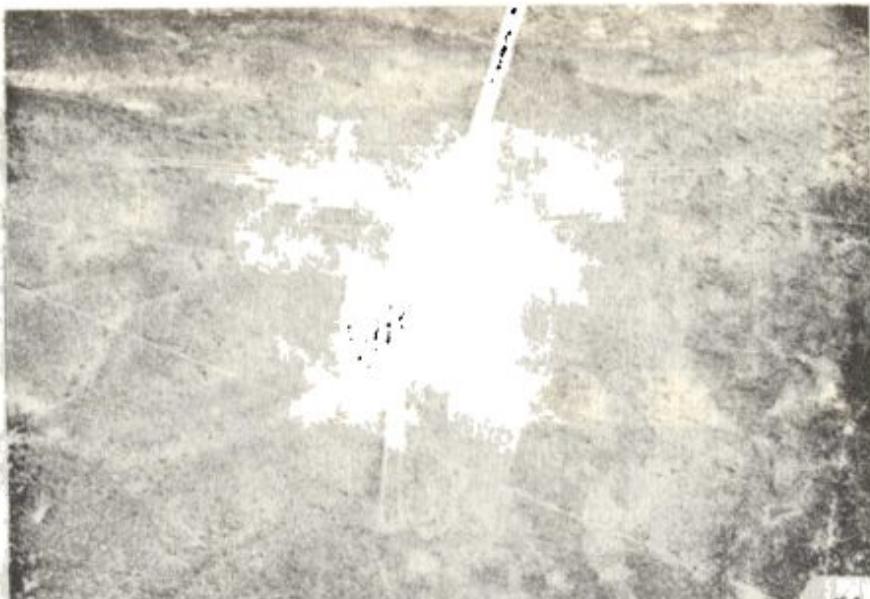
تصویر ۴۷

خطوط متقطع در نازاکا که برعی از آنها را احتمالاً برای فرود آمدن هواپیماهای باستانی ساخته‌اند.
عکس از پرو

تصویر ۴۸

کناره‌های تپه‌های کوه‌مانند نازاکا که قلل برعی از آنها را صاف کرده‌اند. مثلثهای طراحی شده و علامت غیرعادی نیز در سمت چپ تصویر دیده می‌شوند.
عکس از سازمان ملی عکسبرداری پرو

تصویر ۴۹

عکسی از تصویر پرنده‌ای غول‌پیکر که در سنگهای بیابان نازاکا در پرو حکاکی شده است. قرنهای بود که این عکس و تصاویر مشابه آن از زمین دیده نشده بود تا اینکه عکس‌های هوایی از منطقه وجود آنها را نشان داد.

عکس از سازمان ملی عکسبرداری پرو

تصویر ۵۰

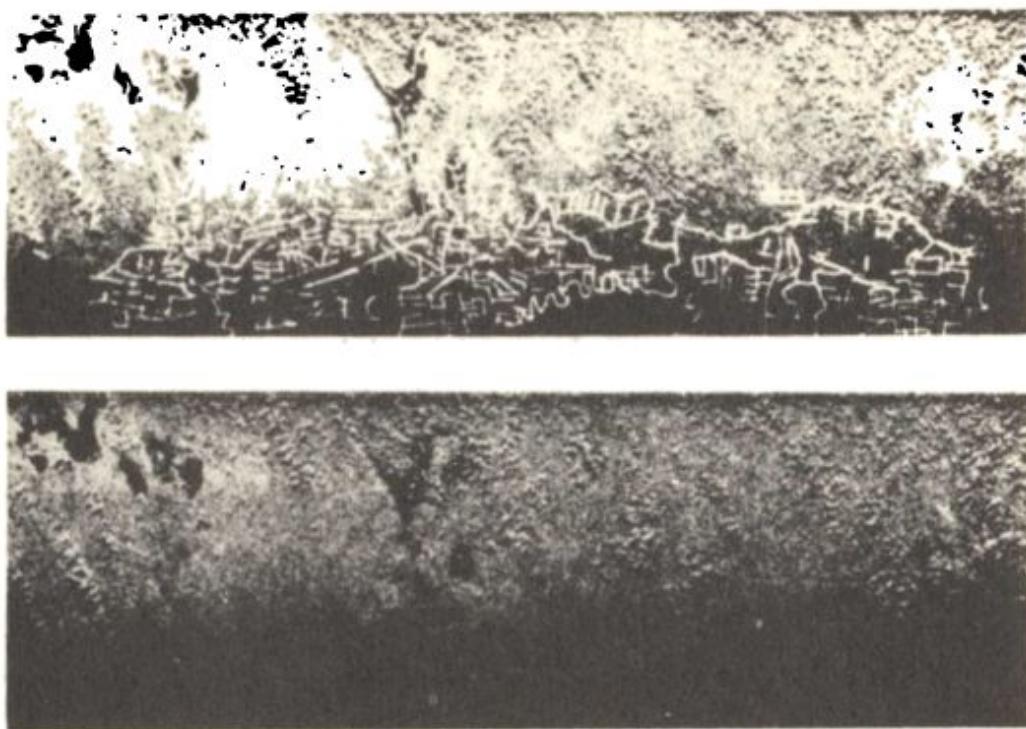
طرحی از شکل نیم مایلی میمون عظیم الجثه که فقط از طریق هوا قابل تشخیص بود. هم اکنون توریستهای زیادی با هواپیماهای کوچک از فراز بیابانهای نازاکا دیدن می‌کنند. اینان هزاران خط هندسی و اشکال حیوانات را در دره‌های نازاکا مشاهده کرده و از دیدن آنها لذت می‌برند. به نظر می‌رسد که ترسیم چنین نقاشیهایی نه برای توریستها بلکه برای خدایان آنزمان انجام گرفته و علامتی برای عنایین نامشخص به شمار می‌آمده‌اند.

تصویر ۵۱

مقداری از هزاران قطعه سنگی کوچک و بزرگ از منطقه ایکادرپرو. بر روی بعضی از این قطعات اشکال حیوانات ماقبل تاریخ به خوبی قابل مشاهده است. هر چند که بعضی از باستان شناسان و روزنامه نگاران اینگونه سنگها را به دوره امروزی ربط داده اند ولی گزارشات باستانی کاهنان اسپانیائی حاکی از آنند که بسیاری از آنها به هزاره های قبل از میلاد مربوط می شوند.

عکس از هامیلتون فورمن و انتیتو فرهنگی پرو

تصویر ۵۲

مقایسه‌ای از تصاویر برداشته شده (به طریق سیستم رادار و دوربینهای هواییما) از منطقه جنگلهای گواتمالا، خطوطی که در سیستم عکسبرداری رادار دیده می‌شوند به کانالهای شبکه آبیاری اقوام باستانی مایاها مربوط هستند. این تصاویر و فرضیات نشان می‌دهند که سرزمینهای اقوام مایا نسبت به امروز (یا آنچه که تصور می‌شد) از تراکم جمعیتی بیشتری برخوردار بوده‌اند.

عکس از سازمان ناسا

بخش ۱۰

آتلانتیس از دیدگاه منابع فراموش شده

کروی بودن زمین، حرکت آن و ارتباطش با جهان، حتی در قرون و اعصار تاریک تاریخ بشر نیز فراموش نشده و دنیای کهن از آن اطلاع کامل داشتند. در اروپا و در عصر تاریک علم (قرون وسطی) نیز کاملاً فراموش نشده و تا زمان ارائه دلائل قانع کننده از طرف کریستف کلمب و مازلان همچنان در اذهان مردم وجود داشته ولی اینان به موجودیت این دانش صحه گذاشته و آن را تجدید سازمان دادند. اطلاعات علمی مربوط به سیارات و ستارگان نیز که در واقع از عهد باستان به مردم رسیده بود، علیرغم پذیرش اروپا در قرون وسطی نیز شناخته شده بود. هرچند که در آن دوره بیان اینگونه عقاید فرد را به مهلکه انداخته یا در معرض ارتداد، جادوگری و سحر قرار می داد.

وجود عصر تاریک علم، بعضاً به سبب حساسیتی بود که مذهب جدید در قبال آن نشان می داد. ولی عمدتاً به نابودی کتابخانه های بزرگ قدیمی همچون، اسکندریه، پرگامون، کارتاژ، سیراکوس جزیره سیسیل، رم و آتن منجر شد که در اثر آتش سوزی های عمدی یا غیرعمدی و سیاستهای تفتیش عقاید قرون وسطی کاملاً از بین رفتند.

رومیان تمدن کارتاژ را با تمام آثار و کتابهای آنان سوزانده و نابود کردند. حتی محل کتابخانه های آنان را با نمک پر کردند. بعدها اکثریت کتابهای رومیها نیز

به دست مهاجمان بربرا نابود شده و کلکسیونهای کتاب‌های شخصی نیز که در شهرها و حومه آنها از دسترس یغماگران درامان مانده بود نیز در حمله گات‌ها، وندالها^۱ و هون‌ها^۲ به نابودی کامل کشیده شدند. سایر کتابهای سالم نیز در حمله پیروان مذاهب جدید (مسيحیت و اسلام) مضمحل شد. مذهب جدید تمام مظاهر زندگی و دنیای معتقد به تمنع از لذات دنیوی را که از نظر آنان مشرکانی بیش نبودند، از میان برداشت.

کتابخانه بزرگ اسکندریه با تمام آثار و میلیونها جلد کتاب، در زمان جولیوس سزار به آتش کشیده شد و پس از جمع آوری مجدد، بالاخره توسط عمر و عاص مسلمان و به فرمان خلیفه کاملاً نابود گردید. وقتی وی از خلیفه زمان در مورد کتابها کسب تکلیف نمود، خلیفه پاسخ داد: «یا محتوای این کتابها در انتطاق با قرآن است و یا نیست؛ اگر هست، پس برای ما قرآن کافی بوده و نیازی به آنها نیست و اگر چنین نیست، نگهداری آنها مفید نخواهد بود. بنابراین بگذار نابود گردند.» به این ترتیب کتابهای سوزانده و برای گرم کردن ششصد حمام شهر به کار برdenد.

در قرون وسطی نیز کتابخانه‌های قدیمی دیگری توسط متعصبین مسیحی به نابودی کشیده شدند زیرا مسیحیون متعصب به مسائل روحی بیشتر از مسائل عقلی و علمی بهای می دادند. آنان با توجه به کمبود کاغذ برای کتابت، اکثر آنها و بسیاری از آثار خطی را رنگ آمیزی کرده و سپس نقاشیهای مذهبی بر روی آنها کشیده و یا متون مذهبی را دوباره نویسی نمودند تا در مجموعه‌های صومعه‌ها نگهداری نمایند.

بعد از حمله اسپانیولیها به یوکاتان، بی‌شایپ دولاندا^۳، در یک عمل ناگهانی تمام کتابهای اقوام مایا را که احتمالاً به مبدأ و تمدن اویله آنها مربوط می شدند، یکجا طعمه حریق ساخت، زیرا مهاجمین تصور می کردند که مذاهب دنیای جدید (مذاهب و عقاید قوم مایا) به علت تشابه آنها با مسیحیت، به استثناء موضوع تقدس انسان، همگی از آثار شیطانی بوده و موجب قلب حقایق و انحراف ایمان و دین آنها خواهند شد. در این حادثه تنها چهار کتاب مایا باقیمانده که هم اکنون در موزه‌های اروپا نگهداری می شوند. در مجموعه پاپول ووه^۴ اقوام مایا که پس از تهاجم اسپانیولیها مجددأ جمع آوری گردید به اختلاف آنان اشاره شده و از اطلاعاتی سخن رفته است که عموماً به دانش آنان در رابطه با جهان ماوراء و ستارگان مربوط

می شوند. در این مجموعه آمده است که:

«... اولین قوم مایا، قادر بودند که کلیه اطلاعات چهارگوشه جهان (زمین)، مدارات کره مدور و افقهای آن را بهمراه چهار نقطه آسمان جمع آوری کرده و مورد مطالعه قرار دهند....»

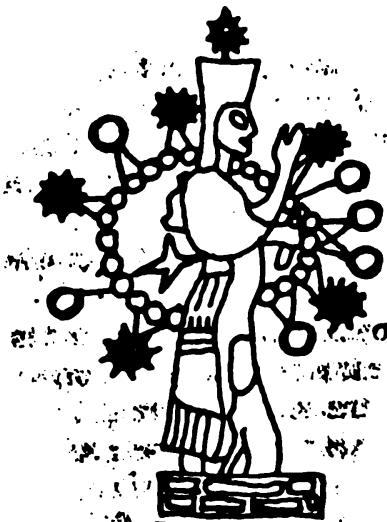
البته ضمن آنکه گزارشات کثیری از دنیای کلاسیک و بیشتر از دنیای قبل از کریستف کلمب در دست است اما بنظر من رسد که تاکنون تنها حدود پنج تا ده درصد از آثار نوشته شده تمدن‌های مدیترانه‌ای قبل از مسیحیت دردست بوده و باقیمانده باشد. بنابراین اگر اکثر کتب قدیمی مضمحل نشده بودند، جای تعجب نبود که امروز منابع و مراجع بسیار متعددی در مورد آتلانتیس در دسترس بشر قرار می‌گرفت.

به هرحال امروزه اطلاعات ذیقیمتی از دنیای کهن باستانی توسط کتیبه‌های هیروگلیف قدیمی و نوشته‌های روی تابوت مردگان و اجساد مومنانه شده دو هزار ساله و لوحه‌های میخی خاورمیانه به قدمت بیش از دو هزار سال باقیمانده است. این آثار بیشتر جنبه آرایشی و تزئینی داشتند تا صورت نوشته و کتیبه. و با توجه به اینکه کتیبه‌های میخی اقوام ساکن بین‌النهرین را عموماً بر روی لوحه‌های گلی و می‌نوشتند، آتش افروزی اقوام مهاجم تنها سبب نابودی شهرها و انسانها گردیده و لوحه‌های گلی نه تنها سالم ماندند بلکه حرارت آتش سبب پخته شدن آنها و افزایش مقاومتشان گردید. کسی نمی‌داند که چه تعداد بیشماری از این لوحه‌ها هم اکنون در ساختن کلبه‌های گلی ساکنان امروزین منطقه به کار رفته و بدون آگاهی از ماهیت آنها به مصارف بیهوده‌ای رسیده‌اند؟ از طرفی شکست و سقوط قسطنطینیه که در سال ۱۴۵۳ به دست ترکهای مسلمان رخ داد، تمام آثار و بقایای کتب و اطلاعات باستانی که گاهایاً به دست برخی افتاده و سالم مانده بود، را پراکنده کرده و نابود نمود ولی این خود سبب بیدار شدن اروپا شده و فرهنگ و علوم عهد باستان را توسعه بخشید. همینطور بود وقتی که نوشته‌ها و کتیبه‌های هیروگلیفی مصر و اسناد نوشته شده به خط میخی خاورمیانه کشف رمز شده و در قرن نوزدهم امکان تطبیق و مقایسه اطلاعات و دانسته‌های جهان باستان را فراهم آورده و از آن زمان موجبات ارزیابی آنها را مهیا نمود.

در عین حال تناقضی که در خصوص زمان آغاز و شروع علم ریاضی و نجوم یونانیان مطرح بود مشخص شده و معلوم گردید که این علم ریشه در منابع خیلی

قدیمی تری داشته و از آنها نشئات گرفته بود. مثلاً تالس^۱ (که خود مخترع ماشین بخار بوده ولی آن را اعلام نکرده بود) معتقد بود که راه شیری مجموعه‌ای بینهایت از ستارگانی است که هریک منظومه‌ای از خورشید و سیارات مربوطه را شامل می‌شده و همه در فضای بیکران قرار گرفته‌اند. وی این نظرات را از بابل کسب کرده و به دست آورده بود.

کاربرد عدد پی توسط اقليدس، طرح قضیه هندسی معروف فیثاغورث، مسئله دوایر بینهایت و بسیاری از مصاديق ریاضی که امروز نیز در علوم جدید وارد شده و توسط ریاضیدان مشهور فیثاغورث طرح گردیده، همگی از زمانی که وی در بابل و مصر اقامت داشته وارد علوم ریاضی شد. مردم بابل و مصر نیز هزاران سال بود که این مفاهیم را شناخته و در محاسبات خود از آنها استفاده می‌کردند.

تصویر ۵۳

سومریان باستان از اطلاعات مکفی در رابطه با ستارگان و سیارات برخوردار بودند. اطلاعات آنها در بعضی موارد به قدری پیشرفته بود که بعد از گذشت قرن‌های متعددی هنوز هم موجب تعجب علم امروز است. در این تصویر دوازده ستاره یا سیاره (یا قمر) دیده می‌شوند که دانشمندان یا منجمان سومری در اطراف خورشید ترسیم کرده بودند و در واقع ستارگاه و سیارات منظومه شمسی به حساب می‌آمدند. براساس نظریات فضایی سومریان، این ده سیاره تیره از زمین و تنها با چشم معمولی دیده نمی‌شوند بلکه هر ۳۶۰۰ سال یکبار قابل رویت هستند).

متون بابلی عموماً به زبان نجومی و ستاره‌شناسی بیان شده و به نظر می‌رسد که ستاره‌شناسان و منجمان هزاران سال پیش دقیقاً با پدیده‌ها و تئوریهای فضایی که ما حدود فقط چهارصد سال پیش به آنها دسترسی پیدا کردیم، آشنایی کامل داشته‌اند. (حتی در برخی موارد اطلاعات فضایی ما بیش از چهل سال قدمنت شناخت ندارند). اما نکته مهم و منحصر به‌فردی که قابل ذکر است، این است که هرچه قدمت اطلاعات عهد باستان بیشتر می‌شود، گستردگی و وسعت آن آشکارتر شده و توسعه همه‌جانبه آن نیز واضح‌تر می‌گردد.

یونانیان علم نجوم و ستاره‌شناسی را از بابلیان آموختند و آنان نیز از مسبوقین خود یعنی سومریان فرا گرفتند. سومریان اقوامی بودند که مانند هندوان باستان، عدد صفر را در محاسبات خود به کار برد و اعداد ریاضی که در رابطه با ستاره‌شناسی به کار می‌بردند، گاهی تا پانزده رقم نیز می‌رسید. این درحالی است که اقوام جوانتر و بعد از آنها بهزحمت می‌توانستند مفهوم هزارها را درک کنند. بابلیان به جای اعدادی که بر پایه اعداد اصلی استوار بود، سیستم شمارش خاصی براساس اجزاء و اضعاف عدد دوازده و شصت به کار می‌بردند. این سیستم به‌دلیل قابلیت تقسیم آن به اجزاء و اعشار زیاد برای محاسبات لازم مناسبتر می‌نمود. امروزه ما نیز از همین سیستم سومری - بابلی اعداد استفاده می‌کنیم. منجمله از کلمات و ارقامی همانند دوچین، اینچ، پا، ثانیه، دقیقه، ساعت و درجات یک دایره (۳۶۰ درجه) می‌توان نام برد که برای ما کاربرد وسیعی داشته و اکثرآ در محاسبات خود استفاده شایانی از آنها به عمل می‌آوریم.

بیراسوس^۱ مورخ و ستاره‌شناس بابلی، زمان لازم برای عبور ستارگان منطقه البروج از آسمان زمین را که به سال نجومی معروف بوده و در این مدت زمین به نقطه اعتدالی می‌رسیده را می‌شناخته و آن را برابر با $258\frac{2}{6}$ سال محاسبه کرده بود. به عبارت دیگر زمان و طول مدت گردش زمین در هر دوره از منطقه البروج را بر حسب سالهای شمسی به‌دست آورده بود. این مدت با زمان محاسبه شده امروز فقط $4\frac{1}{4}$ سال تفاوت داشت. سومریها که اهالی بابل تمدن خود را از آنان به ارث بردنده، از جمله اولین کسانی بودند که ماههای زودیاک (منطقه البروج) را نامگذاری کرده و به آن «گروه درخشان» می‌گفتند. گزارشات سومری - بابلی نیز به‌خوبی سیارات و

ستارگان بیشماری را نشان می‌دهند که تا امروز دهیج تمدن و فرهنگی سابقه نداشته‌اند.

اغلب اطلاعات و دانش فضایی اعصار باستانی در مجموعه داستانها و افسانه‌های مربوط به اعمال خدایان، نیمه‌خدایان و ابرخدایان جلوه‌گر بوده است. به عنوان مثال یکی از افسانه‌های قوم هویی ^۱ سرخپستان امریکا، پایان «جهان دوم» رازمانی می‌داند که دو نگهبان محورهای شمال و جنوب گیتی پستهای خود را ترک کردند. براساس این افسانه، «سوتاکنانق^۲ برادرزاده خالق اعظم به پوکانگویا^۳ نگهبان قطب شمال و پالانگاویا^۴ نگهبان قطب جنوب دنیا دستور می‌دهد که پست‌های خود را ترک کنند تا «جهان ثانی» نابود شود (زیرا مردم آن جهان به اهریمن گرویده بودند) و دنیای سوم به جای آن ایجاد گردد. پس از ترک محل خدمت این دونگهبان، زمین دوران زندگی خود را در فضا آغاز کرده و با تغییر شکل سیاره، دو محور آن به یک محور مبدل می‌شود». هرچند که افسانه نگهبانان محورهای زمین، درواقع افسانه‌ای بیش نیست ولی سرخپستان هویی، از کجا میدانستند که زمین گرد است و طبق کدام دانش نجومی باستانی فهمیده بودند که زمین بر روی محور خود در حال چرخش است؟ اهالی هر دو دنیای کهن و جدید (بابل و اقوام مایا) اسامی مشابهی برای برخی از صور فلکی نیز داشتند، متنهای هر یک به زبان خود چنین اسمی را برای صورتهای فلکی که قطعاً بدون تلسکوپ قابل مشاهده نبودند اطلاق می‌کردند. مثلاً صورت فلکی عقرب که شامل ستاره‌هایی خوش‌مانند با ستاره دنباله‌داری بوده که هر دو قوم بابل و مایا آن را به یک اسم می‌نامیدند. ستاره‌شناسان یونان نیز براساس مشاهدات بابلیان معتقد بودند که سیاره اورانوس (قمر) ماه‌های خود را به تناوب پنهان کرده و مانع دیدن آنها می‌شود. مسلماً آنان این پدیده را بدون تلسکوپ و با چشم غیرمسلح مشاهده نکرده بودند. اینان پنهان شدن اقمار اورانوس را در قالب افسانه اورده و اعتقاد داشتند که «اورانوس (خدای آسمان فرزند زمین و پدر تیتان‌ها) مرتباً و به تناوب به خوردن فرزندان خود عادت داشته و بعداً نیز آنها را از شکم خود خالی می‌کرده است (استفراغ می‌کرده)»

در اسطوره‌های است که ستاره مارس^۱ (خدای جنگ) یا مریخ دارای ارابه‌ای بود که

1. Hopl

2. Sotugnang

3. Poqanghoya

4. Palongawhoya

5 . Mars

دو اسب ترسناک به نام فوبوس^۱ به معنی (ترس) و دیموس^۲ به معنی (وحشت) آن را (سیاره مریخ) در فضای کشیدند این افسانه قطعاً از اطلاعات باستانی که سیاره مریخ را دارای دو قمر می‌دانستند، استنباط شده بود ولی تا زمان تمدن جدید اقمار مریخ از یاد رفته و به فراموشی سپرده شده بود، تا اینکه به سال ۱۸۷۷ آشاپ هال^۳ توانست با تلسکوپ خود آنها را مشاهده کرده و تقریباً نامهای مشابه نام اسبهای جنگی خدای جنگ (فوبوس و دیموس) را به آنها اطلاق نمود. عجیب‌تر آنکه جوناتان سویفت نیز در سال ۱۷۲۶ و ۱۵۰ سال قبل از کشف رسمی اقمار مریخ، طی یک پیش‌بینی یا پیشگویی مشابه ژول ورن، در داستان سفرهای گالیور، اظهار کرد که ستاره مریخ دارای دو قمر بوده و دقیقاً ابعاد و فاصله آنها را از مریخ نیز مشخص نمود. از منابع باستانی که عموماً اطلاعات نجومی و ستاره‌شناسی را در قالب افسانه ارائه می‌داده، و در آن به دو قمر کره مریخ، اقمار مشتری (ژوپیتر رئیس خدایان)، پنج قمر اورانوس که متناوباً پیدا و ناپیدا می‌شوند، نه قمر سیاره زحل (خدای کشت و زرع) و حتی شاخهای ونوس (خدای زیبایی)، اشاره نموده‌اند، چنین استنباط می‌شود که ستاره‌شناسان باستانی از وسیله‌ای مخصوص برای رصد ستارگان استفاده می‌کردند که احتمالاً نوعی تلسکوپ بوده است. (اولین تلسکوپ دنیای امروز در سال ۱۶۰۹ میلادی ساخته شد.) همچنین، کشف و استخراج آثار باستانی شیشه‌ای از برخی از مناطق جغرافیائی زمین، نشان می‌دهند که مردم باستان با تولید ذره‌بینهای اپتیکی آشنا بودند.

در ۱۸۵۳، سر دیوید بروستر^۴ متخصص اپتیک انجمن علوم بریتانیا، نمونه‌ای از یک کریستال (بلور) پیدا شده در یکی از خزانه‌های نیشووا^۵ را ارائه داد که تماشاکنندگان آن به محض آنکه دیوید بروستر عتیقه بودن آن را به عنوان یک ذره‌بین اپتیکی تأیید کرد، به شدت به هیجان آمده و از دیدن این جواهر قیمتی (این شیء قبلاً به عنوان جواهر زیستی معروف شده و در ویترین موزه بریتانیا در زمرة عتیقه‌های آشور نگهداری می‌شد.) و کاربرد آن متعجب شدند.

تاکنون نیز، ذره‌بینهای فراوانی از اعماق دریاهای اسمراالدا^۶ و اکوادور، معادن مکزیکو، لاوتا^۷ پیدا شده و جواهرات شبیه ذره‌بین متعددی نیز در معابد لیسی (قبلًا

2. Phobos

4. Sir David Brewster

6. Esmeralda

3. dimos

5. Nineveh

7. Lavanta

4. Ashap Hall

لیبی بخشی از امپراطوری روم به شمار می‌آمد) به دست آمده است که همگی مؤید کاربرد ذره‌بین به عنوان ابزار تقویت بینائی در عهد باستان می‌باشند. در روم نیز برخی از اریستوکراتهای ویژه از جواهرات رنگی ناشناخته‌ای برای تماشای صحنه‌های رزمی میدانهای پیکار و به جهت نزدیکتر کردن منظمه بازیهای گلادیاتورها استفاده می‌کردند. طبق گفتهٔ پلونارک^۱ مورخ یونان قدیم، ارشمیدس^۲ مخترع و نابغه مشهور شهر قدیمی سیراکوس در جزیره سیسیل وسائل ویژه‌ای داشت که می‌توانست بزرگی خورشید را قابل تشخیص نموده و امکان دیدن آن را با چشم فراهم سازند. در حالیکه تعداد قلیلی از آثار باستانی کشف شده، ناپدید شده و یا به عنایین نابود شده‌اند، اکثریت بیشماری از آنها در موزه‌های جهان وجود دارند که در انتظار تعیین هویت خود لحظه‌شماری می‌کنند. مروری بر بعضی از این اشیاء عتیقه نشان می‌دهد که بشر، تمدن بسیار قدیمی داشته و فعالیتهای علمی وسیعی در اعصار کهن انجام داده است.

کشور مصر دارای تمدنی پیشرفته بود که به قولی از جایی دیگر به آنجا آورده شده و یا طبق رسوم و عقاید مصریان، فرآگیری تمدن و علم آنان از طریق خدای عقل و جادو (ثوث^۳) و بعد از سیل عظیم به ناحیه نیل منتقل گردیده و به روایتی معلومات مصریان از غرب به آنجا آورده شده است. در این زمینه، دیودوروس^۴ سیسیلی، اولین مورخ و نویسنده قرن نیز طی یک مقاله مفصل، ضمن تأیید انتقال فرهنگ و تمدن مصر از غرب به سمت رود نیل و به احتمالی از آتلانتیس، می‌نویسد: «مصریها مردمان عجیبی بودند. و روزگارانی پیش در سواحل رود نیل سکنی گزیدند. آنان تمدن موطن اصلیشان را با تمام آثار و کتب و نوشتگات آن و به همراه زبانی فصیح، از سمت مغرب زمین با خود آورده‌اند. و از جمله کهن‌ترین مردمان به شمار می‌آمدند.»

دو هزار سال بعد از اظهارات دیودوروس در مورد ظهور تمدن پیشرفته و خودجوش مصر، پروفسور وی. بی‌امروی^۵ در کتابش بنام «مصر باستان» نیز مطالب فوق را تأیید نمود. وی با توجه به اینکه مصر در هزاره چهارم قبل از میلاد و ناگهان از دوره پارینه‌سنگی (عصر حجر) به پادشاهی سازمان یافته و پیشرفته‌ای جهش یافته، می‌نویسد که:

1. Plutarch

2. Archimedes

3. Thoth

4. Diodorus

5. W.B. Emery

«... در همان زمان هنر خط و نگارش، معماری تاریخی و صنایع متعددی در سطح بسیار عالی در مصر به ظهور رسید و... تمام اینها نشانه‌های وجود تمدن سازمان یافته و باشکوهی بودند که در مقطع کوتاهی از زمان و بدون هیچگونه سابقه‌ای از پایه‌های ایجاد آن در کتب و نوشته‌های باستانی، بهناگاه به منصة ظهور رسید. »

اقوام مایا و همچنین مصریان باستان به قدری پیشرفته بودند که با دقت تمام روزهای سال شمسی را محاسبه کرده و حتی مصریان نیز تعداد سنگهای به کار رفته در جوانب چهارگانه هرم بزرگ گیزو^۱ را قبلًا محاسبه کرده و ابعاد آن را بحسب اینج اندازگیری کرده بودند. آنان تعداد روزهای یک سال شمسی را برابر ۳۶۵/۲۴۰ روز محاسبه کرده که درواقع کاربرد اعشار توسط آنها را نشان می‌دهد. ستاره‌شناسان مایا در آمریکای جنوبی نیز به رقم دقیقتر ۳۶۵/۲۴۲۰ رسیده بودند (امروزه رقم ۳۶۵/۲۴۲۲ روز را با کامپیوترهای دقیق به دست آورده‌اند)

همچنین علیرغم فاصله بعید بین اقیانوس اطلس و دریای مدیترانه رابطه‌ای غیرعادی بین تقویم مصریها و آرتکهای مکزیک وجود دارد. آرتکها که تمدن خود را از اسلاف عجیب خود (تالکها^۲) به ارث برده‌اند، مسئله سال کیسه را با تقسیم ماههای سال به دوره‌های بیست روزه حل کرده. و به این ترتیب به عدد ۳۶۰ روز رسیدند، و پنج روز باقیمانده را در آخر محاسبه کرده و هر پنجاه و دو سال یک روز به آن می‌افزودند. مصریها نیز که تعداد دقیق روزهای سال را می‌دانستند، دوره‌های زمانی تغییر تاریخ تقویم و گردش آن را به عدد ۱۴۶۰ سال تغییر دادند. هر دوی این اقوام تجدید تاریخ دوره زمانی خود را تاریخ ۲۶ فبریه (فوریه) که با ظهور ثوت^۳ خدای نگارش و عقل مصریان قدیم مصادف است، تعیین می‌کردند.

مشهور است که سازنده هرم خوپس^۴ یا خوفو^۵ که به همین نام معروف بوده، آن را چنان دقیق و از روی اصول ژئوفیزیکی و نجومی ساخته است که فقط از عهدۀ وی چنین کاری برمی‌آمده است. هرجند که درین باستان‌شناسان آئینه‌های دینی مربوط به اهرام، ابعاد و اطلاعات هرم بزرگ بی‌اعتبار و بی‌ارزش جلوه کرده است ولی قدر مسلم این است که ساختمن آن، چه مبهم و چه غیرمبهم، نه تنها مهارت

در معماری خارق العاده‌ای را نیاز داشته بلکه به اطلاعات و دانش وسیعی از ژئوفیزیک نیز محتاج بوده است که شاید همین اطلاعات از تمدن پیشین مصر یا دودمانهای بسیار قدیمی آنها به ارث رسیده است.

در خاورمیانه نیز اعراب فاتح مصر، به هرم بزرگ بهدیده جادو نگریسته و گنج‌های عظیم با آثار باستانی جادوئی در آن می‌دیدند، باشد که خلیفه المأمون را به خراب کردن آن تحریک کنند تا از هرم خوفو و گنجهای آن بهره گیرند. اماً با گشودن راههای عبور، گنجی نیافته و آن را رها کردند. البته برخی از رازهای هرم بزرگ مصر، در زمان حمله ناپلئون کشف و پدیدار شد. اگرچه این رازها مدت‌های مديدة درمعرض دید همگان قرار داشته ولی تنها در آن زمان بود که توجه عده کثیری را به خود معطوف داشت. سپاهیان فرانسه و مهندسین آن، به دنبال شیئی بزرگ بودند که برای سه گوش‌سازی و تقسیم ناحیه به مثلثهای مجاور هم و برای مساحی منطقه به کار گیرند، و بدین منظور تصمیم گرفتند که از هرم بزرگ استفاده کنند. این هرم نه تنها برای این منظور مناسب بود بلکه جوانب آن دقیقاً در امتداد چهار جهت اصلی قرار گرفته و امتداد خطوط قاعده آن دلتای نیل را کاملاً به دو نیم می‌کرده است. از طرفی دیگر خطی در امتداد شرق به غرب و از مرکز آن عبور کرده و به موازات مدار سی درجه موازی خط استوا می‌گذشته و حتی اندازه‌گیری هرم دقیقاً با سیستم متریک فرانسه منطبق بوده، سیستمی که اخیراً بر مبنای یک ده میلیونیم طول محور قطبی کره‌زمین درجه‌بندی شده و جان را برابر با «یک متر» درنظر گرفته‌اند.

به عقیده‌ی مهندسین فرانسوی، گویا مصريان، هرم را به عنوان یک شاخص ژئوفیزیکی ساخته و به همین منظور نیز طراحی نموده‌اند. البته صحت این عقیده بعدها به اثبات رسید. زیرا اگر طول قاعده هرم را بر دو برابر ارتفاع آن تقسیم کنیم عدد پی یعنی $\frac{3}{1416}$ به دست می‌آید. از طرفی دیگر کاربرد عدد پی در ساختمان هرم و محاسبات آن، اندازه طول مدت سال نجومی منطقه البروج که با درنظر گرفتن وزن، ارتفاع و طول اضلاع قاعده هرم و سایر محاسبات به دست می‌آید، ارتباط هرم با وزن زمین، روزهای سال شمسی (با تغییری در ممیز اعشاری محیط قاعده هرم به دست می‌آید)، فاصله زمین تا کره خورشید و نواحی دریائی و خشکی زمین، همگی از جمله مواردی بودند که اسرارآمیز بودن هرم را تأیید می‌نمایند. یکی دیگر از ویژه‌گیهای هرم این بود که «گذرگاه شاهان» که از مرکز هرم شروع شده و به طور مورب به طرف یک دهانه باز می‌شود؛ مستقیماً به سمت ستاره

قطبی در دب اکبر نشانه‌گیری شده بود. (در زمان تقریبی بنای هرم، ستاره قطبی در صورت فلکی ازدها قرار داشته است) ضمناً اگر خط مستقیمی از جهت قاعده جنوبی هرم به طرف مرکز آن رسم کنیم به‌طوری‌که فاصله مساوی از دو جانب دیگر داشته باشد، امتداد این خط با فاصله‌ای حدود چهار مایل از مرکز قطب شمال می‌گذرد البته این تفاوت فاصله به تغییر محل تدریجی قطب شمال مربوط می‌شود که از زمان بنای هرم ایجاد شده است.

مسعودی مورخ مصری قرون وسطی، نیز به نکته‌ای اشاره می‌کند که حائز اهمیت فراوانی است. وی می‌نویسد که:

«هرم بزرگ را در زمان حکومت خدایان و قبل از سیل بزرگ، برای حفظ دانش و اطلاعات باستانی، ساخته‌اند.»

شواهدی وجود دارد که هرم بزرگ مصر، یک یا چندین سیل بزرگ را به‌خود دیده است زیرا در اطراف آن صدفها و فسیلهای دریا پیدا شده و لایه‌های نمک نیز در کوئین چمبر^۱ آن به‌دست آمده است. وی (مسعودی) همچنین می‌نویسد که:

«هرم بزرگ. معبد نبوده بلکه کتابی نوشته شده در سنگ بود. کتابی که برای نسلهای آینده و پس از کسب دانش کافی برای فهم مفاهیم آن، قابل قرائت خواهد بود.»

حال هرم بزرگ را چه کتاب فرض کنیم و چه چیز دیگر، به‌حال جهت‌گیری مختلف فضایی آن، ابعاد و ارتباط بین آنها همگی گویای وجود تمدن بسیار پیشرفته‌ای از مصریان و دودمانهای تاریخی اولیه آنها می‌باشد.

مناطقی از فضا که ستاره‌شناسان سومری، رصد می‌کردند با منطقه‌ای از کهکشان ما و وبخشهایی از آن که هیچ ستاره قابل رویتی دیده نمی‌شود ارتباط نزدیک و قابل ملاحظه‌ای دارد. همچنین فرضیه‌های جدید وجود «سیاه‌چالهای» فضایی را تأیید می‌کنند این مناطق درواقع مجتمعی از ستارگان منفجر شده عظیمی هستند که به قدری فشرده شده و چنان جاذبه قوی دارند که همه چیز حتی نور را در حوزه جاذبه خود به سمت خود کشیده و به عبارتی می‌بلعند. هیچ نوری از این مناطق منتشر نمی‌شود، اما کشش و جاذبه آنها و دریافت پیامهایی از آن مناطق نشان می‌دهند که اجرام سخت و فشرده‌ای در آنها وجود دارد. در چند ساله اخیر نیز بسیاری از ستاره‌شناسان اظهار کرده‌اند که یکی از نمونه‌های بارز این پدیده سماوی در صورت فلکی رُجاجه (صورت فلکی که بین شلباق و فرس واقع است) دیده

می شود و از اینرو آن را به شکل سیگنوس ایکس - یک^۱ تجسم نموده اند. اما آنچه که موجب جلب توجه ستاره شناسان امروز گردیده، شش هزار پیش، منجمین سومری - بابلی را نیز به خود مشغول کرده و سبب کنکاش آنان گردیده بود. آنان «سیاه چالهای^۲» فضار را مورد توجه قرار داده و حتی نام «آشیانه پرنده شیطانی خدای آفتاب (ماردوك)» به آن اطلاق کرده و گاهی نیز آن را «ازدهای دهان باز» می نامیدند. بهر حال از هر یک از دو اسم فرضی سومری، که به منطقه سیاه چال اطلاق می شد، این استنباط برمی آید که آنان شناخت کافی از کم و کیف آن داشته و هزاران سال پیش از وجود جاذبه بسیار قوی آنها اطلاع داشته اند.

در اسناد باستانی هندوها نیز که به زبان سانسکریت نوشته شده اند، به تئوریهای در زمینه، ماده، زمان و فضا برمی خوریم که در واقع پیش درآمدی برای تئوریهای جدید فضا و ماده به شمار می آیند. در زبان سانسکریت و برخلاف بابلی ها که «سیاه چالها» را هیولا می دانستند، نام «مرکز لایا^۳» به آنها داده شده بود که به معنی «آغاز و پایان ماده» است. این نامگذاری با تئوریهای جدید تطابق کاملی دارد.

هندوان متفکر باستان، قرنها پیش از این به «اصل نسبیت» نیز توجه کرده بودند. در کتاب باستانی سوریا سیدانتا^۴ چنین آمده است:

«به دلیل کروی بودن زمین . . . بالا و پائین آن نسبی است. پس چگونه می تواند سطح بالای یا پائینی برای آن وجود داشته باشد؟»
براساس یکی از گزارشات و تئوریهای باستانی هندوستان، آکاشیک^۵ که در واقع به عنوان یک کامپیوتر جهانی عمل می کرده، می توانسته همانند حافظه ای بزرگ، تمام اعمال و افکار مختلف بشر را در خود نگهداری نماید. به طوری که اگر شخصی یا اشخاصی مطابق این اصول تربیت می شده اند، قادر بودند که حوادث گذشته و احوال گذشتگان را به یاد بیاورند. این درحالی است که برنامه نویسان کامپیوتری امروز هنوز به آن درجه از توان علمی نرسیده اند که بتوانند اصل کامپیوتری کردن جهان را به تحقق بپیوندند ولی فیلسوفان هندی درازمنه بسیار دور به چنین دیدگاههایی اندیشیده بودند.

1. Cygnus - x - 1

2. Black hole

3. Laya

4. Surya Siddantha

5.. Akashic

یونانیان باستان وجود اتم (اتم درلغت یونان به معنی غیرقابل تجزیه یا چیزی که قابل تقسیم نیست، بوده است) را حدس زده ولی فیلسفان هندی از این نیز فراتر رفته و آن را «قابل شکافت» می‌دانستند. فیلسوف مشهور هندی، آلوکیا^۱ دربرنامه‌های آموزشی خود به وجود سیستم منظومه‌ای بسیار کوچک در اتم اشاره می‌کرد. وی ۲۸۰۰ سال قبل از انشتین^۲ به تئوری نسبیت، ساختمان مولکولی مواد و دگرگونی ساختمانی آنها اشاره کرده بود.

در متون هندی - بودایی آمده است که دست یابی و نیل به نیروانا^۳ از طریق آزاد شدن روح از کالبد جسمانی و تجدید حیات روحانی به دست می‌آید، در این متون به ساختمان مولکولی ماده نیز اشاره شده است. در این رهگذر یکی از مفسرین بودایی به ترکیب ماده اشاره کرده و آن را به قصبه‌هایی تشبیه نموده که دسته دسته به هم متصل شده و هر دسته با پیوندهایی به دسته دیگر چسبیده و با توجه به نوع اتصالشان انواع گوناگون مواد اعم از ذیروح و بیروح را ساخته و بوجود می‌آورد. اگر برعکس عمل کرده و هریک از پیوندها یک یک جدا شوند، بسته‌ها و دسته‌های بزرگ به دسته‌های کوچکتر تقسیم شده و آنها نیز بهنوبه خود به اجزاء کوچتری مبدل می‌شوند و چگونگی آزاد شدن روح نیز بهمین منوال است. از آنجائی که این اصل را هزاران سال پیش از کشف اتم، مولکول و پیوندهای آن بیان کرده بودند، کسی از محتوای آن چندان خبری نداشته و به مفاهیم آن توجهی نمی‌نمود. در این مفاهیم تئوری اتمی و اصل شکافت اتم به سادگی و به طور قابل فهمی در معرض آگاهی قرار داده شده که احتمالاً از همان فیلسفان عالمی که هزاران سال قبل از آغاز تاریخ به آثار واقعی و فرضی انفجار بمب اتمی اشاره کرده بودند، به یادگار مانده است. (به بخش سیزده مراجعه شود)

فلسفه قدیم هندو به عمر جهان نیز اشاره کرده و آن را تقریباً دو بیلیون سال برآورد کرده بودند درحالی که امروز آن را متجاوز از پانزده بیلیون سال می‌دانند. در آثار آنان عمر برهما^۴ بالغ بر ۳۱۱ تریلیون سال ذکر شده که نشان‌دهنده زمان تشکیل فضا و گسترش و توسعه «زمان و فضا» است. امروز نیز فرضیه انساط و انقباض فضا مورد قبول بسیاری از ستاره‌شناسان عصر حاضر قرار گرفته است. براساس سال‌شمار هندوان، زمان پایانی ندارد اما به صورت دوره‌ای و سیکلیک عمل

می نماید که در هر «تنفس فضایی» یا گردش دوره‌ای، سیکل جدیدی به مدت تریلیونها سال آغاز می‌گردد. فلاسفه اولیه هندوستان همانند انشتین و خیلی قبل از وی، با مفهوم «بینهایت» و «منحنی‌های بی‌پایان زمان» آشنا بوده‌اند، هرچند که از چگونگی محاسبات و منابع و مأخذ آنان اطلاعی در دست نیست ولی قادر به محاسبات نجومی «فضا و زمان» محیر العقول‌تری نیز بوده‌اند. در ناحیه مالی^۱ که زمانی بخشنی از مستعمرات آفریقایی فرانسه بوده، قبایلی به نام «دوگونها» زندگی می‌کنند که اطلاعات نجومی و ستاره‌شناسی بالارزشی داشته و مثال بارزی از بقایای علوم فضایی و نجومی ازمنه باستانی به شمار می‌آیند. این قوم تقریباً ابتدایی بوده ولی قرنهاست که خاطرات ارتباط قبیله خود با صورت فلکی شعرای یمانی (ستاره کاروان‌کش در کلب‌اکبر) یا شباهنگ را در خود حفظ کرده و آن را در جشنواره‌های سالیانه خود به معرض نمایش می‌گذارند. این واقعیت غیرعادی نیست زیرا ستاره شباهنگ نقش عمدۀ‌ای در تقویم مصریان باستان داشته و پدیدار شدن آن در ماه جولای نمایانگر مد سالیانه رود نیل و احتمالاً رودخانه‌های دیگر افریقا نیز بوده است. اما آنچه که «دوگونها» را تنها به شباهنگ وابسته کرده، اینست که آنان مدت‌ها بود که از ستاره دیگری واهمه داشتند (از افسانه‌های آنان چنین برمی‌آید)، ستاره‌ای که «دوست سیاه شباهنگ» نامیده شده و با چشم غیرمطلع غیرقابل رویت بوده است که بسیاری از ستاره‌شناسان آن را «شباهنگ ثانی» معرفی کرده‌اند. «دوگونها» به طرز غیرقابل توضیحی می‌دانستند که ستاره «شباهنگ ثانی» گردش بیضی شکل پنجاه ساله داشته و آن را از جمله «سنگیترین شئی جهان» به شمار می‌آورده‌ند. (توضیح منطقی از یک ستاره کوتاه و کوچک متلاشی شده). آنان در افسانه‌های خود به مفاهیم علمی نجومی امروزتیز اشاره کرده و راه شیری را متشکل از ستارگان لامتناهی دانسته، حلقه‌های ستاره زحل را می‌شناخته و از چهار قمر مشتری مطلع بوده و حتی از غیرقابل کشت و بایر بودن کره ماه نیز (قبل از آنکه بشر بر سطح ماه بنشیند) آگاهی داشتند.

«دوگونها» دانش نجومی خود را مرهون «شباهنگ» یا «اولاد شباهنگ» می‌دانند. آنان معتقدند که فرزندان شباهنگ قادر به زندگی در آب و در خشکی بوده و تمدن و دانش علمی و فضایی خود را در ابدیت به زمین منتقل کرده‌اند. بنا به اعتقاد

«دوگونها»، هنوز هم فرزندان شباهنگ در آنجا زندگی کرده و ارواح مردگان شان نیز به همانجا باز می‌گردند.

نگرانی و واهمه‌ای که این قوم ابتدائی از ستاره‌های غیرقابل رویت، علامت فضایی همچنین از اقمار ستارگان دیگر دارند، توضیح ساده ندارد. براساس یکی از فرضیات، آنان این اطلاعات را از مصریها گرفته‌اند (هرچند که مصریان از ستاره «شباهنگ» یا «شباهنگ ثانی»، واهمه‌ای نداشتند). فرضیه‌ی دیگری می‌گوید که این قبیله احتمالاً با یکی از منجمان یا ستاره‌شناسان فرانسوی که گذری به آنجا داشته و عقاید خود را به آنها منتقل کرده، برخورد نموده و از این طریق به چنین عقایدی دست یافته‌اند (این فرضیه میان برگزاری جشنواره سالیانه مربوط به ستاره شباهنگ و «سیاره سیاه و تاریک» بوده و قدمت افسانه‌های آنان را توجیه نمی‌کند).

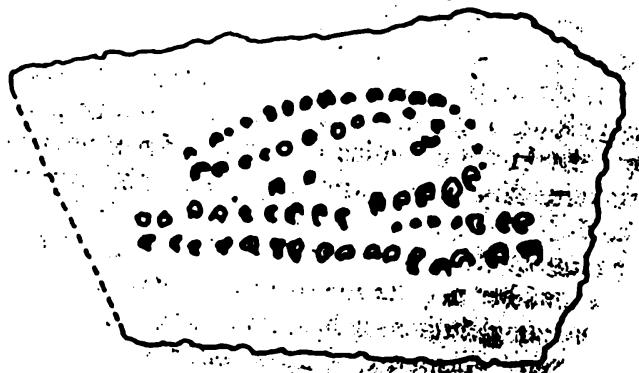
فرضیه سومی نیز وجود دارد که براساس آن، افسانه موجودات ذوحياتین (موجوداتی که هم در آب و هم در خشکی می‌زیستند) پایه در واقعیت داشته و قطعاً مسافران فضایی با اسلاف «دوگونها»، ملاقات غیرمنتظره‌ای داشته و در این برخورد اطلاعات فضایی خود را به عنوان یکی از هدایای خود به آنان تقدیم کرده و سپس سوار سفینه‌های فضایی خود شده و آنگاه در فضای نامتناهی به سفر خود ادامه داده‌اند.

«دوگونها» تنها افرادی نبودند که به آموزگاران فضایی اعتقاد داشتند. درمیان ما نیز کسانی هستند که با توجه به استعدادهای نهانی مسافرت‌های فضایی و احتمال وجود انواعی از حیات در سیارات دیگر، اطلاعات باستانی و غیرقابل توصیف فضایی و آثار باقیمانده از مسافران فضا در زمین را از منابعی غیر از زمین می‌دانند. این اعتقادات با درنظر گرفتن رفت و آمد بشقاوهای پرنده در اطراف زمین، گویای این واقعیت‌اند که قبل از آغاز تاریخ مکتوب بشر، کره زمین با راه توسط مسافران مأوراء عالم خاکی که از منظومه‌های دور و نزدیک آن آمده‌اند، مورد بازدید قرار گرفته و به قول اریک فون دنیکن^۱ و برخی دیگر از تئوری‌سینهای معاصر، چگونگی آغاز تمدن و سایر اطلاعات علمی را به قبایل و اقوام زمینی آموختند.

و بالاخره طبق آخرین نظریه قرن اخیر، آنان (مسافران فضا) به دنبال یافتن محل کوچکتری برای زندگی خود بوده و بنابراین کره زمین را مناسب تشخیص و آنگاه آرام

و بی خطر بدین سو سفر کرده‌اند. معهذا (براساس این تئوری) مسافران فضایی در بازید و دیدار خود از زمین و مالاً آموزش‌های اولیه تمدن به اسلاف ما، که از نقطه‌نظر باستانشناسی و تاریخی قابل بررسی می‌باشد، بسیاری از آثار باستانی محیرالعقول و فرهنگ پیچیده و نامعلوم برخی از اقوام و حتی تعداد کثیری از آثار خارق‌العاده امروزی را به عنوان میراث خود در زمین جای گذاشته و موجبات ارائه و برجای ماندن بسیاری از معماها را فراهم کرده‌اند.

نقاشی‌های برجای مانده در صخره‌های استرالیا که مبین «تصاویر خدایان» بوده و از «زمان رویاهای دور دستها» باقیمانده است، آنان را با لباسهای غیرمعمول و کلاههایی که فضانوردان امروز از آنها استفاده می‌کنند، نشان می‌دهند. همین مظاهر در حجاری‌های غارهای تاسیلی افریقای شمالی، معابد سرخپوستان آمریکا، اهرام مناطق گوناگون و غارهای باستانی و ماقبل تاریخ اروپا نیز دیده می‌شوند. از دوران ماقبل تاریخ در دوگوی^۱ ژاپن نیز آثاری یافت شده است که افرادی را با لباسهای فضایی نشان می‌دهند.

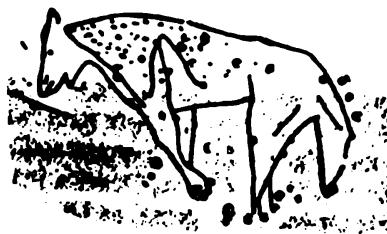
تصویر ۵۴

الکساندر مارشال از مؤله باستانشناسی و جانورشناسی بی‌بادی و صاحب نظریه معروف در خصوص منشاء خط در اعصار ماقبل تاریخ، حجاری‌های روی استخوانهای ماموت‌ها و شاخ‌گوزنهای ۱۵۰۰۰ تا ۳۵۰۰۰ سال قبل را مجددًا مورد آزمایش قرار داده و نتیجه گرفت که این حجاری‌ها نه تنها نوع خاصی از خط سمبولیک مردمان ماقبل تاریخ به شمار می‌آیند بلکه به عنوان تقویم زمانی نیز به کار می‌رفته‌اند. این علائم به قدری ظریف روی استخوان کشیده شده‌اند که برای مطالعه برخی از آنها استفاده از ذره‌بین اجتناب ناپذیر بود. ضمناً خطوط مستقیم آنها احتمالاً حالت‌های مختلف حرکت ماه و خطوط منحنی نیز نشان‌دهنده ماهها، فصول شکار، و حتی دوره‌های قاعده‌گی زبان به شمار می‌آمدند. به عبارت دیگر به نظر می‌رسد که قبل از هر نوع خط و کتابتی، و حتی در هزاران سال قبل از آن، نوعی خط توسط باستانیان ماقبل تاریخ به کار می‌رفته است.

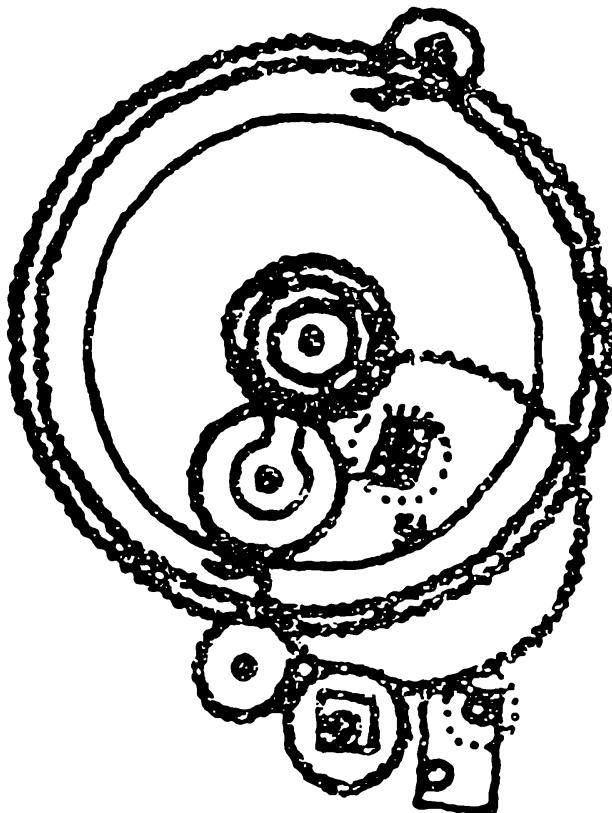
تصویر ۵۵

نوع پیشرفته تر کتابت و خط بسیار ابتدائی ماقبل تاریخ را در حجاریها و علائم روی سنگ مربوط به منطقه ماس دازیل فرانسه، اسپانیا و افریقای شمالی نیز می بینیم.
عکس از موزه عتیقه های ملل، موزه انسانشناسی و موزه ماس دازیل فرانسه

تصویر ۵۶

تصویری از شمايل يك گرگ که با يك سري نقاط كنده شده بر روی سنگ دیده می شود. اين تصویر از منطقه پولسیني ایتاليا به همراه عدد از استخوانهای مربوط به عصر یخندان بعدست آمده است. ابتدا تصور می شد که این تصویر را شکارچیان آن زمان کشیده باشند ولی ایوان لی یکی از کارشناسان باستانشناسی اعلام کرد که این نقاشی در واقع شکلی از مجموعه ستاره های رویت شده در عصر یخندان است. به اعتقاد او برخی از ستاره های این شکل نماینده صورت فلكی عقرب یا مار است که حدود ۲۶۰۰۰ سال قبل از شمال ایتالیا قابل رویت بوده اند. اگر این فرضیه صحیح باشد می توان نتیجه گرفت که این شکل تصویر ساده ای از يك گرگ (که شکارچیان رسم کرده باشند) نبوده بلکه نتیجه مشاهدات دقیق نجومی دانشمندان آن عصر می باشد.

تصویر ۵۷

تصویری از یک شیخ فلزی با صفحات مدور و چرخدار که غواصان به سال ۱۹۰۰ از دریای شمال نزدیک مدیترانه پیدا کرده وهم اکنون در موزه آتن نگهداری می شود. قبل از فکر می کردند که این شیخ اسباب بازی بچه ها است ولی آزمایشات دقیق شیمیائی توسط «درک دوسولا پراین» نشان دادند که چرخها در واقع چرخدنده بوده و با توجه به نوشته های روی صفحات فلزی آن، شیخ به عنوان حسابگر زمانی و نجومی تلقی گردید. از این دستگاه برای رصد ماه، خورشید و سایر ستارگان استفاده می کردند. کاربرد این چنین وسایلی (تنها یک نمونه تاکنون یافت شده) نشانده هنده تکنولوژی بالا و پیشرفته دریانوردی و نجومی می باشد که مردم کرت و ملوانان یونان باستان دارا بودند. به این ترتیب آنان مسافرت های دریائی شبانه نیز داشته و از طریق تنگه هرکول به جزایر دور دست اقیانوس اطلس نیز سفر می کرده اند.

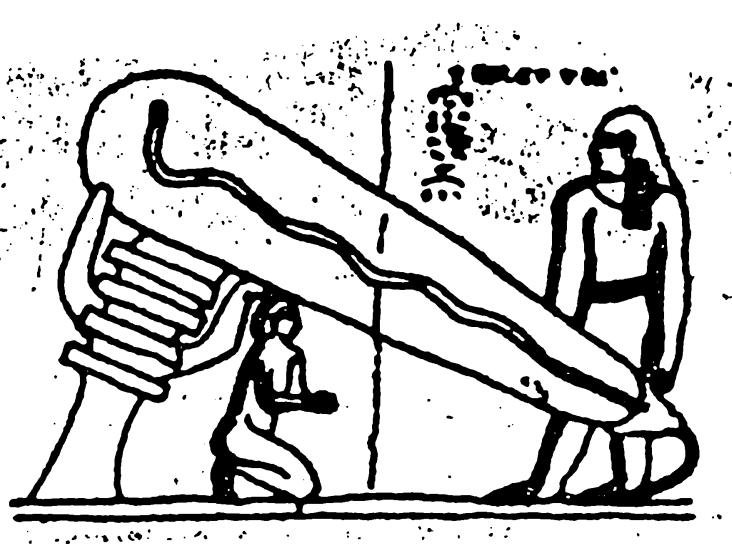
(موزه ملی آتن)

تصویر ۵۸

در سال ۱۹۳۶ دکتر ویلهلم کوینگ، باستانشناس استرالیائی که هم اکنون در موزه عراق کار می‌کند، شئی گلدان مانند مربوط به ۲۰۰۰ سال قبل را از زیرزمین پیدا کرد. این ظرف به ارتفاع شش اینچ بوده و داخل آن استوانه‌ای مسی بوده که شمش آهنی دیگری در درون آن وجود داشته. این مجموعه با نوعی اسفالت پرشده بود. تنها تفاوت این ظرف با ظروف مشابه موزه برلین در بزرگی استوانه‌های مسی آن بوده است. معلوم نیست که از این ظرف به چه عنوانی استفاده می‌شد. ولی بعداً دکتر کوینگ و دیگر محققان اعلام کردند که یقیناً این ظرف یک باطری خشک بوده که پس از گذشت هزاران سال از کار افتاده است ولی با تعویض الکترولیت و تمیز کردن آن مجدداً به کار افتاد! می‌توان گفت که از این گونه الکتریسیته‌ها برای آبکاری فلزات طلا و یا نقره (همانگونه که امروز نیز در خاورمیانه رایج است) استفاده می‌کرده‌اند. شاید هم برای روشن کردن فضای تاریک معابد و قصرهای یونان و روم (قبل از شروع دوره جدید روم و یونان باستان کاربرد اینها منسوخ شده بود) که بعدها از نوعی نفت یا روغن استفاده کرده بودند، بکار می‌رفته‌اند.

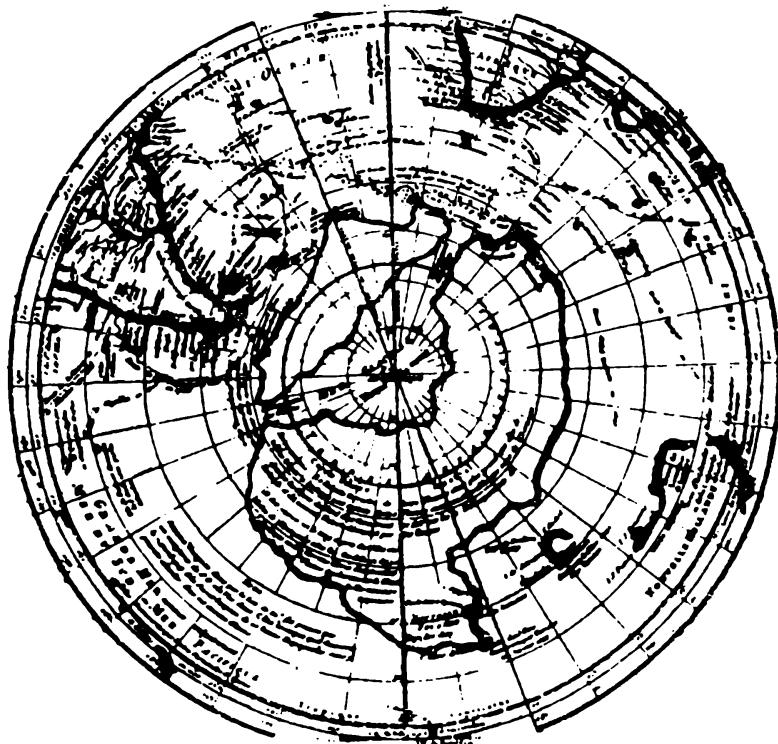
(مانند: موزه برلین و عراق)

تصویر ۵۹

وقتی باستانشناسان فرانسوی در حمله ناپلئون به مصر، دیوار کنده کاری شده‌ای از یک معبد در دندرا مصیر را تماشامی کردند، متوجه نشدند که در واقع در حال تماشای اشکال نوعی چراغ الکتریکی (هشتاد سال بعد این نوع الکتریسیته برای روشانی به کاررفت) مصرف شده در اعصار کهن هستند. در دیوارهای معبد (اکنون موزه ملی دندرا است) اشکال حجاری شده‌ای دیده می‌شوند که در واقع حبابها و چراغهای برقی پنج قوی می‌باشند. درون هر یک از این حبابها، یک رشته فیلمان مارپیچی شده قرار داشته و هر حباب نیز با کابلهای مخصوصی که یکی از آنها به چیزی شبیه ترانسفورماتور متصل بوده به جایی وصل می‌شده‌اند. اکثر مصیرشناسان معتقد بودن که این حبابها به «سنگهای مار» یا «هدایای مذهبی» معروف بوده و کاربرد دینی داشتند. ولی بهر حال این سؤال پیش می‌آید که مصریان قدیم چگونه راهروها یا کانالهای تاریک معابد و پرستشگاههای خود را روشن می‌کردند؟ زیرا آثاری از دوده مشعلها یا روغنهای سوخته در سقف یا دیوارهای آنها مشاهده نشده است. برخی معتقدند که آنان با استفاده از آینه و انعکاس نور مشعلها یا خورشید سایر نقاط را روشن می‌کرده‌اند ولی این فرض چندان معقول نمی‌نماید. هر چند که باور کردن پیشهاد ایوان تروئیگ نویسنده سوئدی مشکل مینماید ولی ایشان پیشهاد کرده‌اند که با توجه به تصاویر حجاری شده در دیوارهای سالن شماره پنج معبد دندرا، باستانیان قطعاً از لامپهای برقی استفاده کرده‌اند.

مأخذ: معبد هاتور در دندرا

تصویر ۶۰

در زمان کریستف کلمب، نقشه‌های دقیقی در سراسر اروپا منتشر شده بود که قاره‌ها و خطوط ساحلی آنزمان را نشان می‌دادند. اکثر این مناطق صدها سال بعد کشف شدند. احتمالاً این نقشه‌ها (نقشه‌های دریانوردی قرون وسطی) را از کتابخانه‌های قدیمی به دست آورده بودند که قرنها راهنمای دریانوردان آن زمان بوده‌اند ولی تنها در همین دهه‌های اخیر بود که هدف و مفهوم این نقشه‌ها روشن گردید. مناطقی که در این نقشه‌ها نشان داده شده‌اند، مدت‌ها به عنوان قاره‌ها یا حتی سواحل کشف نشده تلقی گردیده و به نظر می‌رسد که زمانی تعلنهایی از آنها استفاده می‌کرده‌اند. تحقیقاتی که پروفسور هاب‌گور، از دانشگاه نیوهامپشایر، بر روی نقشه‌پی‌ری ره انجام داده بوده نشانده‌نده کاربرد دایره مثلثاتی برای ثبت دقیق طول و عرض جغرافیائی در نقشه بود. به خاطر داریم که دایره مثلثاتی و کاربرد آن تا قرن هیجدهم شناخته نشده بود. در این نقشه قاره قطب شمال را با دقت کافی و به همان شکلی که امروزه دیده می‌شود نشان داده‌اند (امروز سرتاسر این منطقه از بخش پوشیده شده است). یکی از دیگر نقشه‌های جهانی (در سال ۱۵۳۱ نسخه برداری گردید) که نشانده‌نده وضعیت مناطق مختلف قاره قطب شمال، دره‌ها، سواحل و حتی رودخانه‌های جاری در آن قاره بوده، نقشه آرتوس فینائوس است. در این نقشه موقعیت جغرافیائی قطب شمال با تقریب ناچیز دیده می‌شود.

پروفسور هاپ گود در تحقیقاتش به منبع بزرگی از نقشه‌های باستانی در کتابخانه کنگره آمریکا برخورد کرد. در اکثریت این نقشه، اطلاعات جغرافیائی صحیح و درستی از مناطق مختلف آن زمان بهویژه گرد بودن زمین، دیده می‌شود.

در نقشه دیگری از بوجه **Buache** (۱۷۵۴)، قطب شمال را بدون پوشش یخی و تقسیم شده به دو جزیره بزرگ (موضوعی که تا سال ۱۹۵۸ تشخیص داده نشده بود) می‌بینیم.

تعداد نقشه‌های زمین در اعصار مختلف بسیار است از جمله:

۱- نقشه حاج احمد (۱۵۰۰) که نشانده‌نده سواحل آمریکای شمالی و یک رشته خشکی که بین سیبری و آلاسکا وجود داشته، می‌باشد. این نقشه از قدمت بسیاری برخوردار است.

۲- نقشه آندریا بنین کاسا (۱۵۰۸) که سرزمینهای شمال اروپا را عاری از یخ نشان می‌دهد.

۳- نقشه جهان‌نمای شاه جایمه (**Jaime**)، صحرای سینا را سرسبز و حاصلخیز و با رودخانه، جنگلها و دریاچه‌های نشان می‌دهد که قبل از آغاز تاریخ مکتوب وجود داشته‌اند.

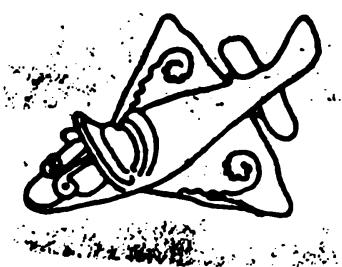
۴- نقشه یهود بن زهراء (۱۴۸۷)، جزایر را در دریای مدیترانه نشان می‌دهند که هم اکنون به زیر آب فروخته‌اند.

۵- نقشه قدیمی بوجه (**Buache**) (سال ۱۷۳۷) که اقیانوس اطلس جنوبی را با محل امروزی جزایر قناری و فلاتی که امروزه زیر دریا فرو رفته نشان می‌دهد که تنها در صورت آب نشدن یخهای قطبی امکان تهیه آن وجود داشت.

۶- نقشه‌های دریانوردی قرون وسطی، جزیره‌ای به نام آنتیلیا (**Antilia**) را نزدیک آتلانتیس نشان می‌دهند.

مأخذ: نقشه‌های جهانی قدیمی

کتابخانه کنگره آمریکا

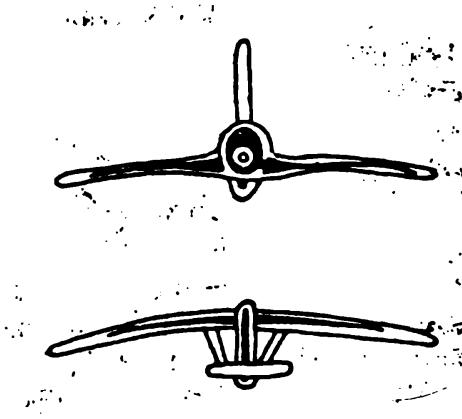

تصویر ۶۱

تصویری از یکی از آثار هنری که در معبدی در کلمبیا پیدا شده. این اثر به ۱۴۰۰ سال قبل مربوط می‌شود. تصور می‌شد که کاردستی از یک پرنده، پروانه یا ماهی پرنده باشد ولی پس از بررسی دقیق آن (تعدادی از خلبانان و صاحب نظران هنری) گفته شد که این شیء به پرنده شبیه نبود بلکه در

واقع مدلی از یک هواپیمای جنگنده می‌باشد

مأخذ موزه اوروپا، کلمبیا

تصویر ۶۲

تاکنون تعداد زیادی از مدل‌های چوبی هزاران ساله (مربوط به اعصار ۴۰۰۰ سال قبل) در معابد مصر پیدا شده که اشکال و نمایه‌ای عجیب داشته‌اند و به نظر می‌رسید که مدل تزئینی یا اسباب بازی باشند ولی متخصصین موزه قاهره (جانی که این اشیاء نگهداری می‌شوند) اعلام کردند که این اشیاء در واقع مدل‌های واقعی گلайдر (Glider) هستند. به نظر دکتر خلیل مسیحا و برادرش (مهندس پرواز)، شکل پرنده‌مانند آنها به دلیل سهولت پروازشان تعییه شده است (برای پرواز دادن آنها نیازی به پرتاب کردنشان نیست). به نظر وی پرندگان دارای دم عمودی نیستند و از طرفی دیگر بالهای این اشیاء به بالهای هواپیما شباهت بیشتری دارند. البته معلوم نیست که هدف از ساختن این گونه اشیاء پرنده چه بوده؟ آیا مصریان قدیم قصد حفظ و زنده نگهداشتن دانش مهندسی پرواز (ساخت اشیاء آگرودینامیک) را داشتند یا فقط تجربه می‌اندوختند؟

مأخذ: موزه قاهره

البته در بررسی مجدد ادبیات و افسانه‌های باستانی به مأخذی برمی‌خوریم که مکرراً به تماس افراد متمندی از سوی دریا با قبایل و اقوامی اشاره می‌کنند که قبل از دیدارشان هیچ‌گونه آثار تمدن و فرهنگ پیشرفته‌ای در آنها مشاهده نمی‌شد. طبق این مأخذ، آورنده تمدن به سرزمینهای «سومر» و «اوآن‌ها» موجودی به صورت نیم انسان-نیم ماهی بوده که خود یادآور افرادی ذوحياتین از ستاره‌ای دوردست بود که «دوگونها» را ملاقات کرده بودند

در مبحث نزول ویشنو^۱ خدای هندوها برای نجات فرزندان زمین که در ادبیات

ودایی^۱ آمده، نیز از موجودات نیمه‌حیوان-نیمه‌انسان سخن به میان آمده که یکی از آنان موجودی نیمه‌ماهی-نیمه‌انسان بوده است. کتزالکولت^۲ که به اقوام مکزیکی و آمریکایی مرکزی تمدن آموخت، نیز موجودی نیمه‌انسان-نیمه‌مار بود که از دریا آمده و سپس به همانجا بازگشته بود. خدایان متمن دیگری نیز که به آمریکا آمده بودند از دریا برخاسته و موجوداتی دریائی بوده‌اند. کالکولخان^۳ و ایتناما^۴ نیز که به سرزمین مایاها پا نهادند، از جزایر اقیانوسی در شرق گذشته و به آنجا آمده بودند. بوچیکا^۵ در کلمبیا و ویراکوچا^۶ در پرو نیز موجوداتی دریائی بودند (ویراکوچا به معنی «طوفان دریائی» است)

از میان مأخذ و منابعی که به منجمین یا مسافران باستانی و تئوری مربوطه اشاره کرده و هزاران سال عقاید و نظریاتی در این زمینه را در خود حفظ نموده است، می‌توان به انجیل اشاره کرد. در سوره‌های «کتاب تکوین» (اولین کتاب انجیل) آمده است که :

«... فرزندان خدا، دخترانی از مردان ویژه‌ای را دیدند که
فرشته بوده و سپس آنان را به همسری برگزینند: کتاب تکوین سوره
شش آیه دو»

همچنین:

«... در آن روزها، در زمین، موجودات غول‌پیکری بودند که وقتی فرزندان خدا با دختران آن موجودات ازدواج کردند، آنان فرزندان دیگری به دنیا آوردند که مردانی قوی و نیرومند گشته و همانند پدران خود شهرت و معروفیت یافتدند.» کتاب تکوین سوره شش آیه چهار)

این منبع پر از راز و رمز، موطن اصلی «فرزندان خدا» (در متن اصلی نفیلیم^۷ نامیده شده‌اند) را مشخص نکرده است اما براساس نظریه نجومی باستانی، آنان از فضا آمده بودند. البته این فرض که آنان از نقاط دیگر متمن زمین آمده و قبل از «طوفان و سیل عظیم» با قبایل و اقوام این مناطق ملاقات کرده بودند، نیز قابل تعمق است زیرا تأکید جدی انجیل به مسئله «ازدواج با دختران مردان ناشناخته» می‌تواند مؤید صحت این نظریه قرار گیرد. به عبارت دیگراشاره به مسافران قابل

1. *Vedic*

4 . *Itznama*

7 . *Nefilim*

2 . *quetzalcoalt*

5 . *Bochica*

3 . *Kulkulkan*

6 . *Viracocha*

رویت بهشتی که با دختران زمینی ازدواج کرده و اولادهایی بوجود آورده‌اند، مبین این نکته نیز می‌باشد که آنان همنوع زمینیان بوده‌اند (آمدن آنها از فضا مشکوک است و منطقی است که آنان از بخش‌های دیگر از سیاره زمین آمده باشند)، زیرا، کاشفین، محققین و فاتحین زمین و تاریخ شناسان آن‌کمتر به احتمال ازدواج دختران زمین با موجودات و جماعات غیر اشاره کرده‌اند.

بسیاری از اسناد و گزارشات نیز حاکی از آنند که مسافران بیگانه و متمند و اجنبیان پیشرفت‌ه در نقطه یا نقاطی دیگر از زمین می‌زیسته‌اند و زمانی که نمایندگان آنان به مناطق بکر و غیرمتمند آن عصر پا گذاشته‌اند، مردم وحشی و ابتدائی آنان را به عنوان «خدایان» یا «نیمه‌خدایان» فرض کرده (گاهی نیز شیطان تصویر نموده‌اند) و مشاهدات خود را نسل به نسل منتقل کرده‌اند. چنین اتفاقاتی امروز نیز رخ داده و در مناطقی که کاملاً از جهان متمند امروزی جدا مانده و ساکنان انها همچون انسانهای اولیه زیست می‌کنند، دیده شده است. زیرا هنوز هم در جنگلهای جهان جمعیت‌های قبیله‌ای که همانند انسانهای ماقبل تاریخ زندگی می‌کنند وجود دارند (نمونه‌ای از آنها در جنگلهای گینه^۱ نو دیده شده است). آنان، ضمن جنگ جهانی دوم با نیروهای ارتش هوایی آلیه^۱ برخورد کرده و سربازان جنگی و ماشینهای آنان را از جمله خدایان یا جادوگران به شمار آورده و قاطرهایشان را نیز موجوداتی از آسمان تلقی نموده و به شدت از آنها ترسیده بودند.

ما این موضوع که اشیاء ناشناخته پرنده در آسمان زمین، بر تصورات و ذهنیات ساکنان آن تأثیر گذاشته و هزاران سال پیش اثرات غیرقابل انکاری بر جای گذاشته (همچنان که امروز نیز چنین توهمات پیش می‌آید) است را انکار نمی‌کنیم ولی بسیاری از افسانه‌های انسانهای اولیه احتمالاً ریشه در فرهنگ‌ها و تمدن‌های پیشین زمین دارد. كما اینکه جماعات متمند پیشین زمین که به طور غیرمنتظره‌ای از دریا برآمده و ساکنان اولیه برخی مناطق وحشی نشین آنها را به عنوان «خدا» تلقی کرده‌اند، در واقع نمایندگان و پیامبران و مرسلین همان تمدنها بودند که در افسانه‌های بومیان وحشی آن‌زمان وارد شده‌اند همچنان که در آمریکا، مدیترانه و بخش‌هایی از اروپا چنین رخدادی به‌وقوع پیوسته است. و با توجه به تشابه فرهنگ و اطلاعات اقوام ساکن مناطق فوق، به‌نظر می‌رسد که همگی از یک منبع الهام گرفته

باشند، زیرا در واقع کاشفین سرزمینهای متمند که در زمین ساکن بودند، روش‌های تکنیکی و فرهنگی، رابطه نجوم و کشاورزی، اندازه‌گیری زمان‌های فضایی، حفظ معلومات و دانش فنی از طریق خط و کتابت را به جماعت‌های جزیره‌نشین و مردمان ساکن سواحل مختلف جهان آموختند. و زمانی که به‌دلایل گوناگون، از جمله فجایع و بلایای جهانی، وقفه‌ای در ارتباطات فوق پیش آمد، بازماندگان و نجات‌یافته‌گان از فاجعه، سیر قهقهه‌ای طی کرده و قربانها در جهالت باقیماندند.

بنابراین واضح است که مصریان، سومریها، کلدانیها و بومیان اولیه آمریکا از تمدن پیشرفته‌ای که بعدها به اضمحلال کشیده شده، برخوردار بودند.

لذا وجود آثار باستانی، معماریها و بناهای تاریخی که موجودیتشان دلیل منطقی‌ایجاد می‌کند، می‌تواند توجیه‌کننده وجود یک یا دو جامعه متمند و پیشرفته‌ای همچون آتلانتیس باشد. از جمله این آثار می‌توان به خرابه‌های شهرهای متروک آمریکای جنوبی و مرکزی، معابد اولیه بعلک در لبنان، بقایای ناشناخته اعمق دریاها و اقیانوسها، آثار سنگی بسیار عظیمی که قطعاً امکان ساختشان برای مردمان اولیه ماقبل تاریخ میسر نبوده، اشاره نمود همچنین تعداد کثیری از مأخذ و منابع قرون متمامدی که به اسلاف و پیشینیان مردمانی از ماقبل تاریخ مربوط بوده و در آنها به اطلاعات و علوم به کار رفته آن زمان اشاره شده و سپس به اشکال مختلف نقاشی و یا در قالب افسانه‌های شفاهی و مکتوب در نسلهای بعدی منعکس شده‌اند، نیز از جمله این آثار به شمار می‌آیند. بانگاهی به چگونگی گذشت زمان و گسترش تمدن امروزی که با دوره کشاورزی اولیه و از حدود ششهزار تا هفتهزار سال پیش آغاز شده و با سرعت سرسام آوری (البته بیشتر در قرن اخیر) مراحل مسافرت‌های فضایی، هوانوردی و ساخت بمبهای هسته‌ای و حرارتی را طی کرده، و به خوبی رشد و توسعه یا سقوط تمدنها پیشین را درک خواهیم کرد. گفته می‌شود که گروههایی از انسانهای اولیه حدود ۷۵۰۰۰ هزار سال پیش آتش را می‌شناخته و متعاقب آن تمدن پیشرفته‌ای با قدمت صدهزار یا هفتاد و پنج هزار ساله را بوجود آورده‌اند. لذا برای تمدنها بی‌همچون آتلانتیس، فرصت هزاران ساله فوق برای شروع، رشد، افول یا ناپدید شدن در اثر بلایای طبیعی یا مصنوعی و ظهور مجدد در بخش‌های دیگر کره زمین، زمان اندکی به شمار نمی‌آید. مورخین و تاریخ نویسان یونان نیز کراراً به ظهور و افول اغلب تمدنها اشاره کرده و حتی زمان ده هزار ساله‌ای را نیز برای عمر هر تمدن (از ابتدا تا انتهای آن) تعیین کرده‌اند. (اگر این پیش‌فرض صحت داشته

باشد، تمدن ما هم اکنون در آخر این دوره ده هزار ساله قرار گرفته و بنابراین باید امیدهای ما برای آینده‌ای روشن و نزدیک تقریباً واهی و پوچ باشند) تنها اعتراضی که برای تئوری «وجود تمدن‌های پیشترفته در دوران ماقبل تاریخ» وارد است، اینست که چرا با وجود عظمت و پیشرفت آن، هیچگونه آثاری از آن بر جای نمانده است؟ در جواب این سوال باید گفت که اگر هرگونه آثار احتمالی چنین تمدن‌های باستانی نیز بر جای می‌ماند، تشخیص آن‌ها ساده نبوده و یا به نحوی در ضمن کاوش و خاکبرداری از بین رفته‌اند. از طرفی دیگر در صورت وجود برخی استثناء‌ها که در میان سایر طبقات و به طور تصادفی پیدا شده و در صد و پنجاه ساله اخیر کشف گردیده‌اند، اثبات تعلق آنها به ازمنه فوق مشکل بوده و به راحتی نمی‌توان گفت که چند مورد از آنها یافت شده و سپس دور انداخته شده‌اند.

در سال ۱۸۵۱ و در دروچستر ماساچوست کاسه‌ای نقره‌ای به دست آمد که درون یکی از صخره‌های گرانیتی باقی مانده بود زمان تشكیل صخره‌های حاوی جام نقره‌ای به صدها و حتی میلیونها سال می‌رسید. کارگرانی که در سال ۱۸۴۴ مشغول بریدن صخره‌ای در ساحل رودخانه تؤید^۱ در اسکاتلند بودند، رشته یا گلابتونی از طلا پیدا کردند که در عمق هشت پایی و درون صخره جای گرفته بود.

در ۱۸۶۹ نیز معدن‌چیان شهر گنجها (نوادا) پیچ آهنی یافتد که در میان تخته سنگ گرانیتی محصور بود. مهاجمین اسپانیا که در حمله به پرو وارد یکی از معادن آنجا شده بودند، متوجه شدند که کسی قبل از آنان میخهای آهنی در دیوار مدخل و گذرگاه معدن فرو کرده بود (سرخچوستان بومی آشنا^۲ با آهن یا فولاد نداشتند). گذرگاههای نیز در معادن مس نزدیک دریاچه سویریر^۳ وجود دارند که از سازندگانشان اطلاعی در دست نیست. در منطقه کاکله^۴ پاناما و در میان جنگلها، مجسمه طلایی از یک حیوان به دست آمده که با چرخدنده کار می‌کرده و حرکت مکانیکی داشته است (این تکنیک را ملل قبیله‌ای سرخچوست اولیه یا فراموش کرده یا اصلاً با چنین موضوعاتی آشنا نبوده‌اند).

در ۱۹۶۱ نیز در کوههای کوسو^۵ کالیفرنیا، ژئود^۶ سنگی (سنگ پوکی که درون آن از مواد بلورین یا مواد معدنی پوشیده شده باشد) پیدا شد که درون آن مفتولی با مغز فلزی بوده و اطراف آن را با ماده‌ای سرامیک‌مانند پوشانده و به دور آستین

- 1. Tweed
- 2. Superior

- 3. Kakleh
- 4. Coso

- 5. Jeod

مجسمه‌ای چوبی کار گذاشته بودند. بعدها قطعاتی از ژئود سنگی کوسورا به قیمت ۲۵۰۰۰ دلار برای فروش گذاشتند (به امید اینکه این سنگ حاوی عتیقه‌هایی به قدمت دهها یا صدها هزارسال بوده و به بهایی بیش از قیمت سنگ خریداری شده به فروش برسد)

گاهی اتفاق می‌افتد که یک اثر باستانی بسیار گرانبها در اثر تصادف و به طور اتفاقی پیدا شود. در کاوش‌های معبد کارتازهای افریقای شمالی، سکه‌ای پیدا شد که دقیقاً مشابه سکه‌ی یک کویکی اتحاد شوروی بود در حالی که قطعاً کارتازهای باستانی از چنین سکه‌هایی استفاده نمی‌کردند. البته این احتمال نیز وجود دارد که موشی با توجه به خصلت حیوانی خود که اشیاء براق را برداشته و در جانی از لانه خود مخفی می‌کند، سکه را یافته و در محل مخفی کرده و نتیجه آنکه آن را از جمله آثار باستانی به شمار آورده‌اند.

اما همه اتفاقات از این قبیل توضیح ساده‌ی فوق را ندارند. در حفاری که برای بیرون کشیدن اسکلت یک ماستodon (پستانداری شبیه فیل که در دوره پلیوستوسن و الیگوسن می‌زیسته) در ناحیه بلو لیک اسپرینگ^۱ ایالت کنتاکی آمریکا و سایر آثار دنیا ماقبل تاریخ به عمل آمده بود، اسکلت ماستodon را در دوازده پائی عمق زمین پیدا کردند. ضمن کاوش بیشتر (حدود سه فوت دیگر) یکسری پیاده رو سنگی مربوط به کف یک ساختمان ماقبل تاریخ نیز آشکار شد. همچنین در همان منطقه به بنایی چوبی دیگری نیز برخورد شد. در قرن شانزدهم و پس از یک زلزله در ناپل نیز بقایای یک کشتی بزرگ از نزدیکهای قله یک کوه به دست آمد. همینطور در ساحل پرو و ضمن حفاری به عمل آمده در معادن منطقه، کشتی دیگر اقیانوس‌پیمانی با طرح عجیب پیدا شد و درست همزمان با آن و در اوخر قرن اخیر نیز بقایای کشتی غرق شده دیگری در زیر یخهای آلاسکا ظاهر شد.

وجود این قبیل آثار در معادن و درون لایه‌های زمین شناسی که سن آنها با تمدن شناخته شده امروز تطابق چندانی ندارد، احتمال ساخته شدن آنها به دست انسان (و نه به دست مسافران فضایی) را رد نمی‌کند. و اگر چنین فرض کنیم که هزاران سال پیش، جهان دچار ضربه‌ای ناگهانی از فضا شده و در نتیجه فوران آتشفسان‌ها، سرازیر شدن مواد مذاب در سطح زمین، غرق شدن جزایر بزرگ و

تغییر سواحل قاره‌ها با امواج مهیب از یک طرف و تشکیل جزایر و رشته‌کوه‌های مرتفع جدید از طرف دیگر رخ داده است، می‌بایستی حداقل برخی از آثار باقیمانده و سالم دنیای گمشده در میان صخره‌های مذاب یا لایه‌های مدفون در زیر طبقات سخت پیدا شوند. در اروپا و بین سی هزار تا ده هزار سال قبل از میلاد، تنها تعداد قلیلی از محله‌ای که عموماً به نژاد انسانهای کرومانيون و در رأس آنها انسانهای نئاندرتال که از نظر تمدن در سطح پیشرفته‌تری قرار داشتند، تعلق داشته و شناخته شده‌اند. در حالی که این تعداد و به ناگاه در فاصله زمانی سیزده هزار تا نه هزار سال قبل از میلاد افزایش چشمگیری نشان داده به‌طوریکه به‌نظر می‌رسد تصمیمی ناگهانی گرفته شده و گروههایی از جماعت مهاجر که نقاشی غارهای آنان و آثار باقیمانده‌شان به‌خوبی سطح گسترش تمدن و سازمان قبیله‌ای آنها را نشان می‌دهند، به نقاط دیگر جهان حرکت کرده و به‌قصد ترک دیار به مناطق جدیدتری نقل مکان کرده‌اند.

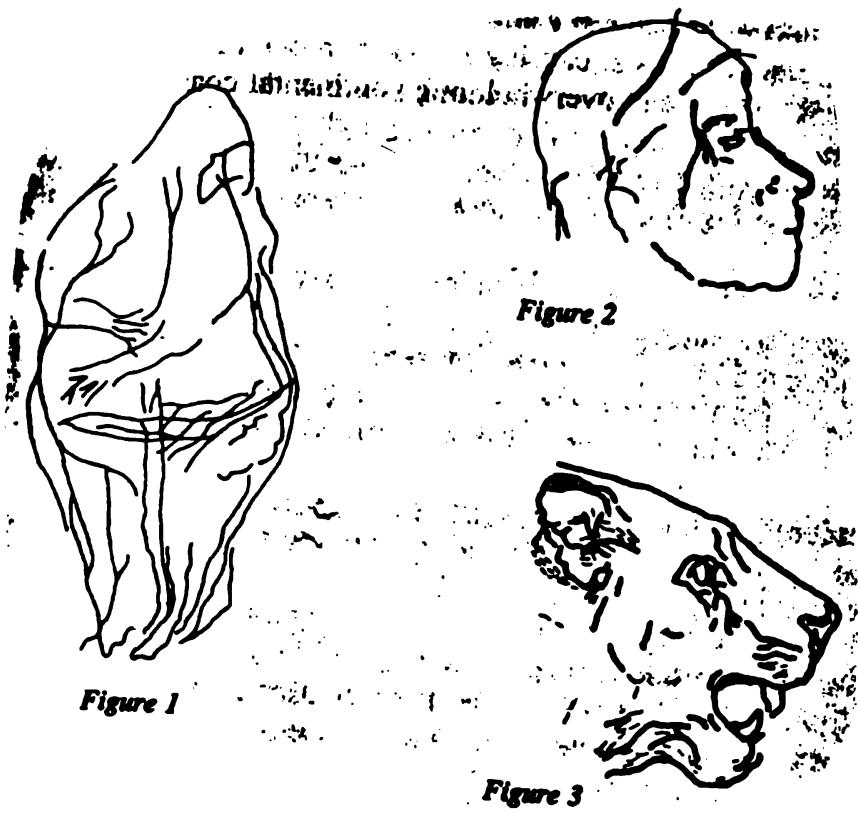
در این ضمن و در ادامه مسیر به سمت دوران تاریخی مکتوب روم و یونان، تمدن و فرهنگ هنری دیگری در اروپای غربی نشو و نما می‌کرد. از این تمدن نیز نمونه‌های به‌یاد ماندنی از نقاشیها، کنده‌کاری دیوارهای غارها و تخته‌سنگها و همین‌طور ابزارآلات، ظروف، اسلحه و مجسمه‌های کوچک بر جای مانده است که بسیاری از آنها پیچیده و در نوع خود منحصر بفردند. گویی قصد گروههای مهاجر اشاعه و بازسازی فرهنگ قدیم خود در دنیای جدید بوده است. آنان تصاویر جانوران بزرگ را در غارها می‌کشیدند تا بدینوسیله قلمرو حکومت و مسکن خود را مشخص کنند. این احتمال نیز وجود دارد که نقاشیهای آنها جنبه تزئینی داشته و برای ارائه هنر و مهارت در ترسیم آنها بوده است. نقاشیهایی از گاوها و حشی که در غارهای آلتامیرا^۱ اسپانیا وجود دارند تبحر ترسیم کنندگان آنها در ارائه هنر تزئین و شناخت کافی از چگونگی حرکت و حالت‌های اعضاء و ماهیچه‌های حیوانات را به‌خوبی نشان می‌دهند. در یکی از غارها تصویر گوزنی دیده می‌شود که بسیار ظریف کشیده شده ولی با چندین پا نشان داده شده است. یقیناً هدف ترسیم کنندگان آن، بیان سرعت در حرکت جانور بوده که همانند پابلوبیکاسو، آشفتگی و نگرانی در تصویر را با خطوط تند و درهم اما ۱۸۰۰۰ سال پیش از وی،

نشان می داده اند. شاید تصاویر امپرسیونیستی^۱ انسانهای ۳۰۰۰۰ سال پیش در غار لامارک فرانسه، کاریکاتوری بیش نباشند ولی در عین حال نشان می دهنند که بسیاری از غارنشینان آن اعصار، صورتهای تراشیده و بدون ریش و موهای آراسته و مرتب داشته و ریشهای بسیاری از آنها کاملاً چیده شده یا پیراسته بوده و لباسهایی به تن داشتند که هیچگونه شباهتی به پوست خرس و یا جانور دیگر نداشته است.

اینگونه آثار هنری عصر یخیندان، رشد تصادفی و شکوفایی انگیزه های خلاقه آن عصر را نشان میدهند، ولی این احتمال نیز وجود دارد که در واقع نمایانگر آخرین دوره زندگی هنر پیشرفته تری باشند که از نقاط دیگری به اروپا آورده شده است. به نظر می رسد که مناطق اشغال شده توسط این هنرمندان غارنشین، همگی در طول سواحل مختلف اقیانوس اطلس قوار داشته و در میان ملل اروپای غربی متمرکز شده اند گویی که موج عظیمی از تمدن ناشناخته ای سراسر سواحل اروپایی اقیانوس را هم زمان با استغراق و نابودی آتلانتیس، فراگرفته بود. و این تمدن ناشناخته چیزی جز خود آتلانتیس و امپراطوری آن نبوده است.

نظری اجمالی به کلیه افسانه های قبایل مختلف و اولیه جهان نشان می دهد که اکثریت تمدن های اولیه از سمت دریا و توسط خدایان یا نیمه خدایان و برای مردم غیر متمدن و بی فرهنگ آن زمان به ارمغان برده شده اند. و اینکه آنان را موجوداتی از ستارگان آسمانی تلقی کرده اند، بیشتر به دلیل تکنولوژی و یا به قول بومیان بدوى «جادو و سحر» آنان بوده است. البته آورندگان تمدن اغلب رفتارهایی همانند استعمارگران امروزی در مستعمرات خود داشتند و در صورتی که انسانهای متمدن جدید به نحوی نابود می شدند، بازماندگان آنها نیز براساس آموخته هایشان تقویم جدیدی نوشته و تاریخ دیگری را آغاز می نموده اند.

شایان ذکر است که اکثر تقویمهای گوناگون و در عین حال غیر مرتبط به هم در نقاط مختلف جهان، همگی آغاز تاریخ را از یک فاجعه که عموماً به زمان تقریبی ذوب شدن یخهای قطبی (آخرین یخیندان) می رسیده، دانسته و هر یک به سلیقه خود آن را براساس شمارش سالهای شمسی، قمری یا زودیاک (صورتهای فلکی) منطقه البروج) تنظیم می نمودند. بنابراین منطقی است که تصور کنیم، تمدن جهانی ماقبل تاریخ توسط زمینیان و در کره زمین نزج گرفته و توسعه یافته باشد، زیرا

تصویر ۶۳

شکل ۱ = تصویری نقاشی شده از انسان (حجاری شده) در یکی از غارهای فرانسه (غار گروته دولامارک) تصاویر متعدد دیگری نیز از حیوانات، انسانها در دهه‌های اخیر یافت شده است که در برخی از آنها اصول فنی مجسمه‌سازی دقیقی را رعایت کرده‌اند.

مأخذ: موزه پاریس

شکل ۲ = تصویری از سر یک انسان که به ۲۵۰۰۰ سال قبل مربوط می‌شود. در بسیاری از تصاویر این دوره انسانهای بدون ریش، یا با ریش و سبیل و حتی کفش و کلاه نیز دیده شده است. قطعاً برای تهیه اینگونه لباسها و تنپوشها نیاز به سوزن بوده که از استخوان ساخته می‌شد. در منطقه سولوته فرانسه تعدادی از این سوزنها یافت شده است.

شکل ۳ = تصویر حجاری شده‌ای از سر یک شیر که در غار لامارلاک فرانسه دیده شده و به ۲۰۰۰۰ تا ۱۵۰۰۰ سال قبل مربوط می‌شود. ظرافت در نمایش خطوط چهره در این نقاشیها تحسین آمیز است.

قرائن و شواهد برجای مانده از آنان نیز از پایان اقتدار همین تمدن، سخن گفته‌اند.

۶۵

تصویر ۶۴

نسخه‌ای از یک نقاشی ماقبل تاریخ (۸۰۰۰ تا ۹۰۰۰ سال قبل) که در غاری نزدیک پالمو در سیسیل پیدا شده و بعد از حنگ جهانی دوم و پس از انفجار دهانه این غار اشکال و نقاشیهای دیده شد که حکایت از فرهنگ پیشرفته و توسعه یافته‌ای از انسانهای هزاران سال قبل می‌کرد. در سواحل و مناطق جنوب غربی اروپا بهویژه سواحل اقیانوس اطلس و برخلاف سایر حجاریها و نقاشیهای ماقبل تاریخ (که با حیوانات و جانوران سر و کار داشتند) به تصاویری از انسانها و قبایل مختلف برخورد می‌کنیم که نماینده وجود تمدن‌های پیشرفته هنری در آن مناطق هستند.

براساس تقویم‌های هندو، مصر و بابل، تمدن آنها از دوره‌ای به قدمت حدود ۱۱۵۰۰ تا ۱۱۰۰۰ سال پیش از میلاد، آغاز شده که در واقع (۹۵۰۰ سال قبل از زمان حاضر) همزمان با افول تمدن آتلانتیس باستانی (براساس مقالات

افلاطون بوده است. این دوران با زمان ذوب شدن یخهای آخرین دوره یخ‌بندان (حدود ۱۲۰۰۰ سال قبل) و نفوذ آبهای گرم اقیانوس اطلس به سمت اطلس شمالی نیز همزمان بوده و گویی مانع عظیمی که سبب عدم رسیدن گرما و جریان آب گرم جنوب به بخش شمالی اقیانوس بوده، در این زمان از میان برداشته شده که خود موجب فاجعه‌ای عظیم (سیل جهانی) گشته است.

مورخین مصری معتقدند که زمان اقتدار خدایان (که قبل از آغاز دوره‌های تاریخی مصر نیز حکمرانی می‌کرده‌اند) در ده هزار سال پیش بوده است. همچنین زمان ترسیم تصاویر روی صخره‌هایی از ناحیه شمالی صحراء که زمانی حاصل‌خیز بوده و کشت و زرع می‌شده، نیز به حدود ۸۰۰۰ تا ۷۰۰۰ سال قبل از میلاد می‌رسد. دوره‌ای که «خدا» یا آموزگار مصر، ثوت^۱، به دلتای نیل رسیده و خط هیروگلیف را به عنوان هدیه و محصولی از تمدن پیشرفته پیشین خودوارد مصر می‌کند.

ده هزار تا نه هزار سال پیش، تکانها و جنبشهای تکتونیکی شدیدی نیز در بخش شمالی اقیانوس اطلس همچنان ادامه داشته و شاید همین عوامل سبب نابودی سرزمین آتلانتیس که تا آن زمان وجود داشته، گردیده است. زیرا آغاز تقویم اقوام مایا - آلمک^۲ نیز که حدود ۸۵۷۰ یا ۸۵۰۰ سال قبل از میلاد را نشان می‌دهد با این حوادث همزمان بوده که به قول دانشمند علوم موشك، دکتر اوتو ماک^۳ زمان نابودی آتلانتیس به شمار می‌آید.

در مورد زمان و چگونگی نابودی آتلانتیس شواهد دیگری به جز تقویمها، افسانه‌ها و حافظه نامطمئن بشر نیز وجود دارند. هم اکنون بناهای پر رمز و رازی در سراسر جهان باقی است که با توجه به قدمت و محل استقرارشان (در دریا) از عمر ۸۰۰۰ تا ده هزار ساله برخوردارند. همچنین ساختمانها و هرمی که در ناحیه کیوکیوکو در جنوب مکزیکوستی، واژ زیر لایه گرانیتی حاصل از فورانهای آتش‌فشانی هشت هزار سال پیش، پیدا شده، همگی گویای بروز فاجعه‌ای عظیم در ازمنه‌ای به قدمت ده تا یازده هزار ساله هستند.

آثار سنگی غول پیکر پرو و بلیوی که هنوز هم در آمریکای جنوبی وجود دارند، به قدری قدیمی هستند که حتی مطلعین اینکاها نیز سازندگان و زمان ساخت آنها

را فراموش کرده‌اند. زیرا قرنها یا هزاران سال پیش از اینکاها نیز این سنگها در آن محل وجود داشته‌اند. اهالی پرو در پاسخ فاتحین اسپانیا گفتند که این سنگها را خدایان برای پرواز کردن از روی آنها و عزیمت به مأوى خود ساخته‌اند. خدایان آنها را بسیار بزرگ و سنگین ساختند تا از فراز آنها به سوی کوهها، دره‌ها و رودخانه‌ها به پرواز درآیند. بهر حال سازندگان این سنگها، چه خدا بوده یا هر موجود دیگر، از دانش فنی و مهندسی قابل توجهی برخوردار بودند که آنها را با اشکال و زوایای متعدد ساخته (یکی از سنگهای حلقوی در ساکزا هوا مان^۱ سی و دو زاویه متفاوت دارد) به طوریکه هر یک با سنگهای دیگر تماس کامل داشته و هیچ‌گونه فضای خالی نه در درون و نه در سطوح بیرونی آنها دیده نمی‌شود، در حقیقت، دانش فنی به کار رفته در ساخت این سنگها به‌گونه‌ای است که در هیچ‌یک از صفحات تاریخ مکتوب بشر دیده نشده و حتی با وجود مهارت‌های فنی امروزی، تکمیل و ساختن آنها از عهده مهندسین امروز نیز خارج است.

در ارتفاعات آند، بناهای غول‌پیکر سنگی دست سازی وجود دارند که قطعاً امکان ساخت آنها برای سازندگان ماقبل تاریخ در چنان ارتفاعاتی وجود نداشته است. ولی با توجه به قدمت آنها (حدوده هزار تا دوازده هزار سال)، چنین استنباط می‌شود که احتمالاً خرابه‌های سنگی تیاهوانا^۲ در ارتفاعات آند قبل از تشکیل کوهها و یا حداقل قبل از بالا آمدن آنها ارتفاع کنونی، ساخته شده بودند.

در یوگسلاوی و ناحیه‌ای به نام لپینسکی ویر^۳، دهکده‌ای با کمتر از ۱۳۰ خانه از زیر خاک بیرون آمده است که قدمت هفت‌هزار ساله داشته که زیربنای کلیه خانه‌ها از بتون سیمانی بوده و دارای سیستم حرارت مرکزی غیرمستقیمی نیز بوده‌اند. حال با توجه به اینکه سیستم بتون ریزی حدود پنج‌هزار سال پیش مجلداً توسط رومیها به کار گرفته شد، این سوال پیش می‌آید که آیا این دهکده تنها آبادی آن زمان بوده که زیربنای خانه‌های آن از بتون ریخته شده بود و یا بازماندگان یک تمدن قدیمی مجلداً دانش فنی خود را به یاد آورده و از این نمونه‌ها در اقصا نقاط دیگر نیز ساخته‌اند؟

آثار سنگی باستانی عظیم پراکنده در سراسر جهان (زمان مربوط چنین ایجاب می‌کرد) همگی مبین وجود فرهنگ گستردۀ و توسعه یافته مشترکی است که از یک منبع منشعب می‌شده است. از جمله این آثار و قدیمی‌ترین آنها در ناحیه مدیترانه،

بناهای سنگی غولپیکری است که از قدمتی بیش از هشت هزار سال برخوردارند. مشابه همین آثار، دیوارهای مدور و بناهای و معابد دایره‌ای شکل جزایر قناری است که به علت شباهت بسیار زیاد آنها با آثار سنگی ناحیه مالتا، یکسان بودن سازندگان و معماران آنها کاملاً مشخص و هویدا است. حتی بسیاری از خرابه‌های پرو، دیوارها و سکوهای جزیره ایستر^۲ نیز دقیقاً مشابه آثار سنگی مالتا است. همین نوع از آثار هنری در شهر قدیمی مایسین^۳ یونان و مایا نیز به کار گرفته شده بود. در سواحل ایرلند برجهای سنگی گردی وجود دارند که شباهت بسیار نزدیکی با برجهای نوراگی^۴ ناحیه ساردنی^۵ و برجهای مدور چالپا^۶ در پرو (پر قبل از اینکاها) دارند. آثار سنگی باقیمانده در سرزمینهای ساحلی غرب اروپا و بسیاری از بخشهای آمریکای شمالی (سرخچوست نشین) نیز همانند حصارهای مدور سی مایلی گلاستونبری^۷ و استون هنچ^۸ انگلستان، شباهت عجیبی به یکدیگر دارند.

همینطور دیوارهایی که سنگهای آن با دقت بسیار زیاد در کنار هم قرار گرفته و در زیمبابوه^۹ و آفریقا قرار دارند نیز تشابه زیادی به دیوارهای سنگی عظیم کولپ^{۱۰} در جنگلهای شرق پرو (بهویژه از نظر شکل بخشهای بالائی دیوارها) و همینطور سنگرهای سنگی جزیره آران^{۱۱} در ساحل غربی ایرلند دارند. یقیناً این استحکامات عظیم سنگی که از نظر نوع ساخت و طراحی شبیه هم بوده ولی در فاصله هزاران مایلی یکدیگر قرار گرفته‌اند، همگی از آثار بسیار قدیمی به شمار می‌آیند اما اشکال کار در تعیین قدمت آنهاست زیرا همانگونه که می‌دانیم حداقل پنجاه هزار سال طول می‌کشد که سنگهایی با استحکام سنگهای به کار رفته در دیوارها و استحکامات فوق تشکیل شود بنابراین عمر این بناهای تاریخی بسیار قدیمیتر از پنجاه هزار سال خواهد بود.

تصور می‌شود که رشته استحکامات و دژهای نظامی که ساکنان یک منطقه ساخته یا بازسازی نموده‌اند، بیشتر از جنس سنگهایی بودند که در مقابل گذشت زمان مقاومت داشته و موجب حفاظت نیروهای مستعمراتی آن‌زمان می‌گشته‌اند و درست به همین دلیل نیز از سنگ و یا ترکیبی از سنگ و چوب بنا شده بودند. مشابه

- 1. Malta
- 2. Easter
- 3. Mycenae
- 4. Nuraghi

- 5. Sardinia
- 6. Chullpa
- 7. Glastobury
- 8. Stonehenge

- 9. Zimbabwe
- 10. Kuelap
- 11. Aran

این استحکامات را لشگریان و لژیونهای رومی نیز ساخته بودند با این تفاوت که قلعه‌های نظامی رومیان در اثر گذشت زمان فرسوده شده و از بین رفته و به جز نامشان اثری از آنها بر جای نمانده است. آنان نام قلعه‌ها و دژهای نابود شده‌ی خود را به شهرهایی که بعدها بر روی همان استحکامات بناسند، اطلاق کردند. با این حال حتی همین آثار نیز از جمله آثار باستانی بسیار قدیمی به شمار می‌آیند که آشکارا تخریب و مهارت سازندگان آنها را نشان می‌دهند. همین موارد در بسیاری حالت‌های دیگر نیز تکرار شده است. هرگاه تمدنی نابود می‌شد، فرهنگ جدیدی بر خرابه‌های آن بنا می‌شد، هرمهما بر روی هرمهای قدیمی ساخته شده و حتی شهرهای کاملی نیز بقایای شهرهای قدیمی را می‌پوشانید. معابدی وجود دارند که دقیقاً بر روی خرابه‌های معابد قدیمیتر و اغلب بر روی زیربنای محکم آنها بنا شده‌اند. مثلاً معبد بزرگ بعلبک در لبنان در جایی بنا شده است که معبد سنگی ژوپیتر (معبد مشترکی بین یونانیان و رومیان برای پرستش ستاره مشتری) با بلوكهای سنگی دوهزار تنی به کار رفته در زیربنای آن قرار داشته است. این قطعات سنگی به قدری بزرگ و غولپیکرند که به قول دکتر آگرست^۱ دانشمند روسی و برخی دیگر از دانشمندان اخیر، شاید سکوهایی هستند که برای پرتاب یا فرود سفاین فضایی عالم ماوراء خاکی به کار می‌رفته‌اند. با این حال منطقی است که بنای چنین آثار سنگی غولپیکر را به افرادی که به خوبی چگونگی ساخت و جابجایی آنها را می‌دانستند نسبت دهیم.

اطلاعاتی که امروزه فراموش شده و حتی سازندگان آنها نیز از یادها رفته است. در آنسوی ساحل مراکش سنگهای یکپارچه‌ای وجود دارند که به بزرگی یک ساختمان دو طبقه بوده و به دیواری که (۹) نه مایل آنطرفتر به داخل دریا سرازیر شده است متصل بوده است.

گفته می‌شود که در ساختن، جابجایی، تراش و ایجاد چنین بناهای سنگی محیرالعقل، کاهنان و منجمین باستانی نیز دست داشته‌اند زیرا آنان در رصد و تنظیم تقویمهای فضایی خود به نحو بارزی از آنها استفاده می‌کردند. اما با اینحال نمی‌توان نتیجه‌گیری کرد که لزوماً ساکنان آن عصر با ستارگان و مسافران فضایی که از سیارات دیگر می‌آمدند، ارتباط نزدیک داشته‌اند، زیرا جستجو و آرزوی بهشت یا آسمانها، بررسی تغییر فصول و اثرات آن در کشاورزی آن دوره، حق مسلم ساکنان

اولیه چنین استحکاماتی بوده است. به علاوه چگونگی ساخت بناهای سنگی و معماری آنها نمایانگر تبحر سازندگان اولیه‌شان است که مسلماً امکانات جابجایی، برش و به کارگیری بسیاری از اصول فنی لازمه را نیز داشته‌اند.

زندگی طولانی و قبل از تاریخ مکتوب بشر در زمین و وجود آثار کلی از زندگی انسان در جهان ماقبل تاریخ، مبین اینست که تمدن بشر در همین کره زمین رشد کرده و نزج گرفته است و همین تمدن نیز از یک مرکز فرهنگی جهانی به جزایر، سواحل و بسیاری از مناطق دیگر زمین منتشر گردیده که مرکزیت آن در جزیره‌ای قاره‌مانند در اقیانوس اطلس واقع گردیده بود که حادثه‌ای اسفناک در دوازده هزار سال پیش بوقوع پیوسته و جزیره مرکزی و تمام نقاط تمدن وابسته به آن را یکجا به نابودی کشیده است. حادثه‌ای که در افسانه‌های تمام قبایل، از آن به عنوان سیلی عظیم، یا یان جهان و آتش سوزی مهیب، زلزله و طوفان مهلك نام برده شده است، آنگاه بازماندگان این حادثه تصمیم گرفتند که براساس اطلاعات بر جای مانده، تقویم جدیدشان را تنظیم و جهان تازه‌ای را آغاز کنند. هنوز هم خاطره دنیای گمشده و عصر طلایی تمدن بشر در اعمق اذهان مردم باقیمانده و با توجه به اطلاعات و امکانات امروز بشر که در ابتدای عصر فضا به سر می‌برد، بر ماست که رازها و ناشناخته‌های افسانه‌ها را نیز بشکافیم و مسائل گوناگون آنها را حل نمائیم. البته رسیدگی و بررسی مسئله آتلانتیس تنها در مطالعه افسانه‌ها، کتبیه‌های باستانی، آثار قومی و زبانشناسی یا پراکندگی حیوانات در قاره‌های دنیا محدود نخواهد شد، بلکه کاوش‌ها و تحقیقات دقیقی در اعمق اقیانوس اطلس، جایی که یقیناً هنوز هم بقایای دوازده هزار ساله این قاره هشتم گمشده در اعمق آن وجود دارند، را می‌طلبد.

تصویر ۶۵

نقشه‌ای از اروپا که مناطق دارای حجاریها، نقاشیها و آثار هنری ماقبل تاریخ غارنشینان را نشان می‌دهد. نقاط با رنگ خاکستری نشانده‌نده تراکم وجود چنین آثار و حجاریهای هزاران ساله است. چنین استنباط می‌شود که بقایای فرهنگ پیشرفته‌ای دریا را به سوی سواحل شرقی اروپا ترک کرده‌اند.

بخش ۱۱

(جزایر بزرگ زیر دریا)

اولین عکلهایی که از کره زمین توسط دوربینهای سفینه فضایی ارسالی به کره ماه برداشته شد، آنرا کروای زیبا به رنگ آبی نشان می‌داد که در فضایی تاریک می‌درخشید. دریاها، اقیانوسها، خلیج‌ها و جزایر بزرگ و کوچک آن نیز سالهای است که مورد شناسایی قرار گرفته‌اند. اما از عمر تحقیقات و بررسیهای اعمق اقیانوسهای آن بیش از پنجاه سال نمی‌گذرد که در این مدت شناخت کافی از کم و کیف کف آنها، کوهها، دشت‌های صاف، سرزمینهای تخت و بلند، تنگه‌ها و دره‌های اعماق‌شان بدست آمده است. و در همین اواخر نیز نقشه‌های جغرافیائی کف اقیانوسهایی که هفتاد و یک درصد سطح زمین را فراگرفته‌اند، تهیه شده است. این مناطق همانند بخش تاریک کره ماه، مدت‌ها برای بشر ناشناخته باقی مانده بود که عموماً ضمن جنگهای جهانی موردنظر قرار گرفته و از این طریق نیز اطلاعات روزافزونی در زمینه شکل واقعی کف دریا با اقیانوسها بدست آمد. اقیانوس اطلس نیز بدلیل موقعیت استثنایی آن از دید دانشمندان و محققین پنهان نماند.

در این راستا، اولین تحقیقات گسترده را کشتی‌های ناوگان جنگی بریتانیا، آمریکا، آلمان و فرانسه در نیمه دوم قرن نوزدهم انجام دادند. آنان از همان وسایلی برای تحقیق خود استفاده کردند که در عهد باستان نیز بکار می‌رفته‌اند.

عمق‌یابی و ژرفاسنجی از جمله مواردی بود که کاپیتانهای کشتی‌ها از همان دوران آغاز کشتیرانی در دریا مورد توجه قرار می‌دادند تا از برخورد احتمالی کشتی‌ها به صخره‌های کف دریا یا به گل نشستن آنها جلوگیری نمایند. آنان وزنه‌هایی به نخهای بسته و برای تعیین عمق به دریا می‌انداختند، سپس نخها به کابل تبدیل شده و در موافق آرامش کشتی و عمودی قرار گرفتن کلبل‌ها، عمق محل را اندازه‌گیری می‌کردند. این عمل بارها و در فواصل معینی تکرار می‌شد. در صورتیکه کشتی مدتی در محل توقف می‌نمود فقط از نخ بسیار طویلی برای تعیین عمق تقریبی استفاده می‌شد. ترکیب و نوع مواد تشکیل دهنده کف دریا را نیز با آغشته کردن وزنه سربی به ماده‌ای چسبناک (مثل موم یا گریس) تشخیص می‌دادند، به این ترتیب که با برخورد وزنه و رسیدن آن به کف دریا، مقداری از مواد به وزنه چسبیده و از روی آن متوجه شنی بودن، گلی بودن یا آهکی بودن کف دریا می‌شدند. در این روش، اندازه‌گیری دقیق نبوده و نسبت به وضعیت هوا، حالت دریا در زمان اندازه‌گیری عمق متغیر بود. تا اینکه عمق‌یاب و ژرفاسنج امروزی اختراع گردید. این نکته نیز قابل ذکر است که چنین روش‌های قدیمی عموماً در مناطق کم عمق کارآیی داشته و تصویر ناقصی از کف دریاهای آزاد بدست می‌داد. در اولین تحقیقات دریائی هیئت‌های اعزامی قرن نوزدهم نیز از همین کابل‌های سربی (با انجام اصلاحاتی) برای عمق‌یابی محل، استفاده شده بود.

زمانی که محققین مشغول انجام اولین عملیات عمق‌یابی و ژرفاسنجی گستردۀ و کنترل شده‌ای در منطقه اقیانوس اطلس بودند، امواج بسیار بلندی (همانند آنکه موجب نابودی آتلانتیس شده بود) برخاسته و عده کثیری منجمله برخی از افسران نیروی دریائی شرکت کننده در این عملیات، توجه خود را به وجود احتمالی قاره‌ای در اعماق بخش مرکزی اقیانوس (کم و بیش در محلی که افلاطون اشاره کرده بود) معطوف کردند. هرچند که رشته کوههای اعماق اطلس میانی و تحقیقات کنترل شده علمی بر روی آنها، ارتباط چندانی با افسانه قدیمی آتلانتیس نداشته ولی با این وجود این نقاط بیشتر از سایر مناطق توجه کنگرکاوانه دانشمندان را به خود جلب نمود.

در این جهت، ایگناتیوس دانلی¹ که بهتر است او را افلاطون و اطلس‌شناس

1. Ignatius Donnelly

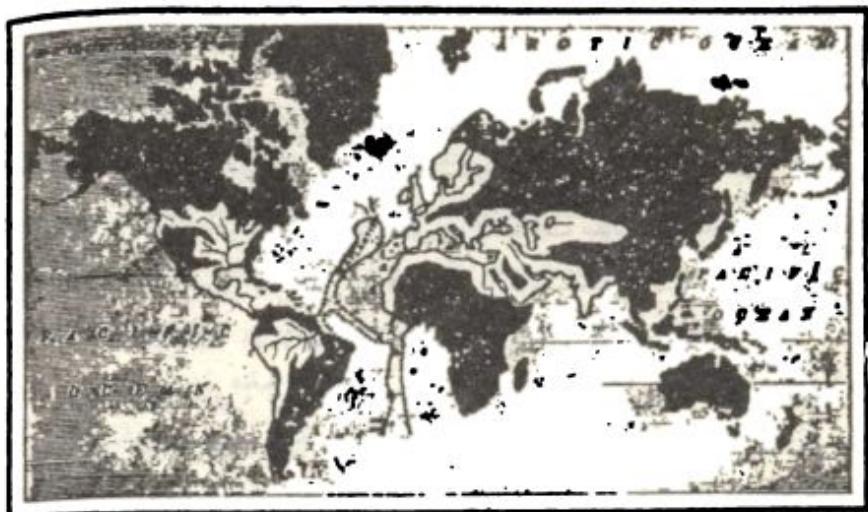
امروز بنامیم، در اطلاعیه‌ای ضمن ارائه نتایج تحقیقات انجام گرفته بر روی برجستگیهای اطلس میانی در سال ۱۹۷۰ اعلام کرد که محل آتلانتیس پیدا شده است. وی در کتابش بنام «آتلانتیس» ضمن دعوت عموم برای ادامه تحقیقات و جستجوی این قاره گمشده می‌نویسد:

... فرض کنید که در مقابل دریای مدیترانه و همسایگی جزایر آزورس و در میان اقیانوس اطلس میانی بقایای سرزمین مستغرق در اعمق آب را با عرض هزار مایل و طول دو یا سه هزار مایل پیدا می‌کردیم، در اینصورت آیا به یاد نوشته افلاطون نمی‌افتدیم که گفته بود: آنسوی تنگه‌های هرکول، جزیره بزرگی بود که از مجموع مساحت آسیا و لیبی وسیعتر بود؟

... و باز فرض کنید که بگوئیم جزایر آزورس درواقع قلل کوههای این جزیره غرق شده هستند که اتشفسانهای مهیب و سراسر شدن مواد مذاب در اطرافشان سبب جدا شدن آنها از یکدیگر شده و لایه‌های مواد مذاب سرد شده به وسعت هزاران مایل سراسر سرزمین غرق شده را پوشانده است، آیا در اینصورت نیز نوشته افلاطون تداعی نمی‌شد که: در عرض یک شبانه روز مرگ آور، زلزله‌ها و سیل‌های عظیم و نیرومند بوقوع پیوست؟
... بدین ترتیب آتلانتیس در اعمق دریا ناپدید شد و دریا نیز بقدرتی دست‌نیافتنی و گل آلود گشت که به جای آتلانتیس فقط جای خالی آن بر جای ماند...

و البته تمام موارد فوق طی بررسیها و تحقیقاتی که اخیراً بعمل آمد، مشخص و مسجل گردید. در این‌باره، ملل مختلفی در تحقیقات شرکت کرده بودند. ایالات متحده با کشتی دولفين^۱، آلمان با ناو گازله^۲، بریتانیا با کشتیهای هایدرا^۳، پورکاپین^۴ و چلنجر^۵، نقشه‌برداری از اعمق اقیانوس اطلس را بعهده داشته که نتیجه اعلام شده نیز چنین بود: در منطقه برمدگیهای بلند

بهم پیوسته‌ای وجود دارد که از ساحل جزایر بریتانیا بطرف جنوب تا سواحل افریقای جنوبی و سپس جنوباً تا ساحل آفریقا و بعد مجدداً تا ناحیه تریستان دوآکانا^۱ امتداد دارد. سرزمین غرق شده نیز حدود نه هزار پا از عمیقترین محل اطراف آن بالاتر قرار گرفته ولی در ناحیه نزدیک آزورس، صخره‌های سنت پاول^۲، آشنن^۳ و جزایر تریستان دو آکانا، تقریباً نزدیک سطح آب می‌باشد. بنابراین در اینجا بقایای قاره‌ای قدیمی را یافته‌ایم که روزگاری اقیانوس اطلس را اشغال کرده بود.

تصویر ۶۶

نقشه پیشنهادی ایگناتیوس دانیلی از محل جزیره آتلانتیس و سرزمینهایی که در قلمرو آن بوده‌اند. وی جزیره مرکزی آتلانتیس را نزدیک آزورس و در طول رشته کوههای میانی اطلس درنظر گرفته و آن را با خشکی و سایر قاره‌های اطراف ارتباط داده است. نقاطی با زنگ سفید نماینده مناطقی هستند که افسانه آتلانتیس را در تاریخ خود حفظ کرده و آثار باستانی سنگی مربوط به آن دوره را دارا می‌باشند.

... عمیق‌ترین بخش‌های اقیانوس، با عمق ۳۵۰۰ فاتموس دریانی، از جمله اولین مناطقی بودند که قبل از همه در آب فرورفته‌اند. این مناطق شامل فلاتها و دشت‌های در شرق و غرب رشته کوه‌های مرکزی بوده که برخی از مرفوع‌ترین قلل این رشته کوه‌ها (جزایر آزورس، سنت‌پاول، آشننسن^۱، تریستان دوآکانا^۲) هنوز هم بیرون از آب قرار گرفته‌اند. در عین حال بخش اعظم آتلانتیس در اعماق حدود چند صد فاتموس دریا آرمیده است... وقتی آتلانتیس و سایر مناطق تحت قلمرو آن بطور کامل در آب فرو رفت، آبهای گرم مناطق استوایی به سمت شمال راه یافته و بخها و برفی که سرتاسر اروپا را فراگرفته بود به تدریج ذوب شده و جریان آب گرم گلف استریم در اطراف آتلانتیس غرق‌شده جاری شد.

افسان و ملوانان کشته چلنجر^۳ برآمدگی اصلی آتلانتیس را که با لایه‌های آتش‌فشاری (مواد مذاب سردشده) پوشیده بود، یافتند و درواقع همانگونه که افلاطون نوشته بود اینها همان گل‌ها و لجن‌هایی بودند که پس از نابودی جزیره دریا را غیر قابل گذر کرده و سپس تنه‌نشین شده بود. کشته گتیسبورگ^۴ آمریکا نیز کشفیات قابل ملاحظه‌ای در مجاورت منطقه بعمل آورده بود.

... فرمانده گورگین از کشته آمریکایی گینبرگ در یکی از تحقیقات خود که در مدار ۸۵ درجه غربی و به فاصله ۱۳۰ مایلی از دهانه تنگ ونسانت^۵ صورت داده بود (ضمن عبور کشته از عرض اقیانوس اطلس) اعلام نمود که: رشته کوه باتلاقی در زیر دریا وجود دارد که به جزیره مادیرا^۶ از یک طرف و ساحل پرتقال از طرف دیگر متصل می‌شود. احتمالاً در ازمنه قدیم و در زمان آتلانتیس، این جزیره به انتهای جنوب غربی اروپا متصل بوده است.

1. Ascension

2. Tristan d'Acunha

3. Challenger

4. Gettysburg

5. Vincent

6. Madeira

یکی از خدمهٔ چلنجر بلاfaciale پس از پایان مأموریت خود اعلام نمود که قطعاً فلات زیردریائی بزرگ کشف شده همان «آتلانتیس گمشده» می‌باشد.

در حالی که شور و شوق دانیلی و اطمینان وی از اطلاعاتش قابل توجه و حائز اهمیت است (زمین‌شناسان و اقیانوس‌شناسان از سال ۱۸۸۲ تاکنون نیز همین موارد را تحقیق و تأثید کرده‌اند) عملیات کشتهایی که وی از آنها نام می‌برد نیز قابل ملاحظه و با ارزش هستند. زیرا سیستم ژرفاسنجی جدید همهٔ یافته‌های آنان را تأیید نموده است. صخره‌های بیرون‌آورده شده از اعماق آبهای منطقه و بررسیهای دقیق آنها نشان داده است که بخش‌های وسیعی از کف دریا تا اواخر دورهٔ یخ‌بندان خارج از آب قرار داشته ولی پس از آن، انفجار آتش‌نشانهای مهیب سبب غرق شدن آنها شده است. همچنین نمونه‌های بیشمار خارج شده از صخره‌های مربوط به سرزمینهای غرق‌شده ناحیهٔ آوس‌ریچ دریای کارائیب و اطلس میانی شرقی نیز نشان می‌دهند که زمانی تمام آنها در خارج از آب بوده و اصلاً بیرون از آن تشکیل شده بودند.

در سال ۱۸۹۸ نیز تصادفاً و طی یک حادثه یکی دیگر از آثار مربوط به آتلانتیس یافت شد. حادثه از این قرار بود که پس از کارگذاشتن کابلی که از میان اقیانوس اطلس می‌گذشت، ناگهان کابل دوپاره شده و در فاصلهٔ ۵۰۰ مایلی جزایر آزورس به اعماق آب سقوط کرد. خوشبختانه دوسر کابل پیداشد. ولی غواصان ضمن عملیاتشان متوجه وجود دره‌ها، صخره‌ها و قلل نوک‌تیز زیرآب شدند. قطعاتی از صخره‌ها که به بیرون آورده شدند موجبات طرح بحثهایی را فراهم آورد که بی‌پر ترمیه^۱ یکی از اطلس‌شناسان فرانسوی بانی آن‌ها گردید. ترمیه مدعی شد که جنس صخره‌ها از گدازه‌های آتش‌نشانی موسوم به تاکلیت بوده که پانزده هزار سال قبل در آب فرورفته‌اند. ضمناً ترکیب بلورهای آنها نشان می‌داد که صخره‌ها در هوای آزاد سخت شده و احتمالاً پس از انفجار کوه آتش‌نشانی که زمانی خارج از آب قرار داشته، حاصل آمده‌اند. امروز نیز که با توجه به حادثه کابل، نام منطقه را «ساحل تلگراف» نامیده‌اند، بحثهای طولانی در زمینه آتلانتیس و بقایای آن در خصوص آن ناحیه انجام می‌گیرد.

در چند ساله اخیر نیز تعداد زیادی از صخره‌های اعمق اقیانوس اطلس بیرون آورده شده و ادعای ترمیه را مستدل تر نموده است. دکتر ماریا کلنوا^۱، عضو آکادمی علوم روسیه، نیز پس از بررسی قطعاتی از صخره‌های اعمق ۶۶۰۰ پایی همان منطقه (از قطعات شمال جزایر آзорس بیرون آورده شده بودند) اظهار داشت که قطعاً این صخره‌ها در فشار جو و خارج از آب تشکیل شده و قدمت آنها به حدود ۱۵۰۰۰ سال قبل می‌رسد.

در سال ۱۹۶۹، یکی از هیئت‌های اعزامی دانشگاه دوك^۲ در ساحل شمالی آمریکای جنوبی و از فاصله بین ونزوئلا و جزایر ویرجین نمونه صخره‌های گرانیتی را بیرون آورده‌اند که نتایج بررسی‌های بعمل آمده را دکتر بروس هیزن^۳ اینگونه عنوان نمود: «جغرافیدانان و زمین‌شناسان معتقدند که سنگ‌های گرانیتی روشن عموماً به قاره‌ها مربوط بوده و لایه‌های اعمق دریاها از صخره‌های سنگین و تیره‌رنگ بازالتی تشکیل شده‌اند، بنابراین تشکیل صخره‌های گرانیتی روشن وجود آنها در اعمق دریاها، این تصور را بوجود می‌آورد که قطعاً در ناحیه مربوطه (شرق دریای کارائیب) قاره‌ای وجود داشته و این سنگ‌ها نیز مربوط به همان قاره بوده‌اند که به علی‌ناپدید یا در دریا متفرق شده‌اند.»

انتظار می‌رود که در رابطه با کشف و شناسائی کف اقیانوس و احیاناً آثار باستانی و هنری نهفته در آن اطلاعات دقیق و فزاینده‌ای جمع آوری گردد و درواقع تا حدودی نیز این امر به تحقق پیوسته ولی به نظر می‌رسد که تعداد قلیلی از دانشمندان اقیانوس‌شناس و محققین اعماق دریاها تمایل چندانی برای تکمیل یافته‌ها و به نتیجه رساندن آنها در رابطه با آتلانتیس نشان نداده‌اند. اما اطلاعات بدست آمده از عملیات غواصی، ردیابی زیردریائی و نمونه‌برداری از کف اقیانوس کمک شایانی در تهیه تصویر کاملی از موقعیت جزایر بزرگی که زمانی خارج از اب بوده‌اند، فراهم نمود.

اختراع دستگاه کاشف زیردریائی که بوسیله امواج صوتی کار می‌کند (سونار^۴) نیز مهمترین پیشرفتی بوده است که بشر عملأ و قبل از جنگ جهانی دوم در تحقیقات توپوگرافیکی اقیانوس و تهیه نقشه‌های اعمق آن بدان دست یافته و بین سالهای ۱۹۴۰ تا ۱۹۶۹ نیز به منتهای درجه کمال خود رسید. بنابراین امروزه امکانات تهیه

1. Dr. Maria Klenova

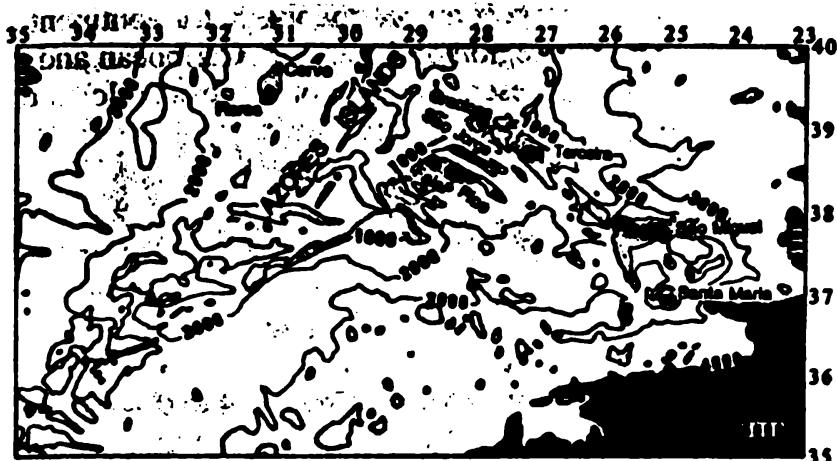
2. Duke

3. Bruce Heezen

4. Sonar

نقشه‌هایی از کف اقیانوس، کوهها و ارتفاعات، دره‌ها و شکافها، فلاتها و بلندیهای آن فراهم است. همچنین با بکارگیری دستگاه کاشف اعماق اقیانوس، جزئیات دقیقتری از تمام نقاط عمیق و نیمه عمیق و چگونگی تشکیل آن‌ها بدست آمده است. این دستگاه براساس زمان رفت و برگشت امواج خارج شده از آن در لحظه برخورد به موانع سر راهش ساخته شده و قبل از تنهای برای تعیین عمق استفاده می‌شد ولی یک اتفاق ساده و اشتباه در بکارگیری آن سبب شد که کارآیی و بهره‌وری همه جانبه اش نیز مشخص گردد. این اتفاق غیرمنتظره به سال ۱۹۴۴ و در یک ناو دریائی که تحت فرماندهی، آدمiral هری هس^۱ در مرکز اقیانوس آرام در حرکت بود، رخ داد. دستگار سونار هر نیم ساعت یکبار برای کنترل حضور کشتی‌های سطح آب و گاهای زیردریائی احتمالی، روشن می‌شد. اماً متصلی دستگاه غفلت کرده و پس از آخرین کنترل آنرا خاموش نکرده بود بنابراین، نوار خروجی آن همچنان علائمی را ثبت می‌نمود. همین اشتباه سبب شد که بعدها از همین دستگاه برای انجام عملیات هیدوگرافیکی نیز استفاده شود. ثبت اندازه ارتفاعات و گودیها و همچنین ادامه عملیات دریک گشت دریائی، حضور یک سری از کوهها و برجستگی‌هایی را نشان داد که قلل مسطح داشته که تا آن زمان نیز چنین اطلاعاتی از اعماق آبها بدست نیامده بود. بعدها این برجستگی‌ها را کوههای دریائی یا گایوت^۲ نامیدند. تعداد زیادی از این کوهها که در اقیانوس اطلس وجود دارند، بقدرتی نزدیک سطح آب هستند که گویی زمانی جزیره‌هایی بودند که به تازگی در آب فرو رفته‌اند.

دستگاه سونار، در چند ساله اخیر پیشرفت قابل ملاحظه‌ای کرده است. با اتصال دستگاه رadar سونار به دستگاه اصلی امکان عکسبرداری از بخش وسیعی از اعماق دریا نیز فراهم آمده است. با همین دستگاه بود که یکی دیگر از معماهای اعماق آب هویدا شد. وسیله ثبات دستگاه بمحض رسیدن به این نقطه همانند دستگاه دروغ‌سنجه بالا و پائین می‌رفت. به عبارت دیگر، شبها محل را مرتفع و روزها آنرا پائین‌تر نشان می‌داد. بعدها مشخص شد که علت بالا و پائین‌رفتن به تجمع توده‌های انواع سرپایان ده بازویی در شب و پراکندگی آنها در روز مربوط می‌شد. این جانوران شبها برای تغذیه از پلانگتونها تجمع کرده و روزها پراکنده می‌شدند،

تصویر ۶۷

نمایشی از اعمق فلات آزورس. در این نقشه عمق نقاط برحسب متر بیان شده است. اگر مناطق با عمق زیر ۳۰۰۰ متر را خشکی فرض کنیم (احتمالاً در عصر آتلانتیس چنین حالتی وجود داشته است) در این صورت خشکیهای وسیعی در زمرة قلمرو آتلانتیس درمی آید.

امروزه دستگاه سونار برای ردیابی نهنگ‌ها، دسته‌های ماهی، کشتی‌های سطح آب یا غرق شده در اعماق و جستجوی زیردریائی‌ها نیز بکار می‌رود. حتی از آن برای تشخیص ناهمواریهای غیرعادی از قبیل بناهای دست‌ساز بشتر نیز استفاده می‌کنند. با توجه به آنکه آبهای منطقه لاج نس^۱ بسیار تیره بوده و امکان نفوذنور وجود نداشت، دستگاه سونار کارآیی خود را نشان داده و در یافتن هیولای منطقه بکار گرفته شد. و با اینکه هیولای فراری پیدا نشد، اما دستگاه عکسبرداری از بخش جانبی متصل به سونار، آثار سنگی ماقبل تاریخ ناشناخته‌ای را در منطقه نشان داد. با توجه به اینکه از دستگاه فوق برای نقشه‌برداری از اعمق اقیانوسها و دریاها استفاده می‌شد، لذا برای تشخیص محل آثار باستانی ماقبل تاریخ، شهرها، دیوارها، اهرام نهفته در کف اقیانوسها نیز می‌توان از آن استفاده شایان توجهی بعمل آورده و دیگر نیازی به دوربینهای فیلمبرداری یا عکاسی که به نور افکنهای قوى مجرز باشند نخواهد بود.

تصویر ۶۸

نمایی از کف اقیانوس اطلس که رشته کوهها و قلل تپه‌های کف اقیانوس را در نزدیک جزایر آزورس نشان میدهد. این تصویر با استفاده از سیستم ساید - اسکن و ژرفاسنجی تهیه شده است.

به استثناء برخی از کاوش‌های خصوصی که برای کشف آثار باستانی در آبهای کم عمق صورت گرفته، بسیاری از کشفیات آثار باستانی بطور تصادفی و ناخواسته پیش آمده‌اند، مثلاً در سال ۱۹۶۵، عکس‌هایی که برای انجام تحقیقاتی در زمینه محل تجمع ماهیها از نازاکاترنچ^۱ در آنسوی پرو برداشته شده بود، در عمق یک و نیم مایلی دریا، ستونها و دیوارهای سنگی را نشان می‌دادند که در گل فرو رفته بودند. غواصی فرانسوی بنام آرشمیده^۲ نیز در حین عملیات غواصی در آنسوی باهاما به یک سری پله‌های سنگی در عمق حدود ۱۴۰۰ پا بی پرخورد کرد که تا ارتفاع قابل ملاحظه‌ای بر رویهم چیده شده بودند. بررسیهای بعمل آمده توسط سونار نشان داده است که جزایر بزرگ مستغرق زیردریایی اقیانوس اطلس دارای فلاحتهایی هستند که با باریکه‌های زیرآبی متعددی به جزایری که هم اکنون خارج از آب قرار گرفته متصل بوده و همچنین دارای خلیج‌ها، دریاچه‌های بزرگ، شبکه‌های رودخانه‌ای وسیعی بودند که دره‌ها و تنگه‌های عمیقی ایجاد کرده بودند.

اگر مجمع الجزایر باهاما در بخش غربی اقیانوس اطلس فقط صدمتر بالاتر قرار گرفته بودند، هم اکنون سرزمینی به مساحت ایالت فلوریدای آمریکا در سطح آب دیده می‌شد. اگر نواحی بین جزایر آندروس و زنجیره اگزاما^۳ (که به «زبان

اقیانوس» معروف است، نیز حدود صدمتر بالاتر قرار می‌گرفت، خلیج وسیعی را بوجود می‌آورد. شواهدی نیز از فرهنگ و تمدن بناهای سنگ آنسوی استحکامات آدمخواران وحشی کاریب^۱ (توسط کاشفین اولیه) بدست آمده است، که وجود بیش از پنجاه فقره آثار باستانی در اعمق آبهای نزدیک باهاما را نشان می‌دهند. در این منطقه (زیر جزایر باهاما) غارهای آهکی دیده شده است که (معروف‌ترین آنها بلوهولز^۲ - حفرات آبی) ستونهای استلاتکتیت^۳ و استلاگمیت^۴ فراوان آن‌ها ریشه در آبهای عمیق غارها داشته که خود از شواهد محکمی بر تشکیل آنها در خارج از آب (زمانی پیش) به شمار می‌آیند. بعلاوه وضعیت این تشکیلات نشان داده است که زمانی حوادث ناگهانی و تحولات عظیمی در منطقه رخ داده که موجب فروختن ناگهانی منطقه (نه به تدریج و بطور بطئی) در آب گشته است. در لایه‌های آنها آثار خمیدگی یا شکستگی زیادی دیده شده که نماینده تشکیل شدن انها در خارج از آب می‌باشد. در صورتی که اگر از ابتدا در آب تشکیل شده بودند می‌بایست لایه‌های زمین‌شناسی آنها راست و بدون بریدگی یا شکستگی می‌بود.

بررسی نقشه‌های برجسته تهیه شده از اعماق اقیانوس در ناحیه یوکاتان و جزایر کارائیب جنوبی نیز نشان می‌دهند که در گذشته منطقه وسیع دیگری در شمال ونزوئلا و شرق امریکای مرکزی کنونی وجود داشته است. جاده‌هایی که در یوکاتان و بلیز^۵ وجود داشته و از طرف ساحل به سمت داخل دریا پیشرفته و اقوام مایاً باستانی را به نقاطی نامعلوم در داخل دریا (آن‌زمان به سمت منطقه جنگی) هدایت می‌کردند، همگی مؤید وجود چنین منطقه وسیعی می‌باشند.

در شمال ونزوئلا دیواری زیرآبی وجود دارد که طول آن به بیش از صد مایل می‌رسد برخی معتقدند که بدلیل طول زیاد دیوار، دلیل قانع کننده‌ای برای اثبات دست‌سازبودن آن در دسترس نیست (این دلایل کافی نیست). نیز در همین منطقه بود که هیئت کارشناسی دانشگاه دوک^۶ متوجه وجود صخره‌های قاره‌ای شدند که در زیر آب قرار گرفته و در طول برجستگیهای آوس^۷ ادامه داشتند.

این قاره یا جزایر غرف شده که از مجموع جزایر قناری، آزورس، مجمع الجزایر

1. Carib

2. Blue Holes

3. Stalactile

4. Stalagmite

5. Belize

6. duke

7. Aves

مادیرا، جزایر کیپ ورد^۱، برمودا و احتمالاً سنت پیتر و سنت پاول راکس، تشکیل شده بودند با ویژگیهای آتلانتیس تطابق کاملی نشان می‌دهد. از طرفی دیگر تعدادی از قلل مسطح کوههای دریائی نیز در صورت خارج بودن از آب، می‌توانست جزایر کوچک نواحی شرق و غرب رشته کوههای آتلانتیک میانی را تشکیل دهند.

تمام جزایر نامبرده عموماً دارای مساحت‌های دو برابر با سه برابر مساحت کنونی خود بوده‌اند. و بدینسان نوشته افلاطون و توصیف وی از خصوصیات این جزایر در مدد نظر می‌آید که گفته بود: «جزایر طوری بودند که به تمام نواحی قاره مقابل راه داشته‌اند» (قاره مقابل قاره‌ای که اقیانوس واقعی آنرا احاطه کرده است). البته در تأیید این موضوع و به سال ۱۹۷۷، گروهی از کارشناسان روسی گزارشی از منطقه شمال جزایر مادی‌یرا و قله کوه زیرآبی آمپیر^۲ ارائه دادند که براساس آن عکس‌های گرفته شده از منطقه وجود دیوارها، پیاده‌روها و پله‌های سنگی دست‌ساز متعددی را نشان می‌داد.

جزایر آزورس و نواحی اطراف آن از جمله مناطقی بودند که تحقیقات وسیع و مدرن امروزی برای یافتن آتلانتیس به نتیجه رسیده و سنگ‌های بیرون آورده شده از اعماق دریا شواهد محکمی از حدوث انفجارهای مهیب و استغراق ناگهانی آتلانتیس ارائه دادند (همانگونه که در افسانه افلاطون آمده بود). آتلانتیس جزیره قاره‌مانندی بود که بر روی یکسری از فلات‌هایی که مجمع الجزایر آزورس و تعدادی از کوههای زیردریائی بر روی آنها واقع بود (حتی دو فقره از اینها را بنام آتلانتیس و افلاطون نامیده بودند) قرار گرفته و در امتداد خطی که از مدار ۵۰ درجه شمالی بین نیوفاندلند^۳ و بخش شمالی فرانسه می‌گذشت، ادامه یافته و سپس بطرف جنوب از جزایر آزورس گذشته و با عبور از دریای سارگاسو^۴ به سمت جنوب غربی پیش‌رفته و تا مدار ۲۰ درجه جنوبی در امتداد خطی بین یوکاتان و موریتانی^۵ قاره افریقا ادامه داشته است که با توجه به معیارهای امروزی، مساحتی برابر مجموع مساحت کشورهای فرانسه، اسپانیا، پرتغال و جزایر کوچک متعلق به بریتانیا را دارا

1. Cape Verde

2. Ampere

3. New Foundland

4. Sargasso

5. Mauritania

بوده است به عبارت دیگر و بقول افلاطون (منظور افلاطون از «لیبی»، بخش شمالی سواحل افریقا و «آسیا»، بخش کامل آسیای صغیر بوده است)، «از مجموع مساحت لیبی و آسیا» بزرگتر بوده است. بنابراین اندازه‌های تقریبی که افلاطون برای این جزیره قاره‌مانند ارائه داده بود (یافته‌ها و اطلاعات هزاران سال بعد نیز مؤید آنها شد) بخوبی پاسخگوی همه جانبهٔ جمعیت، تجارت و داد و ستد، کشاورزی، نیروی دریائی و ناوگان زیردریائی آتلانتیس (جزئیات آن در مقالات کریتیاس و تیماثوس افلاطون آمده است) بوده است.

احتمالاً بخشی از مجمع الجزایر قناری، سرزمین جداگانه‌ای بوده که به قاره افریقا (هنوز هم نشانه‌هایی از اتصال آنها به سواحل افریقا دیده می‌شود) متصل می‌شده و اصولاً به احتمال قریب به یقین، فرهنگ آتلانتیس به سواحل قاره‌های اطراف آن نیز رسخ کرده بود، زیرا شواهدی از وجود آثار هنری و باستانی آن در سواحل و آبهای کم‌عمق اطراف اسپانیا، فرانسه، انگلستان، آفریقا، آمریکای مرکزی و بخش شمالی آمریکای جنوبی نیز پیدا شده است، (احتمالاً سواحل کم‌عمق و مناطق ساحلی که در امتداد سواحل شرقی و غربی اقیانوس اطلس شمالی قرار دارند نیز در زمرة مناطق وسیع آتلانتیس بودند) که هم اکنون در اعماق آب قرار گرفته ولی زمانی خارج از آن بوده‌اند.

هم اکنون شواهدی در دست است که میان غرق شدن (یا در آب فروختن) سواحل قاره‌ای اطراف اقیانوس اطلس می‌باشد (سواحل قاره‌ای در واقع کناره‌های قاره‌ها هستند که آب کم‌عمقی سطوح آنها را پوشانده است) در این مناطق عملیات نقشه‌برداری زیرآبی وجود دره‌هایی (هم اکنون از رسوبات رودخانه‌ای پرشده‌اند) را نشان داد که قطعاً جریان آب رودخانه‌هایی که زمانی دور از آب قرار داشته و در نهایت به دریا می‌ریختند، سبب ایجاد چنین دره‌ها یا باریکه‌های شکاف‌دار زمین شده بودند (و این نشان دهنده اینست که سواحل قاره‌ای قبل جزو خشکی بوده ولی بعدها آب اقیانوس سطح آنها را پوشانده است). از جمله بخش‌های فوقانی دره زیرآبی هورسون^۱ (بطول صدمایل و به عمق چند صد فوت). در زیر آب تشکیل نشده بلکه در گذشته‌ای دور و در خارج از آن بوجود آمده‌اند. همانند این دره، دره‌های دیگر زیرآبی بالتیمور^۲ (احتمالاً در اثر

جريان رودخانه دلاویر^۱ بوجود آمده)، نورفالک^۲ (از رودخانه ساسکه هانا^۳) نیز وجود دارند که چگونگی تشکیل آنها مشابهت فراوانی با دره هورسون نشان می دهد. در سمت دیگر اقیانوس اطلس نیز همان الگوهای دره مانند دیده می شوند که در لیوره^۴، رونه^۵، و سینه^۶ در فرانسه و تاگوس^۷ در پرتغال از آن جمله بوده که قطعاً توسط رودخانه ها بوجود آمده اند (این دره ها هم اکنون در زیر آب قرار گرفته اند). در ساحل غربی آفریقا نیز دره هایی وجود دارد که در بستر دریا کشیده شده ولی هم اکنون اثری از رودخانه های سازنده آنها دیده نمی شود.

جالبترین اینها دره زیرآبی رینه^۸ بین نروژ و اسکاتلند است که در نیمه راه و به سمت دریای شمال، در فاصله بین نروژ و اسکاتلند ناپدید شده و چنین برمی آید که در زمانهای ماقبل تاریخ، منطقه مزبور در شمار خشکی ها بوده است. اخیراً نیز آثار هنری متعددی از اعمق دریای شمال بدست آمده است که همگی شناخت این منطقه نفت خیز در اعصار باستانی را نشان می دهند.

واخر دهه های ۱۹۲۰، آلفردوگنر^۹ دانشمند آلمانی نظریه ای ارائه داد که مورد تأیید تمام تهیه کنندگان نقشه های جغرافیائی قرار گرفت. این نظریه بر انشقاق قاره ها مبنی بود و براساس آن ابتدا همه قاره ها خشکی بسیار بزرگی بودند که در اثر جدایی تدریجی (بدلیل شناور بودن لایه خارجی زمین بر روی ماگما) قاره های امروزی بوجود آمده و فاصله میان آنها را اقیانوسها و دریاها پر کردند. این نظریه را نقشه های جغرافیائی و انطباق کامل کناره قاره ها (اگر فرض آنها را برپا و مجدد آبهم بچسبانیم) تکمیل و تأیید می کند. سواحل کشور بزریل^{۱۰} با ساحل افریقای مرکزی (حتی جنس سنگها و صخره های آنها نیز مشابهند) منطبق بوده و کشور مصر و سودان با عربستان، افریقای شمالی با بخش مدیترانه ای اروپا، عربستان با ایران، ماداگاسکار با موزامبیک، گرینلند با غرب نروژ، فلوریدا با افریقای مجاور لیبریا، استرالیا با قطب جنوب (آنтарکتیکا) و بالاخره ساحل غربی اروپا با آمریکای شمالی (چندان مستدل نیست) انطباق کامل جغرافیائی دارند. امروزه سرعت جدایی و انشقاق قاره ها به حدود دو سانتیمتر در سال تخمین زده و اندازه گیری شده

1. Delaware

2. Norfolk

3. Susquehanna

4. Llore

5 . Rhone

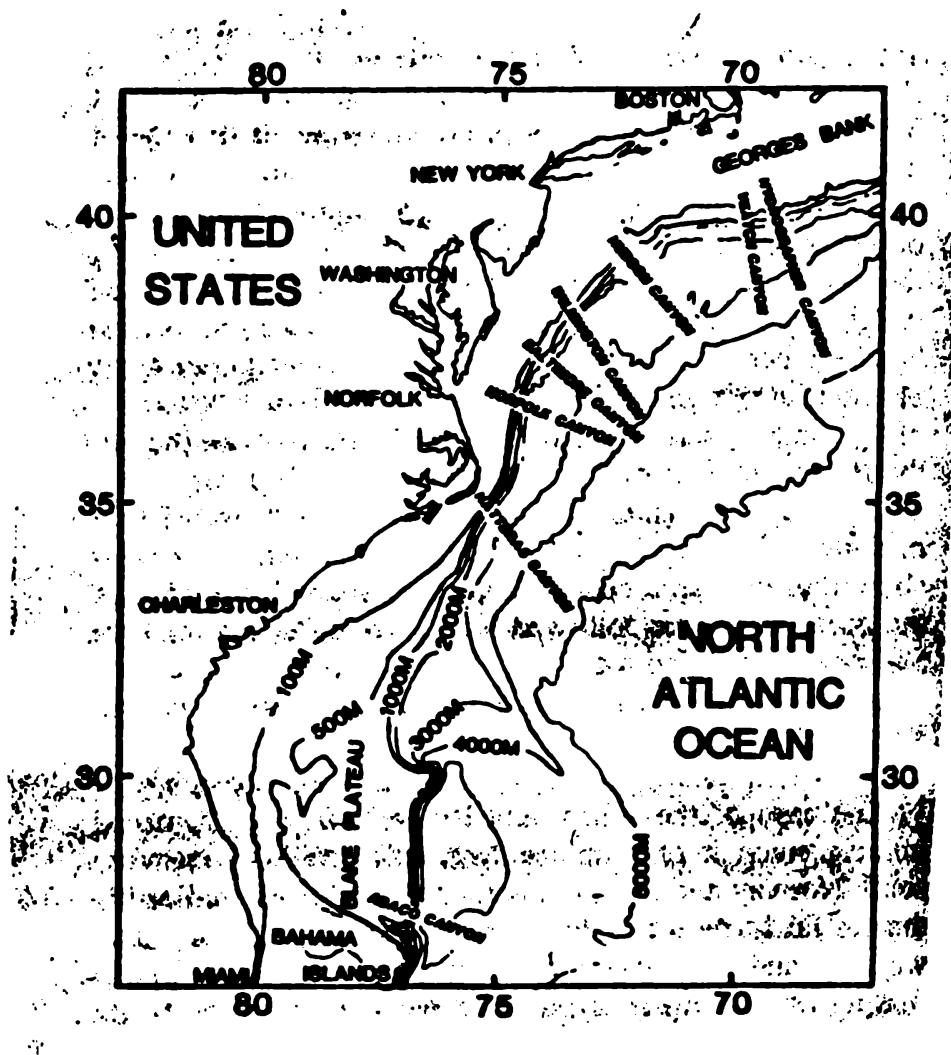
6. Seine

7. Tagus

8. Rhine

9. Alfred Wegener

10. Brazil

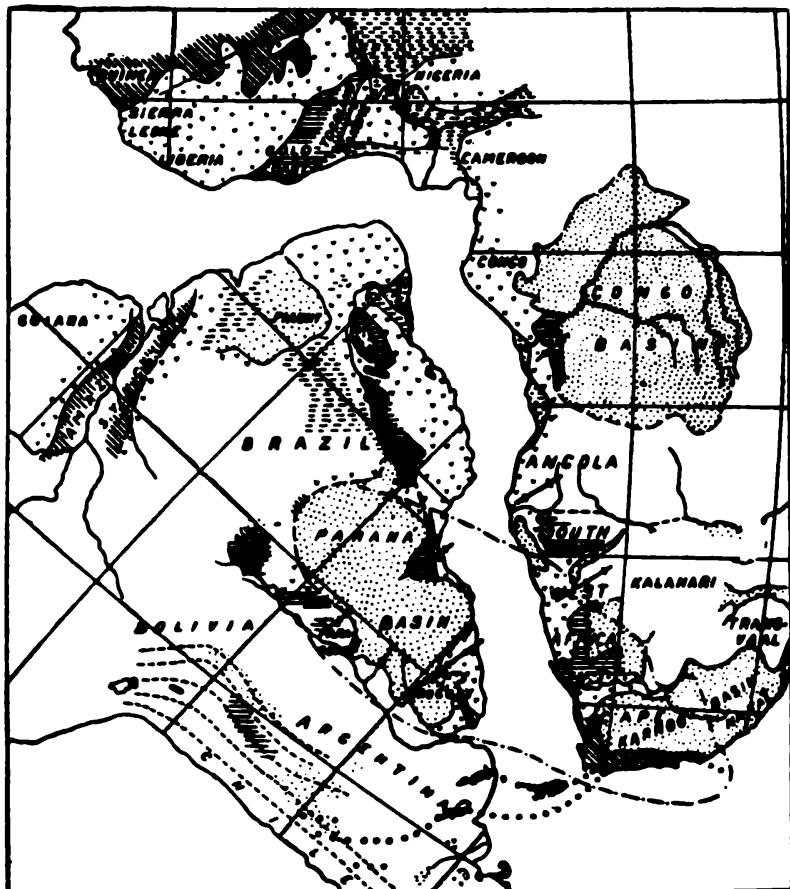
تصویر ۶۹

آثار رودخانه‌هایی که زمانی خارج از آب قرار داشته ولی هم اکنون در اعماق آبهای اطراف امریکا در اقیانوس اطلس قرار گرفته‌اند. آب این رودخانه‌ها پس از طی مسافتی طولانی به اقیانوس می‌ریختند.

است. بنابراین با درنظر گرفتن این نسبت (سرعت جدایی) سواحل غربی امریکای شمالی میلیونها سال پیش به سواحل چین و ژاپن چسبیده بوده است. برخی از مفسران و اقیانوس شناسان از نظریه فوق استفاده کرده و اظهار داشته‌اند که در اینصورت آتلانتیس نه وجود داشته و نه می‌توانسته وجود داشته باشد. زیرا دیگر سرزنشی برای انطباق با قاره‌های اطراف آتلانتیس باقی نمی‌ماند.

به عبارت دیگر با در نظر گرفتن نظریه فوق و انطباق کامل سواحل اطراف اقیانوس اطلس با یکدیگر، دیگر جایی برای گنجاندن آتلانتیس (این سرزمین وسیع تر از مجموع آسیای صغیر و لیبی) در میان این قاره‌ها باقی نمی‌ماند. هرچند که ما قصد، تأیید نظریه متأخرین واگنرا نداریم ولی با در نظر گرفتن همان نظریه استثنائی منطقه‌ای در بخش جنوبی اقیانوس اطلس شمالی برای آتلانتیس باقی مانده است، که گمان می‌رود آتلانتیس در آن واقع بوده است. و درواقع هم اینجا بود که قاره آتلانتیس با آنهمه سرسبزی، حاصلخیزی دشتها و فلاتهای جنوبی و آب و هوای نیمه استوایی، و کوههای شمال خود، از اقیانوس سر برآورده بود.

وآخر، قربانی عملیات تحقیقی-علمی خود شده و به سال ۱۹۳۰ در گرینلند بر روی یک کلاهک یخی جان سپرد. وی زنده نماند که نتیجه گسترش نظریه «انشقاق قاره‌ها» یش را بهبیند. بدنبال وی دکتر جی سون مورگان، در سال ۱۹۶۸، نظریه «حرکت تکتونیکی فلاتها» را نیز مفصل‌تر شریح نمود، براساس این نظریه، لایه برونزی زمین به ده تا بیست فلات تکتونیکی بزرگ و چندین بخش فرعی تقسیم می‌شود که شامل کل پوسته خارجی زمین اعم از خشکی‌ها و اعماق دریاهای می‌گردد. هرگاه فلاتهای بزرگ (همگی در لایه مذاب زمین شناورند) شناور، به یکدیگر برخورد کرده و گسل ایجاد نمایند (یکی از این گسلها بنام گسل سان آندریاس^۱، سبب بروز مصیبت خانمان برانداز کالیفرنیا شد)، زلزله‌ها و اتشفسانهای مهیب و ویرانگری بروز می‌کند. مسئله اصلی در نظریه «حرکت تکتونیکی فلاتها» اینست که فلاتها نه تنها می‌توانند حرکت افقی داشته بلکه امکان جابجائی عمودی آنها نیز وجود دارد و این به این معنی است که امکان فرورفتن فلاتها به زیر یکدیگر نیز فراهم بوده و در مورد فلاتهای زیر اقیانوسها هم احتمال غرق شدن آنها در لایه مذاب درونی زمین کم نبوده و بعدها نیز ممکن است از میان گدازه‌های آتشفسانی مجدداً به بیرون سرازیر گرددند. جزایر ژاپن و کالیفرنیا از جمله همین مناطق بود که فرانسه‌ای آتشفسانی موجد آنها شده بود. در بر جستگیهای اطلس میانی علاطمی از مرزبندیهای تکتونیکی فلاتها بویژه در فلاتهای آمریکای شمالی، اروپا و آفریقا دیده می‌شود. همچنین طویلترين رشته‌کوه جهان که چهل هزار مایل طول داشته نیز مشمول این مرزبندی می‌گردد. این رشته‌کوه در

تصویر ۷۰

نقشه ساحل شرقی آمریکای جنوبی و جنوب غربی قاره آفریقا که با درنظر گرفتن نوع رسوبات و دوره‌های زمین‌شناسی هر منطقه، تطابق و تناسب دقیقی را نشان می‌دهد. این نقشه مؤید صحت نظریه انشقاق قاره‌ها می‌باشد.

- ارتفاعات قبل از دوره تریاسه
- دوره سیلورین - دوبین و کربونیفر
- ..... ارتفاعات گوندوانا و کیپ
- دوره کرتاسه و ائوسن
- اوخر دوره ائوزوئیک و اوایل پالئوزوئیک

	لایه‌های گرانیتی
	ناواحی دوره مزوژوئیک
	رشته کوههای آندی
	رشته کوههای برازیلی
	سرزمینهای گوندوانا

امتداد شمال به جنوب اطلس میانی بوده و بعد از عبور از افریقا و قطب جنوب به سمت شمال شرق ادامه یافته و اقیانوس هند را قطع می‌کند، رشته کوهی که از طویلترین رشته کوههای جهان به شمار آمده و از جمله فعالترین مناطق از لحاظ آتش‌فشان می‌باشد. بویژه در بخش شمالی اقیانوس اطلس که محل اتصال سه فلات بزرگ تکتونیکی بوده و جزایر آзорس نیز در آن قرار گرفته‌اند، فعالیتهای شدید آتش‌فشانی هزاران ساله همچنان ادامه دارند.

بخشهایی از این منطقه از این منطقه (محل تلاقی سه فلات بزرگ) فعال را که فعالیتهای تکتونیکی آن سبب جابجایی همه جانبه (فلاتها هنوز هم یکدیگر را به بالا، پائین، زیر و روی یکدیگر جابجا می‌کنند) منطقه گردیده، دستگاه ساید-اسکن سونار در اعمق متفاوت و برشهای عمقی آن نشان داده است. قسمتی از برش عمقی (باتیمتریک) آن را در صفحات بعد آورده‌ایم. این برش بخشی از اعمق ۱۰۰۰ تا ۲۴۰۰۰ پایی دریا را در جنوب شرقی جزایر آзорس و در حوالی جزایر سائومیگوئل^۱ و سانتاماریا^۲ نشان می‌دهد. در بررسی دقیق این برش به بقایای برجها یا هرمهایی برمی‌خوریم که تصور می‌شود ارسال زیردریائی‌هایی به منطقه بتواند برخی توهمنات مربوط به تشکیلات برج‌مانند (هرمی شکل) را آشکار سازد.

از طرفی دیگر نظریه جابجایی و حرکت تکتونیکی فلاتهای زمین بخوبی توجیه کننده مسئله آتلانتیس نیز بوده و بر عکس نظریه انشقاق قاره‌ها نه تنها زمان چند میلیون ساله را شامل می‌شود بلکه بیانگر جابجایی افقی آنها نیز است. این نظریه احتمال حرکت عمودی، انفجارها و فورانهای آتش‌فشانی و بروز زلزله‌ها را رد نکرده و چگونگی فرو رفتن یا برخاستن مجدد برخی از جزایر و خشکیها را نیز توجیه می‌کند (جريانی که هم اکنون نیز گاهماً مشاهده شده و حتی قابل اندازه‌گیری و پیش‌بینی نیز است). بهمین ترتیب وجود لایه‌های مذاب سردشده در اعمق دریا که برخی قدمت ۱۰۰۰ تا ۱۵۰۰۰ ساله داشته و در اطراف رشته کوههای اطلس میانی دیده می‌شوند را توجیه می‌نماید.

همین اواخر بود که دکتر موریس اوینگ^۳ زمین‌شناس برجسته ناوگان دریائی آمریکا (تصادفاً یکی از منکران مسئله آتلانتیس) نیز به این نتیجه رسید که لایه‌های

تصویر ۷۱

نقشه‌ای از اعماق دریا نزدیک جزایر کیپ ورد (**Cape - Verde**) که به خوبی چگونگی قرار گرفتن رشته کوههای فلات اعماق آب را نشان می‌دهد. پراکندگی کوهها و ارتباط آنها با جزایری که امروزه در سطح اقیانوس وجود دارند، گستردگی فلات زیرآبی منطقه را نمایان می‌سازد.

مواد مذاب سرتاسر برجستگیهای اطلس میانی را فراگرفته است. وی اظهار داشته بود که: «در این منطقه زمین ۲ تا سه مایل در آب فرو رفته و یا سطح دریا در آن زمان ۲ تا سه مایل پائین‌تر از امروز بوده است.»

تاکنون نمونه‌هایی از مواد تشکیل‌دهنده کف دریا توسط کشتیهای تحقیقاتی چندی جمع‌آوری شده که از میان آنها برخی توانسته اند اطلاعات جدیدی در رابطه با زمان و سرعت غرق شدن سرزمینهایی که نمونه‌ها به آن تعلق داشته‌اند، ارائه دهند. در نمونه‌هایی که از برجستگیهای زیردریائی اطلس میانی توسط انسټیتوهای زمین‌شناسی و اقیانوس‌شناسی آمریکا، انگلستان، اتحاد جماهیر شوروی، فرانسه، آلمان، کانادا، دانمارک و سایر کشورها برداشته شده، خاکسترهاي آتشفسانی مشاهده گردید که مطالعات تعیین عمر این لایه‌ها (به روشهای مختلفی از جمله استفاده از رادیواکتیویته یا حشره‌شناسی (ژئولوژیکی^۱) نیز بطور جداگانه انجام گرفته است. نتایج حاصله نشان می‌دهند که خاکسترهاي آتشفسانی از انفجارهای خارج از آب بوجود آمده و دارای قدمت ده تا پنجاه هزار ساله هستند که با زمان نابودی آتلانتیس نیز مطابقت تقریبی دارد.

مرجانهایی که از اعمق بیش از سه هزار پائی نزدیک کوه زیردریائی ماتیور بزرگ^۲ بیرون آورده شدند، نشان می‌دهند که مرجانها سقوط هزاران پائی (از محلی که معمولاً رشد می‌کنند) به درون آب داشته و یا سطح آب به اندازه قابل ملاحظه‌ای (هزاران پا) بالا رفته است و یا احتمالاً هر دو حالت با هم رخ داده است به عبارت دیگر جزایر (مناطق) یا بخشهايی که هم اکنون در زیر آب و در اعمق هزاران پائی قرار دارند، زمانی خارج از آب بوده و در اطراف آنها مرجانهایی رشد نموده‌اند. سپس به نحوی، مناطق مزبور به درون آب فرومی‌روند و مرجانها را نیز با خود به کام دریا می‌کشند و گرنه هیچ مرجانی در عمق سه هزار پائی رشد نمی‌کند.

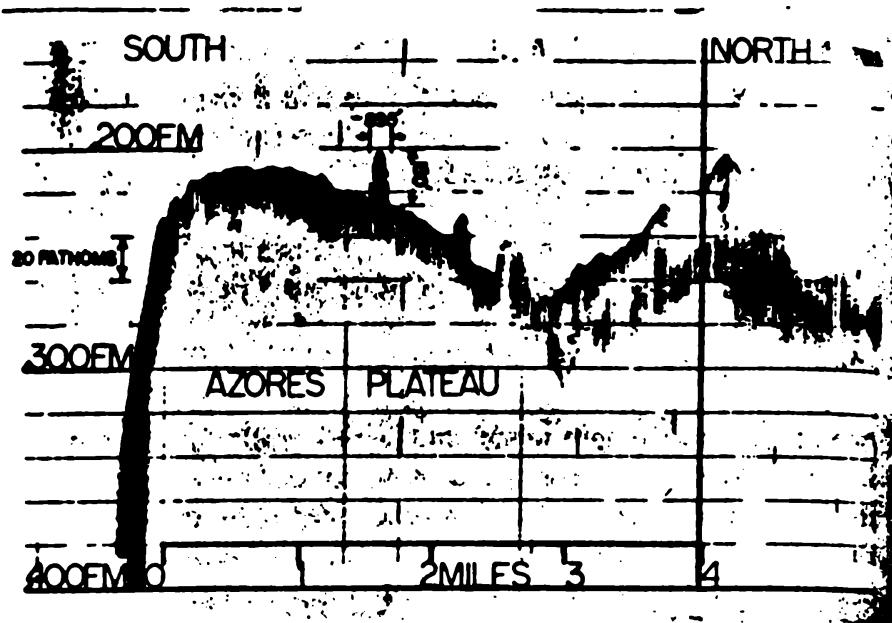
بین سالهای ۱۹۴۷ تا ۱۹۴۸، هیئتی از طرف دولت سوئد برای تحقیق در نواحی عمیق اطلس میانی به سرپرستی دکتر کولبه^۳ اعزام شده بود که در سال ۱۹۵۷ دکتر مالایس^۴ نتایج بررسیهای آنرا (ده‌سال فاصله) شاید برای انجام تحقیقات و حصول اطمینان) چنین اعلام نمود: «دکتر کولبه در این تحقیقات آثاری از

1. Zoologically

2. great Meteor

3. Malaise

4. Kolbe

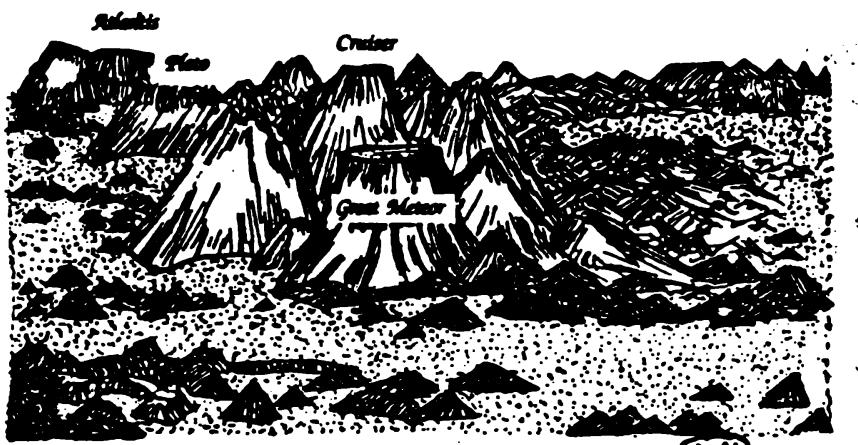
تصویر ۷۲

نمایی از اکرگرام و شمای مقطوعی از فلات آزورس که از ارتفاعات اعمق آب برداشته شده است. بر جستگیهای متقارن سمت چپ نشانده‌نده وجود برجها یا هرمهایی است که به دست انسان ساخته شده‌اند. با توجه به ارتفاع این بر جستگیها هرم بودن آنها منطقی‌تر جلوه می‌کند تا برج یا پشته‌های خاک.

دیاتومه‌های آب شیرین (پلانگتونهای میکروسکوپی) و بقایای گیاهان غیردریائی را در نمونه‌های برداشته از اعمق چندین مایلی بر جستگیهای اطلس میانی یافته است. به عبارت دیگر، بقایای حیوانات و گیاهانی را یافته است که در اطراف دریاچه‌های قدیمی رشد می‌کردند (زمانی که بخش‌های وسیعی از آن بر جستگیها را خشکی تشکیل می‌داده)». دکتر مالایس سپس فاش ساخت که تجزیه نمونه گیاهان پیداشده، آخرین زمان زندگی خارج از آب آنها را حدود ده تا دوازده هزار سال قبل نشان داده است که این دوره به زمانی که لایه‌های ضخیم گدازه‌های آتشفسانی ناشی از فوران آتشفسانی‌های آتلانتیس در آخرین روزهای بقای آن تشکیل می‌شد، بسیار نزدیک است.

کشته تحقیقاتی سوئدی آلباتراس^۱ نمونه‌های دیگر از اعمق دومایلی بخش رومانش^۲ در نزدیکی سنت پیتر^۳ و سنت پاول راکس آرا بیرون آورده بود که حاوی میکروارگانیسمهای آبهای کم عمق بوده که بهمراه گیاهان، شاخه‌ها، تنه درختان در گل فروخته بودند. این نمونه‌ها، غرق شدن ناگهانی را نشان می‌دادند.

البته پیشرفت تحقیقات اقیانوس‌شناسی و زمین‌شناسی و کاربرد نظریه جابجایی عمودی فلاتهای زمین و همچنین نظریه انشقاق افقی^۴ قاره‌ها همگی دست بدست هم داده و احتمال وجود آتلانتیس و تمدن آنرا بیش از پیش فزایش داده و ثابت کردند که این سرزمین زمانی واقعاً وجود داشته و در پنهان اقیانوس اطلس تمدن پیشرفته خود را هرچه روز افزونتر گسترش می‌داد، نظریه جابجایی تکتونیکی عمودی قاره‌ها کمک شایانی در توضیح علت ناپدیدشدن یا تولد ناگهانی جزیره‌یا جزایری را نمود که البته

تصویر ۷۳

مقایسه‌ای از ارتفاع کوههای زیردریائی اقیانوس اطلس. کوههای متیور بزرگ (Meteor) و کروزه به ارتفاع ۱۶۰۰۰ پا از دامنه‌های زیرآبی آنها تا سطح ۱۰۰۰ پایی آب نشان می‌دهند که زمانی در خارج از آب قرار داشته‌اند. کوه زیرآبی افلاطون یاداور نام مورخ مشهوری است که خاطره آتلانتیس را (کوه دیگری به نام آتلانتیس نیز همینطور است) تداعی می‌کند.

- 1. albatros
- 2: romanche

- 3. St. Peter
- 4. St. Paul Rocks

همگی ناشی از حرکات مخرب پوسته زمین و تغییرات حاصل از اعمال فشارهایی است که قاره‌ها یا فلاتها به یکدیگر وارد می‌آورند و بعضاً نیز (در صورتی که محل مسکونی باشد) بعنوان یک بلای ناگهانی و فاجعه‌ای تلقی شده است که آتلانتیس نمونه‌ای از آن به شمار می‌آید. گفته می‌شود که در بعضی موارد فشارهای واردشده، از برخورد کره زمین با یکی از شهابهای بزرگ ناشی شده و یا در نتیجه عدم تعادلی هستند که در نحوه گردش محورهای آن بوجود می‌آیند. طبق نظریه جابجایی تکتونیکی فلاتها، عمر سرزمین آتلانتیس به صدها یا حتی ده‌ها هزار سال قبل برمی‌گردد به عبارت دیگر به زمانی که عمر بشر و تمدن او اجازه می‌دهد (نه به میلیونها) مربوط می‌شود.

بخش ۱۲

مارماهیها، خوک‌های دریایی، پرندگان، میگوها، ماستودونها و توکسodonهای آتلانتیس

با فرض اینکه بخش‌های عمدۀ آتلانتیس در اثر زلزله‌های مهیب نابود شده و به اعماق دریا فرو رفته باشند، انتظار می‌رود که هم اکنون اشکال مختلفی از حیات و زندگی در قلل کوههای آن که بعدها بصورت جزایر کوچکی درآمده و امروز در سطح دریا پراکنده‌اند، وجود داشته باشد. حال با توجه به وجود حیوانات مختلفی در سراسر جزایر جدا شده از آتلانتیس اولیه چنین استنباط می‌شود که فرض فوق صحّت داشته و در غیر اینصورت توجیه قابل قبول دیگری برای وجود و حضور حیوانات گوناگون در جزایر منطقه وجود نخواهد داشت الا اینکه آنها را با کشتنی از سایر قاره‌ها آورده باشند. کسانی که قبل از جزایر قناری را دیده بودند، آنها را بدليل وجود تعداد بیشماری از سکگها (نه پرندگان) بنام «قناری» نامیدند. زیرا کلمه قناری در لاتین بمعنی «سگ» است و نه «پرنده»^۱ در این جزایر، سگها همانند بومیان آنجا کاملاً اهلی و درواقع بومی آن جزایر بودند. قدر مسلم آنکه بومیان منطقه، سگها را همانند بز، گوسفند یا گاو با قایق یا کشتی و از افریقا یا اروپا نیاورده‌اند زیرا جزیره نشینان هرگز از قایق یا کشتی استفاده نکرده بودند (آنان بقدرتی از

دریا می ترسیدند که ترسشان انسان را به یاد افسانه اسلامافشان می انداخت که «وطن اصلیشان را دریا بلعیده بود».

در این جزایر نوعی خرچنگ کوچک (از رده سخت پستان) وجود دارد که با افسانه آتلانتیس ارتباط نزدیک پیدا می کند. جزیره ای که این نوع خرچنگ در آن زندگی می کند به لانزاروت^۱ معروف بوده و به داشتن بناهای باستانی و معابد کهنی که منشاء آنها ناشناخته مانده، شهرت دارد. در این جزیره نوعی خرچنگ کوچک نابینا وجود دارد که بنا به اقوال، تنها مسکن و زیستگاه آن استخر تاریکی در زیر یک غار می باشد. این خرچنگ کوچک (از تیره مائیدوپسیس پولی مورفا^۲) چشم دار، بینائی خود را از دست داده و با یکی دیگر از سخت پستان محلی از تیره مونیدوپسیس تریدنتاتا^۳ خویشاوند است با این تفاوت که خرچنگ اخیر می تواند بخوبی به بیند و بر خلاف اولی در استخرهای تاریک زندگی نمی کند. دلیل از دست دادن بینائی این خرچنگها، فروافتادن ناگهانی آنها در اثر جابجائی ناشی از زلزله در محلی بسیار تاریک (اعماق دریا) بوده است که بعلت عدم نیاز به چشم و دیدن، به تدریغ بینائی آنها از بین رفته و در طی قرنها اقامت در محل تاریک نسلهای بعدی آنها نیز نابینا گشته اند. این اتفاق درواقع همان فاجعه ناگهانی بود که به نابودی آتلانتیس انجامید.

وقتی که برای اولین بار دریانوردان اروپائی به جزایر آزورس پانهادند، آنها را خالی از سکنه یافتدند. درواقع کاملاً خالی نیز نبود بلکه تعداد بیشماری از پرندگان زمینی و خرگوش در آنجا زندگی می کردند و به همین دلیل نیز کاشفین اولیه هریک از آنها را بنام آکورس^۴ یا مأوای حیوانات نامیدند. حتی در نقشه های قدیمی نیز نام جزایر سائومیگوئیل، کوروو و فلورس به ترتیب معادل پرتفالی کلمات، جزیره قمری ها، جزیره کلااغها و جزیره خرگوشها نامگذاری شده بود. ولی هیچگونه دلیل قانع کننده ای برای توجیه حضور چنین حیوانات و پرندگان خشکی در جزایر کوچکی که هزاران مایل از نزدیکترین قاره ها فاصله دارند، وجود ندارد.

دو نوع خوک دریائی، مانگ^۵ و سیرن^۶، نیز در سواحل جزایر آزورس یافت می شوند که هر کدام به سواحل قاره جداگانه ای تعلق دارند. خوکهای دریائی مانک

1. Lanzarote

2. Munidopsis Polymorpha

3. Manidopsis Tridentata

4 . Acores

5 . Monk

6 . Siren

ممولاً در آبهای ساحلی مدیترانه و دریای کارائیب زندگی کرده ولی خوکهای دریائی سیرن در آبهای ساحلی آفریقای غربی و شرقی آمریکای جنوبی می‌زیند. درخصوص زندگی این خوکها و ارتباط آنها با آتلانتیس و بالاخره در تأیید این نکته که خوکها همراه سایر حیوانات و پرندگان نواحی آتلانتیس اولیه زندگی می‌کرده ولی در اثر فاجعه‌ای از مسکن اصلیشان جدا شده و بالاخره در جزایر فوق گیرافتاده‌اند، مطلب جالبی از آیلین^۱ نویسنده کلاسیک قرن سوم قبل از میلاد در کتابش بنام «طبیعت حیوانات» تحت عنوان «قوچهای (خوکها) دریا» نوشته شده است. وی می‌نویسد:

«... قوچ (خوک) ماده در پیشانیش نوار سفیدی دارد. و می‌شود گفت که این نوار سفید به تاج پادشاهانی همچون یسیاکوس^۲ یا آنتی گونوس^۳ و دیگر پادشاهان مقدونی شبیه است. ساکنان سواحل اقیانوس می‌گویند که در زمانهای خیلی قدیم، پادشاهان آتلانتیس یا اولاد و فرزندان پوزیدون^۴ بعنوان سمبول قدرت نواری از پوست سفید پیشانی خوکهای نر بر پیشانیشان می‌بستند. زنان آنها نیز (ملکه‌ها) بعنوان سمبول قدرت و اقتدارشان نوار سفید پوست پیشانی خوکهای ماده را بر پیشانیشان می‌بستند.»

اشارة این منبع قدیمی به کاربرد پوست خوک در آتلانتیس بعنوان نشان پادشاهی آنان مثال خوبی بر این مدعاست که چگونه توجه مختصر در نوع لباس پوشیدن (در اینجا نوع پوشش سر) قومی می‌تواند قرنها بعد بعنوان راهگشای مطالعات جانورشناسی، اقیانوس‌شناسی و شناخت جهان ماقبل تاریخ بکار گرفته شود. حتی پرندگان کوتاه‌عمری همچون پروانه‌ها نیز یادآور رابطه بین قاره‌های موجود در سواحل غرب و شرق اقیانوس طلس و قاره دیگری در میان اقیانوس بودند. از گونه‌های پروانه‌هایی که در جزایر اقیانوس اطلس وجود دارند، دوسم در جزایر سمت اروپا و آفریقا و تقریباً یک سوم در جزایر سمت آمریکا زندگی می‌کنند. لوئیس اسپنس^۵ اطلس‌شناس اسکاتلندي، معتقد است که پروانه‌های نر کاتوپسیلیاء در سواحل شمالی آمریکای جنوبی ناخوداگاه و از روی غریزه همه‌ساله متتحمل

1. Aelien

2. Lysimachus

3. Antigonus

4. Poseidon

5. Lewis Spence

6. Catopsilia

پروازهای طولانی به سمت شمال شرقی گویانا^۱ و به داخل اقیانوس می‌شوند و آنقدر پیش می‌روند که به شکل ابرهای رنگینی سرانجام در فواصلی بسیار دور در میان آبهای اقیانوس (شاید به یاد موطن اصلیشان) به کام مرگ گرفتار می‌آیند.

انگیزه‌های غریزی حیوانات، پرندگان و حشرات برای بازگشت به موطن اصلیشان را نوستوفیلی می‌نامند که شاید همین عامل سبب شده است که بسیاری از ماهیگیران و دریانوردان منطقه جنوب جزایر آзорس رفته‌های غیرعادی دست جمعی پرندگان مهاجری (پرواز رفتاری سالیانه از اروپا به آمریکای جنوبی) را به بینند که در آسمان منطقه حرکات عجیبی می‌نمایند. این پرندگان بمحض رسیدن به این منطقه، بطور دسته جمعی به گردش و چرخش در آسمان می‌پردازند گویی بدنبال جانی برای نشستن (غریزه و خاطرات قبلی شان آنها را به یاد وجود خشکی در منطقه می‌اندازد) هستند ولی پس از چرخش‌های بسیار طولانی و نامید از یافتن خشکی به راه خود ادامه می‌دهند (برخی نیز از خستگی به دریا سقوط می‌کنند). آنان همین رفته‌ها را در همین منطقه در بازگشتشان از آمریکای جنوبی نیز تکرار می‌کنند.

شاید رفته‌های عجیب و خودکشی دسته جمعی موشهای صحرائی قطب شمال که در سواحل نروژ زندگی می‌کنند نیز از همین خاطره غریزی نشأت می‌گیرد. آنان هرچند وقت یکبار پس از زاد و ولد و خالی شدن انبارهای غذایی خود، دسته جمعی به سوی سواحل اقیانوس اطلس روی آورده و خود را به آب اقیانوس افکنده و شناکنان به سمت غرب تا جانی پیش می‌روند که همگی غرق شوند. برخی از طرفداران وجود آتلانتیس معتقدند که علاوه بر عامل غریزی کنترل جمعیت موشهای عامل دیگری همچون خاطره سرزمین پربرکتی در بخش غربی محل سکونت آنها سبب جذب موشهای بداخل اقیانوس می‌شود به امید اینکه همانند گذشته غذای کافی برای خود بیابند. اینان در واقع در گذشته راهنمای سایر حیوانات نیز در یافتن محل غذا بوده‌اند.

جالبترین مثال تأثیر غریزه و اشتیاق بازگشت به موطن اصلی در مارماهیهای اروپا و آمریکا دیده می‌شود که هر دو نوع آنها هزاران مایل مسیر رودخانه‌ها، دریاها و اقیانوسها را برای تخم‌ریزی و تولید مثل در یکی از عجیبترین مناطق اقیانوس

اطلس، دریای سارگاسو، طی می‌کنند. دریای سارگاسو زمانی جزو قلمرو غربی آتلانتیس به شمار می‌آمده است.

آریستوتل، فیلسوف یونانی و شاگرد افلاطون که بعدها یکی از منتقدین وی شد، نیز به این پدیده طبیعی توجه داشت. وی نخستین تفسیر و تعبیر تاریخی خود در زمینه چگونگی تولید مثل مارماهیهای اروپائی که هر دو سال یکبار از دریاچه‌ها و رودخانه‌های اروپا ناپدید شده و به سمت دریا حرکت می‌کنند را بیان نمود. مارماهیهای جوان که در جایی از دریا از تخم خارج می‌شوند، مجدداً به دریاچه‌ها بازمی‌گردند. از محل تولید مثل آنها (جایی در دریا) آگاهی چندانی در دست نبود. تا اینکه در اواسط قرن حاضر، معماهی (محل تولید مثل) آنها نیز حل شد. آنان از آبهای اقیانوس می‌گذرند و در مدت چهار ماه مسافت طولانی بالاخره به دریای سارگاسو رسیده و در همانجا نیز تولید مثل می‌کنند. آنها پس از تخم ریزی در اعماق آب و بر روی جلبکهای دریائی که محافظت مناسبی برای تخم‌ها می‌باشد، می‌میرند. مارماهیهای جوان از تخم درآمده مجدداً از طریق جریان شمالی آب گرم گلف استریم به اروپا بازمی‌گردند تا دو سال دیگر مسافت بعدیشان را از سر بگیرند.

اگر آریستوتل^۱ می‌دانست که مارماهیهای آمریکا نیز همان رفتار همنوعان اروپائیشان را هر دو سال یکبار تکرار کرده و به سوی همان نقطه در دریای سارگاسو آمده و سپس راه بازگشت به آمریکا را در پیش می‌گیرند، بسیار حیرت‌زده‌تر می‌شد.

هرچند که ظاهراً معما آسان است ولی توجیه علت آن اغفال‌کننده می‌باشد، احتمالاً خاطره ژنتیکی مارماهیهایی که در دو طرف اقیانوس اطلس زندگی می‌کنند سبب جذب و بازگشت آنها به سرزمین اجدادی و محل تولید مثل اولیه‌شان شده و رودخانه یا راه آب اولیه‌ای که هم اکنون دریا آنرا فرا گرفته ولی جلبکهایی که زمانی در همین مسیر رشد کرده و اکنون در دریای سارگاسو پیدا می‌شوند نیز محافظه و راهنمای حرکت آنها برای ادامه سیر زندگی تکراری (هر دو سال یکبار به امید رسیدن به سرزمین اجدادی و اولیه‌شان) و بقای آنها به شمار می‌آیند.

قابل ذکر است که آریستوتل (آدم شکاکی که به تئوری آتلانتیس افلاطون نیز

انتقاد می کرد) جزو اولین کسانی بود که توجه خاص به مسئله مهاجرت مارماهیها که درواقع بیانگر وجود احتمالی قاره‌ای در میان اقیانوس (اکنون در اعماق آب) و در زمانی دور دست بوده، نشان داد.

پیدا شدن استخوانهای دایناسورهای عظیم الجثه در مناطق مختلف و حفاری شده زمین، بدون شک یکی از علل بروز اعتقادات عامه به وجود اژدهاها بوده و بهمین دلیل نیز، بعضی از فرهنگها با توجه به استخوانهای پیداشده، تلاش کرده‌اند در تصاویر و نقاشیهای خود عظمت این جانوران ماقبل تاریخ را در زمان زنده بودنشان نشان دهند و بهمین جهت در دیوارهای بابل، در افسانه‌های قدیمی اروپا و در کارهای هنری چین نیز تصور عام به وجود اژدها دیده می‌شود. برخی از اسطوره‌شناسان دوقرن اخیر غرب معتقدند که خداوند استخوانهای بزرگ دایناسورها را در اوایل خلقت جهان آفرید (و سپس دفن کرد). قرنهاست چینی‌ها استخوانهای دایناسورها را که از صحرای گوبی پیدا می‌کنند، آسیاب کرده و بصورت قرص‌های استخوان اژدها بعنوان تنها علاج و مداوای بسیاری از بیماریهای مزمن و افزایش نیروی مردی استفاده می‌کنند. برخی از نمونه‌های کوچک اژدهاها هنوز هم زنده‌اند. مثلاً اژدهاهای کومodo یا سوسمارهای عظیم الجثه اندونزی و مارمولکهای بطول ده‌پا در جزیره کومodo هنوز هم باقی بوده و به زندگی ادامه می‌دهند. بنابراین وجود اژدهاها در افسانه‌های اولیه بطور یقین موجودیت آنها در ازمنه قدیم را تا حدودی ثابت می‌کند. و احتمال می‌رود که گونه‌های خاصی از این جانوران عظیم الجثه ماقبل تاریخ، در برخی جزایر یا نقاط دورافتاده تا اواخر آخرین دوره یخبندان یعنی حدود دوازده هزار سال پیش می‌زیسته‌اند. بعنوان مثال، در یکی از آثار هنری، اسکیموها که بر روی طلا حکاکی شده است، جنگ بین مردانی (شکارچیان) با حیوانات عظیم الجثه‌ای نشان داده شده است که به نظر می‌رسد تصویر ببر تیزدنده باشد که در آن زمان (زمانی که بشر تقریباً متبدن بوده و کاربرد فلزات را برای حکاکی تصویر این ببر ماقبل تاریخ در طلا می‌دانسته) زندگی می‌کرده است.

ولی عجیبترین این‌ها در آمریکا پیدا شد، در آنجا بر روی یک کوزه سرامیکی که از خرابه‌های تیاهواناکو در بلیوی بدست آمده (در آثار سنگی نیز دیده شده

است)، تصویر جانوری دیده می شود که از نظر دیرینه شناسی شباهت بسیار زیادی با توکسودون (جانوری شبیه کرگدن) که حدود میلیونها سال پیش می زیسته، داشته است. محل این کشف غیرعادی نیز تقریباً غیرعادی است. زیرا تیاهواناکو خود سیزده هزار پا از سطح دریا ارتفاع داشته و در زمانهای بسیار دور (طبق تخمین باستان‌شناس معروف، پاسانانسکی^۱ حدود ۱۳۰۰۰ سال قبل از میلاد) ساخته شده ولی از آن زمان تابحال ارتفاع و آب و هوای آن نیز تغییر کرده است. به نظر می رسد که تیاهواناکو، بندر بوده (زیرا سکوها و اسکله‌های سنگی در آن دیده می شود) ولی تنها دریاچه نزدیک آن دریاچه تی کا^۲ با چندین مایل فاصله می باشد. و البته جمعیت زیادی نیز داشته زیرا آنجا شهری بزرگ بوده که امروزه فقط آثای از آن باقی مانده است و از طرفی دیگر منطقه در ارتفاع بالائی قرار گرفته و بنابراین بعيد به نظر می رسد که بتواند فرهنگی آنچنان غنی را در خود پرورانده باشد.

در زیر برخهای همیشگی آن بقایای مزارع گندم و غلات نشان می دهند که آب و هوای منطقه زمانی گرم بوده و زمین‌ها نیز قابلیت کشاورزی و کشت و زرع داشته‌اند. در خشکی نیز، فسیلهای آب شود اقیانوس در بخش‌های کوهستانی و هم در زیر دریاچه تی کا پیدا شده است. و از اینکه گسل و گستاخ بزرگی در منطقه بوده که از رشته کوه آند گذشته (رشته کوه آند، از جمله بزرگترین و قیمتی‌ترین رشته کوههای جهانی به شمار می آید و به این ترتیب بخش غربی منطقه حدود سی هزار سال قدمت دارد) این نتیجه بدست می آید که منطقه تیاهواناکو بطور قابل ملاحظه‌ای از سطح دریا بالاتر کشیده شده است.

احتمالاً برخاستن رشته کوه آند نیز از تغییری که در زمین رخ داده و موجب غرق شدن قاره آتلانتیس گردیده، ناشی شده است که در نتیجه بخش‌های از فلات و سواحل آمریکای جنوبی نیز هم‌زمان با آن به ارتفاعات فلات آند رانده شده‌اند.

در پرو و بولیوی و از نظر زمین‌شناسی، برخاستن رشته کوههای آند از ارتفاع چهار مایل زیر سطح دریا در خلیج نازاکا با مسافتی بطول ۱۲۵ مایل و تا ارتفاع چهار مایل بالاتر از سطح دریا، یکی از سریعترین فعالیتهای کوه‌زایی جهان به شمار می آید.

در بیشتر مناطق دورافتاده آمریکای شمالی و جنوبی، ساختمان زمین‌شناسی و

شکل تپه‌ها، ماهورها و صخره‌ها طوری است که بخش‌های صنعتی باستانی تشابه نزدیکی با شکل حیواناتی که هزاران سال و به روایتی میلیونها سال پیش در آن نواحی می‌زیستند، نشان می‌دهند. مثلاً در ناحیه ویسکونزین^۱، تپه‌ای وجود دارد که به شکل فیل یا ماستودون است (احتمالاً برای آنکه فقط از هوا قابل تشخیص باشد) و طوری قرار گرفته که شباهت زیادی به جانوران نازaka در پرو دارد. بعضی از اهالی قبل از اقوام اینکاها در پرو، حکاکیهایی بر روی صخره‌های فلات مارکاهاوای^۲ کرده‌اند که همگی به اشکال حیواناتی از قبیل شیر، شتر و جانوری شبیه استگوسواروس (سوسماران بزرگ دوره ژوراسیک علیا که در استانهای کلرادو و وایومینگ می‌زیسته‌اند) شبیه بودند.

دکتر خاوریکابره را^۳، مجموعه‌ای از سنگهای گرد و به تعداد حدود شانزده هزار عدد با وزنهایی از پنج پوند تا قطعاتی به وزن ۸۰۰ پوند را از بقایای دهکده اوکاکاجی^۴ پرو جمع‌آوری کرده و در موزه خود نیز تقریباً یازده هزار عدد از آنها را دارد. آنچه که در مورد این مجموعه سنگها جلب توجه می‌کند (سنگهای ایکاها) اینست که همگی از حکاکیهایی که تصاویر انسان، حیوان، نقشه‌های ستارگان، حلقه نجومی منطقه البروج و نقشه‌هایی از مناطق مختلف و باشناخته خشکی را نشان می‌دهند، آکنده هستند. این سنگها، انسانهایی را نشان می‌دهند که در شکار یا جنگ با انواع جانوران عظیم الجثه‌ای همچون برونتوزوروس^۵، تریسراتوسپس^۶، استگوزوروس^۷ پتروماکتیل^۸ که قطعاً در دوران مزوزوئیک^۹ می‌زیسته‌اند، هستند. حتی عجیب‌تر آنکه، تصاویر طوری نقاشی یا حکاکی شده‌اند که انسانها را در حال استفاده از حیوانات اهلی که درواقع دایناسورها^{۱۰} هستند، نشان داده و بیانگر استفاده انسان از حیوانات مزبور برای حمل و نقل یا اجرای عملیات نیز می‌باشند. ضمناً انسان‌هایی در این تصاویر دیده می‌شوند که در حال تماشای ستارگان با دوربین بوده و یا در حال عمل جراحی هستند.

از آنجائیکه محل و منشاء این سنگها برای برخی از باستانشناسان بدقت نشان

۱. Wisconsin

6. Triceratops

2. Marcahuasi

7. Stegosaurs

3. Javier Cabrera

8. Petrodactyl

4. Ocuaje

9. Mesozoic

5. Brontosaurus

10. Dinosaur

داده نشده و از طرفی بسیار تازه به نظر می‌رسیدند، آنها را (داستانهای مصور) جعلی و قلابی دانسته‌اند. بعلاوه یکی از روستائیان محلی تعریف می‌کرد که وی تعداد زیادی از آنها را برای فروش به باستان‌شناسان می‌ساخته است. بنابراین مقامات پر و این سنگها را بعنوان عتیقه تلقی نکرده (تعدادشان هم به پنجاه هزار عدد رسیده) و اجازه صادرات ندادند ولی اظهار داشتند که این سنگها درواقع از آثار هنری پر و به شمار می‌روند (اعم از کهنه و نو) چه بسا که همگی نیز همینطور بوده‌اند.

تصویر ۷۴

تصویری از انسانهای سوار بر حیوانات غظیم الجثه ماقبل تاریخ که در سنگهای بسیار قدیمی ایکاها در پر و حجاری شده است.

البته اگر این سنگها را قبل اکاشفین اسپانیائی جمع آوری نکرده و نمونه‌هایی از آنها را در سال ۱۵۶۲ به اسپانیا ارسال ننموده بودند (این موضوع نشان می‌دهد که حداقل این سنگها کار عصر حاضر نیست)، باستان‌شناسان می‌توانستند آنها را

به راحتی از مقوله باستانی بودن خارج کنند. و با توجه به اینکه اکثراً آثار اکسیداسیون در محل تصاویر و حکاکیهای سنگها که ناشی از گذشت زمان است، دیده می‌شود، می‌توان فرض کرد که عمر آنها حداقل به قرنها پیش می‌رسد. ضمناً، اندازه‌ها، تعداد بسیار زیاد و مدت زمانی که برای حکاکی بر روی آنهمه صرف شده، همگی حاکی از آنند که تعدادی از آنها واقعاً قدیمی بوده و توسط حکاکان و هنرمندان اولیه ساخته شده‌اند.

هامیلتون فورمن^۱ باستان‌شناس آماتور که بر روی معماهای سنگهای ایکا^۲ کار می‌کرد با فرض اینکه سنگها را یکی از خانواده‌های امروزی کنده‌کاری کرده و سپس برای کشف مجدد در خاک گذاشته‌اند، در مقاله‌خود نوشته بود:

«اگر اینهمه سنگ را یک خانواده حکاکی کرده است حتماً لشگری از اجنه و شیاطین نیز به آنها کمک کرده‌اند.»

یکی دیگر از آثاری که اشکال حیوانات ماقبل تاریخ و انسانهای اولیه را نشان می‌دهد، در نزدیکی شهر آکامبارو^۳ ایالت گواناجاتو^۴ مکزیک وجود دارد که برای نخستین بار، ولادیمیر جالسرود^۵ انبادری از دانماک که در آکامبارو زندگی می‌کرد، آنها را مشاهده کرده بود. او در سال ۱۹۲۵ ضمن بازدید از مزرعه خود، در حالی که سوار بر اسب بود، همراه فورمن (سرکارگر) خود متوجه شیئی سرامیکی شده که در کنار جاده می‌درخشید. وی آنرا درآورد و متوجه شد که این جسم با آثار هنری بومیان (سرخچه‌ستان) اولیه که در منطقه پیدا می‌شد، متفاوت است. پس از تمیز کردن آن، تصاویری از انسانها و حیوانات، را در آن دید که با انواع پیدا شده در سنگهای ایکا مشابه بود. تصاویر به جانوران عظیم الجثه دوره ژواراسیک تعلق داشتند که میلیونها سال پیش می‌زیستند.

جالسرود به سرکارگرشن توصیه کرد که برای یافتن نمونه‌های بیشتر، به جستجو به پردازد. وی حتی مبالغی نیز بابت هر یک قلم جسم پیدا شده بوی پرداخت و به این ترتیب جالسرود حدود سی و سه هزار تا از آنها را جمع اوری کرد. در این سنگها گاهاً تصاویر انسانها را نیز با حیوانات در یک جا حکاکی کرده بودند. برخی از دایناسورها نیز همانند حیوانات اهلی و دستآموز در حالتی آرام و در کنار زبان دیده

۱. Hamilton Forman

4. Guanajato

2. Ica

5. Walemar Julsrud

3. Acambaro

می شدند. لباس آنها طوری بود که به نظر می رسید از تیپ لباسهای انسانهای خاورمیانه باستانی هستند. سرپائی های بنددار، زره تужیری، کلاه خود و انواعی از اسلحه ها نیز در تصاویر انسانها دیده می شد.

با توجه به اینکه در ساختن این سنگها یا اشیاء از گل رس استفاده کرده و فقطاً دارای مقادیری از مواد آلی بودند، سن برخی از آنها را نیز تعیین کردند. طبق روش تعیین عمر آثار باستانی از روی تستهای کربن چهارده (کربن رادیواکتیو)، مشخص شد که برخی از آنها را در 170 ± 5930 سال قبل از میلاد ساخته اند. توجه جالسرود به ارزش این آثار و درخواست وی برای یافتن تعداد بیشتری از آنها سبب شد که سرخپستان بومی بفکر کپه برداری از آثار اسلام خود افتاده تا از این طریق بتوانند مبالغی بدست آورند. معهذا، تاریخ تعیین شده برای ساخت این آثار و اشکال نشان می دهد که فرهنگ سرخپستان یا اقوام پیش از آنها، هزاران سال پیش بوده و بسیار قدیمی تر از زمانی که برای وجود آنها در نظر گرفته شده است، بهرحال وجود تصاویر با حکاکیهای جانوران منقرض شده باستانی بهمراه انسانهای با آنها (توجه به عمر نقاشی هایی که گاهماً به میلیونها سال پیش می رسد)، هرگز معنی این نیست که انسانها نیز با همان حیوانات همدوره بوده یا قدیمتر از آنها هستند. معهذا بد نیست که نمونه کولاکانت^۱ ماهی پادار را که حدود بیست میلیون سال پیش می زیسته و هنوز هم در اقیانوس هند زندگی می کند بعنوان مورد استثنای ذکر کنیم. اگر کسی تصویر انسانی را با آن ماهی کشیده باشد، این تصویر هرگز مبین قدمت انسان تا زمان بیست میلیون سال پیش نخواهد بود. بنابراین این احتمال نیز وجود دارد که برخی از گونه های دایناسورهای دوره پلیوستوسن^۲ تا زمان انسانهای دوره ایکاها نیز وجود داشته ولی همانند آتلانتیس حدود دوازده هزار سال قبل کاملاً منقرض شده اند.

مسلمانه برای اثبات وجود جانوران عظیم الجثه ای همچون دایناسورها در اعصار باستان به ارائه تصاویر یا نقاشیهای حکاکی شده در غارها نیازی نیست. بقایای استخوانهای آنها و اجساد یخ زده ناگهانی شان این تصور را در انسان ایجاد می کند که همگی در اثر حادثه ای عالمگیر و ناگهانی نابود شده اند.

این مورد درواقع برای فیلهای ماقبل تاریخ (ماموت‌ها) اتفاق افتاد بطوریکه ناگهان و بطور همه‌جانبه در دوازده هزار سال پیش در اثر فاجعه‌ای ناشناخته و به احتمالی تغییرات شدید و ناگهانی آب و هوا ناپدید شدند.

افلاطون نیز از وجود فیلهایی در آتلانتیس خبر داده ولی نوع آنها را مشخص ننموده بود. بنابراین احتمال می‌رود که منظور وی اشاره به ماستودون^۱‌ها بوده که بقایای آنها هنوز هم در آمریکای شمالی، آمریکای جنوبی و اروپا یافت می‌شوند. در دریای شمال نیز استخوانهای ماستودون‌ها بهمراه اسلحه انسانهای اولیه و ماقبل تاریخ (ضم حفاریهای برای استخراج نفت) یافت شده و همچنان نیز پیدا می‌شوند.

در بناهای باستانی مکزیک نیز (در آثار هنری دست‌ساز آنها هم) مجسمه سر فیلهای را بعنوان سر ستون یا سردر بنا قرار می‌دادند. همچنین در نزدیکیهای بوگوتا^۲ و کلمبیا بقایای استخوانها و اسکلت فیلهایی را یافته‌اند که نشان‌دهنده زندگی فیل در آمریکای جنوبی بوده و بویژه چگونگی مردن آنها نمایانگر این واقعیت است که این حیوانات در اثر حادثه‌ای ناشناخته و ناگهانی از بین رفته‌اند. به نظر سرهنگ براگین^۳ در کتاب «سايه آتلانتیس». نسل فیلهای بزرگ و گله‌های فراوانی از آنها در اثر زمین‌لرزه شدیدی که در چراغاه‌های آنان رخ داده بود، کشته شدند.

در سیبری نیز تعداد زیادی از ماموتها بخ‌زده را یافتند که هزاران سال در حالت منجمد قرار داشته که قطعاً بطور ناگهانی در سیلانی از گل فروخته و به همان حالت بخ‌زده‌اند که اینک گوشت آنها را پس از خارج کردن از درون بخ غذای سگها و بومیان می‌کنند.

در بررسیهای بیولوژیکی که از آنها بعمل آمد، وجود گیاهانی در معده آنها ثابت شد که هرگز در منطقه سیبری یافت نمی‌شوند. پروفسور چارلز‌هاپگود^۴ می‌گوید: «از زیر یخهای سیبری ماموتها بیرون آورده شده‌اند که در دهانشان گلهای آلاه سبز وجود داشته است و این بمعنی اینست که فاجعه‌ای که موجب نابودی آنها شده است بقدرتی سریع و ناگهانی بوده که حیوانات بیچاره فرصت حتی بلعیدن علف خورده شده خود را نیز پیدا نکرده و بطور ناگهانی منجمد شده‌اند.» زمانی زندگی ماموتها سیبری و ماستودونهای کلمبیا را حدود سیزده یا دوازده هزار سال پیش تعیین کرده‌اند.

- 1. Mastodon
- 2. Bogota

- 3. Bragine
- 4. Charles Hapgood

بدلیل بزرگی اندازه استخوانها و جثه فیلها و همانند بقایای اسکلت دایناسورهایی که میلیونها سال پیش نابود شدند، پیدا کردن آنها آسانتر از یافتن بقایای جانوران دیگر است، هرچند که در بسیاری از مناطق اروپا، آسکا، کانادا بقایای دسته جمعی جانوران دیگری که به غارها یا شکافهای زمین پناه برده (جزایر اقیانوس منجمد شمالی مملو از استخوانهای اینگونه حیوانات است) و یا در گل و آب فرو رفته و ناگهان یخ زده اند، نیز پیدا شده است. نسل بسیاری از این حیوانات کاملاً منقرض شدند (بویژه در مناطقی که یافت شده اند) از جمله بیرهای تیز دندان عظیم الجثه، رینوزوروس^۱، شترمرغ، شیر، گاووحشی، گوزن شمالی که همگی بدنبال یافتن پناهگاهی از زلزله، سیل یا آتش می گشته اند. فرانک هوفر^۲ در کتاب «آثار گمشده آمریکا» تصویر روشی از اثرات فاجعه ای جهانی در آسکا را ارائه نموده است. وی می نویسد: «گودالهای آسکا پر از شواهدی است که نشان از فاجعه ای جهانی و مرگ و میر عمومی دارند . . . تصویری از انهدام و انفراض ناگهانی . . .) ماموتها و گاویشهای آمریکائی چنان بهم پیچیده یا پاره پاره شده بودند که گویی دست خدا یا فاجعه ای فضایی از آستین بیرون آمده است. در بسیاری از سواحل آسکا، گلهای یخ زده مملو از استخوانها و اسکلت حیوانات بود. . . . حیواناتی از قبیل ماموتها، ماستودونها، گاویشهای، اسبها، گرگها، خرسها و شیرها . . . جمعیت عظیمی از حیوانات در میان فاجعه گیر کرده و همگی به سرعت یخ زده و مرده بودند . . . »

نزدیک سواحل اقیانوس منجمد شمالی، بقدرتی از جانوران مرده اند که اعمق دریا پوشیده از استخوانها و اسکلت آنهاست. در بسیاری از جزایر، همچون «جزیره استخوانها» و لاکوف^۳ در آنسوی سیری^۴ واقعاً میلیونها اسکلت که بعلت سرمای شدید تاکنون سالم مانده اند جمع شده است.

در این فاجعه، ماهیها نیز جان سالم بدر نبرده اند. نزدیک سانتا باربارا^۵، کالیفرنیا میلیاردها ماهی که اسکلت آنها بستری از ماهی در کف دریا تشکیل داده، ناگهان مرده و در منطقه ای به طول چهار مایل گستردۀ اند. بقایای حیوانات کوچک و بزرگ نابود شده در نواحی مختلف جهان، نشان

1. Rinosaurus

2. Frank Hoffer

3. Llakov

4. Siberia

5. Santa Barbara

می دهد که فاجعه منحصر به یک ناحیه نبوده بلکه بلاحی جهانی به شمار می رفته است. به عبارت دیگر اتفاقی ناگهانی و مرگبار در حدود دوازده هزار سال قبل و در پایان دوره پلیوستوسن، سبب مرگ انسانها و حیوانات فراوانی شده است. این فاجعه سبب تغییرات ناگهانی آب و هوا و میزان پراکندگی آب در بخش‌های وسیعی از دنیا شده بود. درحالی که «سیل عظیم» جهانی قسمت‌های اعظم دنیا را فراگرفته بود، برخی از افسانه‌ها، سیل را با زلزله، آتش از آسمان و غرق شدن ساکنان خشکیها در دریا توانماً ذکر کرده‌اند.

اکثر ملل باستانی نیز فاجعه جهانی را با مدهای بزرگ دریاها که اقصی نقاط جهان را پوشیده از آب کرده و توده عظیم گنبدی شکل آب و سیل را بوجود آورده، مربوط دانسته‌اند. آبهایی که ناگهان برخاسته و نواحی وسیعی از قاره‌هارا پوشانده بود، اثرات جانبی دیگری همچون پرتاب اجسام کیه جانوران دریازی، صدفها و اسکلت موجودات کوچک و بزرگ دریائی بر روی رشته کوههای همانند آند، کوههای راکی^۱، هیمالیا^۲ (استخوانهای نهنگ در ارتفاعات آن یافت شده است)، کوههای اورال^۳ و کوههای آرارات^۴ در قفقاز^۵ (جایی که به نظر هنوز بقایای کشتی نجات جهانی، کشتی نوح، در آن وجود دارد) بر جای گذاشته است.

آنچه در زیر می‌خوانید، شرح تاریخی برخی از وقایعی است که در خصوص فاجعه جهانی از منابع سرخپستان آمریکایی آورده شده است. ذکر این حوادث از نظر اشاره به وقوع زلزله شدید قبل از جاری شدن سیل حائز اهمیت است. در کتاب چیلام بالام^۶ که حاوی اخباری از افواه مردم و بومیان منطقه بوده و ضمن غلبه اسپانیولها نابود گردید، چنین آمده است:

«آموسنکاب^۷ نزدیکتر آمده و چهره آسمانها را تیره و تاریک کرد.

... زمین لرزیدن آغاز کرد و بیدار شد. کسی نمی‌دانست که چه می‌شود. ناگهان آتش شدیدی به آسمان جهیده و از آسمان نیز آتش بارید و خاکسترها فرو نشستند، صخره‌ها و درختان فرو غلطیده و سنگ و چوب در هم آمیخت.

1. Rocky

5. Caucasus

2. Himalaya

6. Chilam Balaam

3. Ural

7. Ah Mucemcab

4. Ararat

سپس آسمانها، حمله کرده و همه چیز را دونیمه کردند. در چهره آسمانها ضربات بی دریبی مشاهده می شد . . . مردم همه قطعه قطعه شدند، قلبهای آنها که زنده بودند از حرکت بازماند سپس همه در درون شن‌ها و دریاها فرو رفتند.

در حمله ناگهانی آب، صورت فلکی حیه (مار) از آسمان ناپدید شد. آسمان به زمین افتاد زمین غرق شد وقتی که چهار خدا، بکب‌ها^۱، از جای خود برخاستند و آنگاه خرابی و نابودی جهان را سبب شدند.»

در یکی از آثار مكتوب ماياها (كتاب پاپول ووه^۲) نيز مکراراً و همانگونه که بسياري از افسانه‌های سرخپوستی اشاره می‌کنند، در ضمن ذکر سيل بزرگ، از آتش نيز سخنی به ميان می‌آيد:

« . . . سپس آبها به خواست هوراکان^۳ به غرش درآمدند و سيل عظيمی بر سر اين موجودات فرود آمد. . . آنان غرق شدند، از آسمان دود غليظی فروباريد . . . سيمای زمین غمزده شده و باران سنگين و تيره‌اي باريدين گرفت . . . روزها و شبها باران آمد. . . مردم در بالاي سرshan صدای غرش می‌شنيدند گويند اين صدا از آتش می‌آمد. همه پا به فرار گذاشتند، يكديگر راه هله داده، از هم پراکندند، گويا می‌خواستند که به بالاي خانه‌ها يشان پناه به بزنده ولی خانه‌ها يشان يکي پس از ديگري فرومی‌ريخت. خواستند که به بالاي درختان صعود کنند ولی درختان آنها را بر زمین کوبيدينند. خواستند که به غارها بروند . . . ولی دهان غارها نيز قبل از ورود مردم بسته شد . . . آب و آتش بر خرابه‌های جهان سرازير شد.

در كتابی از فريزلندهلن^۴، دراليندابوئك^۵ مربوط به قرون وسطی نيز ضمن تأكيد بر آتش سوزی عظيم در سرزمین باستانی آتلند^۶ اقيانوس آمده است:

« . . . آتلند، سرزمین مشهور دريانوردان، را امواج سهمگين بلعيده و كوهها و دره‌های آنرا در کام خود فروبزند. در آنجا چيزی

1. Bacab

2. Popul Vuh

3. Hurakan

4. Frisian

5. Dera Linda Boek

6. Atland

نбود که دریا نبلعیده باشد، بسیاری از ساکنان در زمین فرو رفته و آنهایی که فرار کرده بودند در اعماق آب غرق شدند. از کوهها آتش زبانه می‌کشید... جنگلها همه سوخته و باد خاکسترشان را به اقصی نقاط گیتی پراکنده کرد. رودخانه‌های جدید همه از شن پرشده و جزایر جدیدی ایجاد شد. سه سال تمام زمین می‌غیرید و پس از آرامش، آثار زخم‌های آن قابل مشاهده بود. کشورهای زیادی ناپدید شده و بسیاری دیگر نیز به کام دریا کشیده شدند. «

بروز آتش‌سوزی قبل از سیل و طوفان، در تعدادی از کتبه‌های حاوی شرح وقایع تاریخی نیز آمده است. افلاطون هم در مقالهٔ *تیمائوس* به بروز آتش قبل از زلزله اشاره کرده و می‌نویسد: «آتش‌سوزی مدهشی همه اشیاء روی زمین را در زمانها و فواصل زمانی طولانی می‌سوزاند... و پس زلزله‌های شدید و سیلابهای مهیب در عرض یک شبانه روز... جزیره آتلانتیس را به کام اعماق اقیانوس فرو برد.»

شاید ضمن فاجعهٔ عظیم، در آن زمان تکانهای وحشتناک زمین با حملات آتش از آسمان و جاری شدن سیل مهیب همزمان شده و به این ترتیب همه را به کام نیستی فرو برد است. هم اکنون در نقاطی از زمین و حتی اعماق اقیانوسها نیز آثاری از سوختگی و شکافهای عمیق ناشی از ضربه یا ضربات آسمانی فراوانی دیده می‌شود که بسیار قابل توجه هستند.

بخش ۱۳

(ستارگان دنباله دار، شهابهای آسمانی یا جنگ نهائی)

خوشبختانه زمین با پوشش لایه های ازون^۱ آتمسفر خود، از حفاظ مناسبی برای ساکنان این کره خاکی برخوردار است. از طرفی حوزه مغناطیسی آن بسیاری از تابشها را خنثی و اکثر شهابهای آسمان را قبل از ورود به جو سوزانده و لایه ازون نیز از نفوذ اشعه کیهانی به سطح زمین جلوگیری می کند.

با وجود این سطح این سیاره همانند سطح کره ماه آثار و علائم برخورد شهابهای عظیمی را که باشدت به نقاط مختلفی برخورد کرده اند نشان می دهد. بقول امانوئل ولیکوفسکی^۲ : «در اطراف زمین قبرستان و آرامگاه وسیعی در حال پرواز است.» و شاید در موقع جابجایی حوزه مغناطیسی یا کاهش نیروی جاذبه مغناطیسی و یا احتمالاً بعلت بزرگی بیش از حد برخی از شهابها و ستارکهای سرگردان آسمانی، تعدادی از آنها به زمین برخورد کرده شکافها و حفرات عظیم در سطح آن ایجاد کده و به احتمالی نیز سبب سرازیر شدن آب دریاها شده اند.

امروزه می توان آثار برخی از چنین برخوردها را در سطح زمین مشاهده کرد: حفره عظیم شهابی در آریزونا، کورسول، دیپابی و حفرات مانیکواگان^۳ در کانادا که قطر

دهانه برخی از آنها به شصت و شش کیلومتر می‌رسد، همگی از این قبیل هستند. حتی ماهواره لندسات^۱ در سال ۱۹۷۵ یکی از بزرگترین این حفرات به قطر دهانه ۱۲۵ کیلومتر را در کوههای تارتل^۲ بین داکوتای شمالی و مانیتوبا^۳ مشاهده کرده و عکس‌هایی از آن نیز به زمین مخابره نمود. از این قبیل حفرات در نقاط زیادی از زمین منجمله در سلیجان^۴ سوئد، آشانتی^۵ آفریقای غربی، آراغونیا^۶ در برباد و کورلا^۷ در سیبری و بخش شمالی مدار قطب شمال، دیده می‌شود. یکی دیگر از حفرات دهان گشاد و عظیم زمین در اروپای مرکزی وجود دارد که به ریس کسل^۸ معروف بوده ولی بعلت پوشیده شدن از درختان، جنگلها و شهرها و زمینهای کشاورزی امکان دیده شدن آن از سطح زمین فراهم نبود. در آفریقای شمالی نیز حفره عظیم وردفورد^۹ بعلت وسعت زیادش، مدت‌ها تشخیص داده نشده که در برخورد یک شهاب عظیم با زمین بوجود آمده بود. در استرالیای غربی هم حفره بسیار وسیعی وجود دارد که دانشمندان احتمال اینکه این حفره توسط شهاب سنگ حاصل شده را در حال بررسی هستند. آنان بدنبال آثار فلزی می‌گردند که معمولاً شهابها در محل برخورد از خود بر جای می‌گذارند (در اثر ورود به جو زمین و سوختن، مواد معدنی ذوب شده و فلزات مذاب توده‌هایی را تشکیل می‌دهند). در سال ۱۹۰۸ در سیبری انفجاری آسمانی بوقوع پیوست که به حادثه «شهاب تانگاسکا»^{۱۰} یا حادثه «تانگاسکا» معروف شد. در این انفجار جنگلی به مساحت وسیع و ابعاد گسترده کاملاً نابود شد که هنوز هم آثار تشعشعات رادیواکتیویته در منطقه وجود دارد. هرچند که هیچگونه اثری از محل برخورد شهاب یا حفره یا بقایای فلزی از آن بر جای نماند ولی انفجار مهیبی بود که درواقع در جو رخ داده و موجب سوختن جنگل یا تابش تشعشعاتی در منطقه گردیده بود.

به نظر می‌رسد که عمدۀ برخوردهای شهاب‌سنگها در سطوح دریاها (از آنجائیکه ۷۱ درصد سطح زمین را آب فراگرفته بود) رخ داده و گاهی نیز حفراتی در کف دریاها ایجاد کرده که خود باعث تشکیل خلیجها و دریاچه‌های متعددی گردیده است. بنا به برخی روایات، خلیج کوچک هودسون، خلیج سنت لورنس^{۱۱}، دریاچه بیکال^{۱۲}، دریای آرال و احتمالاً خلیج مکزیک در ابتدا حفراتی بودند که

1. Landsat

5. Ashanti

9. Verdefort

2. Turtle

6. Araguainha

10. Tunguska meteorite

3. Manitoba

7. Korla

11. Saint Lawrence

4. Silljan

8. ries Kessel

12. Baikal

شهاب سنگهای عظیم آسمانی ایجاد کرده‌اند.

برخی از هواشناسان اوایل قرن بیستم معتقدند که هزاران سال قبل شهاب عظیم و غول‌پیکری به زمین برخورد کرده و بخش قاره‌ای آتلانتیس را به قعر دریا فرو برده و تنها جزایر جدا از هم کوچکی را در پهنه اقیانوس اطلس برجای گذاشته است. دکتر اوتوماک^۱، دانشمند علوم فضایی آلمانی، در تفسیر این نظریه ضمن اشاره به جزئیات بیشتری در این خصوص و تعیین تاریخ این حادثه اسفناک می‌نویسد که شهاب بسیار بزرگی به بخش غربی اقیانوس اطلس و محل آتلانتیس برخورده است. این شهاب بزرگ دهها هزار سال قبل همانند انفجار شهاب سنگ کارولینا^۲ در جو به چند قطعه بزرگ تقسیم شده و آنگاه به نقاط مختلفی از زمین حتی سواحل آمریکا نیز برخورد کرده و سبب ایجاد حفرات عظیم و خلیجهای متعدد شده است. به نظر ماک^۳ قطعه اصلی شهاب به جزایر قاره‌ای آتلانتیس برخورد کرده و بخشی از آن را به قعر دریا فروبرده و بالاخره سبب انفجارات آتش‌شانی، امواج سهمگین و غول‌پیکر و حتی تغییرات وسیعی در کف اقیانوس گردیده است. مسلم است که اگر قطر این شهاب ده کیلومتر و وزن آن نیز دویست هزار مگaton بوده، طبیعی است که برخورد چنین جسمی با زمین (همان برخورد فضایی قبل از طوفانی که در افسانه‌ها نیز اشاره شده) چه فاجعه وحشتناک و هولناکی در آن بوجود می‌آورد.

دکتر ماک که ضمن جنگ جهانی دوم با اثرات مواد منفجره آشنائی کافی پیدا کرده، در برآورده که از قدرت این انفجار (برخورد شهاب با زمین) بعمل آورده بود نوشت: «قدرت تخریبی این برخورد با قدرت مخربه ۳۰۰۰۰ (سی هزار) بمب هیدروژنی یا کلیه بمبهای ملل امروز جهان برابری می‌کرد.»

بنا به اظهارات دکتر ماک، در تقویم مایاه‌ها، یکی از اولین سنت‌های منعکسه به زمان نابوی آتلانتیس اشاره کرده و آنرا به سال ۸۴۹۸ قبل از میلاد منسوب نموده است که طی یکسری محاسبات و نیز براساس تقویم میلادی امروز، پایان دوره زندگی آتلانتیس دقیقاً در ساعت یک بعد از ظهر پنجم زوئن و بوقت آتلانتیس آغاز مان بوده است. این تاریخ با حادثه در یک راستا قرار گرفتن، خورشید، ستاره زهره، ماه، و زمین که خود موجب تغییرات مغناطیسی در قطبین زمین می‌گردید، همزمان شده و بالاخره موجب ورود شهاب سنگهای عظیم به جو زمین گردیده و (بقول دکتر ماک)

1. Otto Muck

2. Alles über Atlantis: 1976

3. Carolina

4. Muck

در ظریفترین و حساسترین نواحی پوسته زمین فاجعه هولناکی را سبب شده است. این شهاب‌سنگ‌های غول‌پیکر به پ्रاتشفسانی ترین ناحیه یعنی برجستگی‌های اطلس میانی برخورد کرده‌اند که بنا بر این نظریه، ضربات چندجانبه آن‌ها سبب تشکیل حفرات کارولینا و دو حفره عمیق در جنوب غربی اطلس شمالی و ناحیه شرق دریای کارائیب گردیده است.

نیروی این برخورد بقدرتی زیاد بوده که موجب فعالیتهای شدید آتشفسانها و زلزله در گستره‌ای از سطح زمین شده و امواج مهیب و سهمگین دریا را برانگیخته تا زمینها را نابود و انسانها را در کام خود فرو برده آنگاه فقط یادی و خاطره‌ای از خود (سیل بزرگ جهانی) بر جای بگذارد.

بخشی از مناطقی که دکتر ماک بعنوان محل برخورد شهاب‌سنگ معرفی کرده در مثلث برمودا قرار دارد. گاهی این ناحیه را همانند آتلانتیس، افسانه‌ای بیش به حساب نمی‌آورند ولی گم شدن مکرر کشتیها و هواپیما در آن منطقه و همینطور بروز پدیده‌های ناشناخته و مجھول الهویه متعدد آنجا، هنوز این ناحیه مرموز را از یاد ملوانان و خلبانانی که گاهماً از آن می‌گذرند، نبرده است، و اگر همانگونه که دکتر ماک در مورد آتلانتیس بیان کرده، شهاب‌سنگ دیگری به اعمق اقیانوس در مثلث برمودا افتاده باشد (و هنوز احتمالاً در دریای سارگاسوی غربی موجود باشد)، آشکارشدن بعضی از ویژه‌گیهای دوره‌ای و ناشناخته در منطقه نیز قطعاً دلیلی جز وجود این شهاب آسمانی و نیروی مغناطیسی جاذب فلز و قوی آن نخواهد داشت. لذا دلیل وجود پارازیت‌های رادیوئی و گردش مدام قطب‌نماها و عدم هماهنگی در کارکرد تجهیزات الکترونیکی دریائی همگی به آثار ناشی از وجود این شهاب‌سنگ مغناطیسی مربوط می‌شوند. همینطور ظهور مدهای مغناطیسی، درخشندگی‌های ناشناخته و آبهای نورانی و درخششندۀ آنسوی باهاما نیز احتمالاً نتیجه وجود سیارک غرق‌شده و شهاب‌سنگ‌های آسمانی متعدد در آن نواحی بوده است. در طول سواحل جورجیا و کارولینا، بیش از صدهزار حفره در زمین و اب دیده می‌شود که صدها مایل جهت شمال و جنوب پیش‌رفته‌اند و همگی گویای برخورد شهاب آسمانی بزرگی بوده است که زمانی در اثر نیروهای کیهانی به زمین برخورد کرده و قطعات منفجر شده آن در اقصی نقاط آن ناحیه حفرات کم و بیش عمیقی را بوجود آورده است. یکی از عجایب مثلث برمودا اینست که حوادث و ناهمانگی‌های منطقه، همیشگی نبوده و در منطقه معینی بروز نمی‌کند. شاید نظریه دکتر ماک مبنی بر تفرق

شهاب سنگ‌ها افتادن هر یک یا قطعاتی از هر یک در نواحی مختلف منطقه، بتواند پاسخگوی علت بروز حوادث مربوطه در بخش‌های مختلف منطقه باشد.

هرچند که شهاب‌های آسمانی قابل مشاهده و تشریع و توضیح هستند ولی فقط همین اواخر بود که دانشمندان از احتمال سقوط بسیاری از آنها به سطح زمین واهمه داشته و از آن سخن رانده‌اند. حتی دانشمندان مشهوری همچون کوویر^۱ (شاید کاهش ترس مردم) در یک سخنرانی البته دگماتیستی، گفته بود: «... نمی‌شود از آسمان سنگ به زمین به بارد زیرا اصلاً در آنجا سنگ وجود ندارد...»

ولی در همین اواخر سال ۱۸۰۳ بود که بارانی از شهاب‌سنگها بر فراز پاریس و بر روی آن بارید که دانشمندان طراز اول آن عصر نیز شاهد آن بودند. تا آن زمان و قبل از طرح مستله شهابها و فروافتادن آنها بر روی زمین، منجمین و ستاره‌شناسان آن عصر می‌گفتند که ستارگان دنباله دار ضمن عبور از کنار زمین، به آن نزدیک شده و گاهی آنرا با خرد سنگ‌های دنباله خود سنگ‌باران می‌کنند. برخی همانند کونت کارلی^۲ و جوزف دولالاند^۳ و در صدھا سال پیش برای توجیه علت نابودی آتلانتیس اظهار داشته‌اند که: [ستاره دنباله داری به سادگی با زمین شاخ به شاخ شده و بالاخره در این برخورد مرگبار، آتلانتیس نابود گردیده است.]

این نظریه بوسط تعداد دیگری از اطلس‌شناسان از جمله ایگنیاتوس دانیلی که کتاب دوم وی بنام «رگناروک» (به معنی یکی از مراجع و مأخذ اسکاندیناویا تحت عنوان «حکومت خدایان») کلیه افسانه‌ها و اساطیر قبایل مختلف را درباره افول و نابودی آتلانتیس مورد بررسی قرار داده نیز تصریع و تکرار شده است. دانیلی در کتاب «حکومت خدایان» می‌نویسد: «زمین از میان یک ستاره دنباله دار گذشته و آنگاه این حادثه بوقوع پیوست.» احتمالاً منظور دانیلی از ستاره دنباله دار همان ستاره دنباله دار «هالی» است. وی در این کتاب درباره پیدا شدن لایه‌ها و بقایایی از زمینهای قابل کشت روی زمین که از ستاره دنباله دار بر جای مانده است، سخن گفته و مطالب زیادی در مورد تغییرات حاصله در تمدن‌های قبل از «سیل عظیم» و در هنگام بروز حادثه برخورد زمین با ستاره دنباله دار بیان آورده است. بهر حال آنچه مسلم است اینست که ستاره‌های دنباله دار و قطعاتی از آنها برخلاف شهاب‌ها که به زمین (احتمالاً) برخورد کرده‌اند شباهت زیادی به گلوله‌های برفی دارند بطوریکه

تا حدودی نرم بوده (سخت و جامد نیستند) و پس از خردشدن خاک قابل کشاورزی ایجاد می‌کنند (فرضی که صحت آن در آینده نزدیک (۱۹۸۶) هم زمان با عبور ستاره دنباله‌دار هالی از نزدیک زمین مشخص خواهد شد).

نظریه برخورد زمین با اجرام سماوی (سیارک) و خسارات ناشی از آن را بسیاری از شواهد موجود نیز تأیید می‌کنند. در سطح زمین حفراتی که از برخورد شهابها حاصل شده و در نقاط مختلف این سیاره پراکنده اند دیده می‌شوند. بین کوه مریخ و ژوپیتر (مشتری) نیز کمربندی از شهابها بزرگ و کوچک که هر یک در مداری مخصوص می‌چرخند، وجود دارند که احتمالاً تعداد آنها به حدود پنجاه هزار عدد یا بیشتر می‌رسد. بعضی از این اجرام دارای حرکت گریز از مرکز بوده که سبب نزدیکی بسیار زیاد آنها به زمین می‌گردد. بنابراین تحت برخی شرایط احتمال نزدیک شدن یکی از این شهابها به زمین قوت‌گرفته بطوریکه در حوزه مغناطیسی زمین افتاده و بالاخره جذب آن می‌شود. در سال ۱۹۴۶ «شهاب بزرگ آدونیس» به ۱۸۶۰۰ مایلی زمین رسید و مجدداً در ۱۹۶۸ نیز شهاب ایکاروس^۲ بسیار نزدیک زمین قرار گرفته و موجب نگرانیهایی برای ساکنین زمین گردید. البته ساکنان زمین از نزدیک شدن شهاب‌ها و اجرام سماوی واهمه دارند ولی ترس آنها بیشتر از نزدیکی یا عبور ستارگان دنباله‌دار از نزدیکیهای زمین است که همانند گذشته، نگرانیهایی را برایشان فراهم می‌آورد.

کمربندهای شهابی، سیارکهای گردان و همچنین ستارگان دنباله‌دار نه تنها خطر آفرین بلکه بسیار پر راز و رمز نیز هستند. در قرن هیجدهم، ستاره‌شناس آلمانی جوهان بُود^۳ طی محاسبه و فرمولهای مخصوص ریاضی فاصله و نوع حرکت سیارات منظومه شمسی بدور خورشید را تعیین نمود. براساس محاسبات وی که بعد‌ها بنام «قانون بُود» معروف شد (نیز طبق یافته‌های امروزی) تعداد دیگری از سیارکهای جدید در حوالی این منظومه پیدا شده است. «بُود» از این سیارکها اطلاعی نداشت ولی بطور غیرمنتظره‌ای کشف شدن آنها را پیشگوئی کرده بود. بهر حال براساس «قانون بُود» می‌باشد سیاره دیگری بین مریخ و مشتری وجود می‌داشت (جایی که امروز اجرام سماوی و شهابها فراوان با اندازه‌ها و حرکتهای متفاوت وجود دارد). احتمالات زیادی در توضیح علت تشکیل نشدن یا دیده نشدن این سیاره نیز طرح گردید:

۱- سیاره‌ای قبل‌اً در همان محل وجود داشته ولی با شهاب یا سیاره دیگری برخورد و سپس قطعه قطعه شده که امروز فقط همان قطعاتند که به چرخش یا گردش خود ادامه می‌دهند.

۲- بدلاً ائم ناشناخته سیاره موجود در آن محل منفجر شده و هم اکنون فقط قطعات کوچک آن در حال چرخش می‌باشند.

۳- برخلاف هشت سیاره دیگر، سیاره موردنظر هرگز تشکیل نشد.

جالب اینست که خود «بُود» احتمال دوم را پذیرفته و مورد قبول قرار داده بود. امانوئل ولیکوفسکی در کتاب «برخوردهای ستارگان» در سال ۱۹۵۰ و بسیاری دیگر از نویسندهای اخیر، اصل انقلابی «برخورد ستارگان دنباله‌دار و سیارات در منظومه شمسی» را که ریشه در افسانه‌ها و اسطوره‌های مناطق مختلف زمین داشته، عنوان نمودند. وی که ستاره‌شناس و زبان‌شناس معروفی بود با بیان این نظریه و ارتباط آن با اساطیر و افسانه‌های ملل گوناگون جهان، انقلابی در جهان علم بوجود آورد. او اکثر وقایع و اتفاقات سهمناک باستانی و بلایای جهانی تاریخ و انجیل را با ظهور سیاره زهره (ونوس) مربوط دانسته و معتقد بود که این سیاره همچون ستاره دنباله‌داری با سیاره زمین برخورد و سبب بروز تصادمهایی شده است که وقایع مهلك تاریخ باستانی را بوجود آورده‌اند. در اساطیر نیز ستاره زهره را با سری شاخدار یا ریش دار تصویر کرده‌اند که شاید منظورشان دنباله‌دار بودن این سیاره بوده است. این سیاره نوظهور به نزدیک حوزه الکترومغناطیسی زمین رسیده و سبب تغییر محورهای حرکتی آن و بسیاری از پدیده‌های ناشناخته و حوادث مذکور در تاریخ و انجیل شده است. مثلاً دو قسمت شدن دریای سرخ، توقف خورشید در آسمان، نابودی ارتش آشوری سن‌اچریب^۱، تبدیل آب به خون، نزول مائده‌های آسمان همه به نزدیک شدن سیاره زهره ربط داده شده‌اند. پس از تماس با زمین، سیاره زهره با مریخ نیز برخورد کرده و باعث تغییر چرخش (جهت حرکت) آن شده و مدار حرکت آنرا به دایره مبدل می‌کند. پس از آن خود همچون سیاره‌ای شده و رفتار سیارات را بخود می‌گیرد.

هرچند که در قدیمی ترین آثار باقیمانده از نواحی بین النهرين، آمریکای مرکزی و بسیاری دیگر از مناطق جهان ذکری از سیاره زهره بعنوان یک سیاره منظومه شمسی

نیامده ولی در زمانهایی که ولیکوفسکی ذکر می‌کند، آنان نه تنها زهره را در زمرة سیارات به شمار آورده‌اند بلکه به نحوی از این سیاره شبیه به ستاره دنباره‌دار واهمه داشته و برای فرونشاندن و آرام کردن این ستاره پرمخاطره قربانیهای نیز هدیه کرده‌اند تا شاید مانع از حمله و برخورد مجدد این سیاره گردند.

به نظر ولیکوفسکی^۱، در زمان ورود سیاره زهره به منظومه شمسی، تغییرات آب و هوایی و زمین‌شناسی فوق العاده‌ای در زیر و روی جهان رخ داده است. از جمله اینکه زمین از محور خود تکان خورده، (به نظر رسیده که خورشید نیز محل خود را تغییرداده)، فصول جابجا شده و تعداد روزهای سال افزایش یافته و تاریکیهای طولانی زمین را فراگرفته است. امواج سهمگین جزایر و قاره‌ها را فراگرفته‌اند، سیل عظیمی جاری شده و در فلاتهای زمین شکاف و گسلهای عمیقی حاصل آمده و پس از آن بسیاری از مناطق به اعمق دریاها فرورفته‌اند.

پس از انتشار کتاب‌های «برخوردهای ستارگان» و «دوران آشتفتگیها»، نظریات ولیکوفسکی از طرف سازمانهای علمی مورد انتقاد شدید قرار گرفته و حتی یکی از دانشمندان خشمگین آن عصر کتاب «برخوردهای ستارگان» وی را «بدترین کتابی که از زمان اختراع ماشین تایپ چاپ شده است» توصیف کرد. البته استثناء‌هایی همچون اشتین (همانگونه که انتظار می‌رود) نیز وجود داشت که طرفدار افکار باز در مورد حوادث جهان علم بود.

معهذا برخی از نظریات ولیکوفسکی را پس از گسترش علوم فضایی مورد تأیید قرار دادند بویژه پیش‌گوئیهای وی در مورد ونسوس (ستاره زهره) تکان‌دهنده بود. برخلاف عقاید برخی ستاره‌شناسان (در زمانی که ولیکوفسکی نظریه خود را در مورد درجه حرارت زهره ارائه داده بود) وی پیشگوئی کرده بود که درجه حرارت زهره در زمان تشکیل آن برابر با 80° درجه فارنهایت بوده که درواقع نیز زهره چنین حرارتی داشته است. همچنین مارینر^۲ نیز وجود آثاری از دنباله‌دار بودن سیاره زهره را ثابت نمود. و همانگونه که ولیکوفسکی گفته بود، بررسیهای دقیق تر نشان داد که درواقع سیاره زهره گردشی متفاوت و برخلاف سیارات دیگر به دور محور خود دارد. گازهای آرگون و نئون نیز در سطح مریخ (همانگونه که وی پیشگوئی کرده بود) وجود دارند و مارینر^۳ ضمن مشخص کردن آن، سوراخ سوراخ بودن و آبله‌گون سطح مریخ را هم تأیید کرده بود.

تکامل زمین به آهستگی صورت گرفته و دوره‌ای پس از دوره دیگر فرا رسیده، یخها به تدریج آب شده و جانوران عظیم الجثه به تدریج ناپدید شده (بجز چند مورد مثل کروکودیل‌ها) و آنگاه بشر خلق شده است. وی نیز به تدریج از شکل انسان‌نماها به غارنشینان و سپس به انسانهایی که زندگی کشاورزی داشته‌اند، بدلاً شده است. در طول دوران‌های سوم و چهارم زمین‌شناسی، زمین آرام شده و فقط گاهگاهی انفجارهای پراکنده‌ای در اثر لغزش لایه مذاب درونی در آن رخ می‌داد. و هر از چند وقت نیز تغییرات کوچکی در سطح آن پدید می‌آمد. ولی تکامل سیارات و حیات و همچنین تکامل فضایی آهسته و بطئی نیست. پروفسور نالیوف‌کین^۱ عضو آکادمی علوم شوروی می‌گوید: «بروز پدیده‌های مهلك و خانمان برانداز فقط در ابعاد چهار هزار تا شش هزار ساله رخ داده‌اند که از نظر زمین‌شناسی زمان بسیار کوتاهی به شمار می‌آمد. احتمال دارد که بسیاری از این وقایع در یادها یا تواریخ نیز ثبت نشده باشند... ما نباید تمام آنچه که در طول مدت تشکیل و موجودیت زمین رخ داده را با استانداردها و معیارهای جدید مورد ارزیابی قرار دهیم.»

اگر معیار تکامل تدریجی زمین را در توجیه پدیده‌های ناگهانی روی زمین بکار برد و بپذیریم که هیچ اتفاق آسمانی ناگهانی خاص در طول ۵۰۰۰۰ سال گذشته در زمین رخ نداده مگر آنکه بطور آهسته و به تدریج پیش آمده باشد، قطعاً نابودی آتلانتیس (چه در اثر برخورد شهاب با زمین باشد و چه نباشد)، تغییرات محور زمین در اثر برخورد با سیارات دنباله‌دار یا سایر سیارات، تغییرات ناگهانی آب و هوا، آب‌شدن یخهای قطبی و سایر فجایع و بلایای جهانی را نمی‌توان توجیه کرد.

«تقریباً هیچ چیز»، و مدت چهل سال این نظریه فنی-علمی همچنان مطرح می‌شد و درواقع دورنمای تیره‌ای برای نوع بشر پیش آورده و خوش‌بینی‌های وی را متلاشی می‌کرد. همیشه همین‌نظرور بوده که صدای اعتراض برای عقاید جدید بلند می‌شد که «همه اینها بی فایده است». در صورتی که حقیقت جز اینست. گفتن، «تقریباً هیچ چیز» و اعلام بیفایده بودن «همه چیز» مهلكتر از همه آنهاست.

هرچند که خرابیهای مناطق مختلف و کشتارهای دسته جمعی مردم چندان گسترده نبوده است ولی مکرر در تاریخ گذشته زمین رخ داده‌اند. هجوم مغلولها به

آسیای مرکزی میلیونها نفر را به هلاکت رساند. امرای لشگر چنگیزخان به وی پیشنهاد کردند که تمام ملت چین را طوری نابود کنند که اسبهای آنان بتوانند بدون مزاحمت به چرا مشغول گردند. (وی به توصیهٔ یکی از چینیان به نام یه‌لیوچاتسائی^۱ از این تصمیم منصرف شد. مرد چینی به وی گفته بود که زنده‌بودن چینیها برای ساختن ماشینهای جنگی مفید واقع خواهد شد) قتل عام بی محابای مردم توسط یک نفر، بارها در تاریخ تکرار شده و این امر تنها در عصر کنونی است که تصمیم یک نفر سبب نابودی انسانیت و جدا افتادن یک سیاره از جهان و انهدام آن می‌گردد.

ما در آموزش‌های خود در مورد موضوع «اهالی آتلانتیس ماقبل تاریخ» می‌آموزیم که احتمال ساخته شدن اسلحه‌های ویژه‌ای برای جنگ در آینده وجود دارد و شاید ناکنون نیز کامل شده‌اند. این مطلب ما را به یاد موضوعی که گذشت زمان سبب فراموشی آن شده می‌اندازد که «بشر خود سبب نابودی و اضمحلال بخش‌های وسیعی از زمین شده و موجبات جریان سیل‌های مهیب، انفجارات وحشتناک و بد‌بختی‌های گسترده را فراهم آورده است» برعی از افسانه‌ها و آداب و رسوم بعضی از ملت‌ها نیز شواهدی بر این نظریه دارند. اگرچه آنان برای حوادثی که زمانی پیش رخ داده چنین تصورات و فرضیاتی را مطرح کرده‌اند ولی به سادگی می‌توان آنرا تا به امروز نیز گسترش داده و حوادث امروز را نیز در تصمیم آنها گنجانید.

عمدتاً بسیاری از اختراعات حیرت‌انگیز باستانی را منجمین یا جادوگرانی که امروزه می‌توان آنها را در زمرة دانشمندان و محققین جنگی نیز به شمار آورد، انجام داده‌اند. ارشمیدوس که از جمله مدافعين سیراکوس در مقابل رومیان به شمار می‌آمد، توانسته بود اشعه خورشید را بر روی کشتی‌های رومی متمرکز کرده و سبب آتش‌سوزی آنها گردد. گفته می‌شود که هانی بال^۲ نیز در دفاع از کشورش در مقابل دشمنان رومی، از ماده منفجره‌ای که صخره و سنگ‌های کوه را با آن متلاشی کرده و بر سر دشمنان می‌ریخت، استفاده می‌کرد. سقوط دیوارهای شهر قدیم اریحا^۳ نیز با قراردادن مواد معدنی در سوراخها یا راهروهایی که در زیر دیوارها ایجاد شده بود، انجام گرفته است.

دوم امپراطوری بیزانس روم شرقی نیز که هزار سال طول کشید بیشتر بدليل استفاده از «آتش یونانی» بود این آتش‌ها در واقع گلوله‌های آتشین بودند که توسط

فلاخن یا منجنیق‌های عظیم به کشتیهای دشمن انداخته که حتی در آب نیز خاموش نمی‌شدند، علت اصلی نابودی شهرهای سدوم^۱ و عموره^۲ که توسط آتش آسمانی (مشابه آتشی که از بمبهای اتمی بر می‌خیزد) نابود شدند نیز نامعلوم است. عجیبتر از آن مورد مربوط به زن لوط^۳ بود که به دلیل نگاه کردن به عقب و پشت سر خود (شهر در حال سوختن و منظره انفجار) کاملاً به مجسمه‌ای از نمک تبدیل می‌شود. در چین نیز از مدت‌ها پیش باروت را شناخته بودند و علاوه بر استفاده از آن بعنوان ماده آتش‌زا در جشنها و مراسم شادمانی و ترساندن اژدهاها و روحهای شیطانی ، در ساختن موشك و راکت نیز برای دفاع از آن استفاده می‌کردند . بیش از دوهزار سال پیش نیز در حمله اسکندر به هندوستان ، ارتش وی با راکت‌هایی که از بالای دیوارهای شهرهای هندوستان انداخته می‌شد ، مواجه شدند که لشگریان وی آنها را «رعد و برق» تصور کرده بودند.

هنوز هم در بعضی از افسانه‌های ملل و اقوام باستانی ، داستان نوع پیشرفته‌ای از جنگهای آن زمان باقی‌مانده که قطعاً در زمان تشکیل و زندگی اقوام مربوطه ناشناخته و غیرعادی بوده‌اند. مثلاً در افسانه‌های قوم باستانی و کوچک هویس^۴ از ایالت آریزونا آمده است که آنان با نظم خاص و با اسلحه‌های ویژه‌ای که افراد دشمن را دسته‌جمعی نابود می‌کرد می‌جنگیدند.

این گونه نابودیها و جنگها عموماً بدلیل عدم اطاعت ساکنان زمین از خالق و یا عدم اجرا و تحمل مستولیتهای محوله از طرف خالق رخ می‌داد. گاهی نیز این همه بلایا بدلیل جنگهایی بود که مردم برعلیه یکدیگر می‌کردند. زمانی نیز بدلیل جهالت و غفلت مردم بود که نتوانسته بودند زمین و جهان را در صلح نگهدارند. و گاهی نیز فراموش کردن معنویت و مادیگرایی بشر بوده که بدان سبب بلایایی بر سرشاران نازل شده است. فرانک واترز^۵ در کتاب «کتاب قبیله هویی» و از قول اساطیر آن قوم می‌نویسد: وقتی آنان به آنچه می‌خواستند رسیدند، مجدداً خواسته‌هایشان افزایش یافت و آنگاه جنگ درگرفت. » در جای دیگری می‌نویسد: «مردم زمین شهرهای بزرگ ، ملتهای بزرگ ، تمدن‌های عظیم و هوابیما (سفاین) را -پتووتاس^۶ به معنی پرنده- را آفریدند و از سفینه‌ها برای حمله کردن و نابودی

1. Sodom

2. gomorrah

3. Lot

4. Hopi

5. Frank Waters

6. Patuwvotas

شهرهای یکدیگر استفاده می‌کردند. و در این سرزمین، زمانی جنگ تمام شد که قاره‌ها در آب فرو رفته، خشکیها و دریاها تغییر مکان داده و «جهان سوم» (دنیابی) که قبل از حال وجود دارد) در قعر دریا قرار گرفته و با تمام شهرهای پرگرور، سفاین پرنده و کلیه گنجهایشان در اعماق آب فروافتند.

در افسانهٔ اقوام هویی، اشاره منحصر به فردی به آتلانتیس شده است. در این افسانه‌ها آمده است که «وقتی ساتوکنانگ^۱ برادرزاده خدا (خالت) با تماشای جزایری که در پشت سرش باقی مانده بود و پس از رسیدن به «دنیای حاضر» خود گفت: به پشت سرت نگاه کن! اینها (جزایر) ردپای سفر تو هستند. قلل کوههای «جهان سوم»».

اقوام هویی امروزی معتقدند که «جهان چهارم» یعنی دنیای امروز توسط بشر و بعلت سنتی و ضعف وی مورد خیانت قرار گرفته و بزودی نابود خواهد شد. انفجارهای عظیم فضایی سبب نابودی آن خواهد گردید.

در آثار و کتب هند قدیم نیز اشاراتی به جنبه‌های مختلف جنگهای ماقبل تاریخ شده که شباهت بسیار زیادی به جنگ‌های امروزی ملل جهان و احتمالاً جنگهای آیندهٔ ما دارند. (چارلز برلیتز^۲: کتاب عجایی از سرزمینهای گم شده). که در اینجا دو احتمال برای توجیه علت وجودی چنین جنگهایی وجود دارد. یکی آنکه در شش تا هشت هزار سال پیش برخی از متفکرین هندی در خیالشان بمبهایی برای نابودی اکثر نقاط جهان تصور کرده و فقط قوهٔ مخلیه خود را بکار انداخته و مطالبی اینچنین را باfte اند و دوم اینکه واقعاً چنین نیرویی در یکی از تمدنهای اولیه وجود داشته و سپس به هندیان رسیده و آنگاه دانشمندان هند بعنوان آزمایش بمبهایی با نیروی بمب اتم ساخته و بکار ببرده اند.

در هر صورت، ادبیات سنتی هندوستان در آثاری از قبیل ودaha^۳، پوراناها^۴، رامايانا^۵، ماهاویرا^۶ و بویژه ماهاباراتها^۷ مملو از اشاراتی است که با زبان شعر یا سرودهای همان اعصار به هواپیماها (ویمانا^۸) راکتها و مسافرتها فضایی شده است. بویژه جنگهای مخصوص بین قدرتهای آن زمان که آشکارا کاربرد هواپیما،

1. Sotuknang
2. Berlitz
3. Vedas
4. Purana

5. Ramayana
6. Mahavira
7. Mahabharata
8. Vimana

بمبانهای هوایی، رادار و بسیاری از تجهیزات هشداردهنده فضایی، توبخانه، پرتاب موشکها، گلوله، انفجار در معادن و بمبانهای که بمنظور انهدام تأسیسات فضایی بکار رفته و با بمبهای اتمی امروز قابل مقایسه می باشند، را ذکر کرده‌اند.

در قسمتهای دیگری از ادبیات فلسفی و علمی هندوستان به مطالعه در زمینه شناخت مولکول و اتم‌های عناصر مختلف شیمیائی نیز اشاره شده که درواقع از ملزومات شناخت و ساخت بمبهای اتمی در جنگهای آنروزی بوده‌اند درحالی که زمان لازم برای ساخت بمب اتمی، پس از پذیرش تئوری و نظریه اتمی امروزی فقط ۱۳۰ تا ۱۳۵ سال طول کشیده، می‌توان گفت که برای اقوام ماقبل تاریخ با تمدن درخشان آن‌زمان و با توجه به شناخت تئوری مولکولی و نظریه اتمی، فرصت بیشتری برای ساخت بمب اتمی وجود داشته است.

با توجه به اینکه هندوها به منابع کهن و قدیمی دسترسی داشته و اسلام‌فشنان نیز قادر به ساخت تسلیحات بالارزشی بودند که دانش آنها را خدایان باقدرتیان هدیه داده بودند، انتظار می‌رود که وجود دانش فنی و تکنولوژی ساخت تجهیزات فوق نیز به حقیقت نزدیکتر باشد. ولی آنچه که خوانندگان امروز را متعجب می‌نماید، توضیحات مفصل و تشریح جزئیات کاربردی تسلیحاتی است که هندوها در کتابهایشان اشاره کرده‌اند. زیرا آنچه که آنان ذکر کرده‌اند دقیقاً با تأثیرات و عواقب اسلحه‌های مدرن امروزی مطابقت نشان می‌دهد.

در اواخر نیمه دوم قرن نوزدهم و پس از ترجمه مهاباراتا به زبانهای انگلیسی (توسط پروتاپ چاندرا روی^۱) و آلمانی (توسط ماکس مولر^۲) عموماً جزئیات جنگهای ذکر شده در آن چندان مورد توجه قرار نگرفت اما کاربرد توبخانه و هوایپماهی که سبکتر از هوا بوده، توجه متفکران را جلب کرد. راماچاندرا دیکشیتار^۳ نیز به سال ۱۹۴۴ در کتاب «جنگ در هندوستان قدیم» ضمن رد استفاده از توبخانه در قرون وسطی، اعلام نمود که کاربرد توبخانه به زمانهای بسیار دورتر برمی‌گردد. وی در این کتاب از مأخذی که استفاده از هوایپماهای «سنگبینتر از هوا» را با جزئیات کاملی ذکر کرده‌اند دفاع کرده و با اشاره به جنگهای دریائی می‌نویسد: «ادبیات غنی پورانات‌ها بخوبی نشان می‌دهد که هندوان باستانی کاملاً بر هوا استیلا

داشته اند». از آنجاییکه دیکشیتار در طول جنگ جهانی اول به نویسنده مشغول بوده، همانند سایر افسران هندی و انگلیسی که در خدمت ارتش هندوستان بودند، اظهار می داشت که «انگار بسیاری از تسليحات خیالی هندوان باستانی هم اکنون صورت واقعیت به خود گرفته و در هر دو جنگ جهانی از آنها استفاده می شود».
وی در طول جنگ جهانی اول نوشت:

«**موهاناسترا**^۱ یا «زوین بیهوشی» را مخلوق افسانه ها می دانستند ولی بعد از اینکه بمبهای شیمیائی (بمبهایی که گازهای سمی از خود می پرآکنند) ساخته شد به مفهوم «زوین بیهوشی» بی بردیم.^۲ دانشجویان ماهاباراتا^۳ از شنیدن انفجار بمبهای اتمی که بر سر مردم ژاپن فروریختند، چندان تعجب نکردند. زیرا آنان قبلاً با نوعی بمب خیالی که به «آذرخش اهنی» معروف و در یک انفجار قادر به کشتن صدها هزار انسان بوده آشنایی داشتند و همانگونه که در رامایانا^۴ نیز آمده است بمب از چنان نیرو و قدرتی برخوردار بود که می توانست زمین را کاملاً نابود کند. حتی طول آن نیز با اولین بمب اتمی قابل مقایسه بود (طول آن سه ذراع و شش پا ذکر شده بود) طبق توصیف مهاباراتا، نور آتش آن بقدر ده خورشید فروزنده بود. دود آن پس از اولین انفجارش همانند هواپیمای بزرگ بالدار و چتروار در آسمان گشوده می شد. از آتش آن، موی سر و ناخنهای قربانیان می ریخت. از سوزش بادش الودگیهای مواد غذایی پاک می شد و لازم بود که سربازان در مناطق الوده، خود و تجهیزاتشان را در رودخانه ها بشویند. در آثار اوادا^۵ توصیه های اکیدی در نهی از استفاده این سلاح بعمل آمده و گفته اند که «این سلاح فقط زمانی بکار خواهد رفت که دشمن از آن استفاده نماید». هم اکنون نیز بعد از گذشت هشت هزار سال، بکارگیری این گونه سلاحها (بمبهای اتمی) با احتیاط فراوانی مورد بحث محافل علمی و سیاسی جهان قرار دارد. البته در ماسالا پاروا^۶ نیز مطلبی مبنی بر نابودشدن این سلاح، سلاحی که قادر، ر بود در یک لحظه زمین را خاکستر کند، بدستور پادشاه آمده که بر اساس آن خاکستر سوخته شده این سلاح در دریا ریخته شده است (پیشنهاد دیگری از انسانهای ماقبل تاریخ برای اصلاح جهان!)

1. Mohanastra
2. Mahabarata
3. Ramayana

4. Atharva Veda
5. Mausala Parva

در گذشته خواه این اسلحه افسانه‌ای استفاده شده و یا نابود گردیده و خواه (به استثناء ادبیات هندوستان) فراموش شده باشد با اینحال هنوز هم آثار سوخته مناطقی از زمین باقی است که احتمالاً نتیجه برخورد شهاب‌سنگها یا حتی حاصل جنگهای هسته‌ای ازمنه قدیم می‌باشند. یکی از این مناطق به سال ۱۹۴۷ در عراق بود که ضمن عملیات حفاری باستان‌شناسان در منطقه‌ای که گمان می‌رفت، آثار باستانی مربوط به بابل و سومر یافت شود، مورد توجه دانشمندان قرار گرفت. باستان‌شناسان پس از حفر لایه‌رسی به عمق چهارده پا که آثاری از جریان سیل طولانی در آن مشاهده گردید، به لایه‌ای رسیدند که مانند شیشه ذوب شده بود. این لایه دقیقاً مشابه لایه‌ای بود که پس از انفجار آزمایشی اولین بمب اتمی در بیابانهای «آلومگوردو^۱ نیومکزیکو^۲» بوجود آمد.

در خیابانهای شهرهای باستانی مو亨جو-دارو^۳ و هاراپا^۴ در هندوستان، اسکلت پراکنده انسانهایی یافت شده است که وضعیت پراکنده و آشفته آنها نشان می‌داد که گویا از حادثه‌ای همچون «آذرخش آهنی» یا دیگر تسليحات مذکور در افسانه‌های باستانی، می‌گریختند. آزمایشات دقیقتراً بعدی نشان داد که کلیه اسکلت‌ها دارای خاصیت رادیواکتیویته شدیدی بودند.

کره زمین در تاریخ گذشته خود با جنگ اتمی و هسته‌ای روبرو بوده که تغییرات شدید آب و هوایی، ذوب شدن یخهای قطبی و تغییر جهت حرکت زمین بر روی محور آن و همچنین (بقول افسانه‌ها) جابجایی محل آب‌ها و خشکیها همگی از آثار آن به شمار می‌آینند. برخی معتقدند که این‌ها همه تصورات و خیالات افسانه‌پردازهای باستانی است ولی بین خیال‌پردازیهای علمی و حقایق واقعی آن چندان هم که تصور می‌شود، فاصله دوری نیست کما اینکه آنچه تاکنون از ذهن بشر گذشته، بعدها به واقعیت مبدل شده است. یکی از این موارد نوار فکاهی بود که قبل از جنگ جهانی دوم پر شده و در آن مکرراً از کاربرد بمبهای اتمی برعلیه مهاجمان فضایی سخن می‌رفت و درست چند سال بعد از آن بود که اولین بمب اتمی واقعی نیز ساخته شد.

احتمال می‌رود که انفجارهای اتمی و جنگهای هسته‌ای باستانی سبب ناپدید

1. Alamogordo
2. New Mexico

3. Mohenjo - daro
4. Harrapa

شدن یا انهدام برعی از تمدنها و سرزمینهای قدیمی باشد. هرچند که دلایل کافی بجز برعی کتب و نوشتگانی که قرنها نامفهوم مانده بودند، وجود ندارد اماً تطبیق همین نوشهای (پس از هزاران سال) با واقعیتهای عصر حاضر توانسته است حداقل بسیاری از توهمنات را ختی نماید. همچنین دلیل قانع کننده‌ای در رابطه با انفجار سیاره‌ای در نزدیک زمین که قطعات منفجر شده آن به زمین برخورد کرده و موجب نابودی تمدنها و سرزمینهایی گردیده، در دست نیست. اماً احتمال دارد که شهاب‌سنگهای سرگردان بین مشتری و مریخ، بقایای سیاره نابودشده‌ای باشند که زمانی منهدم شده و قطعات باقی مانده آن هنوز بین آن دو سیاره سرگردانند.

امروزه با توجه به پیشرفت‌های علمی صدساله اخیر و بویژه کشفیات فضایی پنجاه‌سال گذشته و با در نظر گرفتن مسافت‌های فضای ماوراء زمین در بیست و پنج سال قبل و بالاخره رشد و توسعه علوم و تکنولوژی، برداشتها و استنباطات بشر از زمان، فضا، انرژی و ماده و حتی مکان، تغییرات چشمگیری کرده است. او با رازها و مجھولات فراوان و اطلاعات و دانش باورنکردنی (همانگونه که پیشینیان بودند)، روبرو شده است. و در نهایت می‌توان گفت که علوم جدید و دانش امروزی خود سبب ظهور دورانی بنام «دوران عجایب» گشته است.

۱۴ بخش

(آتلانتیس پل آن سوی زمان)

تاکنون کلمه «آتلانتیس» بعنوان کلید راه و «رمز عبور» به عالم رویاها عمل کرده و یادآور خاطرات مبهم قاره‌های سرسبز گمشده در اقیانوسی بوده است که زمانی جایگاه و مأمن امپراطوری قدرتمند پنهانه اقیانوس اطلس بود که هزاران سال پیش از آغاز تاریخ مکتوب بشر، ناوگان و پیامبران خود را برای کشف و تشکیل دنیای جدید به اقصی نقاط جهان بسیج کرده بود.

اگر کسی بر صخره‌ها و سواحل اطراف اقیانوس اطلس به نظاره بایستد، منظره پنهانی در لابلای ابرها و افچهای دوردست آن، از شهرهای طلایی سرزمین حاصلخیزی را مشاهده خواهد کرد که کوههای سربلک‌کشیده‌ای آنرا احاطه کرده‌اند. حتی می‌تواند در روزهای مه آلود و آن‌زمان که لحظه‌ای غبار از روی پنهانه اقیانوس پس می‌رود، نظاره‌گر برجهایی (یا اشباحی از برجها) که زمانی بر فراز سرزمینهایی که هم اکنون در اعماق اقیانوس فرورفته‌اند باشد. چنین احساس می‌شود که اگر دریا از ساحل عقب‌نشینی کند، یکبار دیگر بنها و سنگهای فروافتاده از فراز ساختمانهای آتلانتیس دیده خواهد شد. سنکا^۱ نمایشنامه‌نویس روم و آموزگار نرو^۲، همین احساس را دوهزار سال قبل داشته و بدان سبب نیز نوشت

بود: «... هرگاه اقیانوس متصرفات خود را رها کند آنگاه... دریا قاره‌های جدیدی را آشکار خواهد ساخت...»

افسانه‌های شهرها و سرزمینهای گمشده آنسوی اطلس شمالی، کمریندوار در اطراف سواحل اقیانوس، جلوه می‌کنند. و هنوز صدای ناقوس کلیساهاي غرق شده افسانه‌ای آنسوی بریتانیا، کسانی را که گوش شنوا دارند فراخوانده و به آنان نام سرزمینهای گمشده آنسوی بریتانیا را گوشزد می‌کنند. شهر لیونزه^۱ در جنوب غربی ساحل انگلستان نیز (بقول جیمز برامول^۲) صدای فتش فش امواج سواحل دوردست را به گوش می‌رساند. هنوز هم زمزمه آخرین سفر دریائی شاه آرتور به آوالون^۳ در آخرین غروب عبور وی از فراز اقیانوس را می‌شنویم، افسانه‌های اسکاتلند هم از اقیانوس مغربی آنان، خاطره برجهای طلایی و قصرهای باشکوه تیر-نانوج^۴ را در یادها نمذده می‌کند. و بالاخره زمانی که از پهنه اقیانوس بگذریم و یا بر فراز آن به پرواز درائیم، حیرتی سرپایمان را فرامی‌گیرد که ای بساقاره‌ای در اعماق چندین مایلی اقیانوس و در زیر پایمان غرق شده که زمانی وجود واقعی داشته است.

و درواقع طی تحقیقات و پروازهای واقعی (غیرتخیلی) نیز آثار زیادی از تمدن‌های مستغرق در اعماق اقیانوس اطلس و سرزمینهای اطراف آن بدست آمده است. جاده‌های سنگی یوکاتان^۵ و خیابانهای سنگ چین شده و بناهای سنگی و میلسنگ‌های (سنگ تاریخی بلند و راستی که در افريقا و اروپا یافت می‌شود و متعلق به دوران ماقبل تاریخ است) انگلستان، (که هردو به کناره‌های دریا رسیده و بداخل آن نیز فرو رفته‌اند) جاده‌ها و دیوارهای زیرآبی بی‌می‌نمی، سکوهای سنگی و جاده‌های اعمق دریای کارائیب و بالاخره کوههای زیردریائی اقیانوس اطلس همگی گویای وجود آثار گستردۀ‌ای از یک تمدن مستغرق و نابود شده ماقبل تاریخ هستند که هم اکنون در ژرفای اطلس خفته است.

در اوائل سال ۱۹۷۰، آب اقیانوس در سواحل بریتانیا به سبب جذر شدید و استثنائی آنروز عقب‌نشینی عجیبی کرد. در این لحظه، همانگونه که اداره هواشناسی پیش‌بینی کرده بود، منطقه را نظاره‌گران فراوانی به امید دیدن خرابه

1. Lyonesse

4. Tir-nannoge

2. James Bramwell

5. Yucatan

3. Avalon

شهرهای (آنچه که افسانه‌ها گفته بودند) زیر آب فرا گرفت. متأسفانه آنچه که به نظر آثار سنگی و توده خرابه می‌آمد، چنان از ساحل دور بود که در فاصله بالا‌آمدن مجدد آب (مداد) امکان مشاهده‌شان فراهم نگردید.

طبق افسانه‌ها و از لحاظ تاریخی، ساحل جنوب غربی اسپانیا از طریق شهر تارتوسوس به تمدن ناپدیدشده بسیار نزدیک بوده است. هم‌اکنون نیز غواصان اسپانیا و سایر کشورها در تلاشند که تحقیقاتی در جهت اثبات موجودیت تارتوسوس بعنوان جزئی از سرزمین آتلانتیس که تمدن پیشرفته آن از آن‌طریق به نواحی مدیترانه‌ای نفوذ کرده بعمل آورند. احتمالاً هم‌اکنون نیز در اعماق دویست تا سیصد پائی آبهای مدیترانه نیز آثاری از آتلانتیس در انتظار رویت مجدد بسر می‌برند. این آثار ماقبل تاریخ همانند بنادر تاریخی کارتاژ، تایره^۱، لپیس ماگنا^۲، بیانه^۳، شهر ناپل^۴ روم و بندر گنچرانی^۵ در کورینت^۶، به تدریج در آب فرو نرفته‌اند. اینها مناطقی هستند که به دوره‌های بسیار قدیمی که هنوز تاریخ دقیق آنها مشخص نشده است، تعلق دارند.

آنسوی مدیترانه و نزدیک جزایر مارسل^۷، تخته‌سنگهای وجوددارند که آثاری از وسایل معدنکاری و ذوب فلزات مربوط به دوران غارنشینی را نشان می‌دهند. جیم تورنه^۸ غواص و باستان‌شناس معروف در عملیات غواصی که در نزدیکیهای جزیره ایجین^۹ در ملوس^{۱۰} بعمل آورده بود متوجه ستونهایی از یک قلعه باستانی شد که از مرکز آن جاده‌هایی به اعماق تاریک آن کشیده شده بود. کاپیتان جاکوکاستیو^{۱۱} نیز جاده طویلی در اعماق دریای مدیترانه را کشف کرده و تا آنجا که کپسولهای اکسیژن‌ش اجازه می‌داد، جاده را ردگیری کرده بود. معمولاً هیچگونه آثاری از آغاز و حتی پایان بسیاری از چنین جاده‌هایی به چشم نخورده است. نمونه دیگری از همین نوع راههای ارتباطی احتمالی، جاده‌های عریض و طویلی است که در سواحل جورجیا^{۱۲} در آنسوی اقیانوس اطلس قرار دارد.

شواهدی در دست است که نشان‌دهنده تعلق دریای مدیترانه به دوره زمین‌شناسی حاضر (دوره هولوسن)^{۱۳} که از پایان دوره پلیستوسن شروع گردیده

1. Tyre

2. Leptis Magna

3. Baiae

4. Naple

5. Kencherai

6. Corinth

7. Marseilles

8. Jim JThorne

9. Aegean

10. Melos

11. Jacques Cousteau

12. Georgia

13. Holocene

می باشند. این شواهد حاکی از آنند که جماعت متمندی در سرزمینهای مدیترانه زندگی می کرده اند که هم اکنون تمدن آنان در ژرفای دریا فرو رفته است. از طرفی بنا به همین شواهد گویاست که در حدود یازده تا دوازده هزار سال قبل حوزه مدیترانه با شکسته شدن تنگه جبل الطارق از آبهای اقیانوس اطلس پر شده است.

همچنانکه افسانه های باستانی نشان می دهند، گاهی زمین و دریا جابجا شده و هریک جای دیگری را گرفته است. وجود اسکلت نهنگ در نزدیکی های قلل کوههای بزرگ، آثاری از زندگی آبزیان در بیابانها و خرابه های شهرهای بزرگ در اعماق آب همه گویای همین نظریه اند هرچند که شکل اجمالی این شهرها بدليل پوشش جلبکها نامشخص بوده و به سختی قابل تشخیص است ولی وجودشان را دانشمندان متعددی از کشورهای گوناگون در بیست ساله اخیر به اثبات رسانده اند. البته بایسته است که از هرگونه سخن علمی که احتمال وجود آتلانتیس را به واقعیت نزدیک کرده و آنرا از هاله ای از اشباح، اژدها و افسانه ها بیرون کشد، حمایت و جانبداری نموده و تجدید نظری نیز در تاریخ و نظریاتی که در اعصار پیشین در خصوص منشاء و آغاز تمدن بشری مطرح شده، بعمل آورد و همانگونه که در دانش علمی صد ساله اخیر بازنگری کرده اند، چه خوبست که زمینه بازسازی تاریخ نیز فراهم آید.

هم اکنون کشفیات اعماق دریاهای برداشتن گامهای نخستین در نگارش صفحات خالی تاریخ برای ارتباط مرزهای زمانی ما با دنیای باستانی که انگیزو پرقدرتی ارتباطمنان را با آن حفظ کرده، آغاز شده است. و هنوز علیرغم فاصله هزاران ساله، پل ارتباطی امروز با جهان باستانی گم شده مان باقی است. پلی که از سواحل کم عمق اقیانوس اطلس آغاز و با مشاهدات هوایی و کشفیات زیرآبی تا کناره های جزایر و کوههای اعماق اقیانوس و حتی اعماق چند هزار پائی آبهایی که هم اکنون بقایای قاره هشتم (آتلانتیس) را در خود نهفته دارند، امتداد یافته است.

بعید نیست که تاکنون افرادی دلایل اثبات کننده آتلانتیس را تصادفاً یافته و یا خواهند یافت. و شاید اینان سکانی باشند که در طول جنگ سرد و نه بمنظور یافتن آن بلکه در راستای تحقیقات اختصاصی زیر دریائیهای اتمی خود و در حین جستجوی آثار زیردریائی های دشمنان احتمالیشان در پنهان اقیانوسها پرسه می زده یا بدنیال کسب درآمد بیشتر بدنیال نفت، گاز یا مواد معدنی دیگر اعماق آبهای ادریسی نوردیدند، هرچند که آنان در بی منافع خود بودند ولی از این طریق کمک شایانی در آشکارشدن راز

دریاها و معماهای نهفته در آن‌ها (آتلانتیس) را نموده‌اند.

نقطه اتکاء و منبع دیگر امید‌ما، در مورد تاریخ ماقبل تاریخ مکتوب بشر، هزاران سند باستانی نوشته شده در گل‌رس (لوحه‌های گلی)، حجاری شده در سنگ و چوب و مکتوب بر روی پوست و کاغذ است که هنوز صدها هزار آنها ترجمه و خوانده نشده‌اند. چه بسا که این اسناد در موزه‌های بریتانیا، واتیکان، ایالات متحده آمریکا، فرانسه، لمان و تعداد دیگری از موزه‌های کوچک و کلکسیون‌های خصوصی هنوز هم در انتظار بازخوانی و ترجمه باشند.

شاید تحقیقات آتلانتیس و جستجوی آن موجبات هدایت جستجوگران به کشف نهفته‌های گذرگاههای متقطع کوههای آند، شهرهای گمشده جنگلهای آمازون، غول‌ها، وهیولا‌های هیمالیا، شهرهای نابودشده ناگهانی ایندوس^۱، نقاشیهای پیچیده و پرمز و راز غارهای اروپا و آفریقای شمالی و بالاخره کشف نهفته‌های زیرشنهای مصر و خاورمیانه و یخهای قطب شمال را فراهم نماید.

علاوه بر اسناد و گزارشات و آثاری که گمشده یا مخفی نگهداشته شده‌اند، گروههایی از افراد ویژه در قرون وسطی برخی از اطلاعات علمی باستانی را بعنوان «رازهای مگو» تلقی کرده و چه بسا با خود به گور برده و به ندرت به آیندگان منتقل می‌کردند. آنان این علم را بعنوان جادو یا منجمی فرض کرده و با منجمان و جادوگران (ستاره‌شناسان و عالمان برخی علوم) به‌گونه خاصی رفتار و انجمنهای دوستی یا مخفی تشکیل می‌دادند تا مبادا دانسته‌های آنان به خارج درز کند.

این پیش‌درآمد همچنان ادامه داشت تا به عصر اتم رسید و نقشه‌های دنیاً باستان بدلیل مفیدبودنشان، مجدداً (در عصر روناسنس) مورد توجه بسیار قرار گرفتند. قبل از آن نیز نظریه «اجزاء ترکیب‌دهنده ماده» شناخته شده و در هند و یونان قدیم و احتمالاً در مناطقی که هنوز برایمان ناشناخته‌اند، موضوع مباحث علمی و محافل فنی بوده است. منجمین قرون وسطی و جادوگران آن‌زمان (دانشمندان دوره جاهلیت) تعدادی از عناصر را از ترکیباتشان جدا کردند که بعدها مبنای تنظیم «جدوی تناوبی عناصر» برای مندلیف^۲ و سایر دانشمندان قرار گرفت که به نوبه خود یکی از مهمترین کشفهای علمی به شمار می‌آمد. گاهی منجمین و جادوگران تلاش می‌کردند که جوهر عناصر برای تبدیل فلزات به طلا را برای ثروتمند کردن خود

و اربابانشان کشف کفتند و درحالی که انگیزه‌ها و حرکات و اعمال آنان جنبه سودجویانه داشته است ولی قطعاً به اندازه انفجارات و آزمایشات اتمی که در سال ۱۹۴۵ توسط دانشمندان (جادوگران، منجمین و ساحران) امروز بوقوع پیوست، خطرناک و بیم‌دهنده و ترسناک نبودند.

مسافرت‌های فضایی و کشفیات مأموراء زمین نیز در متون باقی‌مانده از تمدن‌های اولیه وجود داشته (در قالب افسانه) است. مأخذ و منابعی نیز یافت‌می‌شوند که بکرات از پرواز در آسمان، سفایین فضایی، وصفهای دقیق از شکل زمین (قطعاً فقط از فضا امکان بیان چنین توصیفی از زمین میسر بوده است) و همچنین روابط با خدایان و قهرمانان مأموراء الطبیعه (شاید مسافران فضایی کرات و سیارات دیگر) سخن گفته‌اند. مردم باستان تمایل و تصور پرواز در آسمان را مطلبی عادی می‌دانستند. بخش‌هایی از برخی افسانه‌ها با دقت تمام توصیف ظریفی از نظریات واقعیت‌های فضایی عصر حاضر است. ما نیز با برخی استعارات و اصطلاحات فنی و جنگی اقوام باستانی بویژه هندیان کلاسیک آشنایی کافی داریم. آنان سخن از کاربرد بمبهای اتمی را در قالب «آذرخش آهنی» (در مهاباراتا) که قدرت آتش آن با ده هزار خورشید برابری می‌کرد» آورده و از تسلیحات شیمیائی نیز تحت عنوان «نیزه‌های بیهوش کننده» نام برده‌اند. و قرنها قبل در نوشته‌هایشان (هندوها) از هواپیمای پرقدرت، حمله‌های هوایی و بمبارانهای هوایی شهرها، ردهایی و تشخیص هواپیماهای دشمن در رادارها، چگونگی پنهان کردن و مخفی سازی هواپیماهای خودی سخن گفته‌اند.

بنابراین مأخذ و منابع مربوط به کشفیات و پیشرفتهای فضایی قدیمی، دیگر تعجب‌آور و حیرت‌انگیز نیستند. باستانیان، سازندگان، و بکارگیرندگان این تجهیزات (هواپیماها و راکتها) را خدایان یا قهرمانان مأموراء الطبیعه می‌دانستند. در مبحث اسطوره‌شناسی آمده است که در کلده (سرزمین کلدانیها) خدای آنان آنانا^۱ که خود پادشاهی از سومریان بود، پس از بارگشت از فضا (اور را به کیهان برده بودند) وصف زمین را اینگونه تشریح کرد: «همچنان که از زمین دورمی‌شدم، زمین نیز با سرعت از من فاصله می‌گرفت، ابتدا کوهها را همچون تپه‌های کوچک و دریا را همانند طشت پر از آب دیدم. خشکی را همانند مزرعه شخم‌زده و دریایی

پهناور را همانند سبد نان عریضی مشاهده می کردم. بالاخره، خشکیها و دریاها از نظرها ناپدید شد و زمین نیز همانند سایر ستارگان و به ابعاد همانها دیده شد.» حتی در سامارانگان ساتراهارای^۱ هندوستان، جزئیات بیشتری از نوعی موشك سرنشین دار، نوع سوخت، نیروی محركه و هدف از مسافت با ان نیز تشریح شده است. در این اثر با اشاره به لزوم ساخت موتور جت با سوخت سیماب برای آزادکردن انرژی نهفته در سیماب آمده است که بایستی گردباد گردنه ای به حرکت درآید تا ویمانا^۲ را همانند «مروارید درخشنان» به آسمان بلند کند. حرکت این سیستم با غرشی همچون غرش شیر همراه بوده و با صدایی همانند صدایی که در پرتاب موشك به فضای آن برمی خیزد غرش می کرد. ضمناً اشاره ای نیز به توانایی ساختن آن توسط انسان شده که «می توان چهار مخزن حاوی سیماب را سوزانده و آتش لازم را نیز از مخازن آهنی با اتصالات تراش خورده دقیق مهیا کرد.» چنان ساده و بی اشکال از مبحث فوق سخن رفته است که گویی ساختن ویمانا کاری آسان در مقابل تاریخ بوده است.

مشخص نیست که آیا دانشمندان هم عصر باستانیان و نویسنده‌گان این اثر پر رمز و راز قادر به ساختن چنین وسائل غیرعادی بودند یا اینکه محلیه نویسنده‌گان آن زمان بکار افتد و توضیحات فنی داده شده، تراوش فکر خیالی آنان بوده است. و بهرحال در طول زمان، کلیه این تفکرات (چه واقعی و چه خیالی) مجدداً جامه عمل پوشیده و بالاخره چنین فعالیتهایی نیز انجام گرفته است. بنابراین بهتر است که بروزو ظهور این گونه افکار را اولین قدم در تحقق آنها به شمار آورد. و شاید قومی یا قبیله‌ای با داشتن چنان امکانات وسیع تا مرزهای اعلی پیشرفت رسیده و در طول هشت تا ده هزار سال، تکنولوژی پیچیده‌ای (همانند ما) را تدارک دیده و بالاخره به لحظه‌ای رسیده‌اند که موجودیت خود را خطری برای خود به شمار آورده و برای نجات انسانیت اقدامات پیشگیرانه‌ای بعمل آورده‌اند.

لذا، ممکن است انسان این مرحله را پشت سر گذاشته و با بکارگیری سایر نیروهای موجود در زمین تصمیم نهایی خود را گرفته است. این احتمال نیز وجود دارد که بشر در بکارگیری امکانات و نیروهای خود برای نجات انسانیت دچار اشتباهاتی شده و یا از آنها سوء استفاده کرده (همانگونه که اکثر افسانه‌ها اشاره می کنند)، که در این راستا نیز تمدنی کاملاً ناپدید شده و تنها بازمانده‌گان آن در تلاش برای حفظ

و ادامه حیات علمی شان به کوهها پناه برد و آنگاه در طول شش تا ده هزار سال بعدی برای بقای مجددشان تلاش کرده‌اند.

الآن جاده زمان برای بازگشت به آتلانتیس هموارتر شده و با خرابه‌های سنگی بزرگی که در سراسر دنیا پراکنده‌اند نشانه‌گذاری گردیده که با وجودی که هنوز هم پاسخ روشنی بر علت وجودیشان موجود نیست، علائمی از فضول، زمان و چراغهای تابان فضا یعنی خورشید، ماه و ستارگان به شمار می‌روند. اجزاء این خرابه‌های معماً‌گونه را افسانه‌های بشر و مذاهب او تشکیل داده که به تدریج بدست ما رسیده‌اند.

به نظر می‌رسد که این همه آثار و خرابه‌های ماقبل تاریخ پراکنده در اقصی نقاط جهان به منظور دیگری جز مفاهیم ظاهری آنها، معابد، پرستشگاهها، استحکامات نظامی و قلعه‌ها یا اماکن نظاره‌گری آسمان ساخته شده‌اند. البته این همه آثار را می‌توان مطابق سلیقه خود و براساس آنچه که بشر امروز به آن آشنایی دارد، طبقه‌بندی و تعریف و توجیه نمود ولی آیا واقعاً سازندگان اولیه آنها نیز همین مقاصد و نیت‌ها از ساختن و باقی گذاشتن هزاران ساله آنها داشته‌اند؟ و احتمالاً یکی از دلایل رد وجود تمدنی پیشرفته از آتلانتیس، فقدان آثار نشان دهنده کافی از موجودیت آن در اعصار ماقبل تاریخ است. این نکته نیز قابل ذکر است که اگر چنین آثار و ابزار و مکانیسم‌هایی حتی از آهن، فولاد یا چوب نیز ساخته شده بودند قطعاً تاکنون نابود شده بودند. بنابراین از مواد بکاررفته در آثار و بناهای آن زمان، تنها سنگ می‌توانست در این مدت طولانی باقی‌مانده باشد. از طرفی تنها تپه‌ها و دیوارهای طویل و عظیمی که تاکنون از ارتفاعشان بقدر قابل ملاحظه‌ای کاسته شده، می‌توانست از فراز آسمان مشاهده شده و یا مورد بررسی قرار گیرد. بسیاری از صاحب‌نظران نیز معتقدند که همین دیوارهای دوار عظیم، کوههای مرتفع، جاده‌ها و گذرگاههای زیر آب تنها کلید معماً منبع پرقدرتی هستند که تمدن اولیه زمین را پایه‌ریزی کرده است. منبعی که هنوز هم هدف از بنای آثارش مجهول و نامشخص مانده است.

می‌دانیم که زمین خود مغناطیسی بسیار قوی با نیروی الکترومغناطیسی خارق‌العاده می‌باشد. بسیاری از نویسندهای بریتانیا معتقد بودند که اکثریت بناهای ماقبل تاریخ، دیوارها و جاده‌هایی که در جزایر و نقاط مختلف انگلستان نیز وجود دارند، در واقع علائمی از همین نیروی مغناطیسی و بخشی از ابزار عظیم

هدایت کننده و نماینده این نیروی الکترومغناطیسی قوی هستند که در سراسر جهان بویژه بریتانیای کبیر پراکنده‌اند. از جمله معتقدین این نظریه جان میشل^۱ نویسنده کتاب «مروری بر آتلانتیس» است که به عقیده وی «آثار غولپیکر باقی مانده باستانی علائم و نشانه‌های خطوط نیروی مغناطیسی زمین هستند که از مناطق مختلف زمین خارج شده و به اطراف و بیرون آن منتشر می‌شوند». وی اظهار می‌کند که خرابه‌های دوار در نقاط مختلف دنیا به همان فرهنگ و تمدنی مربوط است که هدف‌شان نه تنها علامت‌گذاری محل خطوط میدان مغناطیسی زمین بود بلکه کنترل این میدان الکترومغناطیسی نیز از جمله اهدافشان به شمار می‌آمده است. او می‌نویسد: «... نیروی مغناطیسی طبیعی زمین را انسانهای ماقبل تاریخ می‌شناخته و انرژی لازم برای کنترل و بنای تمدن اولیه‌شان را از آن تأمین می‌کردند.»

بررسیهای دقیق وی بویژه در زمینه آثار موجود در بریتانیا که براساس صد‌ها سال مشاهدات سایر محققین استوار بوده، سبب گردیده که شبکه‌ای از جاده‌ها، راهها و گذرگاههای آشکار شوند که به هیچ شهر شناخته شده‌ای مربوط و متعلق نبودند. این شبکه‌های مراسلاتی را بدلیل وجود کلمه^۲ لی در اکثر آنها خطوط لی می‌نامیدند. هم اکنون نیز می‌توان با پروازهای هوایی توسط هلیکوپتر علائم دوار و بزرگ آنها را در بخش‌های غربی ایرلند و انگلستان، شمال غربی فرانسه و بسیاری نقاط دیگر دنیای ماقبل تاریخ مشاهده کرد. پس چه بهتر که فرصت را غنیمت شمرده و قدمهای مثبتی در این زمینه برداریم. اگر این خطوط نیروی مغناطیسی از کل سطح زمین عبور می‌کنند (این فرض منطقی است بدلیل اینکه زمین خود مغناطیس قوی می‌باشد) بنابراین نباید از اینکه چنین‌های باستانی آشنایی کافی با این نیرو داشتند، حیرت‌زده شد. آنان این خطوط نیرو را، «گذرگاههای ازدها» نامیده و تا همین اواخر نیز محل خانه‌ها، معابد شهرها و حتی دروازه شهرها و دیوارهای آنها را با توجه به محل استقرار و عبور این خطوط نیرو، تعیین می‌کردند. چنین‌ها نه تنها از شمول این خطوط نیرو به اقصی نقاط و کل سطح زمین آگاهی داشتند بلکه از وجودشان در بدن انسان نیز مطلع بودند (هرچند که خواهناخواه حیات و اجسام زنده از این نیروها تأثیر می‌گیرند) البته فکر وجود خطوط نیروی ویژه

در بدن انسان مبنایی بر طب سوزنی رایج در چین (این نشان می‌دهد که هنوز هم این عقیده در بین چینیها رواج دارد) قرار گرفته و هم اکنون نیز برخی از رهبران آن کشور اعتقاد راسخ به آن داشته و بسیاری نیز علاج برخی بیماریهای روانی را در آن می‌دانند.

احتمالاً شناسائی و کنترل نیروهای مغناطیسی زمین انگیزه‌ای برای ساختن و بنادرن آثار و علائم ماقبل تاریخ بوده که در اقصی نقاط جهان پراکنده شده‌اند. تشکیلات دوار در آوهبری^۱، گلاستونبری^۲ و استونهنج^۳ انگلستان (خطوط منظم و طریفی که به جای خاصی ختم نمی‌شوند)، سنگهای عظیم فرانسه، تپه‌های اروپای مرکزی، جاده‌های طویل ماقبل تاریخی ایران، شاهراه‌های زیردریائی یوکاتان، خطوط مستقیم و متوازی جاده‌های دوران پیش از اینکاهای در سواحل غرب آمریکای جنوبی^۴، راههای ازدها و سراسر چین همگی براساس شناخت این نیروها و توجیه نظریه «علامت‌گذاری» ساخته شده‌اند. باز از این قبیل جاده‌ها و خطوط متقطع دره نازاکا در پرو (قبل جاده‌های اینکاهای نامیده شده و بعدها بعنوان «فروندگاه» تلقی گردیدند)، خطوط بیابان آناکاما در شیلی و بالاخره خطوطی که در بیابان مجاوه^۵ در کالیفرنیا قرار دارند. حتی اهرام و بناهایی که به گونه‌ای هرمی شکل بوده و مصنوعاً ساخته شده‌اند، نیز ارتباط نزدیکی با مسئله نشانه‌گذاری و پیام‌رسانی (چه برای ساکنان زمین و یا برای ساکنان سایر کرات و چه برای آیندگان) پیدا می‌کنند.

تصور می‌شود که جابجایی سنگهای غولپیکر ماقبل تاریخ (تاکنون چگونگی این مسئله مشخص نشده و تا مدت‌ها معماً بشر بوده است) نیز با استفاده از انرژی نیروی مغناطیسی و با تقابل قطبین مثبت و منفی سنگها بازمی‌شود (آن ناحیه) و تشدید یا اندازه‌گیری این نیرو و بالاخره شناخت و محاسبه دقیق آن امکان‌پذیر بوده و انسانهای متmodern آن اعصار بدون استفاده از نیروی کارگر و با بکارگیری صحیح این نیروی عظیم طبیعت توانسته‌اند سنگها و حتی اهرام غولپیکری را از اعمق دره‌ها به ارتفاعات بالا یا مسافت‌های دور دست منتقل نمایند. و بعید نیست که با در نظر گرفتن، بکارگیری صحیح و کانالیزه کردن انرژی و نیروی زمین توانسته باشد

1. Avebury

3. Stonehenge

2. Glastonbury

4. Mojave

کوهها را نیز شکل داده و حد فاصل میان آنها را معین نمایند. این احتمال نیز وجود دارد که نیروی مغناطیسی و جاذبه زمین را یکجا کانالیزه کرده و برای مقاصد گوناگونی همچون، ساخت، حمل و نقل و حتی در صورت پیشرفت فراوان علمی برای انهدام و نابودی بخش یا بخش‌هایی از جهان (مثل آتلانتیس) بکار گرفت. به عبارت دیگر احتمالاً انهدام زمین، همانگونه که در افسانه‌های قدیمی آمده، نتیجه مستقیم تمرکز انرژی مغناطیسی آن بوده و بعيد نیست که تکان مجموعه‌های دست‌ساز بشر نیز ناشی از همین تجمع باشد. امروزه نیز چنین زمین‌لرزه‌هایی از دفن زباله‌های اتمی یا انفجارات آزمایشی اتمی رخ داده که بارها شاهد آثار جنبی آن بوده‌ایم.

در حال حاضر استفاده از نیروی الکترومغناطیسی متشره در سطح زمین نه تنها افکار نویسنده‌گان علوم تخیلی بلکه دانشمندان علم حقیقی را نیز بخود مشغول کرده و بعيد نیست که روزی بتوانند از این نیروی خارق العاده به نحو شایسته‌ای استفاده کنند. شاید نیکلا تسلا^۱، نابغه‌ای که جریان متناوب را اختراع کرده («کویل مغناطیسی» نیز بنام وی ثبت شده است) در همین راستا و بر روی الکتریسیته بدون سیم و رابطه بین نیرو و اصوات هارمونیک کار کرده بود. وی در آزمایشگاه خود در مانهاتن^۲ و باتوجه به مبحث الکترونیک و اصوات، صداهای رعد و برق شدید در محل ایجاد می‌کرد که به ناچار همسایه‌هایش از پلیس برای توقف این آزمایشات استمداد کردند. حتی در یک مورد دیگر، وی با استفاده از ارتعاشات هارمونیک، زلزله‌ای در محل ایجاد کرد و به این دلیل نیز بود که برخی معتقد شدند با استفاده از ارتعاشات هارمونیک می‌توان حتی زمین را نیز نابود کرد.

به یاد می‌آوریم افسانه‌هایی را که از گذشته‌ای دور مانده و اکثراً حاکی از تغییر جهت محورهای زمین بوده و در نتیجه فجایع و بلایابی نیز از همین تغییرات به بار آمده است. بروس کراتی^۳ خلبان و نویسنده نیوزیلندی، معتقد بود که زمانی رشته مغناطیسی و آهنربائی قوی در تمام سطح زمین گستردۀ بود ولی بعدها این نیرو در اثر جابجائی قطبی شکسته شد. (این موضوع انسان را به یاد افسانه «دو قلعه»‌های نگهبان محورهای زمین از قبیله هوبی^۴ می‌اندازد که پس از ترک پستهایشان (محورهای شمال و جنوب) عمر جهان ثانی به پایان خود نزدیک شد.)

هرچه علم پیشرفت می‌کند، اصول و پایه‌های برخی مفاهیم همچون فضا، ماده، نیرو و حتی زمان نیز در حال تغییرات مستمر است بنابراین در این حالت باید احتمال وقوع چنین تغییرات در اعصار گذشته را انکار کرد، و بعيد نست که در آینده نیز این احتمالات بوقوع پیوسته و جامه واقعیت به پوشد. بقول اشتین، «زمان» حالت منحنی دارد و بنابراین احتمال می‌رود که حوادث این ظرف زمانی و خود «زمان» در جایی بهم برسند (غیرممکن ظاهری)، هرچند که خوداین پدیده «غیرقابل توجیه»‌تر از «زمان» نیست، ولی شاید امروزه هم امکان مشاهده تکامل این حلقه «فضایی-زمانی» وجودداشته باشد.

دنیای مدرن امروز اهمیت قابل ملاحظه‌ای به افسانه آتلانتیس (که در حال تبدیل به واقعیت انکارناپذیر می‌باشد) قائل است. کمتر از نیم قرن، احتمال معتبربودن این موضوع که «بشر قادر به انهدام بشریت و حتی کره زمین است»، بسیار کمتر از امروز بود. احتمالی که تأیید وقوع آن را افسانه‌ها و اسطوره‌های اقصی نقاط جهان و حتی شواهد ژئوفیزیکی خشکیها و دریاها بدنبال دارند. هزاران سال پیش، انفجارات «هسته‌ای-حرارتی» یا دیگر اختیارات آن زمان و به عبارت صحیح‌تر کاربرد غیراصلی و نادرست آنها و نیروهای نهفته در زمین سبب نابودی بخشهای از آن شده است.

هم اکنون درهای، کوهها، خشکیها و اعمق اقیانوسها سرشار از بقایای تمدن پیشرفت‌های (آتلانتیس) هستند که در انتظار بی‌صبرانه‌ای برای کشف حقایق نهفته‌شان بسر می‌برند. امیدواریم که دانشمندان و متخصصین ملل مختلف جهان، در طرحهای توسعه و اهداف نظامی و اقتصادی خود، کشف آثار نهفته در اعمق اقیانوس زمدن نابودشده از اعصار باستانی) را گنجانده به هر وسیله ممکن اعم از کشتیهای تحقیقاتی، غواصی‌های اعمق آبها، زیردریائیهای اتمی و غیره در راهی که به نحوی همه بشریت در پیمودن آن سهیم و شریکند، گام برداشته و خاطره فرهنگ و تمدن اولیه‌ای را که دانش و معرفت امروزمان مرهون آن است، زنده نگهداشند. شاید جمع‌آوری اطلاعاتی از آتلانتیس افسانه‌ای (اگرچه به قیمت بازنگری در «آغاز تاریخ» تمام شود) از طرف ملل مختلف جهان و رویهم انباشتن آنها سبب تحریک روح اتحاد و یگانگی آنها شود. و اگر جهان به خود نیامده و متحد نشود، بعيد نیست که روزی خود را به نابودی بکشد. امید است که با یادآوری خاطرات و جمع‌آوری اطلاعاتی از دنیای باستانی و امپراطوری کهن دریاها

(آتلانتیس) گام های بلندی در جهت حفظ تمدن امروزمان برداشته و سهم خود را در برقراری توازن ، اتحاد و یگانگی جهان ایفا نمائیم .

«پایان»

۱۲۰ تومان

